

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

ספר

פתורא דאבא

והוא מנהגי האריו"ל מעתק אות באות משמונה
שערים כל נוסחאות התפלה והמנהגים הקדושים
וכדי שלא יחסר כל בו נוסף הגהות ליקומים מספרים
קדושים נקוב בשם

בני אבא

ונכלל בו הרבה מראה מקומות לדברי האריו"ל
מזה"ק ות"ו וזו"ח.

וקצת משבחי האריו"ל בח"ג סי' ג' ד'.
תוכן הספר ומעשיהו עי' בהקדמה ב'

נדפס

בעה"ק ירושלים תובכ"א

שנת תרס"ה לפ"ק

הוצאת

יוסף ווייס

ברוקלין, ניו יארק, תשל"ט

הסכמה:

מדבר הגאון המובהק המפורסם מאור הגולה פאר חדרו |כר' ובר' בקשת מין שלום מרדכי הכהן שליט"א אבר"ק בערואן בעדמ"ח ספרים יקרים.

בעזרת

בעזרתו יום ב' פ' שמיני תרס"ה בערואן גאליצא.

התנצלות מנכר המחבר

הן נשלח לי מזה"ק ירושלים מיכאל קינעזוס נקיב בשמו פזיגא דלכא וזוא ליקדים מהעפרים של האר"י הקדוש וי"ע אשר אסף וקבץ ת"ח ויה"ש אחד מיושבי ירושלים פטרים יקרים והוסף גם מבנה פטרי קבלה מהבאים אחרי האר"י וז"ל ובפרט מה שהבא מקור דברי האר"י ז"ל בזה"ק כהרבה מקומות ואם כי אדם קליל רחמי אולם חזו ממחקים וכל הדברים שהביאם וברורים מעט יאל מותק ויהי' נקי לבל הקורא בו לכלכל הגהותיו בקודם עש' דרכי רבינו האר"י ז"ל ואחרי שהעיד לפני בני הרב המאורג וכו' מו"ה יצחק דבבהן ב"י היושב בעת בירושלים עירי"ק מו"כ"ל על מעלת הרב המחבר ויראחו הקודמת לתכנתו ועתה כעטון המחבר להוסיף ולהדפיס ח"ב ואין חפזו ולהביא את שמו, לכן גם ידי מכוון עמו ומהי השוכר האמת לעדה כי מהראוי לתמוך בימיו ולהביא ברכה חש' א' בינו וטוב חלילה יאכל פרי' וזכות הרבים מלי בו, וע"ז באתי עתה יום המיל.

הק' שלום מרדכי הכהן אבר"ק הי"ד.

התנצלות המביא לביהרפ"ו.

בגון דא לריך למודעה דלא לחזי כרמאס כמתעקף בטלית שליט של מאן דקרי בק"י הוא שהבא הרבה מאמרים מו"ק וכו' וז"ל עוד משאר ספרים ויחשוב הקורא שהמלקט הוא ה' בקי בלו הספרים א' ויחשוב כן כ"י מציין חלף חזרה וכל המקומות שקריתי בענין השיך לדברי האר"י ז"ל צינתי למקומן, גם א' ויחשוב שהמלקט הוא כבר קיים מ"ש בק"י הוא, כי ערתי בו שיהי' כל הנהגת קדושתו לנגד עיני אולי אזהר לקיים, גם א' יאמר הקורא בעים א"כ אפה מי היא זה ואחרי הא' שהבנים ראשו בין המחברים כי לא חזר חזר אטובי ואין שבהי בזה רק כמו כל המדפיסים שהדפיסו ספרים ישנים וכונתי בזה שאם זכה הקורא בו שאבנה, גם אנכי מחט ומוכר ביחד לקיים מ"ש בספר החיים דברי אקיס חיים.

נתעוררתי להדפיס מחדש את הספר היקר והחשוב מתורא דאבא, מאת זקני וצ"ל שהדפיסו בחייו בעילום שמו מחמת גודל ענוותנותו, והיה אדם גדול מפורסם בתורתו ובצדקתו, ויש תחת ידי מכתב נאמן המעיד על אמיתות שייכותי לספר הזה.

הספר החשוב הזה אינו כנמצא כלל בשוק הספרים, וזה זמן רב אשר סמו חמו ובמסמנים יחופש, לכן אמרתי לזכות בו את חרבים. וזכות זקני המחבר וצ"ל יגן עלי ועל כל העוסקים בספרו הסהור להחברך בכל מילי דמיטב ובישועה שלימה בקרוב.

דברי נכד המחבר.

שרא פייבל הערשאווסקי

מכירה תראשית:

בלידת יופי פאבלישינג

131 Rutledge Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: 237-0119

דפוס אופסט "מוריה"
MORIAH OFFSET CO
160 JOHN STREET
Brooklyn, N. Y. 11201
(212) 852-4141

מפתחות ח"ר עד סי' פ"ז נדפס אחר ח"ר

השלחן ושנות הוונ.
 בו ענין סבילת שחרית וכוונתו. (ומי שא"ח
 לו לעבול וצריך לעבול (עי' בהשמות).
 בו ענין תפלת שחרית דשבת וקבלת תיפ'
 נר"ג דיום השבת.
 כח ענין הס"ת וסדר העולים.
 כח ענין תפלת מוסף וזמנו וסדר קדושת
 כתר וענין סעידת שחרית ועניינים
 קודם הקידוש.
 עניינים מסעודת שחרית והזמון שלו.
 לא מנהגים של יום השבת דכורו בשבת ושינה
 בשבת (עי' בהשמות).
 לב לא הי' מציין על ראשו הכובע שיש עסח
 כחללו. אחד נענש על דקדוקי מצות שבת
 עסר כמנעלו כר"ה ולא נזהר להסירו וזמן
 עטיפת טלית במנחה.
 לב ענין ג"פ לדקדק ושלא סעודות ואין לקדש
 בסעודה זו על היין רק כאמנע הסעודה
 צריך לשחות יין ולריך כ"ב הדסים וזמון
 של סעודה זו.
 לב ענין סבילת עי"ס.
 לב איכור הזיווג בליל פסח ובשאר
 יו"ט יש חיוב עונה ויש לנהוג לפסוק
 בחורה כל ליל פסח.
 לב ענין הכרפס והתרופת בליל ו' ש"ס
 יס וזון.
 לב ענין ספירת העומר וכוונתו.
 לב עיד בענין הנ"ל.
 לב ענין מה שגילה הרכ סוד א' וענש
 ולריך להסתי'.
 לב ענין גילוח בימי העומר וענין ל"ג בעומר.
 לב ענין חג השבועות איסור הזיווג בלילו
 ולהיות נעורים ואם לא ישן כלל לא ימות
 בשנה ההוא וסדר המקרא בלילה זו.
 לב עבילת הביקר וכוונתו ובהולאת ס"ת יאמר
 י"ג מדות ורכש"ע.
 לב ענין בין המגרים וענין גילוח בימים ההם
 ואכילת בשר ויין.
 לב ענין ס"ב כמה שנהגין להקל אח"כ בקצת
 עניינים דנראה מהש"ס להיפוך.
 לב ענין סליחות אלו וסדר השלחן של ליל
 ר"ה ושהחיינו בליל כ' ושיר השעלות
 ממעמקים.
 לב ענין א"מ של עי"ת והתבודדות עונותיו
 בלחש (עי' בהשמות) בין התקיעות וככ'י'
 בימים אלו.

פח סינה טוב בלילה ולא כיום והכ"י' שאח"כ מה
 עניינה ושבת הקס כחלות (ועי' בהשמות).
 פח מעלת העוסק מחלות עד אור היום ומי
 שאינו יכול להיות נעור עד אור היום
 (ועי' בהשמות).
 צ סדר ק"ש שעל המטה וכוונתו.
 צא ג"כ בסדר ק"ש (עי' בהשמות) ועי'
 ח"ג סי' ל"א.
 צב ג"כ בענין ק"ש שעל המטה.
 צג ג"כ בענין הנ"ל וכתיקון עון הידועה.
 צד תיקון עון הידועה.
 צה ג"כ בענין הנ"ל.
 צו סדר תיקון רחל ותיקון לילה.
 צו לעמוד כחלות צריך כמה תנאים.
 צח סיני גדול שיש בכל התפילות.
 צח כילד ינהג כחפלת שחרית ומנחה וערבית.
 א סדר ליל מו"ש.
 ב ברכת הלכנה ולא יכנה מו"ש על החורבן
 קודם הלילה.
 ג בענין ההבדלה.
 ד ג"כ בענין ההבדלה.
 ה ענין ויהי נועם ואחרי קדוש כמו"ש.
 ו ג"כ בענין הנ"ל וסעודה של מו"ש.
 ז בענין המשך תוספת נשמה.
 ח מנהג כל יום ויום מששת ימי ההול.
 ט סדר כל יום שני.
 י סדר שמו"ת והטבילה.
 יא כוונת הטבילה בכמה אופנים.
 יב טעמת התבטילין בע"ש.
 יג בענין עירובי חצירות וקליטת פרינס. (עי'
 בהשמות).
 יד רחיצת פניו ורגליו במים חמין.
 לו בענין כנדי שבת.
 לו ג"כ בענין הנ"ל (עי' בהשמות).
 לו כ' סדר קב"ש בשדה (עי' בהשמות).
 יז סדר בואו לביתו.
 יח כוונת הסתכלות בנר.
 יט מתי קבלת חוס' נר"ג וסדר ערבית (עי'
 בהשמות) ומזמור רועי לא אחסר וכניסו לביתו.
 כ הקפת השלחן וכ' אגודת הדם.
 כא סדר הקידוש וזמנו וסדר (עי' בהשמות).
 כב ענייני קידוש הקידוש וסדר נט"י.
 כג ענין שלחן וכילד יסדר השלחן.
 כד נוסח הסומון וקריאת פרקי שבת וטעלת
 מים אחרונים.
 כה ענינים שאחר ברה"מ וספור פת ויין על

מפתחות ח"ר וח"ב

ז ענין היווג באיזה לילה ובאיזה שעה מהלילה תהי'.

ח ענין נתינת המטה בין אפסן ודרוס, ענין המשמש ממנו לאור הנר.

ט פ' נח, ענין הריגת בעלי חיים.

י ענין הולאת שז"ל, פ' לך לך מלות המילה ומניעה מלומר אז איזה פסוקים.

יא פ' ויחי, ביקור חולים, וקבורת המת.

יב טעם בתיץ הארון על הקבר אחר ו' ימי האבלות והיינו ביום ו' עצמו, ענין הנשמה וענין ההשכחות ושינוי המקום.

יג פ' שמות איסור להנות השם ככתבו ואיסור קבלה מעשיות.

יד פ' יד שלא להזכיר שם שם משמות הקדושים אפי' מהמלאכים.

טו פ' משפטים, איסור הזכרת שם חלקים אחרים דין כשר כחלב והרב ביום שאכל גבינה לא אכל כשר.

טז פ' שמיני, איסור שיקון הנפש ושקלים ורמשים מפ' אל תשקלו את נפשותיכם ושלא להשהות הנקבים.

טז פ' יז סוד הפרשת הגדה וחומרת אכילת דם.

טז פ' יח פ' קדושים, קימת פני הזקן אפי' בן פ' אפי' שאינו ת"ח.

יז פ' פאת הראש (ע' כהשמות).

יח פ' פאת הזקן ודין כלאים ושעטנו.

יט פ' בא פ' שלא דין החלה כשאל פת של מי שאינו מוחזק בכשרות ופת הבאה בכיסנין.

ס' פ' בב איסור ראיית העין מפ' ולא חתורו אחרי לבבם עוד מה שארז"ל איסור לילך אחר אשה ד"א.

ס' פ' כג פ' ואתהנן, מלת ת"ת מי ששוכח מה שהוא לומר אינו לעלה שלטתיד וזכירהו ואפי' מתקן הנפש, ענין השכחה ושינוי השמות לתיקונו.

ס' פ' כד דברים הגורמים השכחה.

ס' פ' כה ענין התפלה קודם הלימוד וענין עסק התורה בעצמו.

ס' פ' כו כענין עסק חכמת האמת וכעסק הלכה.

ס' פ' כז כענין פלפול ועיון הלכה.

ס' פ' כח ביאור תורה לשמה פגולה לשכחה.

ס' פ' כט סדר עסק התורה שיעסוק בכל יום.

ס' פ' ל' פ' לא פ' ל"ב בסדר הנ"ל.

ס' פ' לז יוהר שלא ליטב במקום שאין בו ישוב.

תשלום המפתחות אחר ח"ב.

מו סינה בר"ה ותשליך.

מו עניניי חגיגות כימים ההם.

מו נוסח זכרנו ומי כמוך (ע' כהשמות).

מו ענין לדור ודור וד"פ וכן וכוונתם.

נ כענין הנ"ל.

נא עוד כענין התפלה.

נב מנהג כפרות בעי"כ ועסיפת הטלית כליל יוה"כ.

נג מנהג הולאות ספרים בעת כל נדרי ולהיות נעור כל הלילה ולומר ד' מזמורי תילים.

נד כשעת הולאות ס"ת יאמר י"ג מדות ורכש"ע והשמות שיכיון אז.

נה כשעה שהש"ן אומר אי' כו' וכונת האחו ביד כו'.

נו כונת ו"פ ד' הוא האלקי' שאומרים אחר נעילה.

נו כענין הנ"ל.

נח סדר נטילת לולב וגייעניו.

נח עוד כענין הנ"ל ואם יהי' בכיהו או בביהכ"נ.

ס עוד כענין הנ"ל.

סא ענין נענועים בתוך ההלל.

סב מנהג ליל הו"ר.

סג מנהג ליל ש"ת ויומו ומזלי ש"ת.

סד כענין הנענועים ג"פ.

סה כענין הו"ר לשונ כחשוכה וענין חבטת הערכה.

סו כענין נ"ח.

סז כונת הדלקת הנ"ח.

סח כענין הנ"ל.

סט כענין הנ"ל.

ע כענין הנ"ל.

עא כענין הסורים.

עב כענין הנ"ל.

מפתחות מח"ב

ס' א' מודיע כי כל גשמה מהיבט לקיים כל תרי"ג מלות.

ב כענין עסק התורה.

ג כעשיית המלצה שיעשה אותה בעמחה.

ד כעשיית המלצה שיעשה אותה לשמו ית'

ה שלא יעשה ע"מ לקבל פרס.

ו מלות שרי' ורובי', חומרות כענין הזוג בעת העיבור וייקה שריך לשהות על הכסן.

קונטרס מועתק משער הששי מהשמונה שיעורים והוא שער הכוונות ומועתק אוח באות כל הנהגות הקדושות של האר"י ז"ל וכל הנסחאות התפלה שנמצא בשער הנ"ל אחת מהם לא נעדר וליינתי הדפין של שער הנ"ל אף גם העמודים של שער הנ"ל כדי למלא כל דבר חיבה במקורו כי אפשר נפל איזה טעות בקונטרס הזה או אפשר העתקתי איזה ענין שלא ככל לרכו של המעיין, כי המעתיק מגוף הספר עיניו יחזו כל הענין ובמלות קצרות יוכל להבין דבר לאשורו העולה מתמלית כללות הענין, אבל מי שאין לפניו גוף הספר יודמן לפעמים שלא יוכל להבין בהמלות שנעתיקו מתמלית העולה מדל הענין ע"כ רשמתי הדפין כדי שבנקל יוכל לעיין במקורו הטוב בלי בדיקה ומיפוש. ומה שהביאני לידי קום ועשה העתקה זו מחמת כי גבר עלי כח השכחה ר"ל. אמרתי א לבי אעתיק לי לעלמי עכ"פ הנהגות אשר דרכן והלכותן בקודש הנמצאים בשיעורים המלויים הלא המה בשער האמור ובשער החמישי מהשמונה שיעורים שמו נודע בשיעורים שער המלות. כי רובא דרובא ממנהגי רבינו מאור עיני האר"י ז"ל מקור מולאם ומובאם בשני שיעורים הנ"ל ויהיו תמיד לעד עיני ואחזקן א ה' ישלח עזרי מקודש ויסייעני משמים שאזכה לקיימם ואקוה לשמו יתברך ויתעלה שלא ימוש ומפי זרעי ומפי זרע זרעי מעתה ועד עולם אמן כן יהי רצון:

הקדמה ב'.

יתברך וישתבח ויתרומם יולר ה' יטורים לבורא הברואים אימן ומזון רפיון ידים, הוריד תורתו הקדושה מן השמים, ע"י נאמן ביתו אדון הנביאים, האליל מחכמתו להחכמים והזקנים, דור אחר דור עד התנאים והאמוראים ועד אחרון שלח נביאו שעלה בסערה השמים, וגלה מפוני תורתו לחכם החיים, ארי' דבי עילאה איש האקים, הוא האר"י זלה"ה אשר נהרין לי' שבי' דשמים, והאיר לארץ ואשר עלי' דרים, ובירר ומיקן נוסחאות התפלה ומנהגים לדיקים וישרים, והם נפשו בכל הספרים, והרבה טעמים עלו ע"י ההעתקות והדפוסים, אמרתי אעתיק לעלמי זך וברור ממקורם, ומקורם הטוב הם בשתי השערים, ולא שתי כלום רק כמו שנכתב במקומם, לקמתי נוסחאות התפלה והמנהגים הטובים, שנמצא בשער החמישי ובשער השישי מהשמונה שיעורים, ורשמתי הדפים ואף העמודים, שאם ירצה המעיין יעיין במקור הדברים, וגם משער רוב"ק ספחתי קצת מנהגים, להיות לי למשמרת ולבנים ולבני בנים שלא ימוש התורה הזאת מזרעם, ויהי לפנים כשלחן הערוך בבשר ולחמים וסבינים, שלא יעו מדרך תורה"ק שנגטווינו מתי העולמים, ע"י נביאו נאמן ביתו אדון הנביאים. והטעם שבחרתי ליקטם מהשערים, ולא משארי כתבי האר"י ל הנדפסים כי יש בהם כמה שינוים ולא ראוי זה כראוי זה מכונים לדוגמא הראיתך שנים ושלשה גרגרים שאין ב' נביאים בסיגטון א' מתנבאים, פי' בט"ו א"ח ס' קע"ד ס' ק"ט מה שהביא בשם ס' כונת האר"י ז"ל לענין שתיים מים קודם האכילה ומה שהקשה שם וסוף דבריו דלא דאמרי ולא באו מפי הקדוש האר"י ז"ל, ובס' גיד ומנו' בענין דברים השייכים בסעודה מביא ג"כ בזה דברי האר"י ז"ל רק בסיגטון אחר קצת שלא קשה כ"כ אבל דחק ג"כ שם לסרן והנה הם לא ראו הח' שיעורים אבל חטו שזכינו להם ראינו שלא נטה ימין ושחאל וכפי הדין עי' לשונו בשער

הקדמה

בשער המלות פ' עקב דנ"א ע"ב כמו שהעתיקתי לשונו שס סי' מ"א, גם בש"ע האר"ל העתיק כמו בס' נגיד ומלוא מזה נראה שנפל טעות בכל ההעתיקות:

גם עי' בשערי תשובה בא"ח סי' רל"ו שהביא בשס סי' ש"ל בשם האר"ל לומר מעריב ערבים בחכמה. פותח שערים בהבונה וכו' שס בש"ת שלא מלא כן ואדרבה בפע"ח בשם החזקונים בחכמה פותח שערים ובתבונה כו' וסיים שס בש"ת שהמחבר ש"ץ הי' בידו כתבי האר"ל מדויקים עי"ש, והנך רואה בשער הכוונות הנוסח כמ"ש הש"ץ העתיקתי לשונו סי' פ"ב בעניני מנחה ומעריב עי"ש. גם במוש"ק במזמור ויהי נועם כ' בס' נגיד ומלוא אל"ל מעומד רק פסוק ויהי נועם לבד ולא כל המזמור בס"א בס' ע"ח של"ל ויהי נועם עד סוף המזמור כלו מעומד והשאר יאמר מיושב עכ"ל ובמ"ח במס' שארית ערבית פ"א מ"א כ' יאמר בעודו על רגליו ויהי נועם ובמ"ט כ' ויאמר ג"כ כל המזמור של יושב בסתר עד כלותו ובישיבה עכ"ל, אבל בשער הכוונות בענין מו"ש העתיקתי לשונו בס' ה' בענין מו"ש כ' לאומרו כלו מעומד ועל הפחות תאמר פסוק זה מעומד. והנה הראיתיך החילוק שיש בין הכתבים שהעתיק מהרש"ו מכתבי אביו ז"ל ובין שאר העתיקות, ועוד ראה נא זה ידיד הקורא מ"ש בכפר זהרי חמה פ' בשלח על דג"ד ע"א ודף הס' ל"ט סוף ע"ד וז"ל, אפשר שהוא רמו לשם כה"ת כו' ובו הרג את המלרי לזה כאשר אמר משה למה תכה רעך אמר לו הלהרגנו אתה ואמר מלה זו שאמר תכ"ה כאשר הרגת בו את המלרי ואז אמר משה אכן נודע הדבר כו' וכן שמעתי משם האק"י האר"י זללה"ה והגעתי לדעת הגדולים עכ"ל ס' זהר"מ, וגם ברמ"ז בסוף פ' משפטים כ"כ בשם הרב ז"ל שהרגו בשם תכ"ה וכ' שם דבר נחמד בזה על מס"נ של ר"ע עי"ש, וכ"כ הכסא מלך בת"ז על דף י' ע"א שהרג בשם הנ"ל וכ' שם ג"כ הדבר נחמד בזה על מס"נ של ר"ע כמ"ש הרמ"ז הג"ל, וכ"כ במשנת חסידים בסדר תפי' האצילות פי"ב מ"ג וז"ל כה"ת שהוא השם שהרג משה את המלרי, וכ"כ בפע"ח בשער קס"ה פ"ה בשם החזקונים וז"ל כי לא עזבת דורשיך ד' ס"ת תכ"ה והוא השם שהרג משה את המלרי כו' וכ"כ בסידור ר"ק ז"ל שס בכוונתו, והנה כלם בפה אחד שהרגו בשם תכ"ה שהוא שס ע"ב. אבל מה נעשה שהרי בלק"ה פ' שמות ע"פ מי שמך לאיש כ' שהרגו בשם מ"ב, וכ"כ שס בשער הפסוקים מי שמך לאיש ס"ת יכ"ש והוא חלי שס כו' אחד משם מ"ב להודיע כי בשם זה כו' הרג את המלרי. וכ"כ בשער המלות פ' שופטים דע"א ע"ב שהרגו בשם מ"ב. וכ"כ בשער הגלגולים בהקדמה ל"ב דל"ה ע"א וז"ל כמו שמרע"ה הזכיר שס בן מ"ב והרג את המלרי כו' וכ"כ עוד שס דמ"ח ע"א בהקדמה ל"ו וז"ל שהרגו בשם המפורש שס בן מ"ב, וכ"כ בשער מאמרי רשב"י פ' משפטים על דק"ד ע"ב וז"ל לוכן הרגו בשם המפורש של שס מ"ב. וכ"כ עוד בשער הפסוקים פ' בלק דק"ב ע"ד ע"פ מי מנה עפר וגו' וז"ל כי משה הרג את המלרי שבו הי' גפס הרע של קין כו' והמיתו בשם המפורש של שס מ"ב עכ"ל. וכ"כ עוד בשער הפסוקים פ' בראשית ד"ג ע"ד כמו שאביא לקמן לשונו, וכ"ז לא הי' ביד הרבנים הנ"ל שכתבו שהרגו בשם ע"ב בשם תכ"ה, אשר ע"כ נ"ל דמ"ש הרמ"ז ז"ל בס' ערכי הכנויים הביאו הרב חיד"א ז"ל בס' דבש לפי במע' ק' אות ל"ג שהרגו בשם מ"ב וסיים ואין בזה קבלה מוכרחת עכ"ל, ונראה כוונתו משום שהוא בעלמו כ' בסוף פ' משפטים בשם

הרב ז"ל דהרגו בשם ע"ב כנ"ל, ע"כ כ' דאין בזה קבלה מוכרחת אבל אנו דזכינו
 ת"ל לשערים דהרב ז"ל שהעתיק רש"י ז"ל מכתבי אביו ז"ל וכ' בהרבה מקומות
 שהרגו בשם מ"ב כנ"ל א"כ הוא קבלה מוכרחת. ויותר פלא בעיני על הרב הגאון
 הקדוש החד"א ז"ל שכל יקר ראיה עינו וזכה לשערים דהרב ז"ל וכ' שם בס' דבש
 לפי מע' מ' אות כ' וז"ל וגם רבינו האריז"ל יש מי שג' משמו דהרגו בשם יכ"ש
 עכ"ל, והרי השערים דהרב ז"ל מלאים מזה ואיך שייך בזה לומר יש מי שג', וביותר
 אני תמה על הגאון הקדוש בעל מלא הידועים שבספרו ק"י בערך כהת ובע' תכה
 כ' שהרגו בשם ע"ב, ובערך נגד כ' שהרגו בשם מ"ב ולא התעורר כלל בזה. אבל
 הנ"ל בכל זה אם כי בכל המקומות בהשערים שהבאתי לעיל לא הוזכר שעשאו מאומה
 בשם ע"ב רק שהרגו בשם מ"ב אבל עוד בב' מקומות מלאתי בהם' שערים שעשאו
 בשם ע"ב, אבל השכיל בלשונו הקדוש ולא כ' דהרגו רק הכה וז"ל בשער רוח"ק
 דל"ח יחוד ד' המתחיל אל הנו' מתן אחת ליעקב כו' מתן' הוא ב' פעמים תכ"ה
 והנה הוא שם א' משם בן ע"ב כו' וזהו השם שהזכיר משרע"ה כו' והוא סוד כו' ב'
 האחוריים דאקים כו' ולכן הכ"ה בהם משרע"ה את המלרי. וז"ל הרב בשער מאמרי
 רז"ל על הגמ' כל העונה אמן בכל כוחו בדרך ב' ע"א לפי שהשם הזה הוא העינים
 של מעלה ובשם הזה היו הגדולים מביטים בעיניהם ברשעים ועושים אותם גל של
 עצמות ובשם הזה הבה משרע"ה את המלרי, וכן אמר משה לדתן למה תכה רעך
 ר"ל מלת תכ"ה שרמו לשם כה"ת בהיפוך אחרון עכ"ל, הרי ב' עדים לפניך שכל
 המקומות שבשמונה שערים שהבאתי שעשאו ע"י שם מ"ב כתב שהרגו ובב' המקומות
 שבשערי הרב שכתב שעשאו בשם ע"ב (הוא שם כה"ת) לא כתב שהרגו רק הכ"ה
 משרע"ה את המלרי ולנבון בניקל לחלק בין הרגו להכה כי א"ל שלא גמר מיתתו
 בזה כמ"ש פרש"י פ' משפטים, כ"א, י"ב, מכה כו' שומע אני הכאה בלא מיתה,
 והענין בזה נ"ל שמרע"ה עגשו והכהו ע"י שם ע"ב כי זה השם סגולתו להעניש
 [ע' לקמן מה שהבאתי מש' רוח"ק וס' הקנה] אבל גמר מיתתו ע"י שם מ"ב
 לחקן נפשו כי זה השם מעלה הנפשות, וז"ל הרב בשער הפסוקים בפ' שמות ולכן הרגו
 בשם המפורש לחקנו עכ"ל בדרך ס"ב ע"א, ובזה כ' עוד שם ע"ב וז"ל ולפיכך
 הרגו בשם המפור' בשם מ"ב לחקן נפשו והועיל לו עכ"ל. ויותר מפורש שם בש'
 הנ"ל פ' בראשית ד"ג ע"ד וז"ל משה שה' הכל ראה לחקן את נפש קין אחיו כו'
 לכן לא הרגו בחרב כ"א בשם המפור' והכוונה היתה לבררו מן הרע ולהעלותו אל
 הקדושה ע"י שם מ"ב שאין דבר מתברר ועולה למעלה אלא בכח שם מ"ב עכ"ל וכ"כ
 בש' המלות פ' שופטים כדי לחקנו ע"י שם מ"ב. וז"ל הרב בש' רוח"ק דג"ח ע"ב
 יחוד י' והרי כי כה"ת הם בחי' ב' העינים שבהם מביט ובכח זה השם מסתכל
 ברשעים ובמעשיהם ומענישם עכ"ל, הרי לפניך כי השם תכה הוא טוב להעניש ושם
 מ"ב טוב לחקן ולהעלות נפשו ע"י וא"כ לפי"ז עגשו והכהו ע"י שם ע"ב ולא גמר
 מיתתו רק בשם מ"ב להעלות נפשו ולחקנו. שוב בא לידי ס' קנה הקדוש ובחלק קנה
 חכמה קנה בינה בדרך ל"ג ע"ב בסוד שם של ע"ב באות ח' כתב וז"ל כה"ת ר"ת
 כהר הרא"ש תפלה כו' ובג' העניש והוא טוב להעניש כה"ת אותיות תכ"ה וכו' הכ"ה
 משרע"ה את המלרי עכ"ל, הרי לפניך בקיצור מילין הקדושים ככל מה שכתבתי ושמתתי
 מאד

הקדמה

מאוד שנראה שכוונתי דברי אמת. א"כ לפי"ז כל הגי הרבנים הגדולים הנ"ל שהבאתי לעיל בתחילת המחבר שכתבו שהרג"ו בשם ע"ב על אשר לא הי' לפניהם שיער הרב ז"ל ע"כ לא ידעו מעולם לדקדק יפה כי גמר מיתתו הי' ע"י שם מ"ב מטעם הנ"ל לתקן נפשו. וכבר נודע מ"ש הגאון הקדוש בס' שה"ג במע' גדולים אות ח' מו"ה חיים ויטאל. וז"ל רבינו האריז"ל לזה ששם א' מתלמידיו לא יכתוב וזאת מהרח"ו אך הם לחשקם בתעלומת חכמה היו כותבים ומאילו הקטריסים משאר תלמידים נהגו טעויות ונסחאות ועוד כי מהרח"ו לא נזן רשות להעתיק בו' וע"י ממון לקחו מב"ב ח"ר ניירים ונתנם למאה סופרים להעתיקם במהירות בעוד ג' ימים וזו סבה שנית לטעויות ושגוים, וזה לי' שנה שילאו לאור ח' שערים מסודרים מבין מהרח"ו ועליהם יש לסמוך עכ"ל עי"ש מה שהאריך בענין זה, עוד לו שם בח"ב מע' ספרים אות ק' קבלה מ"ש בזה ועי' בס' הק' נהר שלום דכ"ז ע"ב הנדפס פה שנת תוצר ד"ה גם בעיני פלא איך כת"ר משגיחים על דברי שאר המקובלים בו' שדבריהם מעורבים ומיוסדים על שאר תלמידי הרב ז"ל אשר לא סמך ידו עליהם ואין ראוי לסמוך כ"א על דברי האריז"ל ותלמידו מהרח"ו ולזה"ה עכ"ל, ועי"ש עוד דף הנ"ל ע"ג ד"ה וראיתי אשר האריך בזה, וסוף דבריו עידי בשמים כי כל עסק ולימודי אינו רק בדברי האריז"ל ותלמידו מהרח"ו ולזה"ה לבדם ובלעדס אין לי עסק בשום ס' מספרי המקובלים ראשונים ואחרונים ואפי' בדברי שאר תלמידי האריז"ל לא למדתי וכשיזדמן לפני דבר מדבריהם אני מדלגו בו' אלא בע"ח ובס' מ"ש ובח' שערים המפורסמים שכלס דברי אק"י חיים עכ"ל. על כל הנ"ל תמכתי יתודותי ללקוט השושנים מהח' שערים ולא הוספתי וערבתי בו' כלום רק למטה עשיתי הגהות ולקטתי מנהגים קדושים מהבאים אחריו דהיינו מס' אור לדיקים מהרמ"פ ז"ל כל מה שלא הובא בח' שערים. גם מס' מלות שמורים ומס' מ"מ והרמ"ז וכס"מ ועוד ספרים הבאים אחרי האריז"ל. גם כ"פ הבאתי לזה"ק השייך לדברי האריז"ל. וקראתי להקונטרס הזה פתורא דאבא, כי מאבא האריז"ל שהוא אב בחכמה הזו זכינו לשלחן הערוך הזה. ושם ההגהות קראתי בשם בני אבא, כי כל הבאים אחריו הם כמו בניו כי הי' אבא לכלם. ואקוה שייסיעני מן השמים כל הכתוב בהקונטרס לקיים כי משמים מסייעין לכל הבא לטהר, ומאורו לי' יאיר ויקוים בי מקרא שכ' ד' ישעי ואורי :

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא דאבא ג

ע"י עצבותו אבל לריך להראות לפניו ית' הכנעה גדולה בלימה ויראה אמונה חס' בשמחה יתירה וגדולה בכל האפשר כדמיון העבד המשמש את רבו בשמחה יתירה ואם משמשו (א) בעצבות עבודתו נמאסת לפניו, וכמעט שיעקר המעלה והשלמות והשגת רוח"ק תלוי' בדבר זה בין בעת (ב) תפלתו ובין בשעש' חיוה מלוה משאר המלות וכח"ס בגמ' בהאי דהוא קבדח טובא כו', ואמר תפילין קמנחנא ואל תבז ענין זה כי שזרו גדול מאד:

ב קודם (ג) שיסדר תפלתו בביה"ג מפרשת העקידה ואילך לריך סיקבל

א הקדמה [ד"א ע"ב] דע כי כל תפלה היא בעולם העש' בסוד תפלה לעני והיא המלכות השואלת להי' ומתפללת א הו"א וסומך ואני תפלה. וזהו הטעם שכל לשון תפלה נכתב בחזרה בלשון שפית נפש כח"ס והאשפוך את נפשי לפני ה' והיא בחי' מל' דל"י או עולם העש' הנקרא נפש. אסור לאדם להתפלל בעצבון ואם נעשה כך אין נפשו יכול לקבל האור העליון הנמשך עליו בעת התפלה. אמונה בעת שמתוודה הוידוי ומפרש חטאיו אז טוב להתעבב בלבד אבל בשאר התפלה נמשך לו נוק נפלא גדול

בני אבא

(א) **ואם** משמשו בעצבות כו' ו"ל וזה"ק פ' סקודי דרס"ד ע"ב, פתחא רביעאה כו' מאף ומהה אלין נפקין כמה אלף וכמה רבבן וכלהו נפקי ושארן עליהו דכני נשא אינון דמשחלי באורייתא או דמשחלי במלי דמזיה ואולי בארתי דמזיה בגין דיתעצבון ולא יחדון בה ומחרין אלין דחיל משה כד חאבו ישראל ונחית מן עורא דכתיב כי יגורתי מפני האף והחמה עכ"ל. וז"ל הוהר פ' ויקרא ד"ח פ"א פתח ר"י ואמר עבדו את ד' בשמחה הכי אולישנא דבעי כ"ג למסלח לקב"ה בחדווא ברשותא דלכא בגין דישתכח פולחניה בשלימא ואי תימא פולחנא דקרנבא כו' דעבר על סקודא דמארי' כו' במאן אנסין יקום קמי' הא ודאי ברוח תבירא כרוה עיני אן שמחה כו' אלף כו' כ"ג דחסי קמי מארי' כו' ואחי לקרבא קרבנא ולתקנא גרמי' ברוח תבירא ברוח עיבא בעי לאשתכחא ואי הכי שסיר מכלא, הא שמחה כו' לא אשתכח אלף במאי אחתקן כהני כהני וליאוי דהא אינון אשלימו שמחה ורגנה בניני' עכ"ל יעיי"ש כל הענין:

(ב) **בעת** תפלתו, איחא בווה"ק פ' תרומה דקס"ה סיף ע"א וז"ל עבדו א"י בשמחה דהא איצטרריך דלא לאחזאה בה עיבזו ואי תימא אי הכי האי מאן דאיכו בלגרא ובדוחקא דלא יכיל למחדי לביה ומנו דוחקא אית לי' למחבע רחמין קמי מלכא עלאה, אי הכי לא יללי כלותא כלל ולא ייעול בעיבזו כלל דהא לא יכיל למחדי לבי' ולאעלה קמי' בחדווא, מאי תקונא אית לי' להאי כ"ג אלף ודאי הא תניין כל חרעין נגעלו ואסגירו וחרעין דדמעין לא אסגירו ולית דמעה אלף מנו נערא ועיבזו וכל אינון דממנין על אינון חרעין כללו מתברין גזיון ומנעולין ועילין אינון דמעין והאי כלותא עאלת קמי מלכא קדישא כדן האי אתר אית לי' דוחקא מהאי עיבזו ודוחקא דהאי כ"ג כד"א ככל נרמס לא (מתכוין על הקרי לו בואו) תאובתי' דהווא עלמא עלאה לגבי האי אתר וכו' כד מלכא עאל לגבי מטרונותא אשכח לה בעיבזו כדן כל מה דאיהי בעאת בידהא אתמסר והווא כ"ג וההיא כלותא לא אהדר בריקניא וקב"ה חייס עלי' וכאה חולקיה דהווא כ"ג דאושיד דמעין קמי' קב"ה כלותיה עכ"ל, ועי' עוד זוהר ויקרא ד"כ ע"א, ועי' זו"ה וינא דקנ"א כו' ע"א כמה דא"ל אליהו ו"ל לר' חייא דירושלים קריב לאתחברב ואחיהיב רשו' לש"ס עלה וע"כ יודיע לחכמים ומסיים שם כל זמנא דחכימאי יחדון בה באורייתא לא יכיל ס"מ כהו כו' עכ"ל מלשנו דאמר יחדון נראה דיעקד שיה' בשמחה:

(ג) **קודם** שיסדר תפלתו, עי' בווה"ק פ' ויקהל דרס"ו ע"ב כמה שהחמיר מאד בענין לא תכלול על הדם קודם התפלה דסקיל כמנחש ומכשף עיי"ש בס' עטרת זבי בהוספות ד"ה לענין שתיית חמין קודם התפלה דסני בחשלה כל דהוא אפי' שלא על הסדר שתיקנו והני מילי

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא דאבא

כגון בזמירות וכיוצא בהם להורות הכנעה ואימה ויראה לפני השי"ת. ואמנם ביום שבת ה' מרים ומגביה קולו בנעימה בתפלה דמיושב יותר מעט ממה שז' עושה בחול ואף זה לא ה' עושה אלא מפני כבוד השבת. גם הייתי נוהג לומר בכל בוקר קודם (ה) התפלה פ' המן וי' הדברות וכיוצא בזה בפרשיות אחרות ומעטני מו"ל שלא לאומרים ובפרט ב' הדברות הזכיר לי טעמו של דבר כי הרי בימים הראשונים קבעום בתפלה ומפני המינין שלא יאמרו שאין עוד ח"ו תורה מן השמים לא י' הדברות בלבד לכן בטלום ומי יערב לבו לחזק את המינין ולנהוג מה שבטלו (ה) רז"ל בגמרא :

ד ענין מו"ל בקומו בלילה אף אם ה' קודם אור היום ה' מסדר כל הדברות של שחר עד פ' העקידה ואח"כ ה' קורא ועוסק בתורה ובהאיר היום ה' מתעטף בתחילה בלילית ואח"כ ה' מניח

שיקבל עליו מזות ואהבה לרעך כמוך ויכין לאהוב כ"א משרא כנפשו כי עי"ז תעלה תפלתו כלולה מכל תפלות ישראל ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי ובפרט אהבת (ד) החברים [ד"א ע"ג] העוסקים בתורה ביחד לריך כאו"ח לכלול עלמו כאו הוא חבר א' מן החברים שלו, ובפרט אם יש להאדם ידיעה והשגה לדעת ולהביר לחבירו בבחי' הנשמה ואם יש איזה חבר מהם בלרה לריכים כולם לשחק עלמם בלערו או מחמת חולי או מחמת בנים ח"ו ויתפללו עליו, וכן בכל תפלותיו ולרכיו ודבריו וישחק את חבירו עמו וכו'. גם הזהירו מאד מו"ל שלא להכניס האלבע לחוך האזנים כדי לנקות הזהמא שבהם בתוך התפלה כלל מהתחלת הדברות עד גמר עלינו לשבח ואם עשה כך לריך נטילה :

ג גם מעולם לא התפלל תפלתו בקול רם אפי' סדר התפלה של מיושב

בני אבא

מלי בליש חלש ולא יכול לכיין דעתו בתפלתו אבל אם יכול בוודאי אסור עד אחר התפלה כו' ולשון התיקונין דאכלין בלא ללותא משמע ואינו מתפלל כלל אבל איש חלש ואין דעתו כלולה עד שיסתה מעט חמין בוודאי מותר כו' וכן ראינו אנשי מעשה הנדיקים וכן אני השפל מוכרח לעשות מחמת חלישות כחי מה אעשה עכ"ל :

(ד) אהבת חברים, ו"ל וזה"ק פ' תשא דק"ן סוף ע"כ כל אילין חברייה דלא רחמין אילין לאילין אסתלקו מעלמא עד לא מטא ומנייהו כל חברייה' ביומי דר"ש רחמי דנפשא ורחמי הוי בנייהו כו' כל חברייה דלא רחמון אילין לאילין גרמין דלא ליהך בלתי מישור ועוד דעבדין פנימו בה דהא אירייתא רחמי ואחיה וקשוס אית בה אברהם רחם ליצחק יצחק לאברהם כו' יהיין רוחייהו דא ברא חברייה ברהו דונתא אשטריכו ולא למעבד פנימו :

(ה) קודם התפלה פ' המן כו' ומעטני מו"ל כו' וי"ל דהא דלא הסכים לו על פ' המן ה' דוקא על קידם התפלה והוא ע"י דברי וזה"ק פ' פתח דרכי ע"א ד"כ שם דשרגסא לא חוי למשאל אלא בחר ללותא ושרגסא דמארי מלכא ייכיל בקדמיתא ולבתר ייכלון עבדי, כו' בלותא דמנחה קודם ללותא כו' (וכ"מ בוו' מקץ דק"ג גבי ר' ייסא דבתר ללותא שאל מוונא) ועי"ש. וכיין שאמר פ' המן קידם התפלה לא הסכים לו אבל אם ה' אומר פ' המן אחר התפלה אפשר שיה' מסכים לו, ועי' בוו"ה בראשית דכ"ו ע"א דבגלותא לא הוי לשכינתא ולח"י עלמין מוונא אלא בח"י ברכאן דללותא :

(ה) מה שבטלו נ"ל שאין בכלל זה מ"ש בס' או"ז לימר קודם הודו מזמור מי יגור שמרמו שם עשרת הדברות כיון שאינם רק ברמז אין קפידא. ומ"ש שמרמו עשרת הדברות כ"כ בוו"ח פ' וילא במדהנ"ע :

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא ראבא ד

וכל העם משיבין אמן אחריה' ויש מפקפקין ומגמגמין בדבר זה לומר שכיון שענו השומעין אמן אחר האיש הראשון שבירך אותם כבר ילאו כולם י"ח ואסור להם לחזור ולברכן וראיתי את מו"ל שהוא לא הי' מסדרן בביהכ"נ לא בביתו בקומו ממטחו כפי סדר המזכר בגמ' אבל כשהי' איזה אדם מברך ומסדר הברכות בביהכ"נ הי' עונה אחריהן אמן ואפי' הי' באמצע הזמירות הי' מפסיק לענות אחריהם אמן אף אם היו המברכים (ו) רבים [אמר שמו"ל (ו) ולענין דינא כיון שהוא אינו מחבין ללא י"ח בברכות חבירו יכול לברך לעצמו] גם הח"י ברכות שיש מברכת הנותן לשכוי בינה עד סוף בה"ת הנה הם כדוגמת הח"י אזכרות שיש באותם של י"ח כבוד ד' לעולם וכנגד הח"י אזכרות שיש בשירת היס כו' :

ו [ד"א ע"ד] סדר נט"י שחרית (ח) הנה בתחילה יכול הכלי של המים

מניח תפילין היפך מן המקדימין התפילין אל הטלית וטענת גמור הוא כו' ואח"כ הי' מתחיל תפלתו מן פ' העקידה ואילך. כל הח"י ברכות שיש מן הנותן לשכוי בינה עד סוף ברכות התורה כולן חייב האדם לסדר ולברכם בכל יום אעפ"י שלא נתחייב הוא בהם לפי שכולם הם רמזים נפלאים א אורות עליונים. ואין לבטלם אפי' אם האדם לא יסן בלילה או אם לא הסיר מלפניו או בגדיו או סדריו או מנעליו וכיוצא בזה לריך לברכן בכל יום כולן אעפ"י שלא נתחייב בהם לפי שעל מנהגו של עולם נחקנו חוץ מברכת שפעה. לי כל לרכי ביום ט' באב ויום הכיפורים שאז כל העולם יחפס, וגם חוץ מברכת ענ"י ומברכת אשר ילך שני ברכות או אם לא נתחייב בהם אין לברך עליהם :

ה גם בענין הח"י ברכות הנז' אשר נהגו העולם לסדרם בביהכ"נ

בני אבא

(ו) **המברכים רבים.** ראיתי בספר עטרת לבי מהרה"ק מוידעשוב שריך להשלים ז' אמינים קודם תפלת י"ח וכעת שכחתי מקומו, וזהנ"ל כוונת האר"י ז"ל לענות אף אם היו המברכים רבים כדי להשלים ז' אמינים קודם תפלת י"ח, ומלאחי קצת סעד לזה נתי' זו"ח ובה"י שנדפס עם פי' הגר"א הוא בדף ל"ג ריש ע"ג ושם איתא להשלים מאן דלא אמר לון לכיוון בע"ו וזין דלמח ויזיב ודבר חדש הוא :

(ז) **אמר** שמואל כו' נראה לו' לפי מה שפסק הרב מלאדי ז"ל בש"ע שלו סי' תפ"ט סי"ב לענין ספירה גם כאן אין די במה שלא מכיון ללאות רק לריך שיכיון בפירוש שלא ללאות :

(ח) **כתב** כס' כתר שם טוב וז"ל ידוע שהעולם נברא ע"י מחשבה ודבור ומעשה וראשית הכל הוא המחשבה והדבור הוא ענף המחשבה והמעשה הוא ענף הדבור וכמו בן האדם בקומו נבוקר כו' אם ידבר תחלת דבריו דברי הרשות וכש"כ דברים אשר לא כן אף אם יתפלל ויעסוק בתורה אח"כ הכל מסתעפין ומשכין אחר הדבור הא' כי כמו שהדבור הוא ענף המחשבה וספילה אליו כן הדבור הנ' אל הא' כו', ולכן יוהר האדם שיקדש ויעתר דבורו הראשון בקומו ויזכך מחשבתו הראשונה דבוקה בקדושה כדי שימשוך אלי' כל שאר דברים שאחריו ואח"כ שיעמוד בתפלה מתוך שמחה של מלוא כו' בוודאי יהי' נענה בתפלתו עכ"ל וכבר שמעתי אומרים כן וכמדומה לי בשם הבעש"ט ז"ל ואומרים לזה רמז ראשית בכורי אדמתך תביא ביה י"א פי' תחלת המחשבה בקומך שיעמוד על אדמתך תביא בית י"א ע"כ שמעתי, וכ"ל פירוש כי המחשבה נקרא בכור כמ"ש בזה"ק בהקדמת בראשית ד"ג ע"ב בוכר דכל קדישין שילאין וכ' שם בס' זהרי חמה וקרא לחכמה בכור לכלם עיי"ש וידוע דחכמה הוא סוד המחשבה והנשמה

ז ברכת אשר יצר הוא כנגד אבא שבעולם העשי, ולכן יש בה מ"ה תיבות כמספר אדם שהוא חכמת אבא כו'. (א"ה ע"י ס' מלות שמורים הגוססא של מ"ה תיבין. אש"י כו' או אם יסתם א' מהם א"א להתקיים אפי' שעה א' כו' רופא כל בשר כו'). ברכת אפי' נשמה שנחת בי כו' ברכה זו סמוכה לחברתה כו' והנה אעפ"י שלא כל אדם זוכה לחלק הנקרא נשמה עכ"ז הנה יש לו חלק בנשמת אדם הראשון שהי' כולל כל הנבראים אעפ"י שאדם הזה עדיין לא זכה א"י הוא בעלמו. ואומרו טהורה היא (מכאן נראה שג"ל תיבת היא) כנגד עולם [ד"ב ע"ב] האלי' כו'. אתה בראתה כנגד חלק הנשמה הבאה מן הנביאה אתה יצרתה הוא סוד הרוח הבא מן הי"י אתה נפתח בי הוא סוד הנפש שבעשי' כו'. ברכת הטותן לשכוי בינה כו' כבר הודעתוך כי ליל נקרא קודם חלות הלילה, ולילה הוא אחר חלות הלילה ע"כ אנו מצרכין ברכה זו אחר חלות לילה ואילך :

ברכת

המים בידו הימנית ונתנו בידו השמאלית ואח"כ שופך מים מידו השמאלית א ידו הימנית ואח"כ ישפוך מים מידו הימנית א ידו השמאלית הרי פעם אחת וחוזר כסדר הזה ב"פ וג' ב' אפ"ן שחרחוק כל יד ויד ג"פ ולא תרחש יחד ג"פ כל יד לא פ"א ביד זו ופעם אחרת ביד הב' בסירוגין (ט) כי עי"כ רוח הגומאח הנקרא שיבתא נח מלך היא ומקדמת ודולגת וקופלת עד שגעתקת לגמרי משם ואם לאו אינה נעתקת, וכן נמלא בזוהר בכת"י. ועתה נבאר כוונת ברכת ענ"י. הנה בברכה זו יש י"ג תיבות כנגד י"ג מדות דא"א דעשי' כו' ואנו לריקים להעלותם ולזקקם ולמתקם ה"ג שבהם ע"י מימי החסד שהם ה"ח ולפי שאין המים נטלים צורעות לא בידים לכן לפחות אנו לריקין [ד"ב ע"א] לחבר יחד שתי הצורעות באופן שלא ילאו קשרי הצורעות לאחר כסוד כל אחוריהם ביניהם גם לריך לפשוט כפות הידים כמו שרולה לקבל בהם איזה דבר וזה לרמוז קבלת הטהרה :

בני אבא

והנשמה נקרא בית דעיך כמ"ש בזה"ק ס' בשלח דנ"ה ע"ב וכ' טס בזה"מ כי הריע הזה לא נסחה כך כ"א לדור זה ע"ד ושכנתי בתוכם, ולזה נקרא הנשמה בית דעיך עכ"ל וספי"ז הרמוז הנ"ל ראשית בכורי (ר"ל המחשבות) אדמתך (אשר תעמוד בנזקך על אדמתך) תביא בית (היא הנשמה כנ"ל) ד' אלקיך בע"י המחשבה הראשונה בקדושה תביא הנשמה לד' אלקיך. וכן משין זה ב' גפ' אור נדיקים כי' א' ס"א בהתעוררו משנתו לקום יצייר לפניו אותיות שמו ואותיות נשמה בשילוב, מי שנקרא שמו יעקב יצייר לפניו יעקבאב"ה ונמלא שהוא הקדים עלמו ואחז בנשמתו. וזהו שגילה מהטובות המזילות את האדם מלבד לידי השא בטהו"י. וכס"ב כ' ואחר בהתעוררו משנתו תיבך מודה אני לעיך כו' רבה אמונתך ויכול לאומרה אף בשאין ידיו נקיות כו' וכס"ג כ' ולא יגע בשום מלבוש קודם נסילה ולא בעניו ומכש"כ נראשו לשהוא מקום מקודש כו'. וכס"ה כ' סדר הנסילה ככתוב כאן ושיים ועיקר לנגסם יסה כי איחא בהנהות ס' הוראה כי אף רו"ר טרה עד אחר הניגוב ומשיק שצריך חחלה לנגב הידים ואח"כ יסול הידים והפגים בבת אחת :

(ס) **בסירוגין**. ובספר סדר היס כ' דדוקא כסדרן ולא בסירוגין. מ"כ מי שרולה ללאת כל הדיעות יסול כל יד ג"פ כסדרן ואח"כ ב"פ בסירוגין ויאל לכל הדיעות, וכ' בזה"מ ס' נח על פסוק ויצאו אל נח אל התיבה וי"ל קם כנשרא יומר יהי רצון מלפניך ד' שיהא לבי נקח ומשור בידו שלא אשכחך, אושיט רגלו למיזל יעיין בצעדי רגליו דלא יאטותן לאבשא אויל לדבר מזה ירהט כו' ואפי' בשבת מזה למרהט, עבר יומא לריך למברק גוסי' מה דעבד בההוא יומא ואי לריך יעשה מיד תשובה עליו קודם שיטן עכ"ל :

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא דאבא ה

ח ברכת (י) הנותן ליעף כח כו' נכון לאומרה והיא אחת מן הח"י ברכות שתיקנו קודם התפלה ואעפ"י שיש מגמגמין בדבר זה עכ"ז ראוי היא לאומרה עכ"פ וכמו שנבאר סודה. ודע שאין (יא) טוב לאדם ללבוש ב' מלבושיו ביחד והעושה כן קשה לשכחה וסוד הדבר הוא כי הנה מלבוש האדם מן הקדושה וע"י העבירות שהאדם עושה גורם שנתלבש בקליפה ושיתאחזו הקליפ' במלבושיו. והנה המלבושים יש בהם בחי' אור המקיף מחוץ להם כדודע כי יש או"פ בפנים ונכלל בחוץ הגוף והמלבוש סובב את הגוף ועל המלבושים הם האורות המקיפים ועומדים מחוץ המלבושים. והנה כל לבוש ולבוש יש בחי' או"מ ואין לך דבר שדוחה את הקלי' כמו אוה"מ לפי שאין יכולת בקליפ' לינק ולהתאחז בזה"מ, ולכן הוא עומד בחוץ ואין לו פחד מן הקלי' וגמלא כי המחבר ב' מלבושיו ולבוש ביחד אינו נותן מקום לאוה"מ ליכנס תוך שני המלבושים יחד ולהקיף ציון כל לבוש (ד"ב ע"ג) ולבוש ועי"כ אין הקלי' נדחית משם וטודע שאין השכחה מזוי"א מחמת הקלי' כו' הזכירה הוא מלך הקדושה כו' :

ט ובאשר האדם לובש מלבושיו בכל פעם שלובשם לריך לזכר לקחת ב' ידי בלבושים ביד ימינו ואח"כ

ישאיר לך הימני ביד ימינו ואח"כ יתן לך שמא של המלבים ביד שמא דרך האחר ואח"כ ילבש לך שמא של המלבוש ביד שמא ותמיד יכוין לכלול הכל בימין ואח"כ הימין נותנה השמא. ענין לבישת המנעלים כבר ידעת המחלוקת שיש בסדר נעילתם ומה שתיקנו הפוסקים ללכת ידי המחלוק' הוא שילבוש תחילה של ימין ולא יקשרנו ואח"כ יעול השמאל ויקשרנו ואח"כ יקשור של ימין ואם אין קשרים במעול יעול תחלה של ימין ואח"כ של שמא כו' :

י [ד"ג ע"ב] הקדמה א' קטנה. הנה בכל פעם שאתה מזכיר ומזכיר ומוציא מפיך שם ההוי' בכ"מ תכוין לכלול ביחד הוי' אדני' לפי כי בכחיתו הוא הוי' ובקריאתו הוא אדני כדודע. גם לריך לכיון בכל פעם שמוציא שם הוי' בכ"מ שיהי' הזהר לבין בזה כי הוא סוד קשר המל' עם ז"א באופן זה כי הנה כתוב בשם הוי' ותכוין כי ג' אותיות יהי' הוא ז"א וה"א אחרונה שבשם שיהי' מל' תכוין שנעשה שם שלם שהיא שם אדני' שהיא הטוק' והוא ה"א אחרונה של ההוי' :

י הקדמה א' בענין ביהכ"נ. הא דאמרינן מזה על האדם להיות מעשרה ראשונים בביהכ"נ לריך שאחר שיבא לביהכ"נ א' מעשרה ראשונים לא ילא (יב) משם עד שישלים תפלתו שם

בני אבא

(י) ברכת הנותן ליעף כח, כתב בס' פנים יפות על התורה פ' לך לך י"ד כ"ב היזה"ר כשרואה אדם רוצה לעשות מצוה או ליתן צדקה הוא מסיתו שיעשה ע"מ לקבל פרס או בלדקה בשביל שיתעשר כו' וזה שתיקנו בתפלה כו' ודבקנו ביה"ע ובמע"ט וכוף את ידיו שיכוף את היזה"ר שלא להסית אותו שיעשה ע"מ לקבל פרס :

(יא) נדע שאין טוב כו'. כ' בס' או"ז סי' א' ס"ח בלבוש המלבוש היינו מלבוש הראשון של מצוה דהיינו עליה קטן קודם שילבוש האנפלאות היינו כתי היורכים ויכוין שהוא מלבוש הפנימי של הנשמה והעלית הגדול שיתעטף אה"כ הוא לבוש אור מקיף אל הנשמה מבהוץ :

(יב) לא ילא משם. נ"ל שאין הכוונה דאם ילא משם הפסיד המעלה דו' רראשונים אף דיא ע"מ לחזור דא"כ יהי' סותר מרישא לסיפא דכסיפא כתב והולכים להתפלל לביהכ"נ אחרת משמע

ברגש ורמוז ג"כ ברגש שיתרגש האדם ויודעזע בעת כניסתו בבית לקים שהוא ביהכ"נ כו' ז"ל כשנכנס בפתח ביהכ"נ פ' ואני ברוב חסדך אבוא ביתך כו' כי רוב חסדך הוא החסד העליון שאנו לריכין תמיד איו וצפרט כשאנו נכנסין להיכל המלך לשאול את בקשמינו כי החסד הזה הוא נקרא יומא דכולהו, ולכן בכל הימים וגם בכל תפלה מג' תפלות ערב וצוקר ולהרים שאתה נכנס לביהכ"נ תכוין בחסד הזה שהוא יומא דכלהו ותכוין אל שם אב"ג ית"ל העולה בגי' ברגש עם המלה עלמה: **יב ואחר** שאמרת פ' זה בפתח ביהכ"נ אז תכנס אה"כ ביהכ"נ ולא תאמר הפ' הזה אחר (יד) שנכנסת כי מנהג זה טעות הוא ביד הנוהגים אחרת. עוד יראה כי כבר הודעתין שקודם שנכנס יאמר פ' ואני ברוב חסדך כו' ויכוין לשם אב"ג ית"ל העולה במספר ברג"ש והענין הוא כי השכינה היא נקרא ביהכ"נ ונקרא בית לקים וזמ"ש בבית אלקים נהלך ברגש כי קודם שיכנס האדם לביהכ"נ שהיא השכינה לריך לימלוך באבהון לומר פ' ואני ברוב כו' ויכוין באב"ג

שם לא כאותם הנוהגים להיות מעשרה ראשונים בביהכ"נ זה ואח"כ חוזרים והולכים להתפלל בביהכ"נ אחרת שלא היו שם מעשרה ראשונים טעות הוא בידם ולא תחשב למזה כלל. ראיתי למוז"ל שלא הי' מנהג להיות מעשרה ראשונים ואח"ל הטעם מפני שהוא הי' חולה והי' לריך לשהות בביתו כדי לעשות לרכיו [ד' ג' ע"ג] ועוד סיבה אחרת כדי שאח"כ ילבוש טלית ותפילין בביתו וילך מעוטר ומעוטף בטלית ותפילין לביהכ"נ והי' מוכרח לעשות כן ביום כי כלילה לאו זמן תפילין הוא והי' הראשונים היו מקדימין לביהכ"נ באשמורת טרם אור היום, ולכן לא הי' יכול לקיים מזה זו לסיבות אלו:

יא הנכנס לביהכ"נ לריך לזכור מאד להתעכב מעט בפתח קודם שיכנס ולהראות עצמו ירא (יג) וחרד ומודעזע לכנס בהיכל מלכו של עולם וענין זה מועיל מאוד א השלימות של האדם וא ההשגה וז"ס הפ' וממקדשי תיראו. גם זה מ"ש בגמ' בענין אחיתופל שלמדו לרוד ע"ה פ' בבית אלקים נהלך

בני אבא

משמע דאם חוזר לביהכ"נ הראשון שפיר דמי וכן בפע"ח פ"ב משער הקרבנות כ' ואם אחר שהי' מי' הראשונים יאז והלך אעפ"י שהלך לביהכ"נ אחר כו' משמע שהלך משם לגמרי. ואם שכס"ז לא ח"ש מה שכ' לקמן שלא הי' מי' ראשונים כדי שילבוש טו"ת, הרי הי' יכול לילך לביתו ללבוש טו"ת ולחזור לאותו ביהכ"נ, אבל מכאן ראי' למ"ש מחה"ש סי' כ"ה סוף סק"ג דעיקר הטעם שלא הי' מי' ראשונים משום עשיית לרכיו וסיבה כ' שכ' משום שילבוש טו"ת הוא סניף בעלמא עיי"ש: (יג) **ירא** וחרד. מקומו טעור בהקדמת הזוהר די"א ע"א וז"ל קם מערסי' בעי לברכא למארי' ולמישל לביתא' ולמסגד קמי היכלא' בדחילו סניא עכ"ל:

(יד) **אחר** שנכנסת, וכן משמע בפירוש מל' הזוהר פ' ויקרא ד"ח ע"ב דכ' שם וז"ל ואני ברוב חסדך כו' דלא לבעי לי' לב"נ למיעל לבי כנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא כו'. מל' זה משמע שקודם שבגם ימליך באבהון ואפשר דאזכור דלא נהגו כן עתה מהקדמת הזו"ה די"א ע"א דאיתא שם קם מערסי' בעי לברכא למארי' ולמישל לביתא' ולמסגד קמי היכלא' בדחילו כגיא וכתר כן יללי ללותי' ויסב עיטא מאינון אבהן קדישין דתיב ואני ברוב חסדך אבוא ביתך וגו' מל' זה משמע להם דאחר שנכנס לביהכ"נ יסיב עיטא מאבהן קדישין אבל גם שם מסיים לא לבעי לב"נ לאעלא לבי כנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא באברהם יצחק ויעקב כו' וכתר כן ייעול לבי כנישתא כו' הרי כפי' שקודם שנכנס יאמר

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא ראבא ו

שמעתי בשם מו"ל שבכניסו ישתחוה כנגד הדיכל ואח"כ יאמר מזמור לקים יחגנו ויברכנו אשר יש בו ז' פ' וכנגד יקף ז' הקפות סביב המיבה שבאמנע ביהכ"נ וטוב הוא שיכין לגמור פאוק א' בכל הקפה מהו' עד שיגמור הו' הקפות בז' הפסוקים כו' ע"כ שמעתי בשם מו"ל אבל אני ראיתי שהוא הי' בא [ר"ד ע"א] לביהכ"נ ולא הי' מקיף שם הקפה ואפשר כי בשביל שלא הי' הוא מ"י ראשונים לפי שהי' מתאחר לבא כנ"ל, ולכן לא הי' מקיף מפני הרואים שגראה כוהרא כנלע"ד :

זו גם ראיתי למו"ל נוהג בתכלית הזהירות שלא לדבר (עו) כלל בביהכ"נ אף שלא בשעת התפלה וכמעט שאי' בדברי מוסר ותוכחה ותשובה לא הי' רוצה לדבר כדי שלא ימשך מזה חזרה דיבור של חול. גם ראיתי נוהג מלרוק בביהכ"נ ואם מזדמן לו רוק הי' מבלישו בטליתו או בולעו בגרונו [א"ש ויותר טוב הוא שיאל חוץ לביהכ"נ וירוק שם או ישליך מנחיריו] כו'. כל הזמירות והקרבנות והק"ש הי' מו"ל נוהג לאומרם מתוך סידור התפלות שבידו אבל בתפלת העמידה דלחש הי' עולם עיניו ואומר על פה וגם בחזרת הש"ץ הי' עולם עיניו ושומע ומתכוין לדברי הש"ץ :

זו דע כי ענין הליטת הוא בחי' אור המקיף כו' כי ז"א בהיותו בתוך א'

באב"ג ית"ל הנקרא רוב תסדך כו' : **יג ודע** כי אעפ"י שהכוונה זו כוללת בכל הימים ובכל שלשה זמני התפלות שבכל יום כנו' עכ"ז יש שינוי אחד והוא כי אעפ"י שבכל יום תבין א שם הנו' עכ"ז ביום א' של השבוע תבין בפטרות אל אות א' של שם הזה ותכוין כי אות זה גוברת ביום הזה באופן זה אות א' גוברת ביום ראשון של השבוע ואות ב' ביום ב' ואות ג' ביום ג' ואות ד' ביום ד' ואות ת' ביום ה' ואות ל' ביום ו' של השבוע וענין כוונה זו תכוין בכל ג' תפלות כו' :

יד והוא"ל דאחא לידן נגמור גם כוונות של יום שבת כי אז תכוין ביום ההוא א שם מ"ב האחרון הנקרא שקול"ת כי שם זה גובר בכולן (אפשר ל"ל בכולו) ביום שבת והוא נחלק לג' חלקות כיצד בליל שבת קודם שתכנס לביהכ"נ תכוין לב' אותיות הראשונות שהם ש"ק ובבוקר יום שבת תכוין לב' אותיות אמצעיות ו"ך ובמנחה תכוין לב' אותיות אחרונות ית' כו'. גם לריד לכיון בקיבור כ"ז בלילה בג"פ שאומרים ויכולו כו' בליל שבת והנה בויכולו הא' יכוין באותיות ש"ק לפי שאז הנהי' דו"א שהם ג' ענפי אות ש' נעזו מוחין אי' בויכולו הב' יכוין באות ק' כו' ובויכולו הג' יכוין בחב"ד שהם עליונים כו' : **זו [ר"ג ע"ד]** ואחר שנכנס לביהכ"נ

בני אבא

(עו) **שרא** לדבר כלל. עי' בהקדמת ת"ו ד"ג ע"א וז"ל ונריך לקשר לי' בהדה וליחדא לון ביהידא חדא בלא פרידא כלל ובג"ד מאן דשח בנתים עבירה הוא בידי ההוא שיחה וכ' ע"ז ככ"מ שם וז"ל ולא ישיח בין הנחת תשילין עד שיקרא ק"ש כי יסוד תשילין ש"ר הם מוחין לזעיר ותשילין ש"י למל' כו' וז"ל חתי' חדשים והכי לריכין ישראל לנטלא יונה קדישא לקשר לה בקצורא דתשילין ומיד יקרא לבעלה דאיהו ישראל כו' וע"כ השח בניהם עבירה הוא בידי, אלא מיד כשקשר המל' בתשילין יקרא לבעלה בק"ש ואפשר שק"ש דקרבנות מושיל לזה לכן ירא שמים משיניח תשילין לא ישיח עד אחר ובה לניין גואל עכ"ל :

ולכן בהיות האדם שלא בשעת התפלה בשאר היום אינו חייב בעיטוף לזית גדול רק בלזית קטן די לו כי אז הו"א בתוך ביתו שהיא א"י כו' ובא לביהכ"נ כו' אז מתעטף בטלית גדול. [ד"ד ע"ד]:

יח ור"היות כי הלזית הם ממוחין דקטנות אשר קדמו אל המוחין גדולות לכן לריך להקדים ולהניח הלזית (יו) קודם התפילין ואפי' הטלית גדול של העיטוף לסבה הנז' הפך סדרת קלת המקובלים המניחים התפילין קודם הלזית הגדול אחר שהניחו לזית קטן ומכ"ש שאין לעשות כדברי האחרים האומרי' שהתפילין קודם לכל בחי' הלזית כו' [ד"ה ע"א]. ארו"ל כי לא ירחיק מקשר גדול כלפי מעלה ולא יקרב כלפי מטה פחות מג' אלכסות כו' נלח והוד ות"ת כמודע והם אמה וקמילה וזרת כו' :

יב הנה נזק' דו"א בתחילה היא עומדת באחוריו הו"א כמודע ולכן

א"י בסוד העיבור לא הי' אלא בבחי' שש קלות כו' ולא הי' אז בו לא בחי' ראש ולא בחי' זרועות אלא גוף אחד פשוט בלבד וכנגד זה היא הלזית הקטן. (ר"ל ט"ק) שאין מתעטפין בו לא את הראש ולא את הזרועות, אבל הלזית הגדול הועטף את הראש הוא בחי' אור המקיף כו' ולכן שיעור זה הטלית הגדול של העטיפה הוא כדי לכסות ראשו ורובו כו' והלריכו הגאונים להתעטף עטיפה ישמעאיים ומחזירי' ב' הלזית שכלד ימין א לר שמא באופן שיתחברו שם כלד השמא מאחוריו כל הד' לזיות ויהיו תלויים מאחוריו כלד שמא במקום התחלת בנין הנקיבה מאחורי החזה. גם רבינו סעדי' ו"ל כו' כ' עטיפה זו וטוב ונכון לעשות כך ולפחות ישאר מעוטף כך כדי שיעור הליכת ד' אמות בעת (טו) שמתעטף בלזית ואח"כ יסיר העיטף מעל טווארו וכך הי' מנהגו של מו"ל

בני אבא

(טו) **בעת** שמתעטף בלזית. עי' במחצית הפדיל ס' תרכ"ה שהביא שם בלזית יכוין זכר לז"מ כמו בסוכה ולא די שיכוין לזאת ידי המזוזה שנעשויונו מפי ה"י ע"י מרע"ה רק יתכוין ג"כ לעס המזוזה שהוא זכר לז"מ עי"ש שם בתפילין כ"כ אבל בתפילין כבר נדפס בסידורים בנוסח לשם יחוד קודם הניחת תפילין ובלזית אין זכר למי ע"כ רשמתי לי לזכרון. וכ' בס' זהרי חמה פ' יתרו על דפ"ת ע"א ודף הס' דנ"ע ריש ע"א וו"ל ראיתי אנשי מעשה כשהיו מניחין התפילין היו אומרים לקיים מה שנאמר וקשרתם כו' וכן קודם עטיפה לקיים מה שנא' ועשו להם לזית כו' ע"ל. והנה בהנחת תפילין נדפס כן בסידורים בנוסח לשם יחוד אבל בעטיפת לזית אין זה בנוסח הנדפס ע"כ רשמתי לעצמי לזכרון לומר קודם עטיפת לזית לקיים מה שנאמר כנ"ל. וכ' בס' מלות שמורים בשם מהר"ם דל"ו וו"ל אמו"ל בזהר כו' כי חוטי הלזית ל"כ כנגד ל"ב נתי' חכמה ולכן נ"ל שאין ראוי לז"ש לסמוך על הפוסקים שאף אם נפסק לגמרי ב' חטיין מזד א' כשר כי לא משנת חסידים היא זאת אלא שאם נפסק א' מהל"ב יתקנהו מיד :

(יז) **הציצית** קודם התפילין. עי' זיה"ק פ' שלח דקס"ג ע"כ קרוב לסושו כ' וו"ל אף הכי בר נש אשתלקו ליהו לבתר בתפילין כו' וו"ל התו' דק"ל ע"כ ת"ה כד ב"כ מתעטף בעיטוף דמזוזה מנה תפילין וקרי ק"ס כו' הרי מנזאר דלא כסדרת המניחים תפילין קודם, וכן בזהר במדבר דק"כ ע"כ איתא וו"ל לבתר יקבל עלי' האי עול לשרא על ריש' פרישא דמזו' לבתר יתקשר קשרא דיתחודא דלוינו תפילין עכ"ל הרי בפ' כתב לבתר יתקשר אם שכי' שם לעיל מעורר ביועצי אהבתי בכסופי לא משמע כן אבל לא כ' שם תיבת לבת"ר והיו כמ"ס אח"כ תפלה של ראש ושל יד אף דשל יד קודם :

כב [ד"ץ ע"א] הנה ע"ל כריכות שיש
בזליות הם בחי' טל אחריות
שיש באק"ק דהי"ן בפשט ומילוי ומילוי
המילוי לפי שסוד הזליות הוא באק"ק
דהי"ן העולה כנף כו' הנה לריך הזליות
לעשותו שליש א' גדיל וז' שלישי ענף
והטעם הוא לפי שבין שהזליות לזורך
הנקבה, והנה מקומה הוא בחזה דז"א
שהוא בסוף שליש העליון דתפארת שבו
וכנגדו יעשה שליש א' גדיל וכנגד ז'
שליש התחתונים דת"ת אשר שם הוא
הטוק יעשה שם שני שלישי ענף. ואמנם
הגדיל יעשהו חוליות (יט) חוליות כל
חוליא מג' כריכות. ובתחילה יקשור ז'
קשרים סמוך לכנף. ויכרוך ז' כריכות
ויקשור [ד"ז ע"ב] ז' קשרים אחרים
ויכרוך ח' כריכות ויקשור ז' קשרים
אחרים ויכרוך י"א כריכות. אח"כ יקשור
ז' קשרים אחרים ויכרוך י"ג כריכות
ויקשור ז' קשרים אחרים והרי הם ע"ל
כריכות כמנין ט"ל אחריות אהי'
דהי"ן כנ"ל וכמספר הוי' אחד:

כג **ובענין** קשרת ראשי כל חוט וחוט
של הזליות כדי שלא יתפרדו
משירתן

ולכן כשתטעף האדם בטליות לריך
שיאחז בלד הימני של הטליות בשתי הזליות
שבו וישליכם ללד שמא סביב גרונו על
הכתף השמאלי [ד"ה ע"ב] לאחר כדי
שיגיעו הזליות ברישא דטוק העומדת שם
באחור בלד שמא כמדע דטוק בשמאל
אחארתה שהם הגבורות, ושתי הזליות
האחרות השמאליים יאחרו תלויים נגד פניו של
אדם ולא באחור (ולע"ק (יח) מאות י"ז):
כ ורע שאין להקפיד להניח סי' בטליות
לשום תמיד לז' א' של הטליות
על הראש כמו שנהגים האשכנזים, כי
אין שורש למנהג ההוא [ד"ז ע"ד]. לריך
שהטליות יכסה על התפילין והוא לפי
שהזליות הוא כנגד העולמות החיולות
והתפילין כנגד או"מ של בחי' הגשמות
שהם פנימיות העולמות, ולכן הזליות החילון
יכסה על מקום התפילין שהם הפנימיות.
גם מזה תבין טעם איך גדולה קדושת
התפילין מקדושת הטליות [ד"ז ע"א]:
כא צריך ליקח ולקבץ כל הד' זליות
בעת הק"ש וישימם כנגד
החזה והלב כי שם מקום גילוי והארת
החסדים דגדלות כדי שיתלבנו הזליות
ויסתמקו הדינים שבהם:

בני אבא

(יח) **וצע"ק** מאות י"ז. גם בפע"ה שער הזליות נראה כסותרין בזה כי בפ"א כ' כמו
כאן ובפ"ג כ' וז"ל ולהיותן הם מתהדרין ארבעתן יחד דרך אחזי וז"א עכ"ל
והוא כמ"ס כאן אות י"ז. ושם קראו לסיף הפרק כ' וז"ל לריך להתעטף כעטיפת ישמעלים והוא
לכרוך כ' זליות הימנים ולהשליכן לאחר דרך הכתף השמאלי כו' וז' זליות אחרים יאחרו דרך
פנים של האדם כו' עכ"ל. אח"כ מלאתי בס' שרף פרי בשער הזליות כו' בנהה שם שמתמה
ג"כ כן ומסיים ע"כ יש לעשות כשיהיה היינו תחלה יחזיר רק ז' זליות הימנים לאחוריו להורות
כו' ואח"כ יחזיר גם הב' אחרים ג"כ לאחוריו להורות כו' עכ"ל וכן משמע להדיא בס' נהר
שלוס ד"ב ע"ב דשם ירושלים בענין כוונת הב' עליחות שב' שם ובהחזיר הב' זליות שכלד
ימינו מלפניו לאחוריו ללד שמאלו יכוין כו' וגם יחזיר כל הזליות לאחוריו ויכוין כו' עיי"ש:
(יט) **חוליות** חוליות. וז"ל הת"ז תי' ח"י דל"ג ע"א חילין חיון דהוי מכסין לי בעטיפי
דמזה זליות בחזק קשרין ותלת עשר חילין לכל ספר ותלתין ותרין ענפי
מזה מיד מצי קב"ה למלאכין דערפכתא דלעילא לנטלא לין בנדפייתו ולפרחא בהון מאתר לאתר
ולכסאחא עליהון מכל מויקין ומלאכי הכלה:

ביום וכשהי' יולא מבית המרחץ או מבית הטבילה וכיוצא בזה הי' נוהג לעטוף ראשו בו ממש והי' מברך להתעטף בליטת ואח"כ הי' שומטו מעל ראשו ומורידו על ב' כתפיו בדרך לבישתו. גם ראיתי למוז"ל שהי' מברך להתעטף בליטת כשהי' בבית הטבילה כמו' גם הע"ק הי' לובשו למטה משאר מלבושיו ע"ג חלוקו שלא כאותם המתייהרים ללבושו ע"כ בגדיו, וטעות גדול הוא בידם הפך החמת. גם לא הי' מסיר (בג) תפילין ועלית עד שהי' גומר כל התפלה ועלינו לשבח וע"כ נקוה לך [ד"ו ע"ג]:

כה ודע כי האדם לריך להסתכל בליטת בכל שעה ורגע במש"ה וראיתם אותו והוא תועלת גדול אבל בכוונות ההסתכלות יש בו ב' כוונות כי המסתכל בהם בעת תפלת שחרית בק"ש דהיינו כשאומר פ' לית לריך לכיון באופן אחר כו', אבל המסתכל בהם שלא בזמן התפלה לריך לכיון כוונה אחרת כו'. דע כי לריך להסתכל בהם ב' פעמים

בני אבא

(כ) **שהי'** חסן כו' כ' הרב הקדוש מוידעשוב בם' עט"ז פ' פנחס על הוזהר דרכ"ו ע"א וז"ל עש"י דברי האר"י שצריך לקשור כו' שלא יתפסעו משזירתן עכ"ל א"כ פשיטא לי' בדעז הקדוש האר"י לריך לקשור אס כי לא אדע מנ"ל כי בפע"ה לא כ' רק שלא הי' מן המועטים, גם כאן אין הכרח כ"כ, מ"מ נאמן הוא בעדותו:

(כא) **שבציצית** קטן הי' עושה ב' נקבים כו'. כ' במלות שמורים בענין סוד לית קטן וז"ל עוד ז"ל דעוב ליוהר שיהי' הע"ק לכן כו' ולא כאותם שעושים ע"ק ממיני לבעים כו'. עיד יש ליוהר שיהי' הע"ק דוקא מבגד צמר של רהלים כו' עיי"ש. ועי' לקמן בדרושי הלילה אות פ"ו שאין להסיר הע"ק אפי' בלילה וראי' מברכות עיי"ש. ועי' במ"א סי' כ"א ס"ק ב' שדחה ראייתו ועיי"ש באחרונים שמתרצים ק"ה הראי'. ולי נראה דאפשר דהאר"י ז"ל ס"ל כדעת הב"י ושע"ק וכל בו שהובא ברמ"א סי' רפ"ו ביו"ד הל' מוזהר סעיף ב' דבית שהנשים שוככות שם פסור ממזוזה א"כ הי' שם נ"כ ערוס כמו בבית המרחץ א"ו שיהי' לבוש בליטת ודוק:

(כב) **לא** הי' מסיר תפילין ועלית כו' עי' בם' מלות שמורים בסוף הענין שיעור ט"ג שהקטן מתכסה בו ראשו ורובו, כ' שם וז"ל מאחר שבהינתן העלית בא מן הראש לכך לריך שיהי' העלית תמיד מכסה את הראש כו' ועי' לקמן סוף סי' פ"א שכ' ולפעמים בימי החוס אחר שהי' מוז"ל מסיר תש"ר מעל ראשו הי' מעביר עלית מעל ראשו כו' :

משזירתן ראיתי למוז"ל שלא הי' מוחה בזה אף כי יש מפקפקין ואדרבה ז"ל שהי' (כ) חסן בקשירות ראשיה' (אמר שמואל כך הי' אבא מארי ז"ל עושה) גם ראיתי למוז"ל שבליטת (כא) קטן הי' עושה ב' נקבים סמוכים זל"ז כעין נקו' זירי בכל כקף מד' כנפות העלית והי' מוליא חוטי הליטת דרך ב' הנקבים ההם באופן שיהיו ב' קלוות חוטי הליטת מתגלים בלד אחד המיון וסברא זו הביאה בם' האגור, אבל מוז"ל לא הי' עושה כן לא בליטת קטן ולא בגדול (אמר שמואל לא ראיתי לאבא מארי ז"ל עושה כן אפילו בליטת קטן, ולכן גם אני לא נהגתי לעשות כך. ואופן העטיפה כעטיפת ישמעא'ים נח"ל מדרוש הא' של הליטת. גם נח"ל שאין להקפיד להניח בטלית סי' אחד כמו שנהגים האשכנזים וטעות הוא וע"ש):

בד. גם לריך לכסות התפילין שבראש בטלית כו' ובענין הטלית הגדול נודע ענין עטיפת הראש משא"כ בטלית קטן אבל מוז"ל כשהי' לובש טלית קטן

בכתיבתו זאת שאני כותב תפילין או לשם
מלות תפילין שזיונו ד' לקינו ותלילי
מטעות הכתיבה ומטעות הכוונה ויהי
נועם וגו' ואח"כ יתחיל לכתוב תיכף כו'
[ד"ח ע"ד]:

בז וענין ד' קלפס לבנים שכורין
בהם הפרשיות נח' בצרכת
אבות דר"ה ע"ש [ד"ט ע"ב]. ענין
הרלוות כזר נודע שצריך שיעבד לשם
קדושת התפילין וטוב שתעבד שתי עורות
א' לשם"ר דהיינו לרלוות ואחד לרלוות
תש"י וכשתשים העור תוך הסיד והמים
אם העור הוא לצורך רלוות הראש יכין
שהוא לשל ראש ויכין לשם הווי' ואם
הוא לצורך רלוות ש"י יכין שהוא
לשל יד ויכין לשם אד'. גם צריך שיסחירם
פנים (כד) ואחור שחורות כעורב. [ד"י
ע"ב]. צריך לאושטא שמאל כנו' בזהר
(כה) והכוונה הוא להורות כי ז"א מניח
שמאלו תחת ראשו וימינו תחבקה בסוד
יד ימין הכורך את הרלוות סביב הזרוע
השמאל וסוד הדבר כו' :

בח סדר הנחת התפילין בתחלה יקשור
תש"י בזרוע השמאל על
הקיבורת ויכסה זרועו בטלית כדי שתהא
הנחת תפילין בהלנע ואח"כ (כו) יכרוך
הרלוות

פעמים (כג) זא"ז כו':
ענין התפילין [ד"ח סוף ע"א] :
כו בסדר כתיבת התפילין הגה תחלה
לצד שיכתוב התפילין ש"ר
ויתקנה לגמרי ויתפרס [ע"ב] וישחירם
ואח"כ יכתוב תפילין ש"י ויתקנס וישחירם.
גם צריך לזיזר לכתוב כל הד' פרשיות
ש"ר או ש"י רלופים יחד ולא יפסיק ביניהם
בשום דיבור כלל ועיקר ומכש"כ באלמנט
ואם הוא זקן או חולה ואינו יכול לכתוב
כל הד' פרשיות ביחד יכתוב ג' פרשיות
הראשונות ביחד ואח"כ יכתוב הד' ואם
גם זה קשה עליו יכתוב עכ"פ ב' פרשיות
הראשונות בלבד בלתי הפסק בנתיים
בשום אופן ואח"כ יכתוב ב' הפרשיות
האחרות יחד. והנה אם כתב ב' הפרשיות
הראשונות והפסיק אח"כ כשיצא הקולמס
פ' שמע צריך שבתחילה יעבור הקולמס
בדיו ויכתוב על תיבת וידבר של פ' קדש
ועל תיבת ויהי של פ' שניה ואח"כ יכתוב
משמע ואליך ועי"כ נקרא קלת חיבור.
ואם כבר כ' ג' פרשיות והפסיק אז יעבור
הקולמס גם על תיבת שמע שבפ' ג'
ואח"כ יכתוב פ' רביעית כולה ביחד. גם
קודם שיתחיל לכתוב יתפלל ויאמר יר"מ
יאו"א שתשרה שכינתך במעשה ידי ותלליחני

בני אבא

(כג) **ב"פ** זא"ז. ומה שצריך לכין הוא זה כי הגה עין גי' ק"ל והוא בהי' ריבוע שם מ"ה
כזה יו"ד יו"ד ה"א יו"ד ה"א וא"ו יו"ד ה"א וא"ו ה"א ובעת שהוא מסתכל יכין
כי הכנף הוא כוד אהי' דמילוי ההי"ן וכשתסיר ממנו הפסוק ישארו אותיות המילוי בני' ק"ל
כמספר עין. וכאשר תסתכל ב"פ רלופות יהיו ב"פ ק"ל שהם ב"פ עין והם בני' ר"ס. וז"ל וירא
ד' כי ס"ר לראות כי ע"י ס"ר הגו' הוא הראות ותכין אל עשרה הווי"ת פשוטות של ההו"ג
שעו"ס בני' ס"ר כו', עכ"ל שער הכוונות בפנים :

(כד) **פנים** ואחור שחורות כעורב. ז"ע בזה שלא ראיתי מי מהאחרונים שהביא זה :

(כה) **כנו'** כנו'. פ' מזרוע דנ"ה ריש ע"א :

(כו) **ואח"כ** יכרוך הרלוות. ז"ל ס' כ"מ על ת"ו תי' מ"ז על דפ"ד כמ"ש בס' הכוונות יכין
לקשור השכינה עם בעלה ויניח היוד על המעברתא שהיא הדעת שלה ויכרוך עליהם

כריכה אחת ומכיון הזרוע ששם נחונה הניק' יכרוך ו' כריכות כי הם ו' הנערות כו' :

האז קודם שיניח תש"ר בראשו. ובענין הרלוועות ראיתי מקפידין להניחן תלויות ולא להניחן באצבע כדי שלא יגיעו לארץ אם הם ארוכות. ומוז"ל א"ל כי אדרבה ראוי הוא להניחם באצבע דהיינו לשום קלוות הרלוועות תחת האצבע כדי שלא יגיעו לארץ [ד"ו ע"ד]:

ל דע כי צריך להתפלל כל התפילה אחר שהניח תפילין ואחר (כה) שתגמור עלינו לשבח ועל כן נקוה לך אז תסיר בתחילה תש"י מיושב בדרך שהנחת אותו מיושב כנו' ואח"כ תסיר תש"ר מעומד ואח"כ תסיר תפילת כי כמו שהנחת תפילת קודם התפילין כך יהי' תפילת בראשך עד אחר שתסיר התפילין וצריך לחלוץ תש"י מיושב עכ"פ. (אמר במו"ל ק"ל במ"ש שצריך שיסיר תש"י ואח"כ תש"ר ממ"ש מרן בש"ע פו' כי"ח שפסק בתחילה יסיר תש"ר ואח"כ תש"י וכן פסקו כל הפוסקים ואפשר שאין דברי הרב חולקים עם מהרי"ק ז"ל כי מ"ש הרב

הרלוועה סביב זרועו ו' כריכות כנגד ו' נערות הראויות לתת לה כמבואר אצלנו עניינם. ואחר שיכרוך הו' כריכות אז יניח תש"ר ולא קודם הכריכות ואחר שכבר הניח [ד"י ע"ג] תש"ר שהוא בעלה אז יתן לה הבעל קידושין שה"ס כריכות הרלוועה סביב האצבע האמצעי הנקרא אמה בדרך הטבעת העגול של הקידושין הנותן באצבעה. ולצורך לכרוך שם ג' כריכות והכריכה העליונה תהי' בפרק האמצעי של האצבע הזה. וב' כריכות תחתונות בפ' התחתון המחובר א כף היד שלא כדברי המיהרים לכרוך כל הג' כריכות בפ' התחתון ושיבוש הוא בידם:

בט ומוז"ל הי' נוהג שלא להוציא תש"ר מיסן עד שיניח תש"י ויקשרנו למעלה במקום הקיבורה ואח"כ לא הי' חושש מלהוציא תש"י שלא כדך עדיין הו' כריכות סביב זרועו כנ"ל אבל וודאי שצריך לכרוך הו' כריכות

בני אבא

(כו) בנגד ו' נערות. ראיתי להעתיק פה מ"ש בס' או"ל סי' א' בעיף ט"ז וז"ל כוונת הנחת תפילין הם ארוכים מאד מדה ונליג פה כוונה קצרה כו' בהיות כי ידוע שענין הנחת תפילין הם נאים להזכיר חוקף הגבורות אשר פעל ית' ב"ה במארים כדי להוציא את בני"ע עם סגולתו ופעל הנסים ע"י ג' שמות הוי' אהי' אדני כו' והג' שמות אלו מרומזים בתפילין, והענין כי שם אהי' עמיר וגנוז בשם הוי' והוי' בשם אדני' כמ"ש וד' בביכל קדשו כו'. והנה הד' בתים של תש"ר הם כנגד ד' אותיות שם אדני' (ע"י לקמן סי' ז"ח שלא כ' כן) ובתוכם ד' פרשיות י' קדש ה' והי' כי יביאך ו' שמע ה' והי' אם שמוע כו' ובתוך הד' פרשיות כ"א פעמים שם הוי' נגד שם אהי' שני' כ"א וכן בתפילין ש"י הבית הוא נגד שם אדני' שהוא בית והיכל לשם הוי', ובתוכה ד' פרשיות וכ"א שמות כנו', כוונה זו היא קצרה וארוכה לכיון בה כל מי אשר הריחו ד' ביראת שמים עכ"ל ס' או"ל. ובס' באמ"ח ריש פ' תצוה ד"ה וע"כ כאשר כו' וזשחז"ל כל שיש לו תפילין בראשו כו' ולא אמרו תפילין על ראשו כי הלא על הראש המה מונחים ולא בתוכו, אכן כי זה עיקר הנחתם שיהיו בראשו לידע ולהבין במוחו ודעתו גדולת אלקינו ב"ה ונ"ל מה שטעה במארים ולו הכח והממשלה בכל העולמות עליונים ותחתונים:

(כח) ואחר שתגמור עלינו. כ' או"ל בתיקון התפלה סי' ע"ו אין לחלוץ התפילין עד שילמוד בהן כי לא יזכה לנר"ן אלא"כ ילמוד בתפילין כו' עיי"ש דעונשו מרובה:

מנהגי האר"י ענין התפילין פתורא דאבא ז

הרב להסיר תחלה תש"י קאי על ג' (כט) כריכות שעל האלבע ואח"כ מסירים תש"י ואח"כ חוזרים ומסירים תש"י מהזרוע, וזה כדברי מהרי"ק וזה נלע"ד אמיתות הענין, וכן נהגתי אני כל ימי וכדומה לי שכן הי' מנהג אבא מארי ז"ל):

לא בענין תפילין דר"ת דע כי מוז"ל בתחלה הי' מניח תפילין דרש"י ור"ת ביחד ומתפלל בהם תפילתו בשחרית כמ"ש בפ' הקומץ כי מקום יש בראש להניח בו ב' זוגות (נ"ל דל"ל ב' תפילין) ובמנחה לא הי' מניח אלא תפילין דר"ת, ואח"כ עשה זוג תפילין דרש"י כסדרת שימושא רבא שהם אלבעים על אלבעים וחרוליהן שקועין עד מקום המעברתא באופן שיהי' כל בית וביה חלוק ומופרד מחבריו ובעת התפירה היו חוטי הגידים מפסיקים ועוברים בתוך החריצים ממש מלד זה לזה, ובבוקר הי' לובש ב' זוגות דרש"י ור"ת ובמנחה של שימושא רבא לבד והי' אומר דתפילין

או דשימושא רבא הם כפי ב' הסדרות דרש"י ור"ת ועולים במקום ב' הסדרות כי מוחין דאח"א שהם תפילין דרש"י ור"ת שניהם מתחברים יחד וגעשים זוג תפילין א' וזהו טעם היותם אלבעים כנגד אח"א: **לב ואבנא** אופן הנחתם (ל) הוא זה כי תחלה יכניס בזרועו תש"י דרש"י ואח"כ (לא) תש"י דר"ת ויניחם יניחם במקום הנקרא קיבורת של פרק עליון שבזרוע השמאלי ודרש"י הי' למעלה סמוך כלפי ליד הכתף, ודר"ת סמוך לפ' אמצעי, וכן בתפלה ש"ר יניח בתחלה דרש"י ואח"כ יניח דר"ת למעלה מרש"י, וכן גם הקשר של תפילין דרש"י יניח בעורף יותר למטה מן הקשר תש"ר דר"ת. וטעם הקדמות הנחת תפילין דרש"י הוא לפי שבתחלה קודמין ליכנס מוחין דאח"א ואח"כ נכנסין מוחין דאבא שהם תפילין דר"ת כמשי"ת בע"ה, ולכן כשאתה כורך הרצועות סביב הזרוע חשים הרצועה דר"ת תחת הרצועה דרש"י באופן

בני אבא

(כט) **קאי** על ג' כריכות. איני מבין תירון זה א"כ מה זה שכ' תסיר בתחלה תש"י מיושב בדרך שהנחת אותו מיושב כנ"ל וכי היכן מוזכר שג' כריכות יהי' מיושב אדרבה בכמה ספרים איתא שצריך מעומד וכן בש"ע האר"י ובמ"ה ובסידור ר"ק איתא להנחת ג' כריכות יהי' מעומד וכן בס' או"צ בעמוד התפלה סי' ה' ס"ו ב' וז"ל יש להניח של יד, מיושב וס"ר וכריכות האלבע מעומד ע"פ קבלה עכ"ל. ועוד אדמקשי לי' משפך הש"ע תקשי לי' דדברי עלמו סותרין אהדדי דהרי לקמן דכ"א ע"ד העתקתי לשוני סוף אות פ"א ב' בעלמו יסיר תש"ר מעומד כו' ואח"כ ישב ויסיר תש"י כמו שהוא צעת הנהגה עכ"ל, הרי שבעלמו ב' כמו הש"ע והפוסקים א"ו שנתהפך כאן בורה א' וס"ס נפל בהעתקה וז"ל ולהגיה כמו שיתא לקמן ובכל הפוסקים שתחלה יסיר ש"ר מעומד ואח"כ של יד מיושב. אלא שמכאן נובל ללמוד נודל עינותם של הראשונים אעפ"י שנראה לעין כל שיש כאן ע"ס יראו להגיה מגודל דקדוק:

(ל) **אופן** הנחתם כו'. כ' בזה"ק פ' עקב דרע"ד ע"א וז"ל כל מאן דבעי לאחא תפילין דרש"א מבעי לי' לאסתכלא באינין תרין שינין דאינון רמיוזין כו' עכ"ל:

(לא) **ואח"כ** תפלה של יד כו'. עי' בעשרת נבי פ' בא על הזוהר דמ"ז שהאריך בסוד הענין זה, וסוף דבריו שם בסוף ע"א סיים ראווי ונכון להחברים בעלי נפש העבודה הגם אשר אינם יכולים להתפלל בביהכ"ג בניבור בב' התפילין מהמת דמהוי כיהורא עכ"ס ראווי ונכון להגיה ב' התפילין יחד בביתם ולכרך עליהם ולכוללם זה בזה כו' ואז וד' עליהם יהיו להמשיך היים ממקור היים:

מנהגי האר"י ענין התפילין ותפלת השחר פתורא דאבא

באופן שלא תהגלה הרצועה דר"ת כי כן אורות דאבא מכוסים באורות אבא. [ד"א ע"א] דרש"י ור"ת לא פליגי וב' הסברות הם דברי אקס חיים שלא כדברי החושבים שסברה א' היא אמת והאחרת בטילה חלילה להאמין דבר זה כו' : (לג) **לג [ד"א ע"ג]** מ"ש בזהר פינחס דבשו לאזדהרא דלא יעדי (לג) יוד שהוא קשר תש"י מן עלמס והטעם הוא כי היו"ד הוא שהיא קשר של תפילין ה"ס היסוד כו' של ה"ג שממנו נעשה דעת הנוק' ולפי שהוא תתחון למטה לרץ להעלותו למעלה עם התפלה עלמה היושבת למעלה כנגד הלב ולקשרו שם שלא ירד ממקומו כו' :

לד [ד"א ע"ד] תפלת השחר. דע כי מן תחלת התפלה עד ברוך שאמר הוא עולם העשי' ומברוך שאמר עד יולר אור הוא עולם הי"י ומן

יולר או' עד סוף ברכת אבות הוא עולם הבריאה ושאר כל העמידה הוא עולם האני'. [ד"ב ע"ב] הנה תחילה לרץ לתקן ד' עולמות אב"ע ע"י מלות מעשיות שאנו עושים למטה בעוה"ז וכוונת תיקון הזה לתקנם במקומם עלמס שהקליפות אשר סביבותיהם שנתאחזו בהם כלילה יתפרדו עתה מהם לפי שהוא יום ואין הקלי' גוברת. והנה תחלה נוטל אדם ידיו שמרית ויכוין שע"י נטילה זו נפרדים הקלי' דג' אחרונות דעולם העשי' ונפרדים מהם בבחי' החילוניות ואח"כ יפנה (לד) ויעשה לרכיו ועי"כ יתקן גם הפנימיות ג' אחרונות דעולם העשי' הנו' כי הנה בעולם העשי' יש אחיות הקלי' אפי' בפנימיותה כמדוע. [ד"ב ע"ג] כי בעשי' וילי' יש תערובות טוב ורע וע"י מה שנקנה גורם להפריד ולהוציא הקלי' מן פנימיות דעשי'. והנה ע"י ב' דברים או' שהם יקול

בני אבא

(לג) **חלילה** להאמין דבר זה. וז"ל תיקונין מזו"ח ד"ד ע"א דפוס חדש עם פי' הגר"א. מסערא דאמא אינון הוייתו באמצע כו' וגנין דלא בקיאיין חילין דדרא בתרא שויין חרי זוגין דתפילין מספיקא דלא ידעין ברוא דא כו' עיי"ש :

(לג) **דלא** יעדי יוד. הוא כוונ' בס' דרל"ו ע"ב עיי"ש דמהמיר מאד וכו' ומאן דרהיק לי' מאתר דא רחיק הוא מעידונא דעלמא דאתי כו' מאן דרהיק עידונא דא ירחקון לי' מעידונא דלעילא וע"ז כתיב כי מכבדי אכבד. כ' בס' או"ז בתיקון התפלה סי' פ"א מבואר בש"ע שהתיק של תפילין יהיה ארוך כו' ועפ"י הקבלה יהיו רהבים שיהיו מונחים פנים אל פנים עכ"ל וכ"כ בס' קול יעקב בנהגה אחר התפלה ומביא רא' מן המדרש עיי"ש :

(לד) **ואח"כ** יפנה כו'. כ' בס' או"ז סי' א' ס"י דעת הרמב"ם שלא לחלק בין בית הכסא שבבית ובין בית הכסא שבשדה ואפי' בבית"כ שבבית לא ישב בין מזרח למערב ואף שדעת שאר הפוסקים וכן הש"ע אינו כן מ"מ כמה שהוא נוגע בכבוד השכינה שהיא במערב ראוי להחמיר בהרמב"ם ז"ל. ובס' י"א כ' אין להרהר בבית"כ בשום צורך מזה אלא ירהר בלרבי הולאות ביתו ובשבת שאסור להרהר גם בזה ירהר בבנינים נעים ומאזיירים, ובס' י"ב כ' אף בשמקנה ביד שמאל יזהר שלא יסייע אל הקינות האלבע שנקרא אמה כי עליו קדושה יתירה שנוק' עליו ג' כריכות. ועי' בש"ע הרב מלאדי סי' ג' ס"ט דזה דוקא במי שמקנה באלבעותיו מתם, משמע דמי שמקנה ע"י נייר או"ז ליוהר בכ"ל, וראיתי לא' שהלך עליו בזה ונראה דודאי לבתחלה ראוי להחמיר אבל מי שקשה לו ע"י איזה מיוחד שיש לו ביד שמאל או על האלבע האמצעי בוודאי שבעל התיאראוי לסמוך עליו. וכ' בס' או"ז בתיקון התפלה סי' פ"ג אס' רואה לנאת להסך את רגליו כו' כשיבא לבית"כ יפשוט מעליו המקטורין שקורין מאנטיל שהוא מיוחד לילך בו לביהכ"ל ובין אנשים נכבדים כו' ונעמוד התפלה סי' ג' ס"ג כ' לא ידבר בבית"כ כי יש מין שד המתעבר בו ומחטיו :

מנהגי האר"י ענין תפלת השחר פתורא דאבא י

לפי שאין אחיזת הקלי' בי"י כמו בעש' ואח"כ ע"י ברכותיהן נתקן אוה"מ שלהם והנה בריזת בעולס העש' לא נתקן רק ג' תחזות אשר שם אבל עתה שנתקנו ג' אחר' די"י ממילא נתקנו כל הי"ס שבעש' אשר הם למטה מג"ת דיצירה אמנם לא נתקנו רק בבחי' חילוניותם בלבד כמלא כי עתה נתקנו ג' אחרונות די"י בבחי' פנימיות וחילוניות וז' עליונות דעש' בבחי' חילוניות בלבד וג"ת דעש' בבחי' פנימיות וחילוניות ואח"כ ע"י התפילה ש"י נתקנים ג"ת דבריאה וע"י הברכה נתקן אוה"מ שלהם וזה בבחי' החילוניות לבד כי לבחי' הפנימיות שלהם אין צורך לעשות תיקון אחר ע"ד הגו' בי"י ועש' והעשם הוא שאין הקלי' נאחזות בפנימיות הבריאה רק בחילוניותה ומכ"ש בעולס הא"י כו' :

לו [ד"ר ג' ע"ג] נודע מ"ש בזהר פ' ויקהל ד' רי"ט ע"ב וז"ל ובג"כ עובדא דקטורת אלטרך (לה) לאקדמא (לו) ללולא כו'. מ"ש אומרים פיעוס הקטורת בשחרית קודם התפלה אחר

יעול ידיו ויפנה נתקנו ג' אחר' דעש' בבחי' או"פ מבחי' חילוניות ופנימיות שבהם. ואמנם ע"י ב' ברכות שצדכין ענ"י כשנוטל ידיו ואשר יצר כשיפנה נתקן אוה"מ שלהם בבחי' פנימיות ובבחי' חילוניות כמדוע כי כל מלוא הגעשה בדיבור ובהבל הפה הוא בחי' או"מ והרי נתקנו ג' אחר' דעש' במקומם עלמם בבחי' חילוניותם ובבחי' פנימיותם ע"י ב' מעשים הנ' :

לה ואח"כ ע"י ב' העלימות עליה קטן וגדול הם ב' תיקונים א' אחר' דעולס היצירה כמדוע כי סוד עליה הוא במע"ט אשר בי"י. והנה מע"ט הוא מתלבש בטליה אוה"מ אבל הע"ק הוא כנגד פנימיות ג' תחת' די"י, ולכן הוא נלבש על החלוק מתחת המלבושים שלא כאותם המנהגים ללבושו על המלבושים שטעום הוא בידם, והעליה גדול הוא כנגד חילוניותם ולכן הוא נלבש על המלבושים. ואמנם הפנימיות די"י אינו פנימיות גמור כמו פנימיות העש' אשר הוא בתוך הגוף ממש בסוד יפנה כנ"ל

בני אבא

(לה) **אצטרך** לאקדמא כו'. ב' בזהר פ' ויקהל דרי"ח ע"ב וז"ל מלה דא גיורא קיימא קמי קב"ה דכל מאן דאסתכל יקרי ככל יומא עובדא דקטורת ישתויב מכל מילין ביסין חדשין דעלמא ומכל פגשין ביסין ומתהורא בישא ומדינא בישא ומותנא ולא יתוק כל האי יומא עכ"ל, רשמתי לי לזכרון כמה צריך לזכור בזה :

(לו) **אצטרך** לאקדמא ללולא. ועי' בעשרת לבי פ' ואחזקן שהתרעם מאוד על אותם שאומרי' הקטורת בלא עליה ותשילין עי"ש ובאמת שכן משמע בזהר פ' במדבר דק"כ ע"ב וז"ל בתר דקם עאל לבי כנישתא מעשר בעושי כו' ומדכי בקורבנא עי"ש שחזר וזוהר ענין זה. וכן בזהר פ' ויקהל דרס"ו סיף ע"ב כ' וז"ל תקינא קדמא כו' דאצטרך לאתקנא גרמי' במצו"ה וקדוש"א פ' (בעליה ותפילין) ולאסתקיא בקרבנא ועלון כו' עכ"ל. מכל זה נראה שהסדר הנכון עו"ת ואח"כ קרבנות כמ"ש בעש' : הני"ל, ועוד מיסוף בעש' אף ק"ש דקרבנות ח"ו לומר בלא עו"ת ולא עוד ראיית לרבותי וז"ל שאמרו הברכות כנוסח אשכנז בניהכ"ז כי אין הכרח בדברי האר"י לזמנם דוקא בנוסח הנמרא עכ"ל. ורבים תמזו שהרי מפורש יולא מדברי האר"י לזה' מסדרן קידם אור היום כסדר הנמרא כמו שהעתיק לשונו סי' ה'. אבל לק"מ רק קיצור לשון יש שם בעש' כי בהציו פרי קודם הילולים בהעתקתו ענין זה כ' וז"ל וכן באמת אין טעם בדברי האר"י ע"י הסיד להיות משודרים הברכות קידם כו' אבל הוא ז"ל עצמו נהג כן ואמרם כשעה שנתחייב כו' ומי יעזור כח כמו הראשונים או כמו האר"י לומר כל ברכה כנוגת הדעת בשעת חיובו עי"ש ותראה דלק"מ :

ולעלמי לריכה להיות בלא ו' (לט) וא"כ
אז יהי' כ"ח אותיות):

לח מן התחלת התפלה עד ברוך שאמר
הוא בעולם העשי' ומשם עד
יוצר חיר הוא עולם היצ' ומשם עד
תפלת י"ח הוא עולם הברי' ותפלת י"ח
הוא עולם האצ' ואח"כ חנו יורדים
מעילא לתתא כו' והנה מן אשרי עד
תפלה לדוד הוא עולם הברי' ומשם עד
אין קדוש כו' הוא עולם היצ' ומשם עד
עלינו לשבח הוא עולם העשי' לכן תיקנו
קדים אחד בכל שינוי עולם ועולם ונתחיל
מן הראשון שהוא הקדים שקודם הודו
כו' [דע"ו ע"ב] קדים הב' שבין יסבב
ליוצר כו' קדים ג' שלאחר העמידה קודם
אשרי יושבי קדים ד' לכלול כו' ואח"כ
היצירה תפלה לדוד ואח"כ קדים ה'
להעלות העשי' א היצ' כו' ואח"כ העשי'
הוא פסוק הקטורת והרי נשלמה התפלה:

לח אמנם קדים בתרא חנו מכלל
הקדישים הנו' לפי שכבר

עלו כל העולמות אחנס זה הקדים נקרא
קדים יתמא ד'ל קדים שאומרים אותו
היתומים. והענין הוא שהקדים הזה הוא
בעולם העשי' ששם בחי' המיתה כדי
להעלות כל הנשמות והנפשות בסוד תחיית
הנפשות וע"כ אומרים אותו היתומים על
מיתת אב ואם כו'. ונלע"ד ששמעתי
מחז"ל

אחר קרבן התמיד וגם בתפלת המנחה
קודם העמידה כי כוונתו הוא להעלות
העולמות ע"י התפלות, לכן חנו אומרים
אותו כדי שלא יתאחזו הקלי' כו', וכן
בסוף תפלת שחרית חנו חוזרים ואומרים
אותו והטעם הוא כדי שלא ינקו הקלי'
מן השפע היורד ונשפע לעולמות אבל
בתפלת ערבית אין צט כח לעשו' כך
[דע"ג ע"ד] והנה ז"ל קלופה (לו) שלשה
ולא קליפה כי כך שמו קלופה גם ז"ל
כל הברייתות הכתובות בסידור שלנו עד
כי כל שאור כו' ואח"כ תאמר ג"פ או
ד' לבאות עמנו כו' לבאות אשרי כו' ד'
הושיעה כו' מפני שהם מסוגלים מאד
לאומרים אחר פסוק הקטורת, וכן הו'
מנהג מחז"ל לאומרים בכל פעם (לה) שהי'
אומר פסוק הקטורת קודם התפלה ואחרי'
קודם תפלת המנחה, וכן בזמן המגפה
ח"ו ב"מ:

לז [דע"ג] כ"ח אותיות יש מן
יהא שמי' רבא כו' כ"ח

תיבות שיש מן יהא שמי' רבא עד דאמירן
בעלמא ואמרו חנו (אמר שמוא חניס
לא כ"ז תיבות, חולי שמנה עם חלת
חנו או עם ואמרו שאמר הש"ך ואין
לומר מן' כ"ל (לט) בשתי תיבות כו', גם מש"ל
שיש כח אותיות מן יהא שמי' עד עלמא
הנה הם כ"ט אותיות ואפשר לומר שתיבת

בני אבא

(לו) **קלופה** שלשה ולא קליפה, כס' חיר לדיקים סי' י"ג ס"ג כ' וז"ל קלופה ביוו:

(לח) **בבב** פעם שהי' אומר כו' כ' כס' או"ז ז"ל בתיקון התפלה סעיף י"ג והא"י וז"ל הזכיר לומר
פסוקים אלו תמיד אחר הקטרת וביים שאין אומרים חגיגה לא יאמר אהה סדר כו' שהם
מסוגלים להלכה מן סמא"ל כנרמו כר"ת 'אמה' סתה' לי 'מזר' ר"ת סמא"ל ובימים אלו אין לו
לו שליטה ואין לעורר. וכ' עוד שם לעיל ס' י"ב ואחר הקטורת יאמר הפסוקים ד' לבאות כו'
ג' פעמים משמע שתמיד יאמר ג' פעמים ומסיים שם אהה סתה' לי ג' פעמים אבל בעמוד
התפלה סי' י"ג ס"ה כ' וז"ל יאמר אח"כ ג' פסוקים ד' לבאות כו' וכמנענע ב"מ יאמר ג"ס:
(לט) **ואין** לומר מן כל עי' לקמן סוף סי' מ"א העשם מפני מה ח"ל מן כל:

(לט) **ברא** ואי. וכן איתא בת"ו דע"ג ע"א:

מנהגי האר"י ענין תפלת השחר פתורא ראבא יא

מחז"ל שצו לומר הקדים הזה על מיתת אביו ואמו כל השנה כולה ואפי' בשבתות ויו"ט לפי שאין העצם כפי מה שחושבים המון העם שמועיל להליל נפש המת מדינא ש"ג לבד כי הנה עוד יש תועלת אחר והוא להכניסו לנן עדן ולהעלותו ממדריגה למדריגה וכפ"י גם בשבתות (מ) ויו"ט יש לאומרו ואני ראיתי למחז"ל שהי' אומר קדים בתרא בכל שנה ושנה ביום שמת אביו בנ' תפלות והי' אומרו בטעם קדים של בני ספרד כו' לא כמנהג כו' המוספים בו דברים אחרים ע"ד מ"ס בהרמב"ם ז"ל :

מ ודע כי בשבת נמשכת חוס' הקדושה כל היום משא"כ בחול שאין חוס' קדושה אלא בשעת תפלה לבד וזו העצם שאין חוס' נשמה רק בשבת בלבד, אבל עכ"ז ליראי ולחושבי שמו יש להם חיזה קלת הארת קדושה גם בימי החול בשעת התפלה, גם יש חילוק אחר והוא כי בשבת נמשכת חוס' קדושה מעלמה כל מה שנעשה ע' הפלתינו בימי החול, ולכן יש חוס' נשמה בשבת.

גם יש חילוק אחר והוא כי בשבת עולים כללות כל העולמות משא"כ בחול שאין עולים בעת התפלה רק בחי' נשמות שעולים עם השכינה להיות להם כבוד מ"כ כבוד. גם דע בענין תפלת החול שענין העלתה לריכה להעשות על ידי קודם התפלה אבל אחר שכבר קבלו השפע העליון אין אנו צריכין להורידן כי מעלמם הם יורדין אחר עלינו לשבח [דמ' ע"ד] :

מא יתגדר ויתקדש שמי' רבא הם ד' תיבות כנגד בחי' הא'

שהם ד' אותיות דהיי' פשוטה, ולכן בכלן לריך לענות אמן כדי לעשות הפרש אחר. ואח"כ יש י' תיבות מן תיבת בעלמא עד תיבת משיח' ולא הם בעלמא די (מא) ברא כרעות' וימליך מלכותי' וינחם פורקני' ויקרב משיח' כי די ברא הם ב' תיבות לא כאותם הקוראים דברא והרי בחי' ב' דעשרה אותיות המילוי ולכן לריך לחזור ולענות אמן ג"כ פ"ב כדי לעשות הפרש ב'. והנה בחי' וכו' וכו' וכו' הוא תפלה ואינו מכלל בטעם הענין אח"כ יש כ"ח תיבות מן יהא ש"ר עד בעלמא ולא הם יש"ר מברך לעלם ולעלמי עלמאי יתברך

בני אבא

(מ) גם בשבתות ויו"ט יש לאומרו. מזה נראה להדיא שדינא של גיהנם אין שולט ביו"ט ודלא כמו שכתב בס' מדבר קדושות במ"ע גיהנם נשם הרא"י וכשם המרדכי פ' ערבי פסחים דביו"ט שולט הגיהנם ועי' לקמן סי' מ"ג מה שהבא י בשם הוהר וילוי דמשפטיה הייתי אומר דבר חדש להשיג דברי המרדכי עם הוהר כי אפשר שיש חילוק בין שבת ליו"ט בעת המנחה ומה שהביא לחילוק זה דברי הוהר פ' יתרו דפ"ח ע"כ שאלונו שם משמע כהמרדכי שכתב שם וז"ל בהדין יומא מתערין אבהן כו' מה דלאו הכי בכל שאר חנין וזמנין בהדין יומא חייבי דגיהנם נייתי בהדין יומא כל דינין אחכסיין כו' עכ"ל משמע ממאי דאמר דלאו הכי בשאר חנין וזמנין קאי גם אהייבי דגיהנם אבל קשה הרי כו"ה לית מאן דשליג דייחיי אלא ודאי דקאי אשעת מנחה מדאמר אח"כ בהדין יומא כל דינין אחכסיין ולא מתערין כו' דזה קאי אשעת מנחה דכלל יומי דינין מתערין בעת מנחה ובשבת הוא רגון רעוא דרעין כנ"ל בדרך אפשר אבל מדברי האר"י ז"ל שלא חילק בכך לא נראה כן :

(מא) **בעלמא** די ברא. כ' בס' אור ישראל מהמגיד הקדוש מקאוינין על חו"י דפ"ב וז"ל כשאנו רואים עתה שיש כאן אחר יבש אנו מתנחמין בזה בנשחונינו שבידאי ה"י ראה אותו בתחילת הכריאה ואין שינוי לפנינו ובידאי יגאל אותנו ממנו וזה שאנו אומרים בעלמא די ברא כרעיתי' וכו' וידאי ימליך מלכותי' במהרה בימינו אמן :

מעומד בעניית איש"ר של הקדים וא"ל כי ה' הנו' בירושלמי דמשמע ממנו שדרך לקום מעומד הוא מוטעה ואינו מתלמוד ירושלמי עלמא לא הגהת חז"ה חס' היתה והאחרונים הדפיסוהו אח"כ בתוך דברי הירושלמי, אמנם כשה' בקדים דאחר העמידה דשחרית או דערבית או דמנחה, וכן בקדים תתקבל של אחר חזרת ס'ת להיכל או הי' נשאר מעומד וגומר עניית הקדים ואח"כ הי' יושב :

מז: ג מה שרגילין העם לומר פסיק ועתה יגדל נא כח בעת שהצ"ח אומר קדים וכו' בס' התיקונים (מנ) הנה מוז"ל מעני' [ד"ז ע"א] מלאומרו ולא גילה לי טעמו של דבר ואולי שנס זה אינו מד' התיקונים כנ"ל. גם בענין שנהגו האבלים לומר קדים על מיתת אביהם ואמנם בשנה הזאת טוב לאומרו אפי' בשבת ויו"ט (מנ) ור"ח לפי שטעם הדבר הוא כדי להעלות נפש המת בג"ע עלמא

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמי' דקוב"ה לעילא מכל ברכתא ושירתא מושבתא ונחמא דאמירן בעלמא. והוא בחי' הג' של מילוי המילוי ולכן לדרך לחזור ולענות אמן פעם ג' וג' אמנים לו הם זולת איש"ר כו' ואם העונה חסידים לומר עד דאמירן בעלמא קודם שיאמר החזן שמי' דקוב"ה לדרך לענות (מז) כאן פ"א אמן באופן שיהיו ה' אמנים. אחר שמוא כאן חזרה הקושיא שהקשינו לעיל (עי' לעיל אות ל"ז) שאין כאן כ"א כ"ז תיבות שהרי מלת אמן ראשונה ואחרונה לנופי' אינעריך ואולי מלת ואמרו הוא מן המנין, ואין לעשות תיקון במלת מכל ברכתא ולומר מן כל כי זה טעות מפורסם כי ההבנה משתנות יען כי ההבנה מכל הוא מכולם ביחד ומן כל ירלה למעלה ממדרגת הכל וח"ו מקלן כנתינות לכן הנכון כמ"ס :

מב [רמ"ז ע"ד] מוז"ל לא הי' קד

בני אבא

(מז) צריך לענות כאן כחב כס' הקנה דכ"א ע"א מי שלא שלם עניית אמן עם כרוך הוא קרוב הוא לכופר עכ"ל :

(מנ) בספר התיקונים ד"ג ע"א :
(מנ) בשבת ויו"ט כו' עד דינא של ניהנס. מזה משמע כהדיא דכיו"ט אין דין ניהנס שולש ללא כמ"ס הברכ"י בס' תי"ט נא"ח גם כספרו מדבר קדימות מערכת ג' אות י"ב כס' המדרכי' פ' ערבי פסחים ומדברי האר"י ז"ל כאן נראה דאינו כן ומלאתי ראי' להאריז"ל שפ"כ בוו"ק פ' משפטים דקס"ו ע"א וכוו"ק פ' תרומה דק"ג ע"ב אח"כ מלאתי בת' חיים שאל ח"כ סי' ל"ח אות ע"ב שהיא בעלמא הרגיש מוהר תרומה הנ"ל, אבל הי' לו להביא גם מהמוקדם מש' משפטים הנ"ל גם הי' לו להביא דעת האריז"ל מ"ס כאן גם ע"י בפע"ח שער ר"ה פ"ז ד"ה כרוך שכל אח"כ יאמר היתום קדים כי יש בו תועלת למת אף כיו"ט עיי"ש הרי דאף כר"ה אין שולש ועי' עוד פ' תרומה בוו"ק דקצ"א ע"ב ובשבת וירחי וזמני סלקי לעילא ואחריני תמן כו' גם כסיף האדרא ד"פ נשא ריש דקמ"ה בר בריה ירחי ובשבת כו' ועי' ברע"מ פ' פינחס דרמ"ג ע"א בשבת וי"ט לית שלטנותא לש"מ ולית לי' שלטנותא לניהנס כו' עיי"ש והנה חס' כי כפ' נח בתום דס"ב ע"ב איתא ולא יסקון מניה בריה ירחא ובשבת אפשר שקורא ליו"ט נמי שבת כדכתיב ממחרת השבת וכ"כ הס"מ בא"ח סי' רנ"ז במשניות סק"א דיו"ט ככלל שבת עי' רס"י פסחים מ"ו ע"ב ד"ה מדאורייתא ועי' תי"ט ריש בילה ועי' אוה"ח פ' תשא לא"א י"ג. (ועי' וזה"ק שלה קס"ו ע"א קס"ו ע"ב קס"ח ע"א וס' ויהי דרכ"ד ע"ב) ויותר מזה כ' כסידור יעבן כשחל יו"ט באמצע השבוע קדוש יו"ט המשפחה כימי המשפחה מוסיף להקל דינס לנמרי בשבוע ההוא וע"כ א"א כמ"ס ויהי טעם ואח"ה קדוש :

מנהגי האר"י ענין תפלת השחר פתורא דאבא יב

ד' מלך כו' כי אם לקום עמהם בימי החול לזמור מזמור לקים יחננו ובשבת השמים (מד) מספרים :

מו ענין ב"ש. בהגיעך (מה) אל ב"ש תקום מעומד גם תאחוז בידך הימנית ב' הצינ' של העליה אותם שהם כנגד פניך. ענין ה"ח פסוקים של יהי כבוד כו' (א"ש מ"כ מכת"י הרב ז"ל וז"ל הפסוקים של יהי כבוד כו' שאומרים אחר מזמור לתודה תמלא שהם ח"י פסוקים ובהם ח"י אזכרות הרומזים לח"י עלמין שמקבל חיות ושפע רב מאילנה דחיי וז"ס ח"י ח"י הוא יודוך כו'). אין להפסיק בין הפסוקי' האלו לתהלה לדוד בשום פסוק אחר כלל להיות כי פוגם בכבוד ח"י, ולכן תיכף יתחיל לומר אשרי (מו) כו' תהלה לדוד כו' שכל אשרי הוא בכתר. (א"ש לפי שרומז הפסוק הזה בכתר דינ' [די"ח ע"א] עלמו ולכן אינו נקרא הפסק בין י"ח פסוקים הנז' ובין תהלה לדוד אבל איזה פסוק אחר פשיטא דהוי הפסק). [די"ח ע"ב] פ' ואנחנו נברך כו' מוז"ל ה' מהג לומר פסוק זה אחר סיום תהלה לדוד בכל פעם מג' זמנים הנז' שלא כאותם שמהגים שלא לומר פ' זה לא בשחרית בעת הזמירות בלבד. [די"ח ע"ג] ויברך דוד כו' לריך לקום מעומד מן ויברך דוד עד אתה הוא ד' האקים כו'

עלמו ממדריגה למדריגה, ולכן נכון לאומרו אפי' בימים שאין בהם דינא של גיהנם וכבר נתבאר זה לעיל ע"ש :

מד ענין הדוד לד' כו' מנהג האשכנזים לאומרו אחר ב"ש וטעם בברתם הוא כו' אבל הספרדים אומרים אותו קודם ב"ש לפי כו' ומוז"ל נהג בזה כמנהג הספרדים. [די"ז ע"ב] ענין ד' מלך ד' ימלוך כו' הנה ניקוד הוי' ראשונה שהוא ד' מלך הוא סגול באות יוד ובאות ו' אבל בב' ההי"ן א"ל נקודות והם נקודות דמלת מלך כו' והוי' ב' בשני פתחין תחת היוד והוא כנקודת מלך והוי' ג'. הוא נקוד ג"כ בתיבת [די"ז ע"ג] ימלוך והוא חריק ביוד שבא בהא חולם בוא"ו ה' אחרונה בלתי נקוד כו'. והנה בכו' הג' הנז' של ד' ימלוך תכין אז כי כל הניקוד של ג' שמות הנז' שלשתם ביחד הם בגי' יב"ק שה"ס ד' אקים כו' באופן הזה כי תמנה כל נקודה לעשר והפתח לששה כו' :

מה ב' פסוקים או של ד' מלך והי' ד' למלך לריך לאומרו מעומד כו' ואף גם זאת אם אדם אומר פסוקים אחרים או סדר הקרבנות ושומע שאומרים ד' מלך לריך לקום מעומד עמהם בעוד שהציבור אומרים אותו ואף שהוא בסדר הקרבנות וא"ל להפסיק ולומר עמהם

בני אבא

(מד) **ובשבת** השמים, כ' כס' והרי חמה פ' תרומה על דקל"ז ע"א (ודף הס' דק"ה ע"ב) וז"ל יש למחות במי שאמר מזמור הזה (ר"ל השמים מספרים) ביומין דהול

כי אין זה התקון נעשה כ"א ביום שבת כו' ותשבתון חילן תקינו בתיקוני דשבת :
(מה) **בהגיעך** אל ב"ש. כ' כס' אור לדיקים בעמוד התשלה סעיף י"ז ראוי לומר האדרת והאמונה קודם ב"ש ובסעיף י"ח כ' אין להסתכל חזן מד' אמות כל משך פסוקי דזמרה עד אחר נפ"א כי אז הוא מהלך בין העומדים בעולם המלאכים לכך לריך לומר קודם ב"ש הריני עומד בעולם הינ' לתקן רוחם של ישראל עם רוחי כשאומר יהי כבוד (כאן נראה דלא כמ"ש המנהג בסידור תשלה למשה) כשמגיע לד' מלך ד' מלך לריך לומר בעמידה :
(מו) **יתחיל** לומר אשרי. עי' וזה"ק פ' בשלח דס"ב ע"א וזקפין עיינין כ' שס כס' והרי חמה נראה מכאן שכשאו' אשרי ומגיעין לעיני כל אליך ישגרו יס לישא עיניו לשמים עכ"ל :

פתורא דאבא

ענין תפלת השחר

מנהגי האר"י

ביעקב אחת עשית. ולהיות שלדקה זו
יחית מן הח"ת למל' ע"י היסוד לכן
לריך ליתנה ביד הגבאי לדקה שהוא היסוד
דאחא או היסוד דז"א אשר הוא גובה
כל הלדקה בסוד וילקט יוסף את כל הכסף
והוא נותן לעני שהיא השכינה הנקרא'
עני ומוה הטעם עלמו לריך ליתנה בעת
שהוא אומר כי כל בשמים ובארץ שהוא
רומז א היסוד הנקרא כל. ופעם אחרת
שמעתי ממו"ל שלריך שיתגנה בעת שאומר
ואתה מושל בכל שהיסוד נקרא כל והוא
גבאי לדקה. ונותן אותה למל'. אשר גם
היא נקרא' בכל זה כל זה בכל כמ"ש ז"ל
בת הי' לו לאברהם ובכל שמה והוא במה
שידעת כי הוי' רמילוי הדין הוא בגי'
בכל שהיא במל' והכוונה היא שע"י לדקה
זו שנותן לה היסוד שהוא שם ב"ן כנו'
יגדל פרטופה ושיעור (מו) קומתה כו':
מב' [ע"ד ד' י"ח] כשיחיל הש"ץ
לומר ברכו יאמר בלחש
אותו הסדר הכתוב בסידורים והוא ישתבח
שמו של ממ"ה כו'. ברכת יולד אור כו'
הנה כשמחיל ברכה זו תמשמש (מה) בתש"י

אשר

בני אבא

(מו) ב' כס' או"ז בתיקון התפלה סב"ה בשם ס' האר"י שהשירה מסוגל לכפרת חטא ובסעוף
כ"ו כ' לבין בסוף השירה שהוא ד' אחד בד' של אחד וביוד וסין של ישתבח שם
די"ש שהוא לירוף אחד משש לירופי שדי, וע"כ אסור להפסיק בין או יסיר לישתבח, בסעיה כ"ז
כ' הע"ו שבהות שבישתבח שהם שיר ושבה כו' עד ברכות והודאות ועד בכלל יזהר מאוד
לומר בנשימה אחת לבלתי יפסיק ביניהם כלל ח"ו כי כל המפסיק (כ"כ בזה"ק פרשת תרומה
דקל"ב ע"א) נשימתו בהם כרוז יולא מתחת כנפי ההיות פלגיא דין דפסק בגאואת דקב"ה יתפסק
וישתלי' חיותא דיליה וכל יראה גאות ד' ע"כ יזהר מאוד לבל יפסיק ולאומרם בנשימה
אחת עכ"ל. ובסעוף כ"ה כ' ושמעתי בשם הרב הגדול מהר"ן שפירא שלא להפוך פניו ממזרח
עד סיום לומר ברוך ד' המבורך לעולם ועד וכן כ"ט כ' לומר במקום ברכו כשמתפלל ביהיד
אר"ע בכל יום בשחרית מלאך א' פותח פיו ואומר ד' מלך ד' ימלוך לעולם ועד עד שמגיע
לברכו וכשמגיע לברכו חיה אחת עומדת ברקיע ושמה ישראל וחוקק על מצחה ישראל עומדת
באמצע הרקיע ואומרת ברכו ד' המבורך וכל גדודי מעלה עונים אחריו ואומרים ברוך ד' המבורך
לעולם ועד. מ"ש לעיל בשם או"ז לומר הע"ו שבהם שבישתבח בנשימה א' ז"ע כי בעמוד
התפלה ס' ט"ז ס"א כ' ז"ל י"ג שבהם בנשימה א' כי הם נגד י"ג מדות כו'. וכן איתא
בזה"ק חרומה דקל"ב ע"א עיי"ש :

(מה) **תמשמש** בתש"י. מלשון זה מבוחר דרך בתש"י ולא בש"י כי לפי הטעם שכתב אין
שייך רק בתש"י וכן ע' לקמן ד"ג כמו שהעתיקתי לשונו לקמן אות ע"ו ובס'
או"ז

זו' ועד בכלל להיות כי שם אהי' רמוז
בר"ת אחת הוא ד' האקים וכל אהי'
בכתר ולכן לריך לקום מעומד עד סוף
ד' תיבות הנו' בלבד :

מח ג לריך ליתן לדקה בכל בוקר
בסוד אני בלדק אחזה פניך
קודם שיתפלל תפלת י"ח ולריך לתת תחלה
ביד הגבאי ב' פרוטות ביחד אחד כנגד
לאה ואחד כנגד מל' דבינה שבתוך ראש
ז"א אשר ממנה יולאו' לאה כו', ולכן ב'
הפרוטות או נותנים ביחד. ואח"כ נותן
עוד ביד הגבאי פרוטה ג' כנגד רחל
נוקבא תחתונה דז"א כו' בסוד הפסוק
לדק לדק תדרוך כו' לדק עילאה ולדק
תתאה שהם לאה ורחל כו' וע"י לדקה
זו שנותן נעשים לדקה כי לדקה הוא רחמים
כנודע ולכן לריך ליתן לדקה זו עתה מעומד.
עוד ט"א כי כיון שהטעם הוא כדי לתת
לדקה לעני שהיא השכינה והמל' כנו',
והנה המל' נופלת לארץ בעוה"ר, ולכן
לריך שיתגנה מעומד ויכוין להקימה
ולבעמידה מעומד ע"י הלדקה שהוא
התפארת דכורא כמ"ש מהפט ולדקה

מנהגי האר"י ענין תפלת השחר פתורא דאבא יג

כוד הליצית לעיל שבתחילה אין המל, לוקחת רק ב' הליצית שמלד פנים ועתה לריך שיאירו זה כל הד' לילות ובפרט מי שהוא משרש קין והבל הם לריבים יותר א הכונה זו ולתת הליציות על כתפיהם כיון שקין והבל הם ב' בחי' הכתפים כמבואר במקומו ולכן מי שהוא משרשם ראוי לו לכון בזה יותר משאר בני אדם:

נא ובאמרך מארבע כנפות כל (ג) הארץ תכין כי הם

בחי' ד' כנפיו הליצית של המל' הנקרא ארץ לקבלם יחד בהיותם מפוזרים כדי שיאירו ארבעתם יחד במל'. ולכן לריך שתעלה ב' לדדי הטלית ותשימם על ב' כתפיו ואח"כ תקבץ הד' לילות בדרך השמאית לפי [ד"ט ע"ב] שהמל' בשמאל אחתאחדת ושרשה משם ותניח ירך השמאית בהיותה אחת הד' לילות כנגד הלב שהוא בשמאל כי משם מקבלת המל' הדיר, ומעשה כך עד שתאמר ודבריו חיים וקיימים וגאמיים כו' אחר אמת וליב כו' :

גב ובנו בחרת מכל עם ולשון כו'. דע כי ד' מלות לריך האדם לקיים בכל יום שהם ענין זכירה והם ד' זכירות הכתובים בתורה שתלויים בזכירת הלב ולו הם: הא' הוא זכרון מעמד הר סיני וקבלת

אשר הוא בעולם הבר' בסוד המעשה כנגד תפלת יולר אור שהיא בבחי' בסוד הדבור כמבואר לעיל [ע"י ד"ב ע"א וע"ג ובסוף אות ל"ה) ובטובו מחדש [ד"ט ע"א] בכל יום תמיד מ"ב כך ל"ל ובטובו בבחי' ולא יאמר וטובו מחדש כו' המחדש בטובו בכל יום תמיד מ"ב כבר נת"ל כי ל"ל המחדש בטובו באות ב' שלא כאותם שאומרים טובו בלא בית כי מעשה בראשית מתחדש ע"י טובו שהוא החסד בסוד חדשים לבקרים:

ג ברכת אהבת עולם כו'. אין ראוי לומר אהבה רבה לפי שהאהבה רבה הוא בחסד שבעולם האצ"ו ועתה אנו בהיכלות הבר' ולכן ל"ל אהבת עולם שהוא אהבה זוטא (מט) של המל' הנקרא עולם אשר הוא עדיין למטה בעולם הבר' כו'. מהר והבא עלינו ברכה ושלוש מהרה מד' כנפות כל הארץ, בהגיעך כאן תמיר כנפות הטלית המונחות על כתיפך ותניחם שיפלו הליציות למטה והוא מה שנו' בתיקו' דבעידן ק"ש שמטי' חיון גרפי"הו כו'. ופ"א שמעתי ממוז"ל באופן זה כי בהגיעך א' מקום הזה תשים ב' לדדי הטלית על כתפיו כדרך שנוהגים קלח בני אדם וה"ם ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם והוא מ"ש בביאור

בני אבא

אוי"ס סי' ע"ז סי' כ' וז"ל ימשמש בתפ' לין כשאומר יולר אור משמע מל' זה שימשמש גם כש"ר וכן בבאה"ט בא"ח סי' נ"ט סק"א כתב בפ"י כשאומר יולר אור ימשמש בתש"י וכשאומר ובורא הוסיך ימשמש בתש"ר וזל"ע. ובסידור קול יעקב מר"ק ז"ל כ' רק שימשמש בתש"י אבל בסי' ר"ש כ' כשאומר ובורא ימשמש בשל ראש:

(מט) **אהבה** וזעא. ובס' אור נדיקים סי' ע"ז סט"ו כ' וז"ל אהבת עולם ולא אהבה רבה כמנהג הספרדים, רק בשבת יאמר אהבה רבה עכ"ל. ובס' בני יששכר במחמרי הודם כיון מאמר ד' סי' ה' בהג"ה תמה על מנהג רבותיו שהנהיגו לומר בשבת ויו"ט אה"ר עיי"ש. והוא עפ"י דברי מהר"ם פאפירש ז"ל בס' או"ג, רק דבס' או"ז לא כ' ביו"ט לומר אה"ר רק בשבת:

(ז) **כנפות** כל הארץ ולא כנוסה כנפות הארץ:

וקבלת החורה וכמ"ה יום אשר עמדת
כו' בחורב כו' וכתיב בתרי' פן תשכח
את הדברים אשר ראו עיניך כו' והוא
א' מרמ"ח מ"ע להרמב"ן ז"ל. זכירה ב'
זכור את אשר עשה לך עמלק והיא מלוא
שנית. זכירה ג' זכור את אשר עשה י"א
למדים והיא מ"ע ג'. זכירה ד' זכור את
היום אשר יאלחם ממלרים והיא מ"ע ד'.
והנה ד' מ"ע וארבע זכירות או הם כנגד
ד' ימים טובים שיש בשנה, יליאת מלרים
כנגד חג המלות שבו ילאו ישראל ממלרים
מתן תורה כנגד חג השבועות שבו נתנה
התורה, זכירת עמלק כנגד חג הסוכות
כמ"ש חז"ל שעמלק ה' מוצב והורג כל
הנחשלים אותם שלא היו ענני כבוד מקבלן,
וענני הכבוד כנגד סוכות, וזכירת מרים
שדברה על משה דלטוריא הוא כנגד
ר"ה שאז כל המקטרגים והדילטורין
מתעוררין. וכבר ידעת כי מרים ה"ם
כל הדינים המרים כו', ואמנם יוה"כ
נקרא שבחן ואינו מכלל המועדים כי אין
בין שבת ויוה"כ לא שזה זדון ברכת

וזה זדון בסקילה, וחטובה ופורים הם
מדרבנן א"כ אינו רק ד' מועדים הנז':
נג **והנה** ג' הזכירות אלו מזכירים
עתה כאן וזכירת יליאת
מלרים מזכיר אותה בסוף פ' לילית כו'
וזה בדרך מתן תורה לר"ך לרמוז אותה
באומרו ובנו בחרת מכל עם כו' וקרבנתו
מלכנו לשמך הגדול באהבה, כי ע"י
התורה קרבנו לשמו הגדול ובחר בנו מכל
עם וקבלנו אותו עלינו למלך וזה וקרבנתו
מלכנו. זכירת (נא) עמלק נרמוז אותה
במלת לשמך הגדול כטודע כי בעבור
עמלק אין ה' שלם ואין הכסף שלם ואנו
מתפללין שימחה זכרו של עמלק ויהי'
שמו גדול. זכירת מרים נרמוז אותה במלת
להודות לך, פירוש כי הלשון והפסוק והשפטים
הם כלי הדיבור שילך בו הוא ית' עדה
אותו בהם ולא נשתמש בהם בסיפור לשון
הרע ח"ו, וזכור לה"ר של מרים ולא
נעשה כמו שעשתה היא. וזכירת יל"מ
סתבאר במקומה בע"ה. [דכ"א ע"ג]:
נד **קודם** שתאמר (יב) שמע ישראל

הסגור

בני אבא

(נא) **זכירות** עמלק נרמוז לר"ך לעיין בזה כי זכירת עמלק כפה ומה שנרמוז בתיבת הגדול
לא היו רק במחשבה ואם נאמר דכיון על לאו דלא תשכח שהוא בלב כמ"ס
ההינוך סו"פ תלא לא משמע כן ממ"ס לעיל. והנה ד' מלות עשה וד' זכירות אלו כנגד כו' משמע
דהכונה לקיים העשה אם כי לקיים העשה היקנו הקריאה קודם פורים מ"מ אפשר שמלוא ככל
יום עיי"ש בהינוך, ועי' ברמב"ן על זכור את יום השבת שמלוא ככל יום לזכור בשעת חמירת
שיר של כל יום ועי' בס' הרידים פ"א במ"ע זכירת שבת אות ל"ג ופ"ד אות כ"א בענין זכירת
מחיית עמלק, ועי' בפנים יפות פ' יהרו על פ' זכור את יום השבת, ולכאורא יש להביא ראוי'
מש"ס ברכות דכ"א ע"א דמקשה מ"ט מברך אי משום יל"מ הא הדבר לי' בק"ש עיי"ש דמייירי
ההם דהי' מהרהר בק"ש, א"כ משמע דבהרהור ילא ידי זכירה. אחר זמן רב מלאחי בס' בני
ישראל מאמר הודש אדר מאמר ג' אות ח' ט' שנתעורר על ענין זה והניח בל"ע, ועי' בהגדה ש"ס
שנדפס בשם הגאון ר' שאול מאמסטרדם על ארזב"ע דכ' וז"ל שאז"ל זכור יכול בלב ת"ל אל תשכח
כו' ומה אני מקיים זכור כפה, נמלינו למדין כל היבא דליבא הוכחה מלינו למימר זכירה בלב
כו' עיי"ש, ועי' ס' דבש לפי מע' ז' אות כ"א זכירות שבת:

(יב) **קודם** שתאמר. כ' בזה"ק ס' בלק דקט"ו ע"א וז"ל מאן דלא קרי ק"ש בעונתי' בנידוי
הוא כל האני יומא עכ"ל. וכ' המ"מ בס' רמ"ח היבין יש בק"ש נגד רמ"ה איברי
חדם וכשיטן וגסתלקת נשמהו נכסין ברמ"ח איבריו רמ"ה איברי הקליפה אפי' יעשה כמה
מלות ומע"ט אין הטימאה וילאת מרמ"ח איבריו עד שקורא ק"ש ובכל חגיגה שקורא מפנה

העומאה

דיוסע ויבא ויט כו' :
נה [רכ"ך ע"ב] ודע כי הנה ע'
 תשלמינו ומלות שאנו מקיימים
 לקרא ק"ש יש כח ותוספות גבורה ברחל
 לעלות עד מקום ז"א דאלי' מן המקום אשר
 היא עומדת בו עתה שהיא בהיכל אהבה
 דבריאה עד ז"א דאלי', ואח"כ עולים שניהם
 יחד עד אור"א להעלות להם מ"ג כו'.
 והנה בזמן הגלות אין כח ברחל לעלות
 כו', ולכן אנו לריבין למסור (נ) נפשינו
 על קידוש השם באות ד' דאחד, ולריך
 לבין ולקבל עליו ד' מיתות ב"ד סה"ו
 מן ד' אותיות אדני כו' כי ד' מיתות ב"ד
 שרשם ב"ד אותיות אדני כו' ושאתה
 מוסר

חסגור ב' עיניך ביד ימין ותכוין למ"ש
 בסבא דמשפטים עולמתא שפירתא דלית
 לה עינין כו' ובדרך השגות תאחוז ד'
 לית ויהיו מוכנים על לבך. גם קודם
 שתאמר ק"ש לריך שתכוין א מ"ע שלטווינו
 לקרות ק"ש ב"פ בכל יום. [דכ"ב ע"ג]
 בתיבת מלכותו לריך להשפיל ראשו
 מלמעלה למטה כו'. ודברת ב"ס תכוין
 א מ"ב תיבות שבע שמע וה"ס שם מ"ב
 שהוא בנ"ר כו', וגם ב"פ וה' אש שמוע
 עד ושמתם יש ע"ב תיבות וה"ס שם
 ע"ב והוא בנ' אלמעות דז"א, וגם תכוין
 במלת עש"ב שהם אותיות ע"ב ש' כי
 ש' הוא ג' אלמעות כו' ובהם ע"ב שנות

בני אבא

הטומאה מאכר אחד מאכריו כו' עכ"ל ומקורו נלקח מו"ח ס' אחרי מדה"ג דס"ו סו' ע"ג
 ד"ה פתח וו"ל וכל איניש דיקרי ק"ש כדקא יאות כל תיבה ותיבה משפיע בכל אבר דילי' ואי
 איניש לא יקרי ק"ש כימאז וכליליא כל אבר ואבר דילי' יתמלי מן רוח רעה ומכל מרעין ביטין
 דעלמא כו' עכ"ל, ועיי"ש בדף מ"ה ס"ו ע"ב באריכות מעיין תיבת ק"ש וו"ח רות ע"ס וילך
 איש די"ד ע"ד :

(נ) **למסור** נפשינו כו"ה ס' חיי דקב"ד ע"ב במדה"ג כל המוסר נפשו בראי פסוקא נוהל
 ד' מאות עולמות לעו"כ, וו"ל ס' אור לדיקים בזיקין התפלה ס"א כוונת ק"ש
 הוא ענינה ועמקה מאוד כו' עיקר הכוונה למסור נפשו על קדו"ש באמירת שמוק ראשון
 ולכוין ב"ד תיבות ד' אלקינו ד' אחד שהם נגד ד' אותיות הוי' ולקבל עליו ד' מיתות ב"ד
 בל"ת של תיבות אחד לפיכך ד' אותיות אדני' שנים בהם שתי' נשמתו נקי' כי בקבלו ד' מיתות
 ב"ד ב"ד של אחד ומוסר נפשו למיתא כזה סרה ממנו וזהמת הנהגה ונשמתו נקי' מכל סוג ראוי'
 להיות מ"ג אל השכינה להצירה עם בעלה שם הוי' שהיו ב' שנות יחד : יאהדונה". ואח"כ
 יכוין להצר התורה יהי מה שהפירד בעיניו וזו כי כ"ה אותיות של ס' שמע ישראל הם נגד
 (וכן איתא בכוה"ק ס' תרומה דקל"ש ע"ב) כ"ב אותיות התורה ותכ"ב להכנס בנין א' ולכלול
 כולם ביחד כ"ד ספרים והם כ"ד אותיות בפרוך שבכל"ו והבינוה הראוי' כו' עכ"ל ס' הג"ל.
 וו"ל ס' מקדש מלך פ' ויהי על דרל"ד ע"ב שמע ישראל היינו שחביאים שפע לזו"ן מישראל
 סבא ותבונה ד' אלקינו ד' מיתות אור"א ע"י הדעת דאריך, אחד. אה ד' שעילים וו"ן כבוד
 מ"ג לאור"א עכ"ל, וו"ל רמ"ו פ' ואחזקן על דרס"ד ע"א כי יחיד שמע ה"ס ד' אחד יחיד
 בשבטל"ו ה"ס וזמן אחד כו' וענין הוא מ"ש ב"ה הנונית שיחוד ק"ש ליחד אור"א שידונו לחת
 מיתין לזו"ן להגדילם, ויהוד י"ח הוא לזו"ן שישעיו ארס לעולמות ושמו הקדמה וי. האמנם
 בתחלה אמר כי שמע הוא יחיד הרמז ב"ד אחד דהיינו ליחד ועיר באור"א שה"ס ד' אלקינו
 ד' ובאחד מתירע עם ב' נקבותיו לאה ורחל וזהו יחוד חד אבל בשבטל"ו הוא תיקון לאה ורחל
 להמשיך שפע שתינה ראיות להתקן עכ"ל הרמ"ו. ובמדרש תלפיות ענף יחוד כ' לבין באחד
 ששולח ל"א כתיב ב' שמות הוי' אד' בשילוב כ"ד מ"א עד י"ג הוא ל"א במספר הקדמי (פי'
 א' עם ב' עולה ג' ועם ד' עולה י' ועם ה' עולה ט"ו עד י"ג עולה ל"א) ח"כ
 בהיותו מכין באחד עולה ל"א מייחד היותו ואדמות :

מוסר נפשך (יד) בד' מיתו' או לקדש את
השם בכל לבבך ולקבל עליך עול מ"ש הזה
אשר בק"ש, כי הנה אין כח ברחל לעלות
ע"כ לא ע"י מס' נפשך כו'. והנה הכתוב
או' הנו עוז לאהים כו' פי' כביכול הש"י
לריך עזר וסיוע וכו' מן מעשה ישראל
התחתונים. והנה המל' נקרא סוכת רוד
הטופלת כי בעוונותינו נפלה ע"י מעשינו
הרעים, וכן כאשר רולה לעלות לריך
שהי' ע"י זכויותינו ומעשינו הטובים כי
עונותינו מפילים אותה כביכול וזכויותינו
מעלים אותה, וא"כ עתה א"א לה לעלות
אם לא יהי' בנו לדיקים גמורים כו' כי
ישראל נק' גרפין דשכינתא להעלותה
למעלה ולטעם זה הגלות מתעכב ומתארך
כי אין בנו מי שיוכל לעלות במדרג' הזו
כ"א יהי' בינינו מי שיוכל לעלות שם
כשמותו הי' מעלה גם המל' כו' והיתה
מתמדת קן הגאולה. אך בזמנינו בעוה"ר
אין יכולת לעשות זוג כתיקונו למעלה
ולסיבה זו הקן מתארך וכמעט רוב הרעות
והגלות הבאות על האדם באות לסיבה
זו, אמנם עכ"ז יש קצת תיקון בזה
שנמסור נפשינו על קידוש השם בכל לב
כי ע"כ אפי' אין בנו שום מע"ט והרשענו
עד להפליא הנה ע"י מס"ג להריגה
מהכפרים עונותינו כולם ויש בנו יכולת
לעלות עד א"י עילאה כמ"ש חז"ל גדולה
השובה שמגיע עד כסא הכבוד שנא'

שובה ישראל עד י'א כי ענין התשובה
מעלה את האדם ומגיעו עכ"ה שהיא
א"י עילאה הנק' תשובה, וע"כ הוכל
המל' לעלות עמנו כי אנחנו גרפין
דשכינתא כנ"ל, ואז יעלו זו"ג וגשמותינו
למעלה בסדר מ"ג אל אימא עילאה זו"ס
על קידוש השם שהיא א"י אשר למעלה
על ז"א הנק' ד':

נו [דכ"ו] הגה בפסוק ואהבת
תבין לקיים מע' שנלשונו
לאהוב (יה) את הש"י והוא מכלל הרמ"ח
מ"ע. [דכ"ז ע"ב] באומרך וקשרתם לאות
כו' תושמש בזה"י ותש"ר כו' ובהגיעך א
פ' לילית תיכף בתחילה תיקח כל ד' לילות
בדרך הימנית. פי' כי כבר ביארנו לעיל
שבהגיעך א מהר והבא עלינו ברכה
ושלום תוקף ב' לדי הטלית על ב'
כתפונך באופן ששאר ב' הלילות מאחור
וב' הלילות לפניו ואז"כ תקבלם יחד
שרשי ארבעתם בדרך השמאלית ותניחם
על לבך עד עתה וכשתחיל פ' לילית
אז תאחז בנפי הלילית גם בדרך הימנית
ושרשיהם בדרך השמאלית ותבט ותסתכל
בהם בכל פ' לילית כו' ובהגיעך אל פ'
וראיתם אותו כו' תעבירם ע"ג עיניך
ותנשקם אותם כו'. תסתכל בהם בפ' זו
ב"פ פעם אחר פעם, ובכל פעם תבין
בהם לשם ק"ל שהוא בני' עי'ן כו'. לריך
לכון כשתסתכל בלילית כאילו יש שם תכלת
שבילית

בני אבא

(יד) מוסר נפשך. כ' בת"ז סוף תי' ס"ו ו"ל ובהוצא ומזל לריך ב"ג ליחדא לקב"ה
בשכינתא לריך להפשיט מיני' כל מחשבת דלינין קליפין כו' ולסלק' שכינתא'
לנבי' במחשבתא חדא כניונא דכ"ג דמתייהר בבה זוני' ואחפשיט מלבושו למהוי עמה חד הכי
לריך לאפשיטא מיני' כל מחשבת אחרנין בזמנא דמייהר לקב"ה בכל יומא חרין ומנין כו' :
(יה) לאהוב את הש"י. ו"ל וזה"ק פ' תרומה דקס"ב סי' ע"א ואהבת דא ראשיתא דימינא
למרחם לי' לקב"ה ברחמיא חתדקווא דילי' כו' מאן דרחים לי' לקב"ה איהו
אחער ימינא דילי' לנבי' ומקבל לי' ברחמי כל מלין דעלמא לא תליין אלא ברשיתא כו' כלשו
אשרך לבא ונפשא וממונא ובדין קב"ה אחער ימיני' לנבי' ושמיס לי' לקבלי' ומקבלא לי' :

מנהגי האר"י ענין הק"ש פתורא דאבא מו

שנלית ומסתכל בשתאמר ורחיטת אותו ותכוין להמשיך שם בחי' העינים העליונים והרא' שבהם ותכוין ב' פעמים ק"ל שהם ב' עינין עילאין להמשיך משם בחי' הארת רא' עליונה א' התכלת החשך הזה שה"ס עולמיתא שפירתא דלית לה עינין כו' ובהגיעך א' ולא תחורו אחרי לבבכם כו' אז תנשק הצלית בפך ותשימם ע"ג העינים שלך. והנה לריך שיהיו ב' ידים אחזים בצלית ע"ד הנו' עד הגיעך א' ודבריו חיים וקיימים וגאמנים ונחמדים כו'. ובפ' אני י"א אשר הולאתי אתכם מאמ"ל תכוין אל הזכירה הד' מן הד' זכרות כו'. והנה זכירת מלרים הוא מ"ע מה"ת. ולכן תכוין בפ' זה לקיים מצוה זו של זכירת יו"מ בק"ש דשחרית ובק"ש דערבית:

נז [ד' כ"ו ע"ב] לריך לקשר מלת הדבר עם ט"ו וויין ולא להפסיק ביניהם

כלל כו'. [דכ"ח ע"א] אחר שאמרת ודבריו חיים וקיימים וגאמנים ונחמדים לעד כו' שאז כבר נשלם כו' ולכן בהגיעך כאן תנשק (טו) הצלית בפך ותשימם על עיניך ותחזרם ותניחם מידך יורדים ומשולשין מאליהן כו'. ובאומרך פודינו ומזילנו מעולם הוא שמך תכוין לב' שמות אלו כי פודינו ומזילנו ר"ת הוא בגי' אלקי' ור"ת מעולם הוא שמך הוא מה"ס והוא שם א' קדוש משמות ע"ב כו'. [דכ"ח ע"ב] ובאומרך עוזר דלים כו' תכוין לעשות עמך עני עם השכינה הנקרא עני בהיותה כאן למטה כדי שבהעלותה תזכה לעלות עמה כנו' ב' פ' בלק ולריך למעבד גרמי' עני בהדי שכינתא כו'. ובאומרך תהלה לא עליון גואלם לריך להג' ולומר תהלות בל' רבים כו' וגם לריך לקום (טו) מעומד כשמתחיל לומר תהלות כו' לכבוד מלכא קדישא המתנלה כו':

בני אבא

(טו) תנשק הצלית בפך. מלאכי כמדרש תלפיות ענף כוונה ד"ה כיון דאתא לידן שמה שמנשקין הצלית בתיבת 'לעד הסעם הוא כי 'לעד גי' ק"ד כמנין חוטי הצלית והקשרים כי כל חוט שזור והם כפולים א"כ כל חוטי הצלית שד' כנפות הם ס"ד והקשרים הם ג"כ כפולים א"כ בכל אחד מהצלית יש' עשרה קשרים א"כ החוטין והקשרים הם מנין ק"ד כמנין תיבת לעד באופן שזיכת לעד עולה ענין הצלית וצלית עולה תרי"ג מנין כל המלות ויכוין כי המלות והחזרה לעד קיימת לא יהליף ולא ימיר דחו לעלימים לזולתו:

(טו) לקום מעומד. כ' כס' או"ג בתיקון התפלה סעיף ל"ח כי דעת הוהר שלא להפסיק כלל בין גאולה לתפלה וכן דעת הפוסקים הראשונים שלא לומר תיבת אמן אחר גאל ישראל שלא להפסיק אבל העור כ' דשרי כו' וב"כ רח"א, ודע כי המניד שנתנלה לב"י החזיק לו טובה ע"ז ש' כש"ע שלו שלא לימר אמן כו' וכן ראוי לנהוג ואין לשנות. בנין דא לריך אני להודיע טעות הרבה בני אדם כו' שמתחיינים בנאלינו ד' לבאות ועונין אמן אח"כ אומרים נואלינו להסמיך גאולה לתפלה והוא טעות גדול שהרי מבי' מתחיל יוצר אור אסור להפסיק בשום דבר וזאת לקדים וקדושה וברכו ואמן דהא הקדוש ושומע תפלה והרי הוא עומד עכשיו באתנע הפרק כו' וא"כ האיר מפסיק באמן דנאל ישראל. ובס' אשל אברהם על א"ח מהגאון הקדוש מבוטאטש ו"ל כ' שהוא נהג כשהתפלל לפני העמוד הי' אומר ברכת גאל ישראל בלחש שלא יצרכו לענות אמן. כס' או"ג בתיקון התפלה סל"ו כ' בשם מהר"ל לקום בתהלות ולא קודם כ' בתיקוני' תי' כ"א דנ"א ס"ע"א תפלה שקיל ככל פקודין עוד שם בד"ע ע"כ בח"י ברכאן דללות' תליא פורקנא וכ' שם הרב הקדוש מקאזינין כס' אור ישראל ו"ל ולכן עתה בסוף תהלות לריך להיות התנברות בתפלה וכו' בראשי' דכ"ו ע"א דננלוא לא הוי לשכינתא כו' מוונא אלא בח"י ברכאן עכ"ל. כ' בנ"ח כי בברכת אתה קדוש יס' י"ד תיבין שכתבי כעת מקומו ובסוף הוהר בהוספות השייך לש' ואתה קדוש דרס"ה ע"א (ודף ה' דש"ו סוף ע"א) כ' ג"כ ו"ל קדושה אית בה ארביסר תיבין עזר אמירן וד' ארזון כו' עיי"ש א"כ נראה דניסתם לא הי' מלך גדול וקדוש אתה וכן משמע בזהר פקודי דרס"א ע"כ עתה מלאכי בן כו"ח ריש פ' תרומה:

מעלמו שכל מלותיו שעשה והנה בני בני כל זמן שלא שב בתשובה אותם האורות והמלאכים והסניגורים הנעשים מאותם המלות שעשה מתינים ללדיק (נט) הראויים לו כפי מה שגזרה חכמתו ית' בסוד יין רשע ולדיק ילבש. אמנם יש חיות לדיקים גדולי המעלה שאינם רואים ליהנות מזולתם אלא משלהם וכשלוקחים ההארות הנ' הנה הם בידם בתורת פקדון בלבד כגאמנות וכאשר ישובו בעליהן בתשובה יחזרו להם אותם ההארות שלקחו מהם. ולכן אנו מתפללין לפניו ית' כי הנה אין לדיק בארץ אשר ישעה טוב ולא יחטא וכמעט שהאדם מוכרח לחטוא ולכן אותן ההארות של חלקיו וגורלינו שהורוחנו ע"י מעשה המלות שעשינו בעוה"ז ואינם ניתנים לנו מחמת חטאתינו ישימש עם הלדיקים הגדולים הרשומים הנ"ל כדי שיהיו ההארות ההם קיימות וכאשר נשוב בתשובה יחזירם לנו ולא ישימם חלקינו עם זולתם דהיינו אותם שלא יחזירו לנו. [ל"ז ע"א] באומרו ובסוף דוד עבדך מהרה בתוכה תכין לריך לבוין זו אשר

נז ב'. ענין כוונת העמידה [דכ"ט ע"א] הנה במלת ברוך לריך אתה לכרוע (נח) כריעה א' ואל תכרע (נט) עתה רק גופך בלבד ובמלת אתה תכרע את ראשך וז"ש בתי' דבעי למכרע וא"ו לגבי ה"א יו"ד לגבי ה"א. פי' כי וא"ו הוא גופא ויו"ד הוא רישא. ובמלת הוי' תזקוף ב' זקיפות בתחלה תזקוף גופך לבד וזהו ענין הא תתאה לגבי וא"ו ואח"כ תזקיפה הב' הוא שתזקוף ראשך וזהו ענין ה'א עילאה לגבי יו"ד כו'. [ל"ז ע"ד] על הלדיקים באומרך ושים חלקינו עמך לריך לבוין כו' שלכאורה נראה כתפלת שוא כו' אך יתפלל שהש"י ישים חלקו עם הלדיקים והרי ניתנה הבחירה ביד האדם באומרים ז"ל ואלו לדיק ורשע לא קאמר. ואם נאמר שהכוונה הוא שאף שיחטא יתפלל להש"י שישים חלקו עמך הנה הקושיא כפולה ומכופלת כי האור תמים פעלו לתת לאיש כדרכיו אם טוב אם רע. אך אמנם הכוונה הוא כי כאשר האדם חוטא לפעמים ועושה עבירות המכביה את המלות אז מונע

בני אבא

(נח) לברוע כריעה א'. עי' ס' וזה"מ פ' ויחי על דרמ"ד ע"א ודף הס' דקט"ד ע"ג מ"ג בענין הכריעות :

(נט) תכרע עתה. עי' בס' או"ז בתיקון התפילה סי' י"ח סעיף ה', וז"ל קוה הכל ולא וקונה כו' עכ"ל. וכן הוא הנוסחא בס' התי' תי' ע' דקכ"ג ע"ב וכן בע"א שם וכן הני' בזהר פקדי דרס"א ע"א :

(ס) לצדיק הראוי לו. עי' בזה בס' הלקוטים הנדפס בשער הפסוקים בפסוק אני ישינה ולבי ער דקכ"ד ע"ב בביאור יותר. ובענין תפלה בכוונה כ' בזה"ק פ' פקודי דרס"ה ע"ב וז"ל אי יאה האי גלותא לאעלאה קמי מלכא קדישא מיד פתח פתחא כו' ואי לא יאה דחי לה לבר כו' הי תב קמי מארי' כדקא יאוא ולי גלותא אחרא זכאה כו' כד סלקא ואתערבון כחדא ועאלין קמי מלכא קדישא עכ"ל. העתקתי בזה דברי וזה"ק שלא להתייחס ח"י כ' בזה"ק פ' וישלח דקס"ז סו' ע"ב ועל דא גלותא דיחיד לאו אידי מתקנתא לאתקבלא כו' ובפ' ויחי דרל"ה ע"א תפלת יחיד לא עאל קמי מלכא קדישא אלא בחילא תקיפא כו'. וכ' בס' פנים יפות סו"פ עקב עיקר תפלה הוא בא"י ואיחא שבה"ל שלמים תפלתם לא"י ע"כ ראוי להם להסתכל בשעה שבני א"י מתפללים. בברכת השינוי והחזרתו בת' שלימה כ' בס' אור יבראל בתי"ז תי' ו' על דכ"א בת' שלימה לפניך לפי פי' אשכנו ענינו כמו שבבילך היינו שאנו נשוב בשביל הקב"ה ובעבורו. ובענין התפלות מקובלת שכל תפלה שהיא לאיזה ענין מעוה"ז או גם לעוה"ב הכל היא חיוני' ויגיע לה הקשרוג אם ראוי לזה עכ"ל ופי' הלק ב' סי' ה' ג"כ כעין זה :

מנהגי האר"י ענין העמידה פתורא דאבא מז

זכר חצות בארנו כי ד' כריעות וד' זקיפות הם בכל התפלה וכל כריעה היא כלולה מב' כריעות וכל זקיפה כלולה מב' זקיפות ושם נתבאר ענינם, אמנם כריעה זו שבתחלת ברכת (סג) מודים וגם הזקיפה שלה אינם כפולוס רק כריעה אחת וזקיפה אחת בלבד לפי שאנו עתידים לומר אח"כ מודים דרבנן בחזרת התפלה מפי ש"ך ושם יש כריעה ב' וזקיפה ב' (ושם כ' בהג"ה וז"ל א"מ מסופק אני בתפלת ערבית והמתפלל ביחיד עכ"ל הג"ה) כו' ולכן עתה הכרע כריעה א' בסוד ו' לגבי ה' וכנגדה זקיפה א' שהיא בסוד ה' לגבי ו' ובמודים דרבנן שם בכריעה ההיא תכוין בסוד ו' לגבי ה' ובזקיפה תכוין בסוד ה' לגבי ו' כו' אח"כ בכריעה כו' באומרך בא"י הטוב שמך ולך נאה להודו' אז תכרע ב' כריעות הא' ו' לגבי ה' והב' ו' לגבי ה' כו' ותזקוף ב' זקיפות הא' ה' לגבי ו' הב' ה' לגבי ו' כו' [דל"ח ע"א]. אחר שחאמר אלקי נלור קודם שחאמר פסוק יהיו לרצון אמור פ' למען יחלצון ידיריך הושיעה ימיןך ועגני ותכוין בר"ת למען יחלצון ידיריך אל שם יל"י שהוא שם א' משמות ע"ב כו' ושם זה הוא המעלה ומבדר נלוזין של ז' מלכי אדום כו' ותכוין להעלות כל נילוצות העולים ע"י שם זה כו'. אח"כ תפסע ג' (סג) פסיעות לאחוריק

אשר פירשו שמע' ואבטליון למו"זל יום א' אשר הלכנו לגוש חלב להשהטח על קבריהם ושם א"ל הם ענמם שגריך לכוין במלות אלו בג' תפלות שבכל יום ויום לכוין להתפלל לשי"ת על משיח בן יוסף שיחי' ולא ימות ע"י ארמילוס רשיעא כמ"ס רז"ל על פסוק חיים שאל ממך כו' ועליו אנו מתפללין וכסא דוד עבדך מהרה בתוכה תכין. ובאומרך כי לישועתך קיינו כל היום תכוין לנפוש ולקוות בכל יום ויום לישועתו ית' כדי שלא תחביש בעת פטירתך כשיעמודך לדין וישאלוך לפית לישועה כו' :

נח אב הרחמן כו' וראוי מאד א' האדם שבאומרו תפלת הלחש יאמר וידידי בשומע תפלה. אנא ד' חטאתי כו' ככו' בזו' פ' בלק דקל"ה ע"ב וז"ל לבאר לשואה גרמיה גו חסידים בשומע תפלה לפרטא חטאוי. ואני מסופק אם שמעתי ממוז"ל שיותר טוב לומר חטאתי עויתי פשעתי סתם ולא יפרט החטאים. או אם לריך לפרט ע"ד אשמו בגדנו כו' והדבר (ס) אללי בספק גם ראוי (סא) לשאול על מזונותיו בברכת שומע תפלה להורות שהוא בוטח בו ית' אשר בידו מזון לכל יחי כו'. [דל"ז ע"ב] ובענין ב' הכריעות והזקיפות שבברכת מודים תחלה וסוף לריך שחדע כי הגה לעיל בהחלפת

בני אבא

(ס) **והדבר** אללי בספק. לבתר דאיבעי הדר פשטי כמו שהתחתי לקמן סי' ע"ט : (סא) **גם** ראוי לשאול על מזונותיו. עי' בא"ה סי' קי"ט כש"ת סק"ג שא"ל תפלה על מזונות בתפלת המנחה ושי' בס' מדבר קדימות במערכת ת' אות ד' שכ' ע"ז דיש להתיישב בדבר ושי"ל כסי' ג' מה שהבאתי מזוה"ק פ' פינחס עיי"ש :

(סג) **ברכת** מודים. בענין נוסח הפקודות לך ויש נוסח המפקדות לך בזו' פקודי ריש דרס"ד הנוסח הפקודות :

(סג) **ג'** פסיעות. בזו"ה פ' פינחס דרכ"ט איתא דהכריעות שזשין בג' פסיעות לימין ושמאל לריך לזקוף בין כריעה וזריעה דלא כנהגין דכריעה א' נוטין פניהם לימין ושמאל עיי"ש ותרצה שכן הוא. ובש"ע סי' קכ"ג ס"א לא נראה כן וז"ע. גם נראה שם בזוהר שכל הכריעות שבתפלה לריך לכרוע עד שיחפיקו הליות שנשדרה אפי' בהג' פסיעות ובש"ע שם לא משמע

לאחוריק ויהיו פסיטה אלל פסיטה ואל תרחיב רגליך יותר מכדי שיעור פסיטה ממש כו':

נש בזהר (סד) מגזס מאד בענין המשמיע קולו בתפלתו שהקליפו' אוחזות בתפלתו כו'. [דל"ט ע"א] ענייני הקדושה. תחלה תכוין לקיים מ"ע א' שנלטינו בפי' ונקדשתי בתוך בני ישראל ופרשוהו בזהר פ' אמור ברע"מ שנחתיבנו לקדש שמו ית' בסוד קדושה נקדישך ונעריךך וו"ש בתוך ב"י רמו בזה שלריך האדם לכוין כי בהמשיכו הקדושה העליונה ליו ית' שתמשוך עליו בבחי' הקדושה ההוא ג"כ ויתקדש האדם מקדושתו ית' וזהו ונקדשתי בתוך ב"י שהם יתקדשו והיא יתקדש עמהם בתוכם וזש"ה והתקדשתם והייתם קדושים כנו' ברע"מ שנקבל הקדושה מקדושתו ית' שנמשיכם עלינו. וכבר נת' כי מקום קבלתו אל הקדושה הואת הוא מלא כל הארץ כבודו כנודע שהיא סוד המל' ותכוין כי אנו בני המל' ואנו מקבלים הקדושה ע"י אמתו ולכן לריך שתכוין לכלול ענמך תוך המל' לקבל מקדושה הנמשכת עלי' וזה תכוין באומרך מלא כל הארץ כבודו.

ובנהיג (סה) ש"ן אל נקדישך וכו' לריך האדם לחזור ולפסוע ג' פסיעות לפניו במקום שהי' עומד בהיותו מתפלל בלחש ויסתום עיניו בכוונה גמורה. גם תזהר בתכלי' הזהירו' לכוין הרגלים בעת הקדושה של נקדישך בסוד ורגליהם רגל ישרה ירמוז שצ' הרגלים יהיו כדמות רגל אחד בלבד. גם בענין מה שנוהגים קלת בני אדם לפסוע לאחור ג' פסיעות אחר הקדושה ולומר שלום לא הי' מורז"ל נוהג כך כלל אלא שהי' נשאר עומד במקומו עד נפילת אפים וגם הי' שותק ולא הי' אומר שלום ואפי' שהוא עומד במקומו: **ם ג** לריך שתאמר עם הש"ן כל סדר הקדושה מלה במלה מן נקדישך ונעריךך עד סיום כל הקדושה כולה. ואמנם ב' תיבות של נקדישך ונעריךך לריך שתאמר אותם בקו"ר ושאר התיבות עד עניית קק"ק תאמר אותם בלחש עם הש"ן ואח"כ כשהענה קק"ק כו' יהיו בקול רם ובעינים סגורות ובדילוג כלפי מעלה כמשי"ת. [דל"ט ע"ב] והנה ענין הנו' שהוא לומר נקדישך ונעריךך בקול רם בלבד והנשאר בלחש זה נו' בתו' א' דמס' פאה, והענין של הדילוג באומרו

בני אבא

משמע כן כש"ע של הרב ו"ל שכ' יעה בראשו ללד ימינו כו' עיי"ש. ובס' הקנה ראיתי שכ' בדף י"ח ע"ב דפוס קראקא וז"ל כשמהחיל בברוך (ר"ל בתחלת י"ח) ישוח ראשו מעט כו' ושם די"ט סוף ע"ב ויכוין בחכמה במלת כו' וישוח מעט כו' ויחתום מגן אברהם ושם בדף כ' כתב וכשיגיע למודים ישוח עד שיחפיקו כל חוליות שבשדרה עכ"ל. משמע להדיא דבברכות אבות א"ל לברוך עד שיחפיקו ובש"ע סי' קי"ג לא משמע כן דלא מחלק בין ברכת אבות למודים וז"ל תי"ז תי' ח"י דל"ו ע"ב בתלת קדמאין תרי ובתלת בתראין תרי לקבל ד' אחוון דילך וקפין ד' וקישות בהון לד' אחוון דילי' דלינון אדני לסלקא ד' דלינון אד' בד' דלינון הוי' ולריך למכרע בכלהו נחיי' הולין כו' עכ"ל:

(סד) **בזהר** מגזס מאד. בזהר ויגש ריש דר"י ופ' ויקהל דר"ב ע"א ואי האי לותא אשתמע לאודנין דב"נ לית מאן דזיית לה לעילא:

(סה) **ובנהיג** ש"ן אל נקדישך לריך האדם לחזור ולפסוע ג"כ לפניו כו'. עי' רמ"ז סוף פ' פקודי שכ' בזה דוקא בליבור אבל אם מתפלל ביהוד יתוודה קודם שיחזור למקום שהתפלל עיי"ש שכ' כמה טעמים ע"ז. עיין לקמן סי' ס"ג:

מנהגי האר"י ענין נשיאת כפים פתורא דאבא יז

כי בהגביה הז"א ב' זרועותיו למעלה כמלאים ראשי אלצעותיו מכוונת משני לרדי ראשו ב' לרדי מוח הדעת שבו אלצעות זרוע ימין מימין הדעת ואלצעותיו השמאית משמאל מוח הדעת ולז האורות יולאים דרך קלוות אלצעותיו כו' ולז האורות נעשים בחי' חו"ב בללא מב' לרדי הדעת שלה והם גבוהים יותר מהדעת כנודע כי לעולם כל חו"ב הם גבוהים מהדעת כו' וכ"ז נעשה ע"י נשיאת כפי ז"א וכנגד זה לריכוס הכהנים להגביה כפיהם כו' [ד"מ ע"ג] כאשר הכהנים מזבחים זבחת כהנים שהוא בחי' כו' קודם שיאמרו מלת יברכך (סח) יכוונו הקהל באותו' של וידבר ד' א משה כו' ובאות ד' של ד'בר א אהרן וב' אותיות ו"ד הם גי' י' ויכוונו שאז נכנסין י' גבורות כו' :

סב [דמ"א ע"ב] כוונת ברוך הוא וברוך שמו כו' בסוד ד' אותיות ההוי' באופן זה כי בברוך תכוין באות י' של הוי' והוא שם של הוי' ובתיבת הוא

באומרו קק"ק נו' במד' תנחומא בפ' זו ח"ל בשמים יעופף וכי כנפים יעופף לא מכאן תקנו חז"ל לעוף אדם על רגליו בשעה שהש"ך אומר קק"ק ע"כ. אמנם (סו) נבאר עתה בקלרה כוונה א' רבת ההועלת הזהירו מוז"ל מאד לכיון בה וא"ל שזוה תתעלה נפשו ותקבל קדושה גדולה, והענין הוא כי הנה לקמן ית' שענין הדילוג הוא להעלות למעלה את יעקב ורחל, והנה נודע כי כל דילוג ועלי' ממקום למקום איננה לא בסוד שם מ"ב כו' וא"כ לריך ולכוין להעלות את נפשו ג"כ עמהם למעלה ע"י שם מ"ב בשם אבגית"ך ובקדושה של תפלת שחרית דחול יכוין ב' אותיות גי' ובקדושת המנחה של חול יכוין לדלג ולעלות ע"י ב' אותיות א"ב ובקדושת וכל לליון תפלת מנחה (סו) דשבת יכוין ב' אותיות ת"ל כו' :

סא [ד"מ ע"א] בענין נשיאת כפים, ולריך לזוהר בזה להגביהם ממש כנגד ראשו כו' וקילור הענין הוא

בני אבא

(סו) אמנם נבאר כו'. מהרי"ל כשהי' אומר ברוך כבוד ה' שוהה מעט ובתיבת השם הי' זוקף וכן ראוי לעשות ואף שהרב רמ"א בד"מ השיג ע"ז שאין להוסיף על מה שאחז"ל לשחות באבות ובמודים ד' כריעות נגד ד' אותיות הוי' היינו כשמתחיל באבות כורע ויכוין שאות י' של שם הוי' כורע לזוקף אות א' משם אדני שהוא בעוה"ר בגלות עמנו כמ"ש בכל זרחת לו זר. ובאבות בסוף כורע ויכוין שאות ה' ראשונה משם הוי' כורע לזוקף אות ד' משם אדני כנ"ל ובמודים כורע ויכוין שאות ו' משם הוי' כורע לזוקף אות נ' משם אדני ובהודאה בסוף כורע ויכוין שאות ה' האחרונה כורע לזוקף אות י' משם אדני וכו', מ"מ גם מהרי"ל לא הי' שוהה אלא מעט וזוה"א אין חוספת על מה שאחז"ל, כ"כ אור לדיקים בתיקון התפלה סי' מ"ט, הד' כריעות כוונה הנ"ל כ' המקובלים כל שלא מכיון כוונת הנ"ל קובל עליו השכינה פ' זה נתני ד' בידי לא אוכל קום, כ"כ שם באו"צ סי' נ' (וכ"כ בת"י תי' ח"י דל"ה ע"א וריש דל"ו) : **(סו) רתפלת** מנחה דשבת, בשער הגלגלים דנ"ג סע"א כ' שם ג"כ כוונה זו ושם כתב בקדושת וכל לליון דמו"ש תכוין ב' אותיות ת"ך עיי"ש כל הענין כי בתהלת דבריו שם כ' שם ביהדיא בליל מו"ש אחר העמידה ואין זה רק במעריב דמו"ש וכ"כ בפע"ח בחזרת העמידה וכ"ה במשנת חסידים וע"כ נראה שט"ס נפל כאן נ"ל :

(סח) מלת יברכך, כתב בוו"ח פ' גשא וז"ל בעי לי' לש"ך למימר יברכך ד' כלפי ההיכל וישמרך לאסתכלא לסטרא דימנא דילי' לאמשכא חוטי דחסד על עמא קדישא בקדמיתא ולבתר יאמר יאר ד' כלפי היכל פניו אליך ויחוקך ויסתכל בסטרא דשמאלא דילי' כו' :

לריך בכוונת עניימו להקדים הנק' לדכורא
שבחלה תעורר שם אדני ואח"כ שם
הוי' וזה סדר כוונתו אידהו"ה כי הנק'
מקדמת להתעורר ברחלה כו', ולכן
אותיות אדני קודמות לאותיות הוי' כו'
אבל ב' חלוקות אחרות של אמן דהמות
והנהנין ואמן דתפלה ועמידה כו' הוא
כסדר יאהדונה"י הוי' של הזכר קודמת
ל האדני של הנק' כו' :

סג [דמ"ב ע"ב] סוד ל מלך יושב
כו' דע כי תוספות השבת
מתחיל מיום ו' מתחילת (ע"ה) שעה ששית
כו', וגמלא כי ז' שעות אחרונות וכל
כ"ד שעות דיום השבת הקב"ה יושב בהם
על

הוא תכין באות ה' ראשונה של הוי' ושהיא
שם של אק"ק ובחיבת וברוך תכין ל
אות ו' שהוא שם ההוי' ובחיבת שמו
תכין אל אות ה' אחרונה שהוא שם אדני,
(סס) כוונת אמן (ע) כו' הנה נודע מה
שליך לכין בחיבת אמן שהוא ענין חיבור
ב' שמות הוי' ואדני ביחד כזה יאהדונה"י
שהם בגי' אמן, אמנם במילת אמן יש ג'
אותיות ולריך לכין הכוונה הנו"ג"פ בג'
אותיות אמן כו' [דמ"א ע"ד] ועתה
נבאר ענין החילוקים שיש בין עניינת אמן
של התפלה והעמידה ואמן של ברכת
המות והנהנין ואמן של הקדיש כו', והנה
אמן של הקדיש נק' בחי' חיבור, ולכן

בני אבא

(סס) **כוונת** אמן. וכ' בזה"ק פ' וילא דק"ם ע"א וז"ל כל רוא דברכאן חד לברכא ותרין
לאותבא בגין דיסלק שבחא דקב"ה ברוא דתלתא חד מברך ותרין דאמרי אמן
כו'. וכ' שם בס' וזה"מ כי בלא עניינת אמן אין הברכה משובה וגמרת כי בעניינת אמן נגמר
היהוד כו' גם בזה"ה פ' עקב דרע"א ע"א איתא דא הוא דרוא כדקא יאות ומאי הוא דרכה
דאחיבו עלה אמן דא הוא בקיומא כו'. ובס' נחל קדומים פ' בראשית כ' בראשית ר"ת בקו"ר
אברך שם י' תמיד מכאן רמז שיש לברך בקו"ר שיענו אמן עכ"ל, וכ' בזה"ק פ' תשא ריש דק"ך
לא יימא ב"כ אלא לא אכלית והואיל דלא אצטריפנא לזימון לא אשמע ולא איתא אמן הכל חייבין בו' :
(ע) **כוונת** אמן. דעת הה"ר בפ' כל כתבי שכתומרים אמן לריך להרהר במחשבתו הר"ת
אל מלך נאמן כ"כ האו"ל שם סי' נ"א ובסי' נ"ב כ' וז"ל כוונת אמן ח' אמן גי'
נ"א שם הוי' אדני ויכוין באמן לשלב ב' שמות האלו כזה יאה"ה' ד' י' יהוד ת"ת ומל', ב'
יכוין ח' של אמן במילואה כזה ח' ל' הוא אותיות פלא וספי' כתר נקרא אלף על שם פלא
שמופלא, מ' של אמן הוא ת"ת מלך ונ' פשוטה היא מל' ובאמירת אמן בכוונה זו הוא מוריד
שפע רב מספי' כתר לספי' מל' עי' ת"ת כו' [ונ"ל דכוונת אל מלך נאמן הנ"ל בשם התוס'
נכלל הכוונה הב' כי בסידור (וכן הוא בת"ז דקב"ג ע"ה) של"ה בכוונת י"ח אל עליון הוא כתר
ובכל"ת פ' בהעלותך על פסוק כי בכל ייתי נאמן הוא איתא דנאמן הוא כמל' א"כ יוכל
לכלול בכוונת אל מלך נאמן הכוונה הב' היינו במלת אל יכוין אל עליון (כעין מ"ש בזה"ק פ'
ואתהנן דרס"ד ע"ב בשם גדול עיי"ש דאע"ג דלא כתיב רק שם כוונה לשם גדול ה"נ לאל
עליון) שהוא כתר, מלך. ת"ת, נאמן, מל' לריך האיש תשובה גדולה על שלא ענה אמן אפי'
פ"א כו' ק"ו בשלא ענה איש"ר. לשון הזהר פ' וילך אעפ"י שעונה אמן אם אינו מכין עב ל'
דלא איברי כו' עכ"ל או"ש שם :

(ע"ה) **מתחלת** שעה ו'. וכ"כ בשער מאמרי רשב"י פ' קדושים דל"ז סוף ע"ד ובדפו"י דכ"ז
סוע"ד אבל שם באותו דף ע"ג ד"ה ועתה נבאר משמע שם כי מתחלת
שעה ה' מתחילין העימות להתעלות וכן הוא בפע"ח אחר ד' שעות וכן בנגיד ומולו ובמשנת
חסידים. ועיין לקמן בענין יום ו' עש"ק אות ט' ואות י' וגם שם גל"ע ומלאחי בשער הגלגולים
הקדמה כ"ג דכ"ד סוע"א וז"ל ושמעתי ממוז"ל כי כל הנקבר בע"ה ש' שעות ביום ושעה ה'
בכלל כו' עכ"ל וכן הוא בסוף שער מאמרי רז"ל בליקוטי מהר"ח בסופו עיי"ש :

מנהגי האר"י ענין נפ"א פתורא דאבא יח

על כסא רחמים מפגי כבוד השבת ומספרם
 ח"ל שעות וז"ס א מלך יושב על כסא
 רחמים ושאר ימי החול יושב על כסא
 דין גם בתיקונים אמרו שהם ר"ת ח"מ'
 ע"ל כ"ר'ו"ב ע"י שאנו קוראים ומתנהג עם
 ו' יתירה כו', סוד ענין היודי שנהגו לומר
 אחר חזרת ש"ץ התפלה קודם נפ"א. דע
 אעפ"י שהתוודה על חטאיו [דמ"ב ע"ג]
 בשומע תפלה כנ"ל עכ"ז לריך עתה
 שיחזור ויתוודה על חטאיו ויפרשם בכלל
 היודי שמתדיר כל הקהל, ואחר היודי
 יאמר ויעבור וי"ג מדות ואח"כ יאמר
 נפ"א, וטעם (עב) קדימת היודי א י"ג
 מדות יובן עם מה שנבאר עתה, והוא
 כי בעת שאתה מתוודה היודי חכה ביד
 ימין כפוף כמו אגרוף על לבך שמד
 שמשך הכאה אחר הכאה בנחת בעוד
 שאתה מתוודה בין בשחר בין במנחה ע"כ
 חיבה וחיבה של אשמתו בגדו כו' הכאה
 א' ותכוין בזה כי הנה טרע שלב האדם
 נעשה מכה גודל הארת החו"ג והיסודו'
 דלוא"ל מתגלים שם בחזה דו"א כי שם
 נפסק היסוד דאמא כמבואר אללנו והחוטא
 גורם הסתלקות המוחין לעלותם למעלה
 במקום הסתום והמכוסה ומונע ירידת
 החסדי' ההם א הלב ותכוין שעתה ע"י
 היודי נתקן הענין ונתכפרו עונותיו בסוד

וגשא השעיר עליו את כל עונות שפ"י
 אמירת היודי שאומרים הקהל המקטרג
 לוקח חלקו בעת היודי והלך לו ויפרש
 במקום הקדושה כו' וע"י הכאות האו
 אתה גורם להכות שם ולסוריד החסדים
 אשר למעלה במקום המכוסה למטה
 במקום הלב שהוא מקום המגולה ולפי
 שהיד ימינית הוא סוד החמש חסדים
 בשרשם העליון, ולכן לריך להכות ביד
 ימינו על לבו ויכוין לנענש החסדים אשר
 למעלה ולהורידם למטה במקום הגלוי:
 סד ג' לריך האדם לומר כל פרטי
 היודי כולם אשמתו בגדו כו'
 אעפ"י שידע האדם בעצמו שאין בו כל
 הדברים ההם וכראה כמדבר שקר אין
 חשש בזה כלל ואדרבה הוא מוכרח לומר
 כך וזוה תבין טעם נכון למה נתקן
 היודי כלשון רבים כי הי' ל"ל אשמתו
 בגדתי כו' אך הענין הוא שכלבד מה
 שגענש האדם על חטאיו גם הוא נענש
 על חבירו מטעם הערבות כי כל ישראל
 הם גוף אחד כלול מאברים רבים א"כ
 לזה ראוי לאדם שיתודה בל' רבים כדי
 שיתודה ג"כ על חבירו, ולכן אף אם
 יש עבירות שלא חטא בהם הנה אפשר
 שחבירו חטא בהם ולריך להתוודה בל'
 רבים אעפ"י שהוא לא עשה אותה העבירה:
 דמ"ז

בני אבא

(עב) ויטעם קדימת היודי אל י"ג מדות. עי' רמ"ז ס' פקודי על דרס"ב ע"א דלא תקשה
 ע"ז ממה שנראה שם מדברי הו' שיקדים י"ג מדות להיודי עיי"ש מה שחי'
 וכ' שם ללמוד משם כשהיחיד גומר תפלתו ויפטור בנ' פסיעות יעמוד שם ויתוודה וכהב שם
 כמה טעמים ע"ז עיי"ש. ראיתי להעתיק מ"ש בם' והרי המה פ' שמות על ד"ד ע"כ ובדף
 ה"ס ד"ג ע"ד וז"ל בכל יום ויום אדם נידון על מוונותיו ולכן קשים מוונותיו כקריאת י"ס כו'
 לפי שבאים בעלי הדין לחלוק ולומר שאין לו זכות להתפרנס כי יש לו עוונות מונעים הטוב
 ממנו לכן לריך שיעלה מן הארץ התעוררות לעורר כחות של המלאכים המלמדים סגנוניא של
 ישראל ע"י התפלה ולכן תקנו הקדמונים להוכיח י"ג מדות בכל יום לעורר הי"ג עליונים להשפיע
 עליהם המון שלא ימיתו ברעב עכ"ל מזה נראה שלא יפה עושים כמה אנשים שבאזיה עליה
 קטנה מקילים שלא לומר היודי עם י"ג מדות וז"ל ס' והרח"מ פ' תרומה על דק"ס ע"א ודף
 ה"ס דל"ח ע"א ז"ל י"ג מדות לטהר העונות שהתוודה בשומע תפלה כנו' בפ' ויקהל דר"ב :

סו [דמ"ח סוע"ג] בענין ס"ת שמוציאין
בב' וה' בחול כו' מנהג
מוז"ל שה' מנהג לנשק [דמ"ח ע"ד]
הס"ת וללוותו לילך אחריו בשמוליקין אותו
מן ההיכל א' התיבה לקרות בו, ואח"כ
הי' נשאר שם סמוך א' התיבה עד שהי'
פוחחין הס"ת ומראין אותו לקהל כנודע
ואז הי' מסתכל באותיות ס"ת ממש והי'
אומר שעי' ההסתכלות האדם מקרוב
כ"כ עד שיוכל לקרוא האותיות היטב
עי"ז נמשך אור גדול א' האדם ואח"כ הי'
חוזר למקומו הראשון ויושב שם מיושב
עד (עד) סיום קריאת הפ' לא כמותם
הנוהגים לעמוד, וזמן הרבה התפלל מוז"ל
בביתו בעשרה ולא חשש שיהי' שם ס"ת
לקרוא בו בין בחול בשבת, ועתה נבאר
מה ענין הולאות ס"ת כו' עזרא תיקן
לישרא שיהיו קוראים בתורה שני וחמשי,
והנה נבאר אללינו כי ביום ב' וה'
שולטת עולם היצי' בעולם. ולכן טוב
לעסוק בתורה בב' ימים או כו', ולכן
בב' ימים או בלבד מוציאין ס"ת כו'
דמ"ט

סו [דמ"ז ע"ג] ודע כי פ"א א"ל
מורו"ל שאמר לאחר מן
החבירים סוד א' בענין נפ"א כו', ושאלתי את
פי אותו החבר כו', והשיב לי כי מה שא"ל
מורו"ל הוא זה שזהר כשנופל על פניו שלא
ישים פניו הוד ידו השמאלית ממש אומנם
ישים פניו על זרועו השמאלי :

סו [דמ"ח ע"א] שמעתי מאדם א'
שמע ממורו"ל כי מי שחטא
בחילול השם ארו"ל שאינו מתכפר לו
עד יום מותו כמ"ש אש יכופר כו', הנה
יש לו תיקון וכפרה ע"י מסירת נפשו
למיתה בעת נפ"א בפ' איך ד' נפשי
אשא כמ"ש בזוהר (עג) פ' ויקהל וזהו
מה שצריך לכוין להמשיך ג' הוי"ת דב"ן
דהי"ן מוז"ל למוק', ואז הן מ"י ז"ה ה'איש
ר"ת גי' ב"ן וזה כנגד הרוח ולפי שאנו
ממשיכין אותם מוז"ל שהוא בחי' רוח
כנודע לכן אנו מתחילין מבחי' הרוח,
נ"פשו ב"מזב חלין ר"ת בן והוא כנגד
הנפש כדמשמע מתיב' נפשו ב"מזב חלין
ס"ת בן כנגד הנשמה :

בני אבא

(עג) בזוהר פ' ויקהל. וכן הוא בזוהר פ' במדבר דקב"א ריש ע"א וז"ל דאית חובין דלא
מתכפרין עד דאתפטר ב"י מעלמא הה"ד אש יכופר העון הזה לכם עד תמותין
והאי יהיב גרמי' ודאי למותא ומסר נפשי' כו' וכדין קב"ה מרחם לי' לחובי' עכ"ל וכן הוא
בסיף הו"ו דש"י ע"ב השייך לדרס"ה ע"א וכן הוא בזו"ת פ' תרומה דכ"א ע"ב :
(עד) ע"ד סיום. כ' בס' או"ז בעמוד התפלה סי' כ' ס"ה אין ראשי לשום אדם לסייע להון בשעת
הקריאה כלל. דוגמת נתינת התורה בהר סיני עמדו (וז"ל הרע"מ פ' פינחס דרכ"ט
סוף ע"א ואינין דהשות לס"ת בזמנא דדיבור נפיק מפי הקורא חשיב לנבייהו כאלו מקבלים
אורייתא בעורא דסיני) כל ישראל. ר"ל שחקי, והקב"ה בעלמו דיבר כך בשעת הקריאה ראוי
להיות כן. כי הש"ן כביכול במקום הש"י והעומד אללו לסגן הוא במקום הסרסור מרע"ה. לכן
אוי להם ואוי לנשמתם הממעיטים קולם ולועקים עם הש"ן בקריאת התורה, עד סיום הפ', וכס' או"ז
סי' הנ"ל ס"ו כ' צריך להיות עימד בשעת קריאת וטוב לישיב בין נבדל לנבדל שיהא ניכר
שהוא עומד אח"כ לכבוד הס"ת ודוקא בקהילות גדולות שיש בנין בילעמר שהס"ת ברשות אהרת
אבל לא בקהילות קטנות שהס"ת מונחת על השלחן שאין להם בנין בילעמר. מ"ש לעיל דש"ן
כביכול כו'. וז"ל וזה"ק פ' שלח דקב"ד ע"ב אלתרר צדיק דא דלהוי חזן הכנסת וזאה דקשט
ודיוקא דדק עילאה עכ"ל איתא בת"י ב"מ דק"מ סיף ע"ב וז"ל אינון שלוחא
דליבדא דריכין כד קראן בס"ת דיהתכון מילין ולא יימונ להון בהלעצה כנונא דערב רב דאתמר
בהון הכשר עידיה בין שיניהם והוי אכלין בהלעצה כו' :

מנהגי האר"י ענין קס"ת ומזמור יענק פתורא ראבא יט

בב"י וע"ש. גם לריך לזיזר כשיעלה לקרות בס"ת שיאחזו בס"ת בב"י ידיו ולא התיק כ"א הריעה עלמה יד א' מזד זה ויד א' מז"ו אבל תאחזו אותה ע"י מפה של הס"ת לא בידך ממש כאמרס ו"ל כל האוחז ס"ת ערוס נקבר ערוס מאותה מלוה [א"ש נלע"ד שאין החיוב הזה לא בעת קריאת הס"ת בליבור שאז מתגלים אורות העליונים כאמור, אבל שלא בשעת קריאת הס"ת כגון שריך לתקנו או לענין אחד אין בכך כלום] כו' ואחר שאחזת בב"י יריך כו' אז תכיון לכלול יד שמא ביד ימין כטודע ואז תסיר משם יד שמאך ותשאיר יד ימינך לבדה אחיזה בס"ת כל זמן קריאתך בו :

סמ [דמ"ט] ע"ג] מזמור יענק ר' ביום כו' לריך לכיון במזמור הזה כמה שזות של יב"ק שהם בגי' הוי' אק"ס ואו הם יענק ר' ב"וים ל"רה ר"ת יב"ק ונפלו ו'אחטו ק'מנו ר"ת יב"ק ו'אחטו ק'מנו ו'נעשור ר"ת יב"ק ו'נעשור ר' ה'ושיעה ה'מלך ר"ת ויה"ה והוא לירוף א' מ"ב לירופי הוי' ולכן להורות זה לריך לחבר מלת המלך עם מלת הושיעה ולתת טעם מפסיק אחר (שה) תיבת המלך ואח"כ תאמר יענינו ביום קראינו וגם כי ר"ת יענינו ביום ק'ראינו הוא בגי' (עו) יב"ק כו' קדושת וזא לניון [דמ"ט ע"ד] ראיתי מן המדקדקים שאין לומר מלות התרגום בקול רם לא בלחש ויש שאין חוששין ומנהג

[דמ"ט ע"א], היותר גרועים במעלה בו' העולם הם הרביעי והחמש, אבל הג' והו' הם משובחים ומעולים יותר מן הו' העולם כו', אמנם יש חילוק ביניהם כי הש"י מעולה מן הג' כי הג' אין בו גילוי רק בב"ש התחתונים יבלבד שהם מן התורה ולמטה אבל הש"י שהוא כנגד סיום היסוד כולו הוא מגולה לגמרי ולכן הוא מעולה מאוד כו' וגמלא לפי"ו שהש"י הוא מעולה מכל הו' כו' גם גמלא שהש"י והג' כו' לריך שיהיו האנשים היותר חשובים במעלה שכלל העולים אז כדי שיהיו ראויים לקבל האורות המגולים ההם, (א"ש מספקא לי ביום שיש חתונה שעולים בס"ת יותר מז' אם טוב יותר לעלות ששי למנין או יותר טוב הוא לעלות סמוך למשלים אעפ"י שעלו יותר מז' וז' ונלע"ד שיותר טוב הוא לעלות סמוך למשלים לפי שהסמוך והמשלים לריכים לקרות בדבר חדש בס"ת משא"כ בעולים באמצע שחוזר כל אחד וקורא מה שקרא חבירו וא"כ אינו נקרא ששי לא הסמוך לשביעי כנלע"ד :

סח [דמ"ט] ע"ב] לריך לזיזר שיראה מקום הקריאה ויסתכל בפ' אשר עתיד להתחיל אח"כ תכסה הכתובה ואז תברך בה"ת שלפני' ואח"כ תפתח ותקרא ואח"כ תחזור ותסתום הכתובה ואז תברך בה"ת שלאחרי' ואעפ"י שיש פוסקים שכתבו שא"ל לכל זה כמ"ש

בני אבא

(שה) **אחר** חובת המלך. בפע"ח כ' ע"ו מלאחי הגה"ה להר"מ זלה"ה וז"ל מה אשום כו'. ומה אפסיק לא הפסיקו ד' וכל העושה ככה מקלקל הכתוב כו' כי המפסיק בהמלך נמצא שהוא מתפלל על המלך שיושיעהו, הכוונת אפשר לכיון גם כלי קלקול הפסיקים כו' עכ"ל בפע"ח :

(עו) **בגרי'** יב"ק כו'. ו"ל תזו"ח ד"ל ע"ג יחוד ברכה קדושה דבהון יענינו ביום קראנו דחינו ר"ת דעליהו אחר ויעבור את מעבר יב"ק וסלקין בחשבון אהי' הוי' אדני' כו' :

מנהגי האר"י ענין פטום הקטורת ועלינו לשבח פתורא דאבא

ומנהג (עו) מוז"ל הי' לאומרם בקול רם ולא הי' חושש למדקדקים לאומרם בלחש כו'. [ד"ג ע"א] ענין פטום הקטורת שלאחר התפלה חזר בזוהר פ' פינחס כו' ענין הקדיש שלאחר פטום (עח) הקטורת כו' והוא הנקרא קדיש יתמי כו'. בענין ב' פעמים ברכו שהם א' קודם התפלה וא' לאחר התפלה דימי החול כבר נחבאר ענינים בענין ב' פ' ברכו שיש בליל שבת כו' עלינו לשבח כו' הנה השבח הזה לריך לאומרו אחר כל תפלה מהב' תפלות ולא כאותם שטוהגים לאומרו בשחרית בלבד והנה הוא שבת גדול מאוד מאוד כו' וכ"כ בתשובה שאלה לגאון הר' רבינו האי ור' שרירא גאון ז"ל ושם האריך בסיפור שכתו במאור מאוד ושם הביא ג"כ תש' הרב רבי גרשון מאוה"ג והר"ף ז"ל [ד"ג ע"ג] על כן נקוה לך כו' גם שבת זה לריך לאומרו אחר עלינו לשבח בג' תפלות ע"ד שאומרים עלינו לשבת. גם טוב מאד ויועיל לאדם תועלת גדולה להזהר ולומר אחר סיום ב' שבתים הנו' פסוקי והי' ד' למלך על כל הארץ כו' ויכוין שבת' זה. מתחיל בו' וסיים בד' שהם בגי' עשרה ותכוין שהם בחי' י' היוו"ת דב"ן במילוי ההי"ן כו' :

ע [ד"ג ע"ג] ועתה אכתוב נוסח התפלה שקבלתי ממוז"ל ובראשונה אכתו' ענין א' שאל"ל מוז"ל בענין הפזמונים והפיוטים [ד"ג ע"ד] שתיקנו האחרונים דע לך כי מוז"ל לא הי' אומר שום פזמון ושום פיוט ובקשה מאלו שסדרו האחרונים כגון ר' שלמה בן גבירל וכיוצא לפי שאלו

האחרונים לא ידעו דרכי הקבלה ואינם יודעים מה שאומרים וטועים בסדר דבורם בלי ידיעה כלל ובפרט פזמון יגדל חלקים כו' וכן וידוי אשמנו באומר ובפועל כו' וכן ביום הכפורים לא הי' אומר וידוי של רבינו ניסים ור' ש"ט בן אדרותיל ור' יצחק בן ישראל שחקנו כל אחד וידוי בערבית ושחרית ובמוסף ובמנחה ובנעילה לא הי' אומר ולא א' בהם כלל אבל הי' אומר התפלות והבקשות והפזמונים שחקנו הראשונים כמו תפלת ר"ע ע"ה ותפלת ר"א בן ערך ותפלת ר' נחוניא בן הקנה ע"ה וכן היה אומר כל הפיוטים והפזמונים שתיקן ר"א הקליר הלא כמה במחזור האשכנזים לפי שכל אלו הראשונים חקנו דברי דבריהם עפ"י חכמת האמת והיו יודעים מה שחקנו ואף גם אם הם באמצע ברכות יולר הי' אומרם לפי שהם היו תנאים והיו יודעים מה היו מתקנים וכל דבריהם היו מיוסדים עפ"י האמת ושמעתי בשם מוז"ל כי הקליר שסידר קרוב"ץ במחזור האשכנזים הוא ר"א ב"ר שמעון כנו' במדרש ע"פ מכל אבנת רובל זה ר"א ב"ר ש' דהוו קראי ותנאי וקרוב"ץ אבל אני לא שמעתי ממוז"ל (אעפ"י שכ' זה אבא מאר"י ז"ל ראיתי שכשהי' ש"ן בקהל בימים טרואים הי' אומר כל הידושים הנו' משום שמנהגם של ישראל מורה :

עא ואמנם בעיקרי המנהגים עלמם שיש הפרשים רבים ושונים רבים בענין נוסח התפלות בעלמם חוץ מענין הפזמונים והפיוטים הנוספים בתוך התפלות אלא בנוסח הברכות והתפלות עלמה

בני אבא

(עו) ומנהג מוז"ל כו'. כ' ב' אה"ל בתיקן התפלה סי' ע"ג שריך האדם למסור גפשו על קדושת הסם יחברך כשאומר ברוך חלקינו שבראנו לכבודו כו' כן דעת המקובלים :

(עח) פטום הקטורת כו'. עי"ל סי' פ"א מה שהתחתי ע"ז :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא ראבא ב

חילוק ביניהם כלל בכל השבטים:
עב וזה נוסח התפלה כאשר קבלתי
 ממוז"ל וכדי שלא לאריך אכתוב
 סידורו כפי דפוס הסידור של כל השנה
 ממנהג ספרד הנדפס בשנת רפ"ד ליורה
 הגה כל ברכות הנאמרות בשחר קודם
 התפלה לא קבלתים ולא שמעתיים ממוז"ל
 אבל ברכות הנותן ליעף כח ה' הוא ז"ל
 נוהג לאומרה שלא כמ"ש בש"ע. גם ראיתי
 אותו עונה אמן באמנע ב' ברכות של
 אשר קדשנו על דברי תורה ובין ברכת
 והערב נא י"א כנראה שהם שתי ברכות
 וכמ"ש בעל הטורים כי והערב נא י"א
 היא ברכה שניה בפ"ע ואינה סיוס ברכה
 ראשונה. אלקינו ואלקי אבותינו זכרנו
 (ע) בזכרון טוב מלפניך ופקדוני בפקודת
 ישועה כו' הגה דלת של בפקודת תהי'
 דגושה. רבש"ע כמו שכבש א"א את רחמיו
 כו' במדת החסד ובמדת הרחמים ותכנס
 לנו למ"ה ובטובך הגדול ישוב חרון אפך
 כו' והביאך י"א כו' והטיבך והרבך
 מאבותיך ונאמר ע"י נביאך ד' חנו לך
 קיווי כו' בעת לרה ונאמר ועת לרה הוא
 ליעקב וממנה יושע ונאמר בכל לו לר כו'
 אלו דברים שאדם עושה אותם אוכל
 מפירותיהם בעוה"ז ול"ל מפירותיהם
 בתוספת

עלמם יש שניי"ס רבים בין סידורי התפלות
 בין מנהג ספרד ובין מנהג קאטלוניא ובין
 מנהג אשכנז וכיוצא בזה הגה בענין הזה
 א"ל מוז"ל שיש ברקיע י"ב חלוטת כנגד
 י"ב שבטים וכל שבט ושבט עולה תפלתו
 דרך שער א' מיוחד לו וה"ס י"ב שערים
 הגז' בסוף יחזקאל. והנה אין ספק כ"א
 תפלות כל השבטים היו שוות לא ה' ה'
 זורך ל"ב חלוטות ושערים וכל שער יש
 לו דרך בפני עצמו אלא ודאי מוכרח הוא
 שכוון שתפלותיהם משוות לכן לריכס
 שערים-- מאמדים לכל שבט ושבט
 כי כפי שורש ומקור נשמת השבט
 ההוא כך לריך להיות סדר תפלתו
 ולכן ראוי לכל אחד וא' להתחזק במנהג
 סדר תפלתו כמנהג אבותיו לפי שאין אותו
 יודע מי הוא משבט זה ומי הוא משבט
 זה וכיון שאבותיו החזיקו במנהג ההוא אולי
 הוא מן השבט ההוא הראוי לו אותו
 המנהג ועתה בא לבטלו ואין תפלתו עולה
 למעלה אם לא בדרך הסדר ההוא. אבל
 לריך שתדע שאין זה אלא בענין תיבות
 משוות באמנע התפלה וכיוצא בו כגון
 להקדים הודו קודם ברוך שאמר או אח"כ
 וכיוצא אבל מה שמיוסד עפ"י הדין מפורש
 בתלמוד זה הוא דבר השווה לכל נפש ואין

בני אבא

(ע) **זכרינו** בזכרון טוב. כ' בס' א"ז בתיקון התפלה סי' א' ס"ב ידוע כי אמירת פ'
 העקידה הוא לכבוש הדין וע"כ יכוין בשם אלקים שכל פ' זו שהוא גי' ש'
 במילואו כזה אל"ף למד ה' יוד למ' כמנין שם הוי' בא"ת ב"ש מפ"ץ גי' ש' וזוהי ממתיק
 הדין שבשם אלקים בהיותו גי' מפ"ץ שהוא שם הוי' בא"ת ב"ש שהוא רחמים. ובהיות הטעם
 של אמירת העקידה הוא כדי לכבוש הדין ע"כ כ' בס' היראה בהגהות שלא לומר פ' העקידה
 כר"ח ושבת ויו"ט שאין בהם דין ואין לעורר הדינים עכ"ל. ובס' זהר"מ סו"פ וירא על דק"כ
 ע"כ וד' הספר דס"א ע"ד קריאת העקידה מועיל לבעל המגיפה ר"ל עכ"ל ומאמתי בן בסוף
 התי"ז תי' ב' דקל"ט ע"א וז"ל נפיק קלא ואמר משית יומי בראשית אתברי לעקידה דלחק
 בגין דלא אית קרסן דבטל מותגא בעקידה דלחק עכ"ל ועי' זוה"ק סו"פ וישלח בפסוק אחת
 סתר לי נישר והפך וכ' שם בס' זהר"מ וז"ל וג"כ הוא מסוגל שלא ישלח בו מגפה האומרו
 ג"פ ישר והפך :

ריחם נודף ומבוסס כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לד' וכאן יאמר ג' פסוקים ד' לבאות עמנו כו' ד' לבאות אשרי כו' ד' הושיעה כו', ולא יאמר שום פסוק א' כלל ולא שום תפלה כמו שגדפם בסידורים אחר עלינו לשבח וזה נוסחתה רבש"ע גלוי וידוע לפניך שמדת הדין מתוחה ואפי' בזמן שיהי' המגפה ר"ל לא יאמר אותה תפלה ולא שום פסוק אחר מאותם שנהגו לומר אחר פטום הקטורת כגון ויאמר איהם ישראל אביהם כו' וכיוצא ולא הי' נוהג לומר ביום שבת פ' וביום השבת כו' כמנהג ספרדיים לפי שאו הם מעיין קרבן מוסף שבת ואין עתה זמנה עד אחר סיום תפלת שחרית. אביי הוה מסדר כו' בהגיעך א מלת והקטרת קודמת לאברים כו' אין להקפיד מכאן ואילך להזכיר מלת קודמת רק לקטורת לאברים ואברים למנחה כו' עד הבזיכין שהם באחרונה ואז ל"ל ובזיכין קודמין לתמיד של בין הערבים כו', עלי' השלם כל הקרבנות כלם ולא יאמר השלים:

עד **אנא** בכח גדולת ימיה כו' כל ב' תיבות ביחד אנא בכח ויפסיק גדולת ימיה ויפסיק תחיר לרורה ויפסיק וכלע"ד שהטעם הוא לכיון א מה שגתבאר אללינו כי כל שם מאו הו' שמות של מ"ב יש בו ששה אותיות ומתחלקים לג' בחי' בשמים יכסה פניו ובשמים יכסה רגליו ובשמים יעופף ולכן לריך לחבר שני אותיו' ביחד. גם הי' אומר מו"ל שבת זה בנעימה ובניגון ואחר סיומו יאמר בשכמל"ו. רבון העולמים אתה לויטנו להקריב כו' שיהא שם שפתוהינו חסוד ומקובל ומרולה לפניך כו' גם כשהי' קורא איזה פ' או פסוק

מן

במוספת מס. לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר כבגלוי עם כף. קדש את שמך בעולמך ע"ע מקדשי שמך ובישועתך מלכינו תרום והגביה קרנינו ותושיענו בקרוב למען [דנ"א ע"א] שמך ברוך המקדש שמו ברבים. אבינו שבשמים חי וקיים עשה עמנו חסד כו' :

עג אחר פרשת התמיד קודם פ' וערבה לד' כו' יאמר פטום הקטורת כו' ואח"כ יאמר פ' וערבה וזה נוסח פטום הקטורת בין בסדר הקרבנות בין אח"כ בסוף התפלה ובין בפטום הקטורת דתפלת המנחה כולם שוים. וזה נוסחו אתה הוא י"א שהקטירו אבותינו לפניך כו', תנו רבנן פטום הקטורת כו'. ולא הי' מוסיף בה פסוק והקטורת אשר תעשה כמתכונתה כמנהג קלה בני אדם, וטעל מהם מלא חפניו כו' ושכולת נרד ביחד כי שניהם הם דבר אחד ולא שתי סמים קלופה (פ) שלשה יין קפריסין יוד ראשונה בלירי ולא בפתח לפי שהוא סמוך למלת קפריסין. מלח סדומות רובע ואז"ל רובע הקב כי סחם רובע האמור במשנה ובברייתא הוא רובע הקב מכפת הירדן כל שהיא בחיריק ולא כל שהוא. בורית כרשינה למה היא באה כדי לשפות בה את הלפורן כדי שתהא נאה יין קפריסין למה הוא בא כדי לשרות בו את הלפורן כדי שתהא עזה והלא מי רגלים יפין לה כו' תניא רבי נתן אומר כו' תני בר קפרא כו' מפני שהקול יפה לבשמים הבית של בשמים בשבא ולא בקמץ כמנהג קלה בני אדם כי הנה בפירוש ארז"ל בגמ' שהכל הקול היוצא מפי האדם בשעה שכותש הבשמים במכתשת גורם שיהא

בני אבא

(פ) קלופה בס' אור זרקים סי"ג ס"ג כ' קלופה בוי"ו :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא ראבא כא

הללויות, וכן ברוך שאמר שניהם הם בעולם
הילירה ברוך שאמר יש בו פ"ז תיבות וי"ג
ברוך וזה נוסחו, ברוך שאמר והי' העולם
ברוך הוא [דנ"א ע"ב] ברוך אומר ועושה
ברוך גזור ומקיים, ברוך עושה בראשית,
ברוך מרחם על הארץ, ברוך מרחם על
הבריות, ברוך משלם שכר טוב ליריאו,
ברוך חי לעד וקיים לנצח, ברוך פודה
ומליל, ב"ש, בא"י חמ"ה הא אב הרחמן
המהולל בפה עמו משוכח ומפואר בלשון
חסידיו ועבדיו ובשירי דוד עבדך נהללך
י"א בשבחות ובזמירות ונגדלך
ונשבחך ונפאריך ונמליכך ונזכיר שמך
מלכינו להיו יחיד חי העולמים מלך משוכח
ומפואר עדי עד שמו הגדול, בא"י מלך
מהולל בתשבות, ול"ל ברוך מרחם על
הבריות בשבא (פנ) הבית והריש בחיריק
והיוד בחולם, וכן מזכר בס' היכלות, גס"ל
מהולל בפה עמו ולא יאמר בפי ביד, לפי
שמלת בפה בגי' פ"ז כמין פ"ז תיבות שיש
בב"ש, גס בתשבות התיו בחיריק ולא
בשורוק כמ"ש המדקדקים כו':

עו מזמור לתודה כו', יהי כבוד כו',
והוא רחום כו', ויאמר פ'

ז

מן התורה או מן הנביאים או מן הכתובים
הי' אומרו כפי יגון טעמו ממש כו' לא הי'
נוהג לומר קודם איהו מקומן פסוק עורי
לפון ובואי תימן כו' באחי לגני כו' כמנהג
קלח בני אדם, רבי ישמעאל אומר בי"ג
מדות התורה נדרשת כו' וכן שני כתובים
המכחישים זא"ל לא הי' אומר וכן אלא
הקף בפתח, ואומר קדיש דעל ישראל כו':
עה הודו לה' קראו בשמו כו' מופתיו
ומשפטי פיהו ולא פיו, ה'
מלך ה' מלך ה' ימלוך כו' יאמר ב"פ (פא)
מעומד, ואח"כ פ' והי' ד' למלך על כל הארץ
כו' ג"כ מעומד, ואח"כ ישב ויאמר הושיענו
עד הללויה, ואח"כ אס הוא בחול יאמר
למנצח בגימות מזמור שיר כו', ואס הוא
שבת יאמר מזמור השמים מספרים כבוד
כו', ואח"כ יאמר סדר המזמורים שהם
רננו לדיקים עד סיום הלל הגדול כמודע,
ברוך שאמר לריך לקום מעומד ויאמר
אותו עד סיום הברכה מלך מהולל
בתשבות, ואח"כ ישב (פנ) ויאמר מזמור
לתודה מיושב, ובהגיעו לברוך שאמר
ימשמש בב' הללויות אשר לפניו ויאחזם
בידו עד גמר הברכה וזה לרמוז כי [שני]

בני אבא

(פא) **יאמר** ב"פ. עי' לעיל בפנים בשער הכוונות דו"ז כו"כ דהניקודות של תיבת מלך
הב' בשני פתחין כזה פל"ד. ובסידור הרמ"ק וכן בס' של"ה הניקוד בקמן פתח
כזה פל"ד. וכן בס' אור ישראל על תיקון נ"ז כתב ג"כ כן דהניקוד בקמן פתח עיי"ש דכחן טעם
דמן הראוי לומר בהיפוך בניהול באמצע אבל הענין הוא כי הוזה שייך לקדם הבריאה
שאז הי' הוזה בעצמותו וברצונו הי' יכול להוות כל היות בכל עת שירצה ולא יזויר מאז עבר
ועתיד וגם הכל הי' במחשבתו וזה א"ל לעמוד עליו. ולזה אומרים תחלה מלך כסגול לשון הוזה
שמורה על קדם הבריאה ואח"כ בפתח לשון עבר כי עתה בבריאה העולם נתגלה זאת גם לעינינו
שד' פל"ד קודם הנריאה וימלוך גם לעתיד כו' עיי"ש:
(פנ) **ישב** ויאמר מזמור לתודה מיושב. מל' זה משמע שדוקא מיושב יאמר מזמור לתודה וכס'
או"ז בתיקן התפלה סכ"א כתב מזמור לתודה ראוי לומר בעמידה כו' עיי"ש:
(פנ) **בשבת** הגית כו', ולא על הבריות. כ"כ בס' או"ז בעמוד התפלה כי ט"ו ס"ה
ושם מסיים וז"ל בתשבות בשורק:

זה אפי' בשבת, ויברך דוד כו' יאמר (פד) אותו מעומד עד שיאמר ד' תיבות אלו אתה הוא ד' האקים שר'ת שלהם אה" כו', וישב אח"כ במלת אשר בחרת, אז ישיר כו', ד' ימלוך לעולם ועד, יאמר פסוק זה ב"פ בלשון הקודש ובפ"ג בלשון תרגום ד' מלכותי קאים כו', כי בא סוס פרעה כו', ובנ"י הלכו כו', כי לד' המלוכה כו', ועלו מושיעים כו', והי' ד' למלך כו', ישתבח שמך ולא יאמר פסוק שמע ישראל קודם ישתבח כאשר נמלא בקלנת סידורים הנדפסים, גם אל' ובכן ישתבח שמך כו' אח"כ הוא בשבת שאומרים נשמת כל חי ואח"כ אומר ובכן ישתבח שמך כו' גדולה גבורה תהלה ותפארת, ויקדים גדולה לגבורה כי כן הסדר ב"ס וכן מזכר בזוהר פ' תרומה דק"ל ע"א, בא"י מלך גדול ומהולל בתשכחות התיו בחיריק כו' הבוחר בשירי זמרה מלך א' חי העולמים אמן. ושמעתי מפי חכם א' כי בבת זה הקנו אל' ע"ה וגרמו בנ"ת שאחר סיום הברכה אל' ההודאות ב'ורא כל הנשמות ר'בון כל המעשים הבוחר בשירי זמרה מ'לך א' חי העולמים. אמנם אני לא קבלתי דבר זה ממוז"ל [א"ש אני כמעתי שתחילת ברכת ישתבח תיקן אותה שלמה הע"ה וגרמו בו ד' אותיותיו בר"ת ש"מך ל'עד מ'לכנו ה'א, אז"ל שתחילת הברכה תיקן אותה שלמה

הע"ה והברכה עלמה של ברוך כו' תיקן אותה אלע"ה], ואומר קדים עד דאמירן בעלמא וזה נוסחו, יתגדל ויתקדש כו' ככתוב בסידור ויאמר די ברא בב' תיבות מחולקין' ולא בתיבה א' דברא, גם מן וישתבח עד ויתהלל כל תיבה מאז השבעה מתחיל ב'אות וא"ו והס' ו' ויין, תשבתת התיו ראשונה בחיריק כנ"ל במלת תשבתות, ונוסח קדים זה. נוהג בכל הקדישים אף בקדים היהומים שאומרים אותו על מיתת אביהם, ברכו את ד' המבורך ועוין הקהל ברוך ה' המבורך לעולם ועד, ובעוד שהש"ץ אומר ברכו יאמרו הקהל בלחץ יתברך וישתבח ויתפאר שמו שממ"ה כו' ככתוב בסידור :

עז ברוך

אתה יאמ"ה יולר אור כו'. הנה כשיתחיל ברכה זו לריך למשמש בתפלה של יד, כי היא ותפלה של יולר אור הם בעולם הבריאה כמבואר לעיל [ע"ל סי' מ"ט ומש"ש] ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ולא יאמר וטובו אלא ובטובו, ופי' הוא כי הש"י מחדש בכל יום את מעשה בראשית ע"י טובו שהוא אור הגנוז ללדיקים כנו' בזוהר (פה) פ' תרומה, בקול דברי אקים חיים ולא יאמר קול בדברי כו'. ובנעימה קדושה לריך להפסיק בין מילת ובנעימה למלת קדושה וגם ל"ל קדושה בשורוק, והענין הוא

בני אבא

(פד) יאמר אותו מעומד כו'. לעיל סי' מ"ח העתקתי שאז לריך ליתן נדקה ויתן ג"כ מעומד וב' בס' או"ז בחי' התפלה סי' כו' שגם הנדקה הנותן קודם קריאת התורה יהי' ג"כ מעומד ומסיים גם גם בלח"ה לריך לעמוד מפני הגבאים המחזירים עם הכיס של נדקה כי שלוחי מזה הם וצריכים לעמוד מפניהם כדאיתא פ"ק דקדושין כו' עכ"ל. והוא גם דל"ג ול"ע גם דהא הש"ס דחי זה דשם העטם דמכשילן לע"ל ואף קודם הדהייא איתא גם העטם שהציבה מזה בשעתה ועי' בפ' הרמב"ם פ"ג מ"ג דבכורים טעם אחר דהוי כמו ליבור והרע"ב פי' העטם דש"ס קידושין ולז"ע ולומר דדעתו כיון דמנכה ליקח הנדקה קודם קה"ת הוי כמו מזה בשעתה הוא דומק. וב' בס' זרה"ס פ' תרומה על שאיתא שם בזוה' דקל"א ב' וזמרי עמרון כהדא כ' שם בס' הנ"ל ד"ק ע"ב ומעתה לא ולמד כמה זוהרה לריך כשאומרים הזמירות שהי' ביחד בשפה ברורה אחר שהם חברים עמנו בזמירותינו עכ"ל : (פה) בזוהר פ' תרומה. כוונתו על מ"ש בזוהר שם דקס"ח ע"ב ובטובו. ולא מטובו, ובטובו דלא ימינא עלאה כו' ועי"ש דקמ"ט ריש ע"א ואיהו מחדש כר"י עובדא דבראשית :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא דאבא כב

התורה, ודבק לבנו במלותיך שיאבה לקיים המלות הפך מן המנהגים לומר והאחר עינינו במלותיך ודבק לבנו בתורתך, ובאמריך מהר והבא עלינו כו' ישים ב' לרדי העלית ע"ג ב' כתיביו ואח"כ יקבץ ר' לזיוה ביד שמשו ויניחם על לבו ביד שמשו כל עוד שהוא קורא ק"ש עד ודבריו חיים וקיימים כמו שנת"ל, מהר והבא עלינו ברכה ושלוש מהרה מארבע כנפות כו' כל"ל. שמע ישראל כו' יסגור עיניו ביד ימינו עד שישלים בשכמל'ו, כשיגיע א וקשרתם לאות על ירך ימשמש בתש"י והיו לעוטפות בין עיניך בזה"ר, וכן כשיגיע אל וקשרתם אותם כו' וכשיגיע א ויאמר כו' שהוא פ' לזיוה תיקח ראשי חטיו הר' לזיוה ביד ימין ושרשם הגאחזות בכנפי העלית יהי' ביד שמשו ותניחה כך נחוכה על הלכ בלר שמשל, וכל עוד שאתה אומר פ' לזיוה תהיה מביט ומסתכל בלזיוה הזם, וכשתגיע אל וראיתם אותו תעבירם (פ') ע"ג עיניך ותנשקם וכמ"ש בתש"ו הגאונים וזכ' עמודי גולה הנק' סת"ק שזו היא א' מרמ"ח מ"ע שיסתכל בלזיוה, [וגם בהגיעך אל פ' ואחרי עיניכם תנשק הליזיות בפך ותשימם ע"ג עיניך

הוא כאלו אומר כן בשפה ברורה ובנעימה כולם כאחד עונים קדושה בלימה, ואומרים ביראה קק"ק ד' לזאות וכ"כ אבודרהם וגם רש"י ז"ל, והאופנים וחיות הקודש ברעש גדול מתנשאים לעומת השרפים לעומתם משבחים ואומרים כו' וכן הוא נוסח האשכנזים, לא ברוך נעימות ל"ל הלמ"ד בקמ"ץ ר"ל לא הידוע שהוא ברוך יתנו לו נעימות ואם תהי' נקודה בשבא אז יהי' פירוש לא של ברוך ואין לו הכנה כי הא עלמו הוא הברוך. וכן למלך א חי וקיים לריך לנקוד אות הלמד ראשונה בקמץ כלומר למלך הידוע שהוא א חי וקיים זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו המיו נקוד בחיריק כנ"ל בברוך שאמר במלת בתשבחות, המחדש בטובו [דנ"א ע"ג] בכל יום תמיד כו' ולא המחדש טובו כמס"ל גבי ובטובו בכל יום תמיד, גם אין לומר כמנהג האשכנזים והמתקן מאורות קודם חתימת הברכה אלא כמנהג הספרדים :

עח אהבת (פו) עולם כו' והאחר עינינו בתורתך ודבק לבנו במלותיך כל"ל כי התורה נאמר בה ותורה אור והיא המחירה עינינו להבין בנה הפלפל ידיעת

בני אבא

(פו) **אהבת** עולם כו'. ע"ל סי' נ' מ"ס וז"ל ע' בהוספה בסוף הזוהר דף ש"ז ע"א השייך לפ' ואחזקן דרס"ה הנוסח שם אהבה רבה ובע"כ שם הנוסח אהבת עולם. דבר חידוש מצאתי בס' הקנה ד"א ע"א בכיונת ק"ש וז"ל בא"י יעמדו (ד"י בק"ש) אבל בני ככל ישבו כו' א"י לא דמי לבני חו"ל כשאתה מקלם ומייחד למלך בתוך ביתו לריך אתה לעמוד שכן המלך עומד ומשפיע ומברך את ביתו אבל כשאתה מייחדו חוץ מביתו לריך אתה לישב שכן אין המלך עומד בביתו עכ"ל. כ' בזה"מ פ' משפטים על דקט"ו וזה"ס דפ"ה סי' ע"א שהכניסה מלמדת לאדם שאע"פ שיא קושלת בשבועה וגזירת חזיה גזירה רעה על בן אדם עכ"ו היא נוחתת לו זמן קצוב עד הנזקק שזם הוא יכוין בק"ש של שחר בל' דאחד שימסור עצמו על ד' מיתות ב"ד כו' שזו מתבטל הגזירה זל השבועה כו' ע"ל סי' כ"ה בכ"א :

(פו) **תעבירם** ע"ג עיניך. וכ' בס' מלת שמורים בשור הסתכלות הליזיות בשם הקדמונים שכל המעביר לזיוותיו על עיניו כשהוא קורא פ' לזיוה יהא מוכנה שלא יבא לידי סימיו עינים וכתיב בס' קול יעקב מר"ק ז"ל בסוף כוונת תפלת יו"כ וז"ל עיקר ק"ש לריך לקרות בליבור :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא ראבא

ועל פליטת בית סופריהם כו' כלל, שזע קוליו (ג) ד' אקינו אב הרחמן רחם עלינו כו' כלל, וכשיגיע אל תיבת מלפניך מלכנו ריקס א תשיבנו כו' יאמר וידוי על חטאיו בדרך קלרה, רבש"ע חטאתי עויתי פשעתי לפניך יר"מ שתמחול ותסלח ותכפר לי על כל מה שחטאתי ופשעתי ופשעתי לפניך מיום שנבראתי עד היום הזה ואם ירצה יתודה בפרטות, ואח"כ יאמר ומלפניך מלכנו כו' גם לריך לשאול על מזוונתיו דרך קלרה במקום הזה קודם שיאמר ומלפניך מלכנו כו' :

פ בחזרה יאמר נקדישך ונערישך כמנהג בני אשכנז שאומרים נקדש את שמך כו', וכן במוסף לא יאמר נערישך ונקדישך כמנהג בני אשכנז כ"א כהר יחנו לך כו' כמנהג בני ספרד, וכשיגיע הש"ן אל נקדישך כו' יכול האדם אז לחזור למקום שעמד שם בתפלה וישאר שם עד אחר העמידה שלא כמנהג קלח יחידים שאחר הקדושה פוסעים ג' פסיעות לאחוריהם, ונותנים שלום לימינם ושמאלם וכ"ו מנהג בטעות, בברכה כהנים כשמייעים אל וישם לך שלום יאמר החולם אני שלך כו' ככתוב בסידור ויש לו להשלים תפלה

עיניך כמו' לעיל (כ"י) [וכשתגיע אל דבריו (פח) חיים וקיימים ונחמנים ונחמדים לעד, הנה במלת לעד במלת לעד תנשקם ותעבירם ע"ג עיניך ותסירם מידך שישלשלו למטה כדרכן, גואלינו גואל אבותינו יולרנו לור ישועתינו ככ"ל ולא זורינו, למלך א חי וקיים בקמ"ן הלמ"ד לא בשבא ע"ד מה שנחב"ל גבי לא ברוך כו' רס ונשא גדול וטורא כל"ל ולא יאמר גדול גבור וטורא, ל"ל תהלות לא עליון גואל כל' רבים ולא כל' יחיד ככתוב בס' תהלה לא עליון, ובאמריך תהלות לא עליון יקום מעומד עד סוף תפלת י"ח :

עמ העמידה. בקין יאמר ברכנו ובחורף יאמר בך עלינו שלא כאותם שנהגו לומר בין בקין בין בחורף ב"ע, תשכון בתוך ירושל' עיניך כו' וכסא דוד עבדך כו', כל"ל שלא כאותם שמדלגים וכסא דוד עבדך ואומרים שזינה מעין ברכה זו לא מעין ברכה את למח דוד עבדך כו', ופעם נסתכל מורו"ל במלח אדם א' וא"ל שכל ימך לא התפללת תפלת י"ח שלימה והי' זה בשביל שהי' מדלג וכסא דוד עבדך, והודה לו האיש ההוא שגך הי' נוהג, על הנדיקים (פס) ועל החסידים ועל שארית עמך בית ישראל

בני אבא

(פח) אל דבריו חיים וקיימים כו'. וכ' בוו"ח פ' תרומה דמ"א וו"ל כיון דאמר אמת אמאי ויציב דאיהו תרגום אלא כו' אמת דא יעקב ויציב דא יוסף כו', אי הכי אמאי תרגום אלא בנין דאמת אמת לא אמרינן בנין פנימו וע"ד איהו תרגום וליח פנימו בתרומיהו עכ"ל : (פס) על הנדיקים ועל החסידים, עי"ל סי' ס' לשימ"ש בפירוש וסיים חלקינו עמהם נראה לשי"ז דהג"י ולעולם לא ניבז לא כהני' וסיים חלקינו עמהם לעולם ודוק : (ג) **שמע** קוליו כו'. וכשער הגלגלים הקדמה ל"ע קרוב לסופו דע"א ע"א ד"ה עוד כזונות כו' בברכה א"ב הרחמן שמע קוליו בארתי שם כו'. מזה הלשון משמע שתחילת ברכה זו תיבת א"ב הרחמן דלא כמ"ש כאן וז"ע גם לעיל ב"ש הצונות בבזונת הצמידה דרוש י' דל"ו ע"ב שירה ל"ד כ' בברכה אחרונה של הי"ב ברכות אמצעות שהוא א"ב הרחמן"ן גם לעיל ב"ש הצונות דל"ו ע"א ד"ה אב הרחמן בת"ת מכל' הג"ל דתחילת ברכה זו בתיבת א"ב כו' גם בס' או"ל ממה"ר מ"פ בס' י"ח ס"ח כ' וו"ל ל"ל אב הרחמן שמע קוליו כו' ומש"ה אין הכרע כי פעם משמע כך ופעם כך גם בס' שרף פרי גירסאיו נ"כ אב הרחמן בתחילת הברכה :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא דאבא כג

א תעז כו', ואח"כ כל ס' והוא רחום כו', ואח"כ יושבים ואומר הש"ך קדיש עד דאמירן בעלמא ואמר מורו"ל אעפ"י שעתה אומרים שנים ג"פ ויעברו אין בזה חשש כי ה"ס זיווג לאה וישראל כו', גם מורו"ל ה"י נוהג בזה הקדיש או בקדיש שאחר העמידה או אחר חזרת ס"ת למקומה שאז כל הקהל עומדים שהי' נשאר עומד עד שיפנה אמן יש"ר כו', עד דאמירן בעלמא ואז ה"י יושב משא"כ בשאר הקדישים שלא ה"י עומד לענות איש"ר אח"כ אחר אשרי י"ב ויערך ד' ובא לליון גוש כו', ואומר קדיש מתקבל ואח"כ תפלה לדוד כו' וקדיש יהא שלמא כו' קוה א' ד' כו', ופסוק הקטורת (כז) וטסחו במ"ש לעיל בס' הקרבנות ועיי"ש תנא דבי אי' כו', אר"א כו', וקדיש על ישראל וא"ל מ"ש בסידור רבש"ע גלוי וידוע כו', ואפי' בזמן המגפה ת"ו ולא שאר פסוקים כנהגו לומר בכלן בזמן המגפה. עלינו לשבח כו', וע"כ נקוה לך כו', ואח"כ יסיר תש"ר משומד ויניחנה בכיס ואח"כ יסב ויסיר תש"י מיושב כמו שהוא בעת הנחה ויניחנה בכיס ואח"כ יסיר העלית ולפעמים בימי החוס אחר שהי' מזו"ל מסיר תש"ר מעל ראש ה"י מעביר העלית מעל ראשו ומורידו על כתפיו ואח"כ מסיר תש"י ואח"כ מסיר העלית לגמרי:

אבל

זו עס גמר ברבת כהנים כדי שיענו הקהל אמן אחד תפלתו ג"כ ואז תתקיים תפלה זו של רבש"ע, בין חזרת העמידה לגש"א אין לו להפסיק כלל ועיקר זולתי באמירת הוידוי, או"א תבא לפניך כו' ואח"כ ויעבור וי"ג מידות פ"א ותיכף יעשה נפ"א ואותם ע"כ פסוקים הכתובים בס' בני ספרד אין לאומרים כלל ועיקר לא או ולא אח"כ ולא ירבה לומר פעמים רבות ויעבור, גם לא ירבה בידוים פעמים הרבה, כי אדרבה הסופל וידויו הוא ככלב שב אל קיאו ע"ד משרו"ל עבירות שהתוודה עליהם ביוה"כ זה כו' :

פא [רנ"א] ע"ד א מלך יושב על כסא דחמים ומתנהג בחסידות כל"ל ולא יאמר מתנהג בלא וי"ו לפי שר"ת מלות או הוא אחי"י ע"ל כרו"כ בסידור וירכב על כרוכ [אש"ו כן מלאכי בחיקונים ומתנהג בו"ן], נפ"א (יג) ישים ראשו בין ברכיו ופניו טוחות בקרקע ובת"ש הרמב"ם ז"ל וכשישלים זוקק ראשו ואומר אבינו מלכינו מיושב עד עזרינו אקי יענינו כו', ואש הוא ביום ב' או ביום ה' או יקום ויאמר ס' והוא רחום הגדפז בס' של בני ספרד אבל לא יאמר הס' ההוא בין חזרת התפלה ובין נפ"א לא אחר פסוקי עזרינו אקי יענינו כו' יאמר א מלך יושב כו', ויעברו ואנשי אמונה כו', ויעברו כו', תמהנו כו', ויעברו כו', או"א

בני אבא

(א) נפ"א ישים ראשו כו'. כתי' ע' דקכ"ו בדפוס לבוב כ' מתנהג בלא ו' אבל בדפוס ירושלים כ' ומתנהג בלא"ו וכן ברע"מ פ' פינחס דרכ"ח ע"א איתא ומתנהג בלא"ו ובת"ז דכ"ו ע"א כ' מתנהג :

(כז) ופסוקים הקטורת, עי' בהקדמת ת"ו ד"ח ע"כ וזכאה איהו מאן דשחית לי' כו' כ' ע"ו בכ"מ וז"ל וזכאה איהו מאן דשחית לי' בתפלתו כהנמה שהוא תפלה בזמנה ובש"כ אם יאמר פסוק הקטורת בזמנה אחר תהלה לדוד שאז מתיז כח ס"מ ומסיר כל היותו ואפי' נמסר גו"ד בידו להמיתו או לאחד מבני ביתו מתבטל הגו"ד בכח פסוק הקטורת כמ"ש הרשב"י כו' מאן דיימי פסוק הקטורת בחר תהלה לדוד בעל מותנא מביחא :

ע"ד מה שבארנו ביודיו דשחרית שחכה באגרוף על החזה בכל תיבה ותיבה מן תיבת היודיו כו', שאר מנהגים שיש בתפלת המנחה הנה בענין הלדקה עיקר נתינתה הוא בשחרית גבי ויברך דוד כנ"ל, אבל עתה בזמן המנחה הוא זמן הדינים ואינו כ"כ מוכרח נתינת הלדקה עתה כמו בשחרית אבל עכ"ז ה' מו"ל נוהג לתת לדקה גם במנחה קודם שיחיל להתפלל וה' ניתן שלש פרוטות ע"ד בשחרית, גם נוהג מאוד לאומרה בעלית ותפילין, וכבר כתבתי בתפלת שחרית כי בראשונה היה נוהג להניח במנחה תפילין כסדרת ר"ת ואח"כ עשה זוג תפילין ע"ד שמי"א רבא וה' מניח בתפלת המנחה וה' נוהג מאוד שלא להיות מעוטף בעלית ותפילין אחר [דנ"ב ע"ב] שקיעת החמה ותיכף ה' מסייר מעל ראשו וה' חושש בדבר זה מאוד כו', גם ה' נוהג מאוד בתכלית שלא לאומרה בלא (נ"ה) חזרה אלא בתחילה בלחש ואח"כ בקו"ר כמו בתפילת שחרית וב"ש בתפלת שחרית ומוסף ואף אם ה' הנוהג לשקיעת החמה מעט, ולא עוד אלא אפי' אם ה' בע"ש קודם לשקיעת החמה ה' אומר בלחש ואח"כ בקו"ר, גם ה' נוהג מאוד שלא לאומרה אלא סמוך לשקיעת החמה כנו' בנמצא על פסוק יראוך עם שמש כו'. גם לריך ליהדר שבעת העמידה של תפלת

פב אב"ל בתפלת המנחה אם ה' אומרה סמוך לשקיעת החמה וה' רואה שכבר שקעה החמה ה' תיכף מסיר מעל ראשו תפ"ר ואח"כ ה' מוריד העלית בין כתיביו משום דלילה לאו זמן ליגית הוא, וכשהוא בין כתיביו חין חשש אם הוא לילה כמו שנת' בס' המנהגים של מור"ל, גם לקמן ית' בס' שכיבת הלילה כי עלית קטן נכון שיה' על האדם תמיד ביום ובלילה ולשון עמו ושם יתבאר, תפלת ערבית בברכה אשר בדברו מעריב ערבים בתחמה, פותח שערים בתבונה ויאמר מעריב (נ) ערבים בתבונה ויפסיק ואח"כ יאמר פותח שערים בתבונה ויפסיק ואח"כ יאמר משה עמים כו', בשבת א' ארון על כל המעשים כו' דעז ותבונה סובבים הדוד ולא יאמר סובבים אותי, שרפים וחיות ואופני הקודש כל"ל ככתוב בתי' תי' ע' כי כן סדרן, ולא יאמר שרפים (נ) ואופנים וחיות הקודש, כי שרפים הם בבריאה וחיות בלי' ואופנים בעש', אחר תפלת מוסף בשבתות וי"ט יאמר חין קדוש כד' כו' וב' פעום הקמורת כמו בחול ולא כאותם שנהגו שלא לאומרו בשבתות וי"ט, ענין האפ"א ביהא ושיר המעלות שמוהגים לאומרם במו"ש מו"ל לא ה' נוהג לאומרם כלל ועיקר ע"כ: פג [דנ"ב ע"א] ענין היודיו של אחר תפלת המנחה גם הוא

בני אבא

(נ) מעריב ערבים בתבונה ויפסיק. עי' ש"ע א"ח סי' רל"ו בש"ת שכ"כ בש"ש ש"ל שכ"כ בש"ס הארז"ל ותמה שם בש"ת שאדרכה בפע"ח איהא בתבונה פותח שערים ובתבונה משה עמים עיי"ש בתי' והאמת איתו שם"פ פע"ח איתא כמו שכתב אב"ל אנו זכינו לשער הכניות איתא כמו שכ' הש"ל כמ"ש הש"ת דהרואה יראה כי המחבר ש"ל ה' לו כתבי האר"י מדויקים:

(נ) ולא יאמר שרפים ואופנים, אם כי כנו' תרומה קל"כ. א' איתא בן כ' שם וזה"מ כבר גילוי בתי' שרפים וחיות וכן גי' הקליר ולא נתיב הכא למידק סידרי': (נ) בלא חזרה. ו"ל ס' הקנה סוף די"ט הש"ן צריך להתפלל ב' תפלות א' בלחש לתפלה הרוחניות הנשלמת אשר כל התפילות באות שם וחד בקול רם לתפלה הגגלות מעלה לתפלה למעלה ווי' להו לאותו צבור דלא מתפלל ש"ן דדכו ב' תפלות כו':

מנהגי האר"י ענין מנחה וערבית פתורא דאבא בר

עם ברכותיה אשר ה"ם היכלי עולם
הבריאה כמודע. אבל איננה דומה
לתפלת שחרית כי אז שה' בוקר והי'
החסד מתעורר בו הי' צו כח ויכולת
להעלות ד' עולמות מן העש' עד האל'
ולכן נסדרו אותם הארבע סדרים של
הקרבנות והזמירות והיוצר והעמידה כו'
אבל עתה בערבית כיון שהוא דין אין
צו כח רק להעלות היכלי הבריאה בלבד
שהוא עולם העליון מכולם ואין בו קלי'
ואו הי' דינא קשיא לא היינו עולים אפי'
היכלי הבריאה אבל כיון שהוא דינא
רפיא אנו יכולים להעלותם כו' :

פה **[דנ"ב ע"ג]** ועתה נבאר ברכת
השכיבו כי הנה זווג זה
ושכיבו זו היא אין זה זווג לצורך המלאכים
ולכן נקרא **(יז)** אבינו כי הוא לצורך
נשמותינו התחתונים ולפי שהזווג הזה
נעשה ע"י היסוד בלבד כו', לכן אמר
לשלוש שהוא היסוד וכנגד מה שהוא
אחר חלות אמר והעמידנו מלכינו לחיים
טובים ולשלום. כי הת"ת עלמו הוא
המתגלה ומזווג עם הנקבה ומביא עמו
המשך חיי הבינה הנקרא חיים טובים
וכנגד היסוד אמר ולשלום כמלא כי
לחיים טובים ולשלום הם ת"ת והיסוד
ולפי שהזווג הזה הוא לצורך בריאת נשמות
מלאכים לכן אמר מלכינו כי אין מלך
בלתי

תפלת המנחה בלבד שתאכור ותחבק
בירך זו ע"ג זו יד ימנית על השמאלית, גם
לריך שתעלם עיניך ותסגרם בעת עמידה
תפלת המנחה **(יז)** בלבד כו' :

פר הזמורים שנהגו לומר קודם
תפלת ערבית לא
הי' נוהג מו"ל לומר שום מזמור כלל
זולתי ג' פ' או ד' לבאות עמנו כו' ד'
לבאות אשרי כו' ד' הושיעה כו', ואח"כ
אומר קדים וברכו ותפלת ערבית [א"ש]
טעם הפסוקים הג' כדי שלא יהי' קדים
ראשון על דבר ריקס] וכן בליל מו"ש לא
היה נוהג לומר אפא ביתא ואותם המזמורים
כלל, ובענין הדקה אין לורך לתת קודם
תפלת ערבית כמו בשחרית יען כי עתה
הוא זמן דינים קשים. גם ענין הג"ל בתפלת
המנחה, והוא ליזהר לאכור ולחבק ב' ידיו
זעג"ז, וכן לסגור ולעלוס עינים בעת
התפלה כו' לריך לעשוהו גם בתפלת
ערבית, אבל כאן יש יתרון אחר, והוא
כי עתה בת"ע לריך לעשות ב' דברים
או משעה שמתחיל אשר בדברו מעריב
ערבים כו' עד תשלום כל העמידה כולה
כו'. תפלת ערבית איננה בתפלת המנחה,
כי תפלת המנחה הוא דינא קשיא כו'
ולכן עיקרה הוא העמידה אשר היא
בעולם האל', אבל ת"ע הוא דינא
רפיא, ולכן אנו אומרים בה יחוד הק"ש

בני אבא

(יז) שר תפלת המנחה בלבד כו' המנחה בלבד, ר"ל כי בתפלת ערבית לריך חיבוק ידים
זו ע"ג זו והגירת עינים מתחילת תפלת ערבית היינו מברכה ראבונה דק דס ק"ש
עד סוף העמידה ובמנחה א"ל רק בעמידה ולא בקרבנות ואשרי דקידם העמידה וזה מפורש
היטיב לקמן דנ"ע ע"כ כסופו כמו שהעתיקתי דבריו לקמן סי' פ"ד וסו' ק' :

(יז) נקרא אבינו, מזה נראה דאין הנוסח כמו שהוא נוסחאות השכיבונו מלכינו לשלוש.
רק השכיבונו אבינו וכן הנוסח בתיקונים מו"ח די"ב ריש ע"ג הנדפס מחדש
עם פי' הגר"א וסיום נוסח הברכה ביתא כוזה"ק פ' תרומה ק"ל ע"א: שומר את עמו ישראל לעד
אמן. וכן נוסח בסי' הרמ"ק וידוע דבכל מקום דלא הגיה האר"י בנוסח ספרד כן הי' נסחתו :

מנהגי האר"י

ענין דרושי הלילה

פתורא ראבא

מן הליכות קטן אל (נח) דוקא במרחק :
פז ג דע כי בחלות לילה הראשונה
 אין ראוי לומר כלל שום סליחות

ולא להזכיר י"ג מדות דויעבור זולתי
 כליל יום הכפורים, וענין הסליחות שאומרי'
 כלילי חודש אול ית' במקומו גבי תפלת
 ר"ה, גם אין ראוי לומר שום קנה ולא
 לעורר שום בכי' על חרבן הבית רק אחר
 חלות כנו' בזהר פעמים רבות פ' ויקהל
 כי בחלות הלילה אז מתעוררת הבכי'
 למעלה על חורבן ביהמ"ק ואז זמנה
 האמיתיות, גם נריך לזהר מאד האדם
 שלא להזכיר בפיו שם סמא וז"ס ושם
 אקים אחרים לא תזכירו, ובפרט כלילה
 שאז הוא זמן שליטתו וממשלתו, ולא עוד אל
 שגם הוא אסור להזכיר מעין דברים או כגון
 אלו בני אדם הרגילים לומר כל' אין דיא"ב
 וכיוצא בדבריו' או אין להזכירם כלל לפי שגם
 השדים הם בחלקו ומתגבר כח כשזוכרין
 אותם, ופעם אחד הייתי עם בני אדם
 כלילה ובתוך הדברים שהייתי מדבר עמהם
 הזכרתי שם סמא ואח"כ בבוקר הלכתי
 לבית מו"ל ונסתכל בי וא"ל הרי כלילה
 שעברה עברת על לאו ושם אהים אחרים
 לא תזכירו וזהו כל יומך שלא תזכירו
 לא שמו ממש ולא כיוצא בו ובפרט כלילה
 שאז ניתן לו כח להתגבר עליך ועל אחרים
 בסבתך אם תזכיר שמו כו' :

פח [דנ"ג] ע"ג] הגה זמן השינה הוא
 כלילה ואז השינה טוב מאוד כו'
 האמנם ענין השינה ביום רעה הוא ללדיקים
 וטובה לרשעים זולת ביום שבת כו', ואמנם
 השינה של הלילה נבאר אותה בבוד ברכת
 המפיל כו' דע כי טוב הוא לזהר שלא
 יישן האדם תיכף אחר תפלת ערבית,
 אמנם ישהא עד שיעברו ג' שעות מן
 הלילה

כלתי חיילות שהם המלאכים ויען שאחר
 חלות הוא זמן הקימה מהמטה אחר
 והעמידנו :

פו [דנ"ב] ע"ד] מנהגים בענין שכיבת
 הלילה הגה מתחלת הלילה
 ישכב על ג' שמה כנו' בהרמב"ם ז"ל
 ואחר חלות לילה אם ירצה לישן יתהפך
 על ג' ימינו ומוטיל מאד לבטל כוחות
 החיול'. עוד דע כי לילה לאו זמן לינות
 הוא כנו' בגמ', אמנם אין זה אל בטלית
 גדול שמחשפטין בו בשעת התפלה, והטעם
 הוא כמה שנת' אללנו בדרושי הליכות
 כי הטלית והליכות הוא בחי' אוה"מ הנמשך
 מזד אי' עילאה א ז"א הנקרא מדת יום
 אבל טוק' דז"א הנקרא מדת לילה כי
 אז זמן שליטתו אין לה בחי' או"מ משה
 אבל הט"ק כבר נת' כי בחינתו הוא
 מבחינת זמן הקטנות שאז הו"א הוא
 בבחי' העיבור דג' כלילן בג' ולכן מזה
 אפי' כלילה לפי שכלילה הו"א ישן בבוד
 העיבור כו', ובחי' זו אינה מתבטל אפי'
 כלילה כי דוקא טלית דבחי' הגדלות
 הוא שנפסק ומבטל כלילה. אבל לינות
 דזמן ג' כלילן בג' אינו מתבטל כלל לעולם
 אפי' כלילה. ולכן נריך לזהר שלא להסיר
 מעליו לינות קטן לא ביום ולא כלילה
 וישכב עמו כלילה ויוטיל מאד לבטל
 כוחות החיול' ואין זמן שלריך להסיר
 אותו מעליו אל בכניסתו לבית המרחץ
 וראוי לדבר ממה שאמרו בגמ' דברכות
 ששנכנס דוד למרחץ וראה עלמו ערום
 אמר אי לי שאני ערום מן המלות עד
 שנסתכל במילה כו' ואם בהיותו ישן הו'
 מסיר לינות קטן ח"כ למה לא הו'
 מוטער בכל לילה שהו' נשאר ערום בלי
 שום מלוא אל ודאי שאין זמן שיה' פטור

בני אבא

(נח) **אלא** דוקא במרחק. עי"ל אות כ"ג שהבאתי שהמ"א סי' כ"א דחה ראייה זו ומרמזי שם
 לעי"ד קושיית המ"א :

מנהגי האר"י ענין דרושי הלילה פתורא ראבא כה

מאוד, ונמצא כי ירדת רחל בח"ל היתה לסיבה הנו' ואנו גרמנו כ"ז עיונותינו, ולכן לריך האדם לבכות ולהשתתף בלערה זה, ובפרט מי שידע שהוא נמשך משורש נשמת קין בן אדה"ר אשר זוהמת הנחש מתרבה בו, והנה בזהה"ל הוא נעצין נילונות הנשמות, ואדם זה במשל יותר משאר בני אדם, ומז"ל מאד הזדוני בזה ואחר שעה בכ"ז וז מיד יקום ויעאוק בתורה עד אור הבוקר, וגם בזה יכין שהוא ללורך כנו' וכמו שנבאר, וז"ס דהע"ה שהי' עוסק בתורה בזירות (ק) ותשבות כל ח"ל לתת עור וסיוע אל השכינה שהיא רחל כנו' ואל האור הזה רמזו בזה"ל על פ' ולא אמר איה איה עוסי נותן זמירות בלילה והכוונה הוא שתכין לתת נחת רוח אל רחל העומדת בבני' כי כמו שצ"ל הראשונה היתה לאה הולכת ונתקנת עד נקודת ח"ל ואז מזדווגת עם בעלה כן בחלות האחרונה של הלילה רחל הולכת ונתקנת בכח עסק התורה של בני אדם התחתונים, ובעת עלות השחר נמצאת רחל מתוקנת כדי שתוכל לעלות בתפלת שחרית בעולם האל' ותזדווג עם בעלה וכלי ספק שהמכין לכל זה שנתבאר הוא נקרא באמת שושבינא דמערותא, ובה' תבין שבח העולם שהפליגו לספר בזה"ל בשבח מי שעוסק בתורה אחר חלות לילה :

פ"ז ודע כי העיקר (קא) הוא שלריך להשתדל בכל כחו לעסוק

הלילה ואח"כ ישן וענין זה תלוי במשרז"ל בפ' אין עומדים, חסידים הראשונים היו שוהים שעה א' ואח"כ מתפללין, ושעה א' אחר התפלה עלמה כו' [דנ"ד ע"ג] הנה בתחלת הלילה כשרוצה ליסן יאמר הם' שנסדר בע"ה בענין ברכת המפיל כו' ויכין שנין השינה הוא תכליתה היא להעלות נשמתו בסוד הדמיוטא כדי שיהי' נשמתו בסוד מ"כ כדי לזווג לאה עם יעקב אחר חלות לילה, כי קודם חלות גס לאה עומדת באחור כו' וכשיקום בחלות לילה אז אינו יכול [ס"א א"ל] להעלות מ"כ, ולכן יכין אל בחי' האחרת של רחל לפי שאז ממשיך אחר חלות [ס"א בעת חלות] יורדת בעולם הבריאה כו' ואז תעשה ב' דברים, הא' הוא ענין (נ"ט) הבכיה בעת חלות ממשיך על חורבן הבית לפי שאז הוא עת ירדתה מן האל' א' הבכיה והקב"ה בעלה וז"ל לועק מבפנים והיא מבחוץ כו' וישתף עלמו בלעך השכינה שהיא זו הנקודה השרשית של רחל שירדה למטה ויבכה כמו חלי שעה ויותר על טירו' רחל וגירושה וגלותה ועל חורבן ב"ה כי כל זה נעשה ע"י עיונותינו, ולכן לריך שיכין באופן זה שהנה ע"י עיונותינו גרמנו שיפלו הנשמות למטה בקלי' ויתערבו בו קוב ברע כנודע, ולסיבה זו הוכרחו רחל הנו' לירד למטה בגלות ולכנס בין הקלי' כדי ללקט ולהוילא משם אותם הנשמות, וז"ס א' גנת אגוז ירדתי כו' והבין זה

בני אבא בתורה

(נ"ט) **ענין הכני'** כ' בזה"ק פ' שמוז די"ב ע"כ פורקא דישאל לא תלין אלא בבני וכן הוא במד"ר פ' ויגש סוף פ' ז"ג וז' בזה"ק פ' שמוז ריש ד"כ הא' מאן דלוי וכדי וזעק עד דלא יכול למרחש בשפות' הנה ללותא שלימתא דהוא כלכל ולעולם לא הדרא דיקניא :

(ק) **בשירות** ותשבות, כ' בזה"ק פ' שמוז ויגש דר"ז ע"כ וז"ל ד' אלקי יושעתי אימתי איהו יושעתי כההוא יומא דאקדמת תושבתא כלילה לנכך כדן איהו יושעתי ביממא .

(קא) **העיקר** הא', וז"ל הו' תדמה ק"ל ע"כ וזאת חילקי' מאן דקס בלפדא מני תושבתא דאורייתא וז' ע"כ בזה"ק מ"אן תשובה לאתן שפסיתין וחוריס ליסן שיקר הכל לקשר מדה לילה כיוס ואם חזור ליסן מפסיק חוט של חסד שנמשך עליו עכ"ל :

מנהגי האר"י ענין הלילה וק"ש שעל המטה פתורא דאבא

א' כי הוא ענין רב החופלת, הכלל העולה מכל זה הוא כי נתבאר לך איך כמה גדולה ונפלאה מעלת אדם העושה כסדר שאמרנו שיכין א הזיווגים הנעשים בכל יום מתפלת ערבית עד סוף תפלת המנחה ואין ס' שהיודע לכיין כ"ז על אמתותו גורם שהזיווגים הנו' נעשים ע"י ממש ואין קץ ותכלית לשכרו ואין למעלה ממנו ויהי' מכלל אותם הצדיקים הגזורים למטה ודבריה' מתקיימים למעלה : צ **בסדר** הענין [בק"ש שעל המטה] בקלרה הנה ותאמר ברכת המפיל ואח"כ (קצ) תקרא שלשה פ' שמע והי' ויאמר כו' והנה לריך שתכין שאתה עושה נשמתך מרכבה לאו הרמ"ח תיבין שיש בק"ש זו ושנשמתך מתלבשה בהם כדי שעל ידם תעלה (קצ) נשמתך לרקיע לפני אדוניה ית' וכדי להשלים מם' הרמ"ח תיבין לריך שטרם שתתחיל הק"ש תאמר א מלך נאמן או תכפול (קד) ג' תיבות ד' אלקים אחת כנודע שאין בק"ש רק רמ"ה תיבות ויכין שבפ' שמע ישראל יש מ"ב תיבין כנגד שם מ"ב אבגית"ן כו' ויכין שהוא עושה את ראשו מרכבה אל שם מ"ב הנו' ושראשו מתלבשת בו לעלות

בתורה כל חלות לילה עד שיעלה עמוד השחר וילך להתפלל ולא יפסיק בשינה כלל ודבר זה אין למעלה ממנו אבל אם אין באדם יכולת להיות נעור כל חלות האחרונה של הלילה אז יקום מאש בחלות ויבכה על המרבץ כמו חלי שעה כנ"ל, ואח"כ תעסוק בתורה שעה אחרת ותכין לב' הכווונות הנו' ואח"כ תחזור לישן ובלבד שתחזור ותקום כמו חלי שעה קודם עלות השחר ותחזור לעסוק בתורה באופן שקודם שיעלה עמוד השחר [דנ"ט ע"א] תהיה מתקשר עם השכינה רחל כנו' וכאשר הגיע עלות השחר אשר אז עולה השכינה עם דודה באל' כנודע, הנה ימלאוהו נעור ומתקשר עמה בסוד בני היכלא דמערותא ותעלה אותך עמה בעת עלותה בתפלת השחר וז"ס אעירה שחר אני מעורר השחר כי העיקר הוא שיהא נעור בעת עמוד השחר כו' ולריך להודרו בכל יכלתו לקום בחלות לילה ממש, והנה אם הוא צלילי הקיץ הקלרים אף כשיקום משנתו יהי' קרוב לעמוד השחר א תחוש לעסוק בתורה באותה שעה רק שתעשה סדר הבכי' כנו' ואח"כ אם ישאר זמן תעסוק בתורה וזוהר מאד שלא תתבטל מזה אפי' לילה

בני אבא

(קצ) **ואח"כ** תקרא ג' פ' שמע, כ' בם' או"ז בעמוד התפלה סי' כ"ו סי"ב הק"ש שעל המטה כו' יקרא קידס שיסבב במטה ובסעיף י"ג כ' אסיר להשטיק כלל בין ק"ש לשינה עכ"ל :

(קנ) **תעלה** נשמתך לרקיע, איתא ביו"ח פרשת לך לך במהג"ע דכ"ד ע"ד אחר ר' יצחק כל הקורא ק"ש כחקנה על מטתו עולה נשמתו לשוט בארץ החיים כו' מאי כחקנה

ס' אומיות ידועות יש בק"ש של לילה שיהא מכיין בהם כו' עיי"ש עוד בדכ"ה ע"א :

(קד) **תכפול** ג' תיבות, במניד משרים מהבי' ישע"י כו"ב כ' לית רשו ליתיד למימר לון כי היכי דל"ל רשו למימר קק"ק עכ"ל וכ"מ בת"ו דכ"ה ע"ב דאיתא שם

מ"ד) פרש"י דק"ש דאיתון רמ"ח תיבין עם אמ"ג ובגין דלא יעבדון הפסקה תקינו למנהר ש"ן ד' אלקים אחת עכ"ל מזה משמע דבק"ש שעל המטה שאין חשש הפסקה טוב יותר להשלים עם

אמ"נ וז"ע ואפשר דאחר שתקנו בתפלה משום הפסקה להוור ד' אלקים אחת והנ' תיבות הללו הם השלמה לרמ"ח גם בק"ש שעל המטה הם השלמה לרמ"ח ועי' שעת נא"ה סי' ס"א ע"ק ב' :

מנהגי האר"י ענין ק"ש שעל הסטה פתורא דאבא כו

לתקן חיברי הטוק' כנו' בסוד ס' גבורים ולכיבה זו חנו קוראים עתה ג' בחי' פסוקים ובכל בחי' מהם יש ס' תיבין, הא' הם בב' פסוקים הגה מטמו כו' כנו' והב' אח"כ נקרא ג' פסוקים דברכת כהנים שיש בהם ס' אותיות והס ג"כ בסוד ס' גבורים הנו' ואח"כ חאמר יושב בסתר עליון כו', עד כי (קה) אתה ד' מחסי והס ס' תיבין ג"כ כו', אח"כ יהודה ס' הוידוי על עונותיו ולריך להתודות מעומד אמנם שאר הסדר הם חוכל לאמרו מעומד שפיר טפי כו', ואמנם כשאתה מתודה לריך שתכין שאתה עומד בעו' העשי' ומדע שהנפש היא מהעולם העשי' גם מודע שהנפש היא החוטאת בסוד ונפש כי חטאת והנה בחי' נפשך היא האומרת עתה בוידוי הזה, וסוד הענין לפי שעה רולה האדם לישן והשינה היא א' מס' במיתה ובפרט עתה בכונתך הוא להעלות נפשך בסוד מ"ג למעלה כו', ולכן לריך שתחשוב בעלמך כלו עתה (קו) אתה נפטר מהעולם ורלוך להעלות נפשך למעלה כנו'. והנה להיות החטאים מוים בנפש הקלי' דבוקים בה ואינן מניחים אותה לעלות ולכן באמרך הוידוי בלב שלם מתפרדין הקלי' מנפשך אשר בעולם העשי' ואז עי"כ חוכל לעלות לעולמות העליונים ותכין בלב שלם כאלו אתה עומד לפני ב"ד ונידון לפנייהם ונחמייבת

לעלות למעלה ע"י כנו', ובפ' והי' אם שמוע תשמעו שיש בה ע"ב תיבין עד מלת ושמעתם ויכין בהם א שם ע"ב הילולא מפ' ויסעו ויבאו ויעשה זרועותיו וגופו עד בטנו מרכבה א שם זה ושהם מתלבשים בו כנו', ויכין כי מן ושמעתם ע"ס פ' והי' אם שמוע יש חמשים תיבין ויכין להלביש גופו מן בטנו ולמטה עד סיום הגוף בסוד נש"ב הרמוזים כאלן וז"ס מבטן מי ילא הקרה ובפ' ויאמר יכין שיש בה ע"ב תיבין ויכין להלביש תרין ירכין ויסוד דילי' בשם ע"ב דויסע ויבא ויט שהוא נרמז ג"כ כאלן בע"ב תיבין שבפ' לילית כו' ותכין שאלו הרמ"ח תיבין הם רמ"ח חיברי דכורא ותכין לחברם עם טוק' הנק' מטה שהיא המל', ולכן אח"כ חאמר פ' לו הנה מטמו שלשלמה כו' כולם אחויו חרב כו', ג"פ בכל פעם יש בהם כ' תיבין ובג"פ יש בהם ס' תיבין וה"ס"ה גבורי [דנ"ה ע"א] עלמס הנו' בלו הפ' והס' ו"ק דטוק' וכל אחד כלול מי' הרי ס' שכולם בחי' הגבורה גם תכין כי ר"ת הנה מטמו שלשלמה הוא שם מה"ש והוא שם א' מע"ב כו' :

צא ודע כי מטה זו היא בהיכל קה"ק דבריאה כי שם יורדת המל' בלילה כו' וכוונתנו עתה שאחר שנתקנו רמ"ח חיברי דכורא בק"ש חנו לריכין

בני אבא

(קה) **כי** אתה ד' מחסי, כסי' יעב"ן כ' ע"ו ולא אחמין שיאלא מפי האר"י ו"ל לפסוק באמנע כו' עכ"ל אבל המעיין במס' שבוטות דט"ו ע"ב ובתו' שם ובריע"א שם יראה דפסקו משרע"ה בעלמו אחר גמר מלאכת המשכן וראה שזה כוונת הגאון הגר"א בהגהתו בם וחנו מוכרחים להאמין בדברי האר"י ו"ל :

(קו) **עתה** אתה נפטר כו', מקומו טהור מזה"ק פ' ויקהל דרי"ג ע"א וו"ל בלילה ישוי רעותה דהא אחפער מעלמא דא וגשמתי' נפקת מיני' ויהדר לה למרא דכלא וכו' פ' נו דל"ג כוע"א במהנ"ע איתא וו"ל דבכל יום לריך ב"ג לאהדרא בתיוכתא ולמיתמר רוחי' לגבי' דיפיק באחר :

מנהגי האר"י ענין קש" שעל המטה פתורא דאבא

מחסד עד מל' ולכן אחר הוידוי עס כוונת הנו' תאמר תפלת אנא בכח וכו' ואל תזכור שם מ"ב בפ"ך ממש אבל תכוין איך נרמזו בר"ת של תפלה זו דאנא בכח כו' ואחר שאמרת הפלה הנו' אשר ע"י עולה (קח) נפשך אל היל' הנו' בסדר תפלת השחר כי אין שום עלי' אלא ע"י שם מ"ב גם נחבאר שם כי שם מ"ב זה הוא ביצירה, והנה אח"כ יש בזה שמים והמשל בזה כי בליל א' מהשבע שהיא ליל מו"ש אחר שגמרת כל התפלה הנו' תחזור לומר ששה תיבות ראשונות שהם אבגית"ן אשר בהם נרמזו שם אבגית"ן ותכוין ששם זה הוא בספ"י החסד המושל ביום א' מהשבע ותכוין כי שאר ו' שמות נכללין בזה השם הראשון השולט עתה כו' ובליל ב' של שבוע יעשה הסדר הנו' ממש אבל ההפרש הוא שעיקר כוונתו תהי' בשם הב' של קרעשט"ן השולט ביום הב' שהוא גבורה חילוף השם הא' שה' שולט ביום א' וגמלא שאחר שסיים תפלת אנא בכח כו' יחזור לכוין בפרטות בשם קר"ע שט"ן בסוד בשמים יכסה פניו כו' כנ"ל ממש ואחר השמות כלולין בו כו' ובליל ג' יכוין בפרטות [דנ"ה ע"ג] אל שם גג"ד יכ"ש כו' ובליל ד' יכוין אל שם בט"ר לת"ג כו' ובליל ה' יכוין בפרטות אל שם חק"ב טנ"ע כו' ובליל ו' יכוין בפרטות אל שם

ונתחייבת מיתה ואתה מוסר עלמך לקבל מיתה בסדר פנים יפות ע"י ב"ד לכפר עונות ותכוין כאלו אתה מקבל ד' מיתות ב"ד פשה"ו ותשים נגד עיניך ב' שמות הוי' אדני בחיבור יאהדונה"י ותאמר בלב שלם ירמ"י או"א שאם חטאתי לפניך באות י' של הוי' ובאות א' של אדני יהי נחשב לפניך כאלו נסקלתי בב"ד ע"י אות א' של אדני ויחשוב בעלמו כאלו בעת ההוא מת ונסקל ע"י ב"ד. ואם חטאתי באות ה' ראשונה של הוי' ובאות ד' של אדני יהי נחשב לפניך כאלו נשרפתי בב"ד ע"י אות ד' של אדני ואם חטאתי באות ו' של הוי' ובאות כ' של אדני יהי נחשב לפניך כאלו נהרגתי בסייף בב"ד על ידי אות כ' של אדני ואם חטאתי לפניך באות ה' אחרונה של הוי' ובאות י' של אדני יהי נחשב לפניך כאלו נחנקתי בב"ד ע"י אות י' של אדני וכבר ידעת מ"ש בתי' ה' כ"א דנ"ז ע"ב כי ד' מיתות [דנ"ה ע"ב] ב"ד באית משם הוי' בהתלבשו בנרתקו שם אדני :

צב ואח"כ תכוין כאלו נפטרת מעולם העשי' ונפשך עולה מהעשי' אל היל' ותכוין ממש כאלו נפשך פורחת ועולה (קו) בעת הזה מעולם העשי' אל היצירה והעלי' זו בכח שם מ"ב אבגית"ן כו' שקול"ת שהם ו' שמות כנגד ו' ספי'

בני אבא

(קו) **ועולה** בעת הזה מעולם העשי' כו'. בספר שערי ג"ע שער האותיות אות א' פתח ב' סוף דרך ב' ב' לריך כל אדם לכוין לזה השם (ר"ל שם אלו"ה) בשעת ק"ש שעל המטה שה' א' המנין על הגשמה שעילה בלינה למעלה שלא יאחזו בה החיצונים כו' ואם לא יכוין לזה השם אז יש שליטה לחיצונים לאחזו בנשמתו כו' ולריך לכוין לזה השם בתפלת ר"ג בן הקנה שהוא שם של מ"ב שהוא סוד זה השם אלו"ה במספר השוה :

(קח) **עולה** נפשך אל היל' כו'. ו"ל תי' זו"ה ד"ב ע"ב דפוס חדש ודפוס ישן דע"ב סוף ע"א. שם אב"ג כו' עליהו אחת ו' כנפים ו' כנפים לאחד והאי חיהו סגולתא דילי' לכסאה לגשמתא כד סליקת לעילא בכל לילה ולילה לאסדא על עובדין עבין דב"ג ממלאכ' חבלה ומכל מויקין ורוחין וליגין ושידין ובהון פרחת לעילא בשמים אחיון מכל שם תכסה אנפאה מהון ובשמים אחיון תכסה רגלאה ובשמים אחיון פרחת לעילא ואוף הכי לרוחא ואוף הכי לנפשא עכ"ל :

מנהגי האר"י ענין ק"ש שעל המטה פתורא דאבא כו

האדם מאד מאד ממה שחטא ואעפ"י שכבר נתבאר תקונו בשער הז' הנקרא שער רוח"ק (תיקן כ"ז מדכ"א ע"ב ואילך) והוא תיקון המוליד שז"ל הנה התיקן ההוא מועיל לנקות לו עונו שלא יכנס לגיהנם ושימחלו לו עונותיו אן, אבל עדיין לריך תיקן אחר גדול וחזק ממנו כו' והוא לתקן ולחיות אותם הטפות בעלמם שיצאו לבטלה ונכנס בקלי' ולהחזירן א' הקדושה, וזה ענינו דע שכל עבירות שבתורה אפילו החמורות אין בהם מי שמוליד מזיקין ממש כמו המוליד שז"ל כמשי"ת כי אפי' הבא על כל העריות שבתורה נולדים משם ממזירים גופנים בעוה"ז והאמת הוא שמי שעובר שאר עבירות מתלבשין בו המזיקין ונעשים קטיגורים עליו אבל המוליד שז"ל עונשו גדול ואין קץ הלא תראה מה שהפליגו בזוהר במקור"ר ובפרט בפ' (ק') ויחי שאמרו שכל העבירות הליין בתיובתא לבד ממוליד שז"ל דלית לי' תיובתא בר בטורח סגי ויתיר ולא חוי אפי' מלכא לעלמין

שם יג"ל פז"ק כו' ובליל (קט) שבת יכוין בפדמות אל שם שק"ו ז"ת כו' ואל חשכא את אשר זכרנו לעיל שבכל לילה מז' לילי השבוע תכוין אל ספי' א' מחסד עד המל' כי מלכות שולטת בכל שבת :

צג אח"כ תאמר בידך אפקיד רוחי כו', ודע שלריך תיקף אחר פסוק זה לישן ולא יהרהר צגתים בהרהור אחר כלל ואם אינך יכול לישן תיקף לריך שהכוין במחשבתך ותעסוק בחיזה דרוש המוגע לבחי' נוק' דז"א לפי ששם הוא עליית נשמתך עתה ככ"ל, ודע כי פעם א' שמעתי ממוז"ל שאמר הק"ש האמר ב' פסוקים או שהם יעלוזו חסידים בכבוד כו', רוממות א' בגרונם כו', ואח"כ תאמר פסוקים או הנה מטמו שלשמה כו', [דנ"ו ע"ב] לעיל כו', בארנו כי הק"ש זו ודשחרית כוונתם שיה וולתי בכמה פרטים כו', אבל לריך שחזק שטיקך כוונה זו היא כדי לתקן ולכפר על עון א' חמור מאוד אשר הוא המוגע עליית הנשמה בלילה לארזוני וע"י כוונה זו נתקן

בני אבא

(קט) **ובליל** שבת יכוין וכו', וז"ל ס' והרח"מ ס' תרומה על דק"ל ע"א וד' הספר דז"ט ע"א שאסור לומר פסוקי דרחמי כשרוצים לשכב על מקומיהם בליל שבת כו'. ומ"מ ק"ש וכן פסוק בידך אפקיד רוחי לאו פסוקי דרחמי אינון משמע דלגא בכח לא יאמרו בליל שבת וכו' כ' שיאמר בליל שבת א"כ :

(ק') **בפ'** ויחי שאמרו כו', בר בטורח סגי לא ראיתי בפ' ויחי רק בדרי"ט כו' ע"ב איתא שם בזה"ל אר"י לית לך חובא בעלמא דלא אית ליה תשובה בר מהאי כו' אבל בר בטורח סגי ליתא שם (אח"כ בא ליד ס' והרח"מ וכו' שם וז"ל עכ"ו כבר גלה במקום אחר בפ' נח דס"ב ואמר בר בתיובתא סגי הרו שגס לפניו לא הי' הגי' בפ' ויחי בר בתיובתא סגי) וראיתי בר"ח שער הקדושה סי' ו' דקס"ח ע"א ד"ה עיד בזה"ל מביא דברי זוהר ס' ויחי וכו' דנקלת נוסחאות איתא בר בחילא דתיובתא חקיפא, אבל אינו לשון זוהר שהבאתי ומצינו שם דרס"ב ודף זה אינו בפ' ויחי עי' בזה"ל ס' נח דס"ב ע"א שם איתא בר בתשובה סגי נס בפ' שמית ד"ג ע"ב איתא אס לא בחילא דתיובתא יתיר ועי' בפ' תרומה דק"ל ע"ב בסופו ואינון דמחבלי אורחיהו כו' עיי"ש. ובפ' ויקהל דרי"ד סי' ע"ב והני מילי כד לא עביר תיובתא שלימתא תיובתא דאיהי אחחוייא לחפייא על כל עובדיו ועי' בת"ו תי' כ"ב דס"ו סוף ע"א אס לא תב בתיובתא וכו' שם בדרך אמת מכלן ראי' שמועיל תשובה למי שפנס בברית קודש (וכ"מ מ"ל הו"ה תרומה ק"ג ע"ב דאמר שם ואית חייבין אינון דמתלכלכין בחוביהו מדיר כו' ומיתן בלא תשובה כו' אינון דמחבלי ארחיהו על ארעא כו' מ"ל זה משמע דקאי על דמיתו בלא תשובה אבל

מנהגי האר"י ענין ק"ש שעל המטה פתורא דאבא

לעלמין כו' וע"ש וזה עניינה דע כי המוליד שז"ל פוגם (ק"ה) במחשבה כי אינו משמש בשום כלי ובשום ערוה ועושה גדול שפוגם בדעת עליון דאז"ל, וכמו שמעשיו הם זכר בלי נקבה כן בביכול גורם למעלה שממשיך אותה הטפה של אותה הנשמה מן הזכר העליון ואינה נשפעת במל', אבל יולד לחוץ א הקל' הנק' קל' נוגה כו', וגמלא שהפך והחזיר הקדושה א הטימאה והטוב אל הרע:

צד והנה כדי לתקן עון זה לריך שימית אותם הגופות הטמאות המלבישים לאותם הנשמות ועי"כ אותם הנשמות יברחו משם ויחזרו א שרשם שבקדושה וגמלא שלריך ב' כוונות, אחת להמית הגופות ההם, ב' להחזיר הנשמות ההם א מקום הנוק' העליונה דקדושה שיתוקנו שם ויזוירו כשאר כל הנשמות ואח"כ יבואו בעוה"ז כשאר כל הנשמות גם יש עון אחר דומה לזה והוא מי שממש משמטו ואינו שוכח עד שיכל כל הטיפין לגמרי כי אותם שזירי הטיפות היוצאות לבטלה מע"ש שאינם ראויים להוליד עכ"ז נבראים מהם ג"כ בחי' מוזיקים ומשמיתים רעים ע"ד הנו', ובכל זה הנו' חבין סוד גדול הנו' בזהר פ' בלק על פ' לא ישכב עד יאכל מרץ כו' ובדרוש חז"ל בענין אותם אלפים ורבעות של מוזיקין

שהאדם ממית בכל לילה ע"י הק"ש של המטה ולריך האדם לכיון בכל ק"ש שאומר על מטתו לכיון בתיקון עון זה ולהמית כל אותם [דנ"ו ע"ג] הגופות של מוזיקין הנו' ויש אדם שגדול כח כוונתו עד שיוכל להמית בכל לילה אף וקכ"ה כנו' צפ' בלק דרי"א ע"כ ויש אדם שלא יוכל להמית אלא דבר יום ביומו וכמספר הימים שחטא כך לריך ימים אחרים כנגדם לתקן עון זה כו', וגמלא כי עיקר התיקון הוא שיכוין להמית ע"י הק"ש של מטתו אותם הגיפס של המוזיקים ועי"כ יוכל האיש הזה להעלות עם נפשו אותם הנשמות למעלה א הקדושה לתקנם בכל לילה:

צה ודע כי כמו שיוצאים המוזיקין לו מן האדם המוליד שז"ל להיותו בלא חשה כך האשה בוראה מוזיקין בלא איש, וזה נרמז צפ' לא האונה איך רעה ר"ל לא האונה איך שאתה זכר כרעה ביהא לילית חשה זנוגים ונגע לא יקרב (ק"ב) כו' ר"ל נגע שהוא סמ"ל דבורא א יקרב באהליך שהיא אשתך וכו', ואמנם ענין כוונת מיתות הגופות הנו' הוא ככוונת שמות העולים בגי' כמנין וחרב פיפיות בידם כו' :

צו [דנ"ח ע"ב] בענין קומו מן המטה בחי' לילה אחר שיטהר וינקה גופו וירחק פניו ידיו וילבש מלבושיו ויסדר ברכותיו על סדר הנו' בגמ' וכמ"ש הרמב"ם

לעלמין כו' וע"ש וזה עניינה דע כי המוליד שז"ל פוגם (ק"ה) במחשבה כי אינו משמש בשום כלי ובשום ערוה ועושה גדול שפוגם בדעת עליון דאז"ל, וכמו שמעשיו הם זכר בלי נקבה כן בביכול גורם למעלה שממשיך אותה הטפה של אותה הנשמה מן הזכר העליון ואינה נשפעת במל', אבל יולד לחוץ א הקל' הנק' קל' נוגה כו', וגמלא שהפך והחזיר הקדושה א הטימאה והטוב אל הרע:

צד והנה כדי לתקן עון זה לריך שימית אותם הגופות הטמאות המלבישים לאותם הנשמות ועי"כ אותם הנשמות יברחו משם ויחזרו א שרשם שבקדושה וגמלא שלריך ב' כוונות, אחת להמית הגופות ההם, ב' להחזיר הנשמות ההם א מקום הנוק' העליונה דקדושה שיתוקנו שם ויזוירו כשאר כל הנשמות ואח"כ יבואו בעוה"ז כשאר כל הנשמות גם יש עון אחר דומה לזה והוא מי שממש משמטו ואינו שוכח עד שיכל כל הטיפין לגמרי כי אותם שזירי הטיפות היוצאות לבטלה מע"ש שאינם ראויים להוליד עכ"ז נבראים מהם ג"כ בחי' מוזיקים ומשמיתים רעים ע"ד הנו', ובכל זה הנו' חבין סוד גדול הנו' בזהר פ' בלק על פ' לא ישכב עד יאכל מרץ כו' ובדרוש חז"ל בענין אותם אלפים ורבעות של מוזיקין

בני אבא

אבל תשובה מהניא) ועי' פ' שלה ריש דקנ"ה ועי' פ' תזריע דמ"ד ע"כ ושם מיירי באנתו אחרא ועי' פ' וישב דקפ"ח ע"א ושם מיירי דאפיך בידא ר"ל ואפשר דבמקומות דמגוס מאוד מיירי בענין זה ולא על מי שראה לאונכו ר"ל כי אפי' ע"י ההורד נקרא אונס ואינו מעמא בויבה כדאיתא ב"מ קידושין ד"ב ע"כ :

ק"ה) פוגם במחשבה, כי בשער רוב"ק ד"ו סוע"כ וז"ל הרונה לינצל שלא יראה קרי בחלום כו' אחר שיאמר פ' בידך אפקיד רוחי כו' יאמר אח"כ קבל רגת עמך שביניו טהרינו נורא שם קר"ע שטן כלו נקוד שכל ויכוין שבסם זה יהי' קורע כה השטן כדי שלא יביאנו לידי קרי :

(ק"ב) ונגע לא יקרב כו', כן איתא בזה"ק פ' בראשית דנ"ד סוף ע"ב ופ' פקודי דרס"ד סו' ע"א :

מנהגי האר"י ענין תיקון חצות פתורא דאבא כח

צו ואח"כ תתחיל בתיקון לילה ותאמר
 לדוד מזמור לד' הארץ כו',
 כל המזמור וכשתאמר שאלו שערים ראשיכם
 חזיון שעתה הקב"ה נכנס בג"ע להשתמש
 בגשמות הדריקים כנ"ל וז"ל שאלו שערים
 ראשיכם ויכוין כי בתחלה אומר והגשמו שהם
 סוד עליית יסוד ומל' שהם ס' אותיות וז"ל
 של ו' הגשמו וה' נשאלו ואח"כ אחר ושאלו והוא
 רמז אל ו' עילאה ת"ת וזהו שאלו ו' כו'
 ואח"כ תאמר מזמור כחיל תערוג על
 אפי' מים כו' כולו ומזמור הסמוך והוא
 שפעי' אלקים וכו' כולו ולפי שב' מזמורי'
 אלו מיוחדים בענין חשק ותשוקות המ"ל
 לעלות עם דודה שהוא הת"ת וגם ישרא
 בני' הם בתשוקה הנו' כו' ואח"כ יאמר
 מזמור יעקב ד' ביום לילה כו' כולו כו'
 ואח"כ תאמר מזמור אלקים יחננו כו'
 ודע שבימי העומר תכוין בכל תיבה ותיבה
 ובכל אות ואות מן המוגשים ומיוחדים
 לאותה הלילה כו' ודע כי כוונת אלו אל
 המזמורים הם ענין זוג לילה כו' ולכן
 תאמר מזמור הללויה אודה כו' כל המזמור
 כולו כו' [דכ"ח ע"ד] ודע כי פ"א שמעתי
 מזמור' סדר המזמורים הנ"ל בחופן זה כי
 לדוד מזמור לד' הארץ ומלואה אין לאומרו
 אלא אחר מזמור של יעקב ד' ביום לילה
 כו' והנה סימן מזמורים אלו הוא כך כי
 כליל החול סדרם הוא כח"ל תערוג שהם
 כחיל תערוג כו' יעקב ד' ביום לילה לד'
 הארץ ומלואה וכליל ר"ח סימנס כלל"ה
 שהם כחיל תערוג לד' הארץ ומלואה
 אלקים יחננו ויברכינו הללויה אודה והענין
 הוא כי אש הם לילי (קני) ר"ח או ימים שאין
 בהם נפ"א אין לבכות ולהתאבל על החורבן
 וגם

הרמב"ם בה"מ כבר נת"ל שאחר ח"ל
 נעשו ב' דברים הא' הוא זוג לילה ויעקב
 והב' הוא לבכות על רחל שירדה בצרי"ה
 בסוד שכינה בגלות היורדת למטה בעת
 הזו ממעל ולכן לריך שתלך ותשב אלל
 הפתח סמוך להמנוחה שה"ס השכינה פתח
 העליון ותאמר המנוגלים ותשב יתף ותעטוף
 ראשך כאבל ותדב"ה בצב"י כפי כחך
 ותקח אפר מקלה ותש"ס על מלחך
 במקום הנחת תפילין גם תנוף ראשך
 ותחבק פניך בקרקע ממש ותכוין בזה
 על שריפת התורה שנגע'ת אפר, וגם
 תכוין למה שנת' אללנו בש' דוה"ק אין
 מיום שנחרב ביהמ"ק ונאצפה התורה
 נחמנו סודותי' וזויה לחינוכים וזה נקרא
 גלות התורה בעו"ה ותאמר תחילה על
 נהרות צבל ותכוין לבכות על חירבן
 הבית ואח"כ מזמור לאסוף אקים באו
 גוים כו' ותכוין לבכות על הריגת הדריקים
 ואח"כ תאמר פסוקים או זכור ד' מה
 ה' לני כו' עד סיום מגילת איכה ותכפול
 בסוף פסוק השיבנו כו' [דכ"ח ע"ג]
 ואח"כ תאמר פסוקי ישי' צב"י ס"ג
 והם הבט מזמרים וראה כו' אחת אבינו
 כו' למה תתענו כו' למעט ירשו כו'
 ואח"כ פסוקים שצב"י ס"ד והם ועתה
 ד' אבינו כו' א תקנוף כו' ערי קרשך
 כו' העל אה כו' ואח"כ תאמר פסוקים
 דנחמה שצב"י ס"ה והם על חומותיך ירושלים
 כו' אל תתנו דמי לו כו' נשבע ד' בימינו
 כו' כי מאספיו יאכלוהו כו' ואח"כ
 ג' פסוקים או והם אחת תקום תרחם
 ליון כו' כי ראו עבדיך כו' בונה ירושלים
 כו' והרי נשלים ענין תיקון רחל :

בני אבא

(קני) צי"י ר"ה וכ' בספר נהר שלום דף ע"ב דשם ירושלים ת"ו וז"ל מליל ב' דר"ה עד
 שמיני עשרת כו' נראה שאין לומר תיקון חצות עכ"ל :

לרקק, באופן שלא ידע הוא למי נחנה, והמקבל ג"כ לא ידע ממי קבלה, והג' הוא לקרות הפסוקים בכל יום באהבה וציראה ובתפלין ותכין להמשיך ולעזר היראה והאהבה מן או' והאהבה מאות ה' והמורה שהם הפסוקים מאות ו' והתפלין שהם מלוא מאות ה' אחרונה, ה' הוא להניח תפלין במונה זו בי ד' פרשיות תש"ר הם כנגד ד' אותיות הוי' וכ"א אזכרות שבהם כנגד שם אהי' וד' בתים (קטו) שלהם כנגד ד' אותיות אהי' ויכין שבר' אותיות הוי' יש ד' שמות עסמ"ב ואלו כולם הם מן ג' אותיות יה"ו בלבד בר' מילים הנו' זולת ה"א האחרונה וד' פרשיות תש"י הם כנגד ד' אותיות הוי' ובהם ד' שמות יה"ו פשוטים בלתי מילוי כ"א אזכרות שבהם כנגד שם אהי' והבית שלהם כנגד שם אדני כמבואר אצלנו בשער התפלות, והמקיים בכל יום תנאים הנו' יזכה שיעזרוהו להתעורר לעמוד בחל"ה ע"כ מ"כ :

ענין

וגם א"ל כל המזמורים אלא יתחיל ויאמר מזמורים אלו שסי' כלאה בלבד ואח"כ יעסוק בתורה. גם לריך שתדע שאחר שכבר גמרת כל המזמורים כו' לריך שתבנה בכל לילה על עומתך ותבקש מחילה מלפניו ית' ולכן אחר שתאמר מזמור הללויה כו' תאמר מזמור בבוה אלו כו' כולו בבכי' ותחילה ובקשה ואח"כ תאמר עד אנה בכי' בזיון ומספר בירושלים תקום תרחם ליון ותבנה חומות ירושלים ואח"כ תקום ממקומך ותלך למקום אחר לעסוק בתורה עד עמוד השחר כמזכ"ל, וכשיאמר עד אנה בכי' בזיון כו' לריך שתכין בזה כי ליון היא כנגד רחל וירושלים כנגד לאה ותכין להמחיק שתימן מגבורתיהם כו' : צח [דנ"ט ע"א] (אמ"ש מלאתי ב"ש רזה"ק (קיד) אזהרה א' טובה למי שקם בחלות וראיתי להעתיקה פה וז"ל לעמוד בחל"ה לריך כמה תנאים, הא' הוא להחזיר בני אדם בתשובה, הב' הוא ליתן

בני אבא

(קיד) ב"ש רזה"ק כ"ב הוא כדי"א ע"א דפוס ירושלים עה"ק ת"ו כב"א שנת תרכ"ח : (קטו) וד' בתים שלהם. עי"ל סי' כ"ח או"ק כ"ז שהעתיקתי מש' או"ל כנגד ד' אותיות אד' וגי' שבכל כתבי האר"י ל' בש' הכוונות שג' התפלין ופז"ת ובש' מאמרי רשב"י ד"א ע"ג על תיקון ח"י ובצ"ח ש' הנסירה סופ"ע ועוד כמה מקומות בכתבי האר"י ל' ד"ד בתי הראש' נגד שם אהי', וכן מלאתי בפי' בת"ז סו' דנ"ה וז"ל ד' בתי דרישא חינון אק' כו', וא"כ איך יהי' המהרמ"פ ז"ל נגד כל כתבי האר"י ל' ובפרע בדבר שמפורש בת"ז כנ"ל, אמנם מלאתי ברע"מ ס' פינחס כמהרמ"פ כס' או"ן וז"ל שם דרכ"ה סופ"א אד' היכלא לד' אחוון בר' בתי דתפלין עכ"ל, וכן מלאתי בתי' מוז"ח שגדעם עם פי' הנר"א כדי"ג סופ"ג וז"ל וד' בתי תפלין חינון כהיכלא לד' אחוון מאן היכלא דא אד"ג כו' עכ"ל, הרי מפורש במ"ש האו"ל אבל מאן יוכל לומר דהאר"י יהי' ח"ו נגד הנו' ורע"מ, וגם דדברי הנו' יהיו סותרים אהדדי עד שמלאתי בעפ"ס שם בפ' פינחס שהקשה כן דהאר"י ז"ל יהי' נגד הרע"מ ותינך דהנו' קורא לבית ש"י ד' בתי ומביא ראי' מתי"ז ד"ט עיי"ש, גם אני מלאתי בת"ז תי' ל"ה וז"ל ובד' בנדי וזהב דחינון אד"ג בר' בתי דתפלין ליד כו' עכ"ל, וכן בדקמ"ה ע"כ בתי' ו' כ' בר' בתים דיל"ה דחינון אד"ג כו' עיי"ש דאח"כ כ' שם מלך אסור ברהטים חלין ד' רהטי מוחא ד' בתי דתפלין דחינון אק' כו' עכ"ל, הרי כדעת האר"י ל' וכמו שתי' העפ"ס ולק"מ מכל המקומות הנ"ל, אבל מה נעשה בדברי המהרמ"פ שהוא נגד דברי הנו' ודברי האר"י ל' ונ"ל בדרך אפשר דהא"ל מורה דד' בתי הראש' הם נגד אק' אבל היינו חללי הבתים אבל דושנו הבתים הם באד"ג וזה למדתי מדברי וזה"מ ס' בא על דמ"ב ע"א וזה"מ ל"ב ע"ד בר' בתים ד' חללים ד' אותיות אק' עכ"ל אם כי לא אוכל לזייר זה בשכלי אבל מזה ליישב דברי מהרמ"פ ז"ל ואם ימלא מי שיתרן דבריו בטוב וודאי שכתו אמו :

מנהגי האר"י ענין שינוי התפלות פתורא דאבא כמ

והחזק ידך מתחלה וע"ס פירוש משעה שתתחיל ברכת אשר בדבר מעריב ערבים עד שתשלים כל העמידה כו', גם לריך שתזהר בענין סגירת העינים בכל ג' התפלות ממש כו', והענין [דכ"ט ע"ג] הוא כי תעלים ותסגור עיניך בשחרית ובמנחה בעת העמידה בלבד ובתפלת ערבית תסתוס עיניך בכל התפלה בין בברכת ק"ש ובין בתפלת העמידה כו' :

עניני שבת.

א [ד"ס ע"א] אמר שמוא ראיתי לקחת דרך אבא מאר"י ז"ל להתחיל מליל מו"ש ואח"כ מנהגי יום ה' דע כי יען שמיום הא' שבשבע מתחיל ו' ימי החול, לכן ראיתי לבאר בתחלה ענין ליל מו"ש ואח"כ אבאר ענין ו' ימי החול ואח"כ ענין שבת עצמו, אבל מה שאבאר עתה בענין ימי החול לא אבאר רק החלק הנוגע אל תכלית קדושת שבת כו', ליל מו"ש כבר בארתי כי מה שנחגג לומר בכל מו"ש סדר האפא ביתא קודם תפלת ערבית לא ה' מורז"ל נוהג [ד"ס ע"ב] לאומרים כו' אותם הפסוקים של ויתן לך האקים מטל השמים כו', הכתוב במחזורים במו"ש בסדר ההבדלה ה' נוהג מו"ל לאומרים בכל מו"ש בעת שמבדיל על הכוס בביתו: (א)

ב **אחר** שאומרים ברכת הלבנה לריך האדם לומר ג"פ שלום עליכם והענין הוא כי הקטרוג הא' שבשולס הוא אשר קטרגה הלבנה באמרה א"א לב' מלכים

בני אבא

(א) **על** הכוס בביתו, והנה נזכר בהקדמת זוהר דפ' נראשית כן מסיים שם ב"ש הכוונת נ"ב והוא בזוהר ד"ך ע"ב עיי"ש דשם לכאורה נראה דנציבור אומרים אותם אגל לפי"ש שם בס' מ"ח לתרץ לשון זוהר שם דפעם אומר לקדושה דסדרא ופעם אומר דמבדיל על כסא וכ' שם שמהגס ה' להבדיל מיד אחר הקדושה על הכוס כנהוג בקצת מקומות ואח"כ מדליק ומברך בורא מ"ה א"כ לפי מהגס היו אומרים תיכף בציבור ויתן לך משא"כ לפי מנהגינו שכ"א מבדיל על הכוס בביתו ה' נוהג בעת שמבדיל על הכוס בביתו :

צמ **ענין** הק"ש והתפלה שמתפללין בכל יום תמיד ג"פ ערב ובוקר ולהרים בחול ובשבת וי"ט דע לך כי יש הפרש ושינוי גדול בין התפלות של חול אל תפלת השבת ור"ח ואל תפלת היו"ט ואל חוה"מ, ולא עוד אלא אפי' ביו"ט עצמו אין תפלת חג הפסח דומה לתפלת חג השבועות או לתפלת חג הסוכות וכיוצא בזה, ולא עוד אלא כי גם בכל יום ויום בעצמו אינו דומה תפלת השחר לתפלת המוסף או לתפלת מנחה או לתפלת ערבית ולא עוד אלא שבימי החול עצמם יש שינוי גדול בין תפלת יום זה לתפלת יום שלאחריו ולא ראוי זה כראוי זה ואין לך שום תפלה מיום שנברא העולם ע"ס העולם שהדמה לחברתה כלל ועיקר והענין בקיזור הוא לפי שתכלית מטות התפלה היא לבדר הבירורין של ה' מלכי אדום שמתו ובכל יום ויום ובכל תפלה ותפלה מתבררים ברורי נילוות שעדיין לא עלו בשום זמן כו' :

ק [דנ"ט ע"ב] בתפלת שחרית בעת העמידה בלבד שאתה מתפלל תפלת י"ח בלחש אתה לריך לחבר ב' ידך ולהניח יד ימיך על יד שמאך פני כף ימין על גס אחורי כף שמאית כו', וכן בתפלת המנחה בעת העמידה בלבד תאסור ותחזק ב' ידך זעג"ל כנו' כי כבר הודעתך כי עיקר תפלת המנחה הוא העמידה בלבד וכל אותם המזמורים שאומרים קודם תפלת המנחה אינו לא מנהג בעלמא, אבל בתפלת ערבית תאסור

בליל מו"ש צעת ברכת עלי בשמים תקח שלשה הדסים הנו' בידך הם (ג) לבדם ותריח בהם ויהיו ג' הדסים או קצורים קשר א' ולאגודה א' ותכוין כי ג' הדסים הם כנגד נר"ג ותכוין להשאיר לך כח מן חוס' נר"ג שניתוספו לך בשבת וזה נעשה לך עתה ע"י ג' הדסים האו והריחך בהם. וכבר נודע כי כל פעולות ליל מו"ש הם כדי להשאיר חלק מן חוס' קדושה שבת לימי החול הבאים כו' :

ד ובענין ברכת מאורי האש הי' נוהג לכפוף ראש' אלצעותיו הימנים א' תוך כפו הימנית והגדול מכווה תחתיהם ויהיו נכפפים כנגד פניו של האדם המצדק וגם יהיו נכפפים לפני הנר והיוחס ד' אלצעותיו הוא בלא אלצע הגדול הנקרא גודל ונק' בוקן כו' בלא כדברי הנוהגים להסתכל באחורי האלצעות בהיותם פשוטים בלתי כפופים. גם שלא כאותם הנוהגים לשום פני האלצעות זקופות כנגד הנר, ואח"כ כופפים אותם כנגד הנר. גם שלא כאותם הנוהגים לכפוף אותם כנו' אלא שמהפכים פני הכף כלפי מעה כלפי הקרקע ואחורי האלצעות שהוא מקום הגיפרנים כלפי מעלה לשמים אלא לרדף לזקוף ידיך הימנית ואלצעותיך כלפי מעלה ופני האלצעות כנגד פניך ואח"כ תכפוף ראשי אלצעותיך א' תוך הכף ותשאיר אחורי (ד) אלצעותיך כנגד מעלה נגד הנר אמנם אלצעותיך יהיו כפופות למטה ע"ג הגודל בני אבא

מלכים להשתמש בכתר א' ולזה אחר ברכת הלבנה אנו אומרים שלום עליכם כו', בלשון תפלה שלא יהי' עוד קטרוג בעולם, גם דע כי צמו"ש קודם חלות לילה אסור להתאבל ולצכות על החורבן שלא כאותם שנוהגים היפך מזה לומר קינות אחר תפלה ערבית צמו"ש וטוהים טעם לזכריהם מפני שאז נחרב ציה"מ בעת מו"ש כנודע, אבל דע לך כי הוא אסור לפי שקדושת שבת נמשכת כל הלילה ההוא צמ"ש לקמן בע"ה וראי' לזה ענין סעודה ד' כו', ואפי' בבחי' חוס' נשמה יש המשך קדושה בליל זה כו', ולא עוד אלא שאפי' אחר חלות לילה של מו"ש לא הי' (כ) מוול מרבה בבכי' על החורבן יותר משאר לילות, אעפ"י שנחרב הבית בליל מו"ש כנו' אלא הי' בוכה ומתאבל כבשאר הלילות :

ג בענין ההבדלה מה במבדילין בב"ה מנהג טוב הוא ומוול נתן ד' זהובים ללדקה כדי שינחמוהו אנשי הקהל להוציא יין משלו להבדיל עליו בב"ה, גם הי' מדליק נר של שמוע ומצדק עליו בודא מאורי האש ולא הי' מבדיל על הנר שבבית רק באבוקה מיוחדת, ודע כי אין להטיל מים בכוס של הבדלה. בשום אופן צמ"ש צ"י בשם הר"י גיקטלייא ז"ל. ובענין עלי בשמים כו' מן אותם ב' אגודות הדם שיש לך מוכנים מן שבת כנודע הזהר כאשר תקנה אותם שיהיו בתוכם ג' הדסים משולשים כשרים, ועתה

(כ) **לא** הי' מוול מרבה בבכי'. צמ"ש חו"ל בעמוד התפלה סי' א' ס"ו כ' צמו"ש יש להאריך בבכי' יותר משאר לילות כי ביום א' חרב ציה"מ עכ"ל. וז"ע וז"ל שבכתובים שהיו לפניו לא הי' כ' כן :

(ג) **בירדך** הם לבדם, ז"ל הרמ"ו פ' לו שב' אגודות הם כנגד זכור ושמור צמ"ש צמ"ש שבת ולפי"ז ח"ש שהבדלה מצדקין על אגודה אחת שהוא דשמור עכ"ל, וכזה מוכן לבון זה שב' כאן הם לבדם :

(ד) **אחורי** אלצעותיך כו', נגד הנר עי' צמ"ש זהרי חמה פ' יתרו על דס"ז ע"א ודף ה"ם דמ"ט ע"א וענין זה מבוחר בזה"ק פ' ויקהל דר"ח ע"א ורי"ט ע"ב :

כנו' ויסתכל בלפורניו בלבד ולא בתוך פני האלבעות כו' :

ה ענין קדושת ובא לציון שנהגו לומר בליל מו"ש הכוונה הוא להמשיך הארת עולם האלי' אשר בסוד תוס' שבת אל עולם הבריאה כי שם בחי' קדושת ובא לציון גואל כו' וכוונתו הוא להמשיך תוס' הקדושה ההיא בבחי' כדי שתתקיים כל ששת ימי החול עד שבת האחרת, ולכן אין קדושה זו נאמרה בלילה אחרת זאת כי אין בידו כח להמשיך הארת האלי' בבחי' אלא בלילה הזו ולא בשאר ימי החול. ענין ויהי נועם שנהגים לומר בכל מו"ש ובה יתבאר ענין נפלא [ד"ס ע"ג] להמשיך תוס' קדושת שבת לכל ימי השבועה הבאה עד שבת האחרת. הנה מוזמר זה של ויהי נועם לריך לאומרו כלו מעומד ועל הפסות תאמר פסוק זה מעומד ואח"כ תשב כו', דע כי לריך להבין עלמו לקבל אור תוס' השבת בו' ימי החול ובכן יהי' מכלל והתקדשתם והייתם קדושים כו', וזה דבר גדול להתקדש האדם בימי החול מקדושת שבת. וזה ענין הכנתו. דע כי הנה בכל שבת נחמסך קדושה באלדס בנר"כ שלו, ויש מי שאין בו רק בחי' נפש בלבד כו', והנה ענין השארות תוס' הקדושה הוא עד"ז כי ביום א' של השבוע נשארת באלדס בחי' תוס' קדושת הנשמה ובהתחלת ליל ב' תלך ממנו ותסתלק כו', ותוס' הרוח נשאר עד סוף יום ב' בשבת ואח"כ יסתלק ותוס' הנפש נשארת עד

סוף יום ג' בשבת ואח"כ תסתלק ובוה חבין טעם למה שאז"ל כי אם לא הבדיל בליל מו"ש יבדיל והולך עד יום ג' כו', והטעם הוא כי עד אז נשאר בחי' תוס' שבת והבין זה. ומיום ד' ואילך לריך לבין באופן אחר והוא להבין (ה) עלמו שיהי' ראוי ומוכן לקבל תוס' נפש משבת הבא וביום ה' יבין להבין עלמו שיהי' ראוי ומוכן לקבל תוס' רוח משבת הבא וביום ו' יבין להבין עלמו שיהי' ראוי ומוכן לקבל תוס' נשמה משבת הבא גם לסיבה זו לא היו אנשי משמר מתענין ביום ששי מפני כבוד השבת פי' כדי לקבל תוס' נשמת השבת הרי נמלא כי יום השבת הוא ד' וו' כי הנה ג' ימים הראשונים הם מכלל השבת שעברה וג' ימים האחרונים הם מכלל שבת הבאה נמלא שיום השבת הוא ד', וע"י שיכין כוונת לו בג' ימים האחרונים יוכה לתוס' שבת הבאה והרי בארנו כי בכל הו' ימים לריך לבין ענין קבלת תוס' שבת או משבת שעברה או משבת הבאה כו' :

ודע כי ב' מיני תוס' קדושת שבת נחמסך ביום שבת. הא' ע"י כוונת התפלה, והב' הוא ע"י כוונת הסעודות וכנגד המעשרת תוס' קדושת שבת לימי החול מבחי' הסעודות אלו עושים סעודה ד' במו"ש. וכוונתה הוא לבין להמשיך אור קדושת סעודות שבת לכל סעודות ימי החול. וכנגד המעשרת תוס' קדושת שבת מבחי' התפלות אלו אומרים מוזמר זה של ויהי נועם ועי"ז אלו ממשיכים אותו נועם (ו) העליון בכל תפלת

השבע

בני אבא

(ה) **להבין** עלמו. מלפני כ' טוב שאחר תפלת ערבית של ליל ד' יאמר הריני מכין עמי בשעה"י לקבל תוס' נפש משבת הבא עלינו לחיים טובים ולשלום ואחר ת"ע של ליל ה' יאמר הריני מכין עמי לקבל תוס' רוח משבת הבא עלינו לחיים"ו ואחר ת"ע של ליל ו' יאמר הריני מכין עמי לקבל תוס' נשמה משבת הבא עלינו לחיים"ו :

(ו) **נועם** העליון. כ' בס' זכרי חמה פ' תולדות על דקמ"ב ע"ב ודף ה"ס דע"ז פוע"ב וז"ל ויהי נועם וכו' כלומר כי הנועם הזה הוא הארת כל העולמות והשקפות לכך אנו מתפללים

השבו. אחר חיים הכותב נלע"ד כי נודע שהסעודות והזמון הוא חילוניות העולמות והתפלות הם פנימיות העולמות ודי בזה כו':
ז [דס"א ע"א] הנה נתבאר למעלה בענין ויהי נועם כי כוונתו הוא להמשיך תוס' שבת אל ימי החול הבאה וזה סוד אור החזון מן הבינה הנקרא נועם והוא סוד השבת כי הבינה הוא שבת גם בארנו לעיל כי המשיך תוס' קדושה היא בג' חלקי נר"ן [דס"א ע"ב] כי הנשמה מתקיימת עד יום א' והרוח עד סוף יום ב' והנפש עד סוף יום ג' וג' ימים האחרים שהם ד' וה' וו' תכין להמשיך לזורך שבת הבאה בסוד הג' חלקים שהם נר"ן והנה ז"ס מ"ש בסערי זכור את יום השבת מזה הוא למנות בו ימי השבת לומר א' בשבת ב' בשבת כו' וכ"כ הרמב"ן בחי' על התורה והענין הוא להורות כי כל ימי החול תלויים ונקשרים ונמשכים מיום השבת ומשם נמשכה להם הארתם וזכור היעזב ענין זה כי הוא מכלל רמ"ח מ"ע למנות ימי החול עד"ז א' בשבת כו' וכיון שנתבאר ענין הקדמה זו לריכין אנו להודיעך מה הוא ההכנה שיכין האדם כדי להמשיך עליו תוס' הקדושה הנו' בו' ימי החול:

הבאותו יום תוספת הנשמה ואמנם סוד המחשבה בזה היא שבכל רגע היום ההוא 'בין זהו' דס"ג ובשם אהי' אשר אהי' ובשם אהי' יהו' כי כל בחי' אלו הם בעו' הכריאה אשר משם הוא חלק הנשמה. וביום ב' בשבת תעסוק בדיבור בתורה והכל לכוונת קבלת תוס' שבת בבחי' הרוח. וביום ג' בשבת תעסוק במלות מעשיות שהם כנגד חלק הנפש ובפרט במלות הנעשות ע"י הרגלים כמו הליות הזאת וביקור חולים וכיוצא בזה וכעד"ז יעשה בג' ימים האחרונים והם הד' במעשה והה' בעסק התורה ע"י הדיבור והו' במחשבה (א"ש מזה יובן מה שמולאים ס"ת ביום ב' וה' ולא זולתם, וגם טוב למי שעוסק בתורה יום או ימים בשבוע שלריך שיהי' בב' ובה', וכן נהגתי אני כנלע"ד). אמנם כוונת ימים אלו הם להכין לקבל תוס' שבת בבחי' נר"ן ביום עש"ק הבאה וכל כוונתך ועסקך יהיו א' פנוי' זו לקבל תוס' שבת בבחי' נר"ן ודבר זה תועלת גדול לקבל האדם תוס' קדושת שבת:

ז [דס"א ע"ד] דע כי לריך האדם ליזהר לקנות (ו) כל לרכי שבת ביום ו' כו' ולא ביום ה' כו', ובכל מה שיקנה יזכיר ויאמר לכבוד השבת, והרי זה ענין מעשה. גם תזהר בחי' הנירות של שבת, אמנם הדלקת הנר היא מלוא

בני אבא

מתפללים ומבקשים תהנה שימשיך אותו הנועם גם עלינו וזהו ויהי נועם אותו נועם המנעים ומייחד בין ד' אלקינו שהם הכמה וכמה ימשך גם עלינו ולא יסלף בעיניך לשאלו שאלה זו שהרי דוד ה' מתהלל בכך אחת שאלתי מאת ד' כו' לחזות בנועם ד' כו' הרי שבשבתו בבית ד' יוכה להמשיך עליו הנועם עליון עכ"ל, ובס' יתרו כ' על דל"ג ע"כ ודל"ה דס"ב ע"כ ומעשה ידינו שאין בנו כי אם המעשה בלא כוונה אלה תכין המעשה הזה ומעשה היחוד העליון עליו כמו בשבילינו כי הנס שאין אנו מכוונים אל היחוד אלה תנמור בעדנו:

(ו) לקנות כל לרכי השבת ביום ו'. כ' בס' או"ש בעמוד התפילה ס' כ"ה ס"ו מזה גדולה לקנות דגים לכבוד שבת ולאכול בכל סעודה ובשרע בסעודה ג', וראיתי כ' שאין לאכול דג בחול כי אין הם בקול להעלות התפלות רק הכל בוכות שבת עכ"ל:

חלוקה על האשה בעלת הבית כנודע, וגם זה הוא ענין מעשה, ואם בענין הדיבור והלימוד בתורה כבר בארנו בסדר המקרא שנהג בכל יום ויום שלריך לקרות בכל ליל הששי כו' פסוקים מפ' השבוע באותה הכוונה שנת' שם בשער ה' שער המלות וע"ש. גם ביום ששי עלמו לריך לקרות כל הפרשה כולה במקרא ותרגום באותה הכוונה שנת' שם, ועוד יש כמה מיני דברים אם ענין הטבילה ואם ענין הרחלת פי' במים חמים וענין קבלת שבת בתפלת המנחה ביום ששי ואח"כ קבלת שבת בשדה וכלא רבות וכולם הם מכלל הנגה כו', ענין א' שאמר לי מורו"ל שקבל מאדם [דס"ב ע"א] אחד גדול שאמר לו שקבלה היתה בידו מרבותיו שכל מי שנקבר בע"ש אחר שעה ה' מן היום שאין לו חיבוט הקבר לפי שזמן שעה הה' מתחיל תוס' קדושת שבת ויש לו דין כאילו נקבר ביום שבת עלמו וא"ל כי ז"ס ה' יתירה של יום הששי כי בכל הימים לא נזכר בהם ה' כמו ביום א' ולא אמר האחד, וכן ביום ב' כו', אבל כאן לאחר הששי לרמזו כי בה' שעות מיום ו' תיכף סמך אליו ויכולו השמים כו', ותיכף נחשב כאילו הוא יום שבת כו', ומורו"ל הודה לדבריו והסכים איהם (א"ש) נראה מדברי הר' ז"ל שאפי' נקבר בחו"ל:

י מנהגי מורו"ל תיכף (ח) בסיימיו תפלת שחרית דוס ו' ה'

בני אבא

(ח) **תיכף** בסיימיו. כ' בפע"ח בשער השבת פ"ג וז"ל ומזה שמו"ת בזמנה יום ו' אחר חלות שאז נסרד הקליפה מהקדושה ובסוד שמו"ת אנו מפרדין הקליפה מהקדושה ואז ז"כ בזמנה הטבילה משפיעין הארת קדושת שבת לזה אמר יתסדרו כל פועלי און (שבת אחיו) בזה כי ראוי לאדם להתבושש מקדושת שבת) וכן כתב בס' חבל נביאים בשם כחני הרמ"ע מסאני וז"ל בע"ש מן המנחה ולמעלה דהיינו ו' שעות ומתלה אז לכל המאוחר בע' ומתלה בו' לריבין להבין קליפת נוגה להעלותה בקדושה בקריאת שמו"ת כו' עכ"ל אבל מסידר הלשון לכאן שכ' בסיימו ת"ש דיום ו' כו' משמע שקודם חלות ה' קורא כי לעיל בשער הכוונה ד"ג העתקה לשונו בס' י' בסנה שלא ה' מ' הראשונים שלא יכול ללבוש טו"ת קודם אור היום משמע שהי' מתפלל תיכף אחר אור היום וכי שהה כחילתו עד חלות:

(ט) **אחר** שהתחיל שעה ה' כו'. ע"י מה שנייתי לעיל ס' ס"ג:

הנו, אבל עיקר הגילוי לא הי' רק אחד חלי היום ודוקא אם טבל כבר והסיר ממנו קליפין דחול ע"י כוונתו כנודע שקליפין דחול הם הם בגדי חול של נפש האדם ואפשר שכל מה שיהיה קרוב לליל שבת יתגלה יותר תוס' שבת :

יא כוונת (י) העבילה של ע"ש, הנה אחד שנגמט תוך מי הים או הנהר או המקוה קודם שמתבול תכין כי המקוה היא סוד שם אק"י דההין העולה בגי' קנ"א כמנין מקו"ה כי שם מתקבצין כל שמות אק"י היותר עליונים ממנו כמ"ש ואח"כ תכין להמשיך במקוה הזה את הנחל העליון והוא ד' הוי"ו"ת עסמ"ב וג' אק"י דיודין ודאלפין ודההין כי כאשר הם פשוטים יש אות יו"ד א' בכל שם מהם ומלא שיש ז' יודין בז' שמות האלו, וכבר ידעת כי ז' שמות אלו הם סוד ז' שמות של שבת בסוד ז' אותיות של אק"י"ה הנו' צר"מ פ' יתרו ולריך לבין כי בפשוטים יש בהם ז' יודין פשוטים אבל תכין גם במילוייהם והוסף עליהם שם י"ה כי הוא סוד השבת והרי הם ח' יודין שהם בגי' נ"ל מנח"ל ועם כללות הח' יודין עלמם הרי נחל ואח"כ תכין לכלול כללות היודין בעלמם ובכללותם כנו' והם ב' כללים ותארפס עם נחל ויהיה בגי' מים והרי נמשכו המים לתוך המקוה אח"כ תכין שכל זה יהי' לכבוד שבת והוא כי הלא בח' שמות הנ"ל שהם ד' הויות וג' אק"י"ק ושם י"ה יש בהם ל' אותיות וזה ל' של לכבוד וכשמוסיף ב' כוללים שהם כללות הו' שמות וכללות שם י"ה

יעלו במספר כבוד ומספר כל הח' שמו"ת עלמ"ן הם בגי' שבת, וכשתעלה מן המים תאמר אם תשוב משבת רגליך [א"ש הנה לא פי' הדב המספר כינר הוא והגלפס"ד שהמספר כך הוא שהד' הויות הם במילוי עסמ"ב וכללותם הם רל"ב וג' אק"י הם, א' דיודין קס"א וא' דההין קנ"א, וא' דאלפין הוא קמ"ג וכללותם הם תנ"ה ושם י"ה פשוט כולם כא' הם כמנין שבת כנלע"ד] כוונה אחרת דע כי לריך האדם לטבול ב' טבילות זא"ז והא' הוא להפשיט בגדי החול של הנפש והב' הוא לכבוד שבת לקבל התוס' ובז' תכין לשם אק"י דמילוי יודין [א"ש ז"ל ולומר במילוי ההין] שהוא בגי' מקוה, ובב' תכין לב' שמות אק"י יהי' הנו' צר"מ פ' יתרו ולז' שמות הו"ל"א מו' אותיותיהם [דס"ב ע"ב] שהם אן, הוי', הוי' בניקוד לקים, מלפן, י"ה אדנ"י אל, מלפן, אלקים, כי כל אלו השמות הם סוד קדושת שבת ותכין כי באלו השמות יש ה' יודין הרי חמשים וב' השמות של אק"י יהי' העקרים הם בגי' מ"ב הרי הכל בגי' במים ובהעלותך מהטבילה הב' תכין אל ד' הויות עסמ"ב ולג' אק"י דיודין דההין דאלפין כי כולם בגי' תרפ"ז ותוסף עליהם שם י"ה והרי הכל בגי' שבת כי סוד שבת הוא עליית זו"ן באו"א ואז הם סוד שם י"ה, וכשתעלה מהטבילה אל הנגב עלמך במטפחת כי מימי שבת לריך הגוף שישאב אותם כוונה ג' יכוין כי המקוה בעלמם שהוא הכלי הוא אק"י דההין שהוא בגי' מקוה וז"ס כלי ומלבוש אל שבת הוי' שבתוכו שהם בחי' המים והם

סוד

בני אבא

(י) כוונת החבילה, כ' בס' או"צ בעמוד התפלה סי' כ"ה סכ"ג סדר טבילת עיי"ש יבנים במים ויאמר הריני טיבל להפשיט הוזהמא, ויטבול פעם ב' ויאמר הריני טיבל להפשיט בגדי חול, ויטבול פעם ג' ויאמר הריני טיבל לכבוד ש"ק ויאמר זכור ושומר דביבור א' נאמרו ויאמר הפסוק ויקרא אלקים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וטבול פעם ד' וישם לאחריו ויאמר הפסוק אם תשוב משבת רגליך וכו' עד כי פי' ד' דבר אח"כ כשלוש מלבושיו יאמר הפסוק כל כלי חצר עליך לא ילך :

מנהגי האר"י ענין ערב שבת פתורא דאבא לב

יג [דס"ב סו' ע"ג] אחר תפלת המנחה הי' מקיים מו"ל [דס"ב ע"ד] מלות העירוב כמו שיתבאר בע"ה ענין העירוב הי' נזהר מו"ל לקיים מו"ל זו בכל ע"ש שלא כאותם הנוהגים לעשותה משנה לשנה וכיוצא בזה והי' מערב בכל ע"ש ב' מיני עירובין עירובי חירות על לחם א' ושמופי מבואות על לחם ב' ובסעודת ליל שבת הי' אומר המו"ל בפת של שמופי מבואות ובסעודת שחרית של שבת היה אומר המו"ל בפת של עירובי חירות, ואמנם בענין סדר העירוב, בהחלה היה מברך על הפת ברכת העירוב ואומר בדין עירובא יהא שרא לן כו', ואח"כ הי' מוכה הלחם ההוא לבני החצר ע"י אדם א' גדול כי תחלה לריך שיערב לעצמו ואח"כ יוכה לאחרים, והנה ראיתי למו"ל שבשחרית יום שבת הי' מוליך עמו הטלית והחושם מביטו לביה"כ וגם הי' מוליכו לבית הטבילה אשר מחוץ לעיר לפת ת"ו אותה הנודעת ולא הי' מקפיד וחושש לחקור בענין העירוב שנעשה בשיתוף כל מבואות לפת ת"ו או אשר נעשה לבית הטבילה אם היו נעשין כהלכתן או לא, אח"כ (יב) הי' חותך וקולץ לפורטיו לכבוד שבת מידיו ומרגליו והי' קולצין כסדרן ולא הי' חושש ולא מקפיד אל אותו הסדר הכו'

סוד ד' הויות עכמ"ב ובהם ט' יודין כמנין מים ולפי שד' הויות אלו שהם סוד המים שרשם הוא הוי' הא' של ע"ב שהוא בחכמה וכתיב כולם בחכמה עשית וגם עיקר המים הם במדת החסד שעולה בגי' ע"ב ולכן היו המים שבמקוה מ' סאה כנגד הד' יודין של הוי' דע"ב כי היא העיקרית גם לריך שטבול וכוון להסיר ולהפשיט מעליו הרוח שהי' שורה עליו בימי החול וישרה עליו עתה רוח מן הבריאה וזה ע"י אקו' דהבין שהוא בגי' מקוה גם יכוון אל ב' שמות אקו' יהי' שסודם בעולם הבריאה אשר מהם יולאים ו' מרגלאן שהם ו' שמות אחרים כו' והם עולים בגי' תתמ"ט ועם קנ"א של המקוה דאקו' דהבין הרי הכל אלק' והם סוד אלק' עלמין של אורות היוולאים מן הבינה ומאירים למטה ויכוון לקבל גם הוא הארה מהם: **יב ג** ראוי לאדם לטעום כל המבשילין שמצטל בע"ש לכבוד השבת כי הוא דוגמת האדם המכין סעודה למלך וטועם המבשילין אם הם טובים ואם חסרין חייה תכלין שיתקנס או כדי שיבשל תבשילים אחרים וכ"ז הוראה שמקבל האורח בספר פ"י וז"ס טועמיה חיים זכו שתקנו בתפילת מוסף כו' כי כל הטועם התבשילין של שבת מערב (יא) שבת זוכה לחיים עליונים:

בני אבא

(יא) **מע"ש** זוכה לחיים עליונים, מקומו טהור נראה לכאורה מוזה"ק פ' בראשית דמ"ח ריש ע"ב וב"כ מ"מ אבל לריך לעיין שם כי בליילא דשבתא בעי לאטעמא מכלא כו' עיי"ש וכן כ' בע"ש וב"כ בפע"ה ביוס ו' ועי' בת"ו דס"ט ריש ע"ב ז"ל וכן לאטעמא בשבת מכל מאכלין עבין כו':
(יב) **אח"כ** הי' חותך כו', לפענ"ד זל"ע וקשה לומר שאחר מנהג ואחר עשיית העירוב הי' חותך האפרנים שהרי כ' אחר תפלת המנחה הי' מקיים מו"ל מלות עירוב כו' ואח"כ כ' שאח"כ חתך האפרנים מסידור לשון זה משמע שהתיבת האפרנים הי' אחר תפלת המנחה ודבר זה קשה לאומרה ובפרט לפימ"ש לעיל דנ"ב ע"כ והעתקתי לבנו לעיל סי' פ"ג שהי' נזהר מאד שלא להתפלל מנחה רק סמוך לשקיעת החמה ומשמע שם בע"ש הי' נזהר כן כמש"ש אפי' אם הי' בע"ש קודם לשקיעת החמה הי' אומר בלחש כו' א"כ בוודאי קשה הדבר לאמר שהי'.

הגז' בס' אבודרהם בענין קליטת הלפורנים: יד אח"כ היו מביאין לפניו עריבת מים חמין ורוחץ בהם תחלה פניו ואח"כ ידי וז' מנגב אותם במטפחת ואח"כ רוחץ רגלים במים חמין הגז' ומנגב אותם וטעם רחיצה זו היא מה שרמזו בס"פ ו' ויקהל דר"ג ע"א בענין מה שנעשה בכל יום ע"ש כי מתקבלים אותם שבעים כוכבים כו', ואח"כ נעשין כעין מדורה א' של אש ורולים להתקרב ולהתאחז לקבל שפע מעולם האל' וכדין אתער חד שלהובא דאשא כו', והענין הוא כי אותה המדורה של אש הוא סוד אותה קליפה הדקה הנק' קלי' נוגה שהיא הקליפה היותר קרובה אל הקדושה והקלי' בראותה כי השפע של יום השבת שעבר לקחוהו ו' ימי החול כו' ימי המעשה ועתה שהוא ע"ש היא יודעת שתחזור הקדושה להתעלות כו' לכך נמשך מן הגבורות העליונות כח א' הנק' שלהובא דאשא ומוריד את הקלי' ההוא אשר היא בחי' ההוא כוכבא דאתעביד כעין חד מדורא דאשא למטה עד התהום כו' וז"ס ענין קליטת הלפורנים בע"ש ולרחוץ אח"כ

הרגלים במים חמין להורות על ההוא שלהובא דאשא הנמשלת במים החמין כי היא המגרשת והדוחה את הקלי' ואת הזוהמא מן הרגלים העליונים ומורידים אותם בתהום כו', בתחלה לריך לרחוץ הפנים העליונים ונרחין משם ואח"כ רוחצין הידים ונרחין משם ג"כ ואח"כ רוחצים הרגלים שהם למטה ואז נגמרו להפריד ולהסתלק לגמרי משם. והנה נח' כי המים חמין הם בסוד שלהובא דאשא הגז' בזהר המגרשת את הקליפה, ולכן לריך שבעה (יג) רחיצות במים החמין תבין בסוד כוונת שלהבת י"ה ר"ל כי זו השלהבת יולאת משם י"ה כדי לגרש ולהפיל הקלי' למטה כו' :

שו [דס"ג ע"א] עוד לריך לבין בענין רחיצת פי'ו במים חמין בע"ש, והטעם הוא כי השכינה בימי החול רגלי' יורדות מות זעזעה רוחלת רגלי' מאותו הטינופת שדבק שם ועולים רגלי' בהם הנה"י שבה במקום החג"ת ועד"ז נעשה בכל העולמות בסוד רחלמי את רגלי' איכבה אטנפס אס אחזור להורידה במקום הקלי', אח"כ לריך ללבוש בגדי

בני אבא

שהי' ממחין בהתיכת הלפורנים עד סמוך לשקיעת החמה וז"ל בפע"ח פ"ג אחר קריאת הפ' יקון לפרניו כו' וזהיר בה להקדים אותה קודם מנהג קטנה כו' עיי"ש מההבירים וכ"ג מש"ע האר"י ובמשנת חסידים ולולי דמסתניא הי' נ"ל דמ"ש אח"כ הי' חותך ס"ס הוא וז"ל והי' חותך וכיונחו לומר דכמו שלא הי' מקפיד בענין העירוב אס נעשה כהלכתו כמו כן לא הי' מקפיד בהתיכת הלפורנים, ובענין קליטת לפרנים עיין במקדש מלך פ' ויקהל על דר"ה ע"ב כתב וז"ל וכ' רבינו האר"י ז"ל שלא חטעה ח"ו שהלפורנים הם מלך העומאה דא"כ מה רבותי דאדה"ר שהי' לבוש בליפורין אלא שהם דינים קדושים ומלך שהם דין יש אחיזה לינק ומה שהוא על הכשר הוא קדושה גמורה ומה שיוצא הוץ לכשר משם יונקים החילונים ולפיכך איסור גדול יש בהנחתם כו' ומהר"ח הי' נוטל ליפרני כסדר כו' אכן אנו נוהג שלא ליעול דיד ורגל ביום א' כו' וכ"כ בס' או"ז סי' כ"ח פ"ג וז"ע שהוא נגד דברי האר"י ז"ל ובחס' נדה די"ו דאמר ולא אמרן אלא דשקיל ידי' ודכרעי' משמע קלת כדברי האר"י ז"ל גם יתא נוהג שלא לקון אותן על בגדיו כו' ואס אשה נדה חטעה ככה, ביום טהרתה לקון אותן על בגדיו מעולם לא תלא מידי דופנה של טומאתה ותגרום להפיל ולדוחי' כו' וכ' המקובלים שמתבטא דה"ר הי' נסורן ולא הי' דבר רע יכול לקרב אליו וכיון שחטא נסתלק ממנו אותו לבוש ולא נשאר אלא בראש לפרנים כו' ולפי שאין להביא טומאה במקדש לריך כל אדם ליעול לפרניו בכל ע"ש כו' עיי"ש :

(יג) **שבעת** רחיצות כו'. כ' בס' או"ז בעמוד התפלה סי' כ"ה סי"א, ויאמר בשעת רחיצה והי' הנשאר בזיון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו :

מנהגי האר"י ענין יום עש"ק וענין קב"ש פתורא דאבא לג

בגדי שבת ודע כי מורז"ל הזהרנו בענין זה שנאמר ונ"לעד שגם לכל בנ"א הוא לריך לעשות כן והוא שיהיה ששום מין מלבוש וכיוצא בו מכל מה שלבש האדם בימי החול אין ראוי ללבושו ביום שבת ואפי' החלוק של שבת אין ללבושו בימי החול כלל:

מן גמ הזהרנו שבעת שאביש החלוק של שבת בע"ש שאכיון בשם (יד) קדוש והריא"ל כו' וכוונה זו מעולה מאוד אל האדם כדי שימשיך את הקדושה ליו. גם לריך האדם ללבוש בגדי לבן של לבשים אחרים וקבלתי ממוז"ל שכפי הלכע וגוון המלבושים שלבש האדם ביום שבת בעוה"ז כן ממש יתלבש האדם בעוה"ב אחר פטירתו תמיד ביום שבת. וא"ל כי בקבלת שבת פ"א נתגלה ליו נשמת חכם א' שנפטר בימיו וראהו לובש שחורים וא"ל לפי שבעוה"ז ה' לובש שחורים ביום השבת שלכך ה' מענישים אותו שם להלבישו אחר פטירתו בגדים שחורים אף ביום השבת, ודע דאין לפחות מן ד'

[דס"ד ע"ג] קיצור סדרי קב"ש: יו"ב הוא שחלא לשדה ותאמר באו ונלא לקראת שבת מלכתא לחקל תפוחין קדישין כו' ותעמוד מעומד במקום א' בשדה ואם יהי' על גבי הר א' גבוה הוא יותר טוב ויהי' המקום נקי כפי מה שלריך לפניו כמלא עיניו ומאחריו ד' אמות כו' ותחזור פניך כנגד רוח מערב ששם החמה שוקעת ובעת שקיעתה ממש אז תסגור עיניך ותשים ירך השליט על החזה ויד ימיך על גבי שמאל ותכוין באימה וביראה כעומד לפני המלך לקבל תוס' קדושת שבת ותתחיל ותאמר מזמור הבו

בני אבא

(יד) **בשם** קדוש, ובשער רוח"ק די"ב ריש ע"ב כ' וז"ל גם לריך לבוין כשלוש בגדי שבת בשם אהרריא"ל עכ"ל וזה לא כמ"ש כאן גם בפע"ח כ' וז"ל בלבושת החלוק יכוין בשם והריא"ל וכשילבש הלבוש יכוין בשם אהרריא"ל, וכ"כ במ"ח ובשער הגלגולים ד"ע ריש ע"ב כ' וז"ל ולכוין בעת לבושו של שבת בשם אהרריא"ל עכ"ל, ויש בזה כ' שינויים ממ"ש בפע"ח כי בפע"ח כ' כוונת השם והריא"ל רק בלבושת החלוק ובשער הגלגולים כ' בעת לבושו של שבת, וגם בפע"ח כ' בה"א אחד לא ב"ב ההי"ן אח"כ מלאתי בליקוטי שבת מהרמ"ע מפאנו שגם' חבל נביאים כ' כמ"ש בפע"ח וז"ל וכשילבש ע"ש החלוק של שבת יכוין בשם זה והריא"ל שה"ס שם החלוק העליון כו' עכ"ל והשם והריא"ל מלאתי נוכר בזוה"ק ב"ב מקומות כפ' וירא דק"ח כס"ת כפי שהגיה כס' והרמ"מ עיי"ש, גם פ' פקודי דרי"ט ע"א בפתחא ד' עיי"ש אשר כפי הג"ל נראה שבשער רוח"ק והגלגולים נדפס בשינויים:

(טו) **בגדי** לבן, ובסידור הרמ"ק בחיקויי שבת שדרש החכם כמוהרא"ל בתי' י"ב כ' וז"ל ללבוש בגדים לבנים או משאר גווניס חוץ מן השחור עכ"ל וכוה מלאתי בזו"ח פ' יתרו דל"ו ריש ע"ב קודם ד"ה חיינא בספרא דשלמה מלכא וז"ל ואטריך לון לאחזאה חדוה ומיכלא ולבושין חורין או דגוונין שפירין כו' דלאו הכי לכל אינון דאחידן בכוכביא דשבתאי דאטריך כו', ולמלבש שחורין ולכסאה שחורין כו' עיי"ש וז"ע:

הבו לר' בני אלס וכו' כולו בנעימה ואח"כ תאמר ג"פ (טו) באי כלה באי כלה שבת מלכתא ואח"כ מזמור שיר ליום השבת כו' כולו ואח"כ תאמר ד' מלך גאות לבש כו' עד לאורך ימים ואז תפתח עיניך ותבוא לביתך וכו' [דס"ו ע"א] ול"ל ב"פ באי כלה הראשונים בקול רם לפי שהם כנגד חכמה וזינה דיני' העולים אבל באי כלה שבת מלכתא לריך לאמרה בלחש ולא בקו"ר לפי שהנה הוא כנגד הדעת דיני' אשר אינו מכלל מספר הי"ם כטודע, וזוה (י"ו) תבין למה בס' התיקונים לא נזכר רק שאומרים ב' זמנין באי כלה ולא הזכיר הפעם הג' והפעם הוא כי לא חשש להזכיר רק את הב"פ הגאמרים בקו"ר ולא הזכיר את הג' הגאמר בלחש שהוא כנגד הדעת שאינו מכלל הי"ם וכו', ודע כי עתה באמרך ג"פ באי כלה כו' תבין לקבל סוד תוס' קדושת הנפש :

יו [דס"ו ע"ד] אח"כ תילך לביתך והכנס ותעטף בטלית מזוילת כהלכתם ותעטף ראשך בו כטודע סביב גרויך כו' ותקף השלחן המסודר עם הלחם לסעודת שבת ותקיפיהו כמה פעמים עד שתחזור ליגור כל מה שאמרת בהיותך חזרה שהוא מזמור לדוד הבו לר' בני אלס כו' וג"פ באי כלה כו' ומזמור שיר ליום השבת כו' והכונה שתבין בזה הוא, כי שם בשדה לא נתקן רק בחי' חילוניות בבחי' א"פ שבו ועתה נתקן לעלות גם בחי' אור מקיף של בחי' החי' ואח"כ תקרא ד' פרקים ראשונים של מס' שבת ותבין שהם כנגד ד' אותיות הוי' כי הם

סוד תכשיטי הכלה העליונה כו' [דס"ז ע"א] ובקונטרס אדם אחד מלאהי כו' אח"כ תבא לביתך ותעטף בלילית ותקף השלחן כו' והנה תכדר השלחן ב"ב ככרות כו' ותאמר מזמור שיר ליום השבת, ואח"כ תקרא ד' פרקים הראשונים ממס' שבת שיש בה כ"ד פרקים כנגד כ"ד קישוטי כלה, ולמחרתו גם לערב במנחה י"לס הכ"ד פרקים קודם סעודה ג', ותאמר באי כלה מימין באי כלה משמאל באי כלה מן האמצע שבת מלכתא שהיא מקבלת מן ג' אבות וג"פ באי כלה הם בגי' יה"ו במילוי אפ"ן ומחברו עם השבת שהוא אות ה' אחרונה :

יח אח"כ תסתכל באור הנר אשר ברכו עליו להדליק נר של שבת וזו הכונה בעת הסתכלותך בו הנה נודע כי שם א' אדני' הוא במל' הנק' נוקבא וזהו בהיותה בימי החול אבל כאשר תעלה למעלה במקומה אז יהי' לה שמות אחרים יותר מעולים והכל יהי' כפי מעלות המדרגות אשר תעלה בה וזכור הקדמה זו כו', והנה שכבר יש תוס' קדושת של שבת כו' מוכרח הוא שהמל' עלתה אי"ו מדרגה למעלה ממקומה, והנה השם שיש לה עתה הוא זה כי שם א"ל הג"ל שהי' פשוט עתה נתעלה במילואו ועתה נקרא בשם א"ל"ף למ"ד אדני' וכ"ז הוא בגי' נר, וכבר ידעת כי נר שבת רומז במל' ולכן תבין כי עתה המל' נק' בשם הגז' העולה בגי' נר ואח"כ תבין כי ענין נר הוא חבור ו' שמות הוי' אהי' הוי' אקיס הוי' אדני' כי כל זה בגי' נר, נלע"ד ששמעתי ממוז"ל כי ב' כוונות אלו

בני אבא

(טו) ג"פ באי כלה ובס' או"ז בעמוד התפלה סי' כ"ט ס"ב כ' ויכוין בס"ת שהוא ג"פ י"ה שהוא שם מ"ה :

(י"ו) ובזה תבין למה בס' החי' הוא בתיקון כ"ד דס"ט ע"א :

מנהגי האר"י ענין קב"ש פתורא דאבא דר

שבת בצרכו הא' או אם לא שמעת אומר
 חכין עתה בזה הצרכו האחרון לקבל
 ביחד תוס' הרוח ותוס' הנשמה לפי שאם
 לא קבלת תוס' הרוח בצרכו הא' א"א
 שתקבל תוס' הנשמה בפרוס סוכת שלום
 כנ"ל לכן עתה חכין לקבל ב' ביחד תוס'
 הרוח והנשמה, אח"כ תלך לביתך ובכניסתך
 לבית תאמר בקו"ר שבת שלום כי הוא כחתן
 המקבל את הכלה בשמחה גדולה, ובס'
 פנים יפות ואם אמך קיימת בחיים [ד"ע
 ע"ג] חיותה תלך ותנשק ידיה והרמו
 בזה כו' :

ב אח"כ תעמוד מעומד בשולחן
 המסודר לפניך ותעמוד
 במקומך אשר תשכ בו ואמור בפ"ך דא
 היא סעודתא דחקל תפוחין קדישין כו'
 אח"כ תקוף השלחן פ"א דרך לך ימין
 בשתיקה כו' ואח"כ תקח בידך ב' אגודות
 הדם וכמשו"ל במס' שבת פ' במה מדליקין
 על הא' גברא דרביט ובידי' תרי מדאני אסא
 וראוהו רשב"י ור"א בנו בלאתם מן המערה
 ואמרו חזו כמה ישראל זהירין במלות כו',
 וקחם בין ב' ידיך ימנית ושמאלית ותחברם
 יחד ותברך עליהם בודא עני' בשמים ואח"כ
 תריח בהם, ואח"כ תחזור להקוף בהם
 את השלחן פ"ב בשתיקה כו' ואמנם היותם
 ב'

אלו הנז' במלת נר הם סוד ב' (יה) נרות
 של שבת הנז' בס"ה שלריכין להדליק ב'
 נירות כליל שבת וגם הם סוד זכור ושמור
 ויכין בזה המלוא כנלע"ד :

יש [דס"ח ע"ד] כמה מיני בחי' תים'
 נשמה הם כי כלילה יש
 לאדם ג' מיני תוס' שבת הא' תוס' נפש
 וזה נעשה בעת קב"ש בשדה והב' תוס'
 הרוח וזה נעשה בעת שאומרים ברכו, והג'
 תוס' נשמה וזה נעשה כשאומרים ופרוס
 סוכת שלום עלינו, וג' אלו הם כולם מלד
 הנקבה שזמן עלייתה הוא בל"ט, ואח"כ
 ביום שבת יש ג' מיני תוס' נר"נ וג' מלד
 הזכר כי זמן עלייתו ביום שבת כו' : ענין
 יולד דערבית והק"ש דע כי כונת כל
 התפלות והק"ש ליל שבת ודיוס שבת
 אינה כמו הכונת כו' דימי החול כו',
 נהגו לומר ברכות ק"ש בטעם ובחן טוב
 ובקול נעים לרמוז אל נועם הנמשך עתה
 מן הבינה הנקרא נועם ד' כו'. [דס"ט ע"ד]
 פסוק ושמרו בני' שטוהגים לומר קודם
 הקדיש הוא לפי שהלילה הוא בחי' שמור
 כו'. [ד"ע ע"ב] כונת הקדיש שאחר
 העמידה חכין ממש ע"ד ב' הקדישים,
 הא' כו' ואח"כ מזמור ד' רועי כו' והנה
 אם שכחת לקבל תוס' חלק הרוח דקדושת

בני אבא

(יה) **ב' נירות** של שבת עי' בזה בשער ריה"ק תיקון כ"ז דכ"ד (שם נדפס כ"ג במקום
 כ"ד) ע"ב ושם באר היעיד כוונת ב' נירות בדרך אחר וז"ל שם הוי'
 אק' כתר דז"א עם כתר נוקביה הוי' אלקים מוחין דז"א עם מוחין דנוקביה הוי' אדנ"י הם
 ו' תחתונות דז"א עם ו' תחתונות דנוקביה, וג' יחידים אלו הם בני' נר וכלם הם בזוג וז"ן,
 וכנגדם נר ב' למעלה בזוג א"א ממש עד"ו וז"ס חיוב אדם להדליק בכל ליל שבת ב' נירות
 לרמוז אל ב' זווים אלה שהם זוג דאבא באימא וזווג דז"א עם נוקביה והנה ממש כנגד ב'
 אלו דקדושה יש בקליפה, ולכן חובה להדליק ב' נרות אלו בקדושה כדי שיתבטו ב' נרות של
 הקליפות כו' עכ"ל שם. ועי' בס' סידורו של שבת שורש ב' עקף ב' עלה כ' שהאריך בכוונת
 הנירות וסוף דבריו כ' וז"ל ואך אף אם אין דעתך יפה להשיג כו' עכ"פ תתאמן בעמידתן
 ובתיקונן הנכון ושיהי' אורן מבהיק כו', ובבואך מביה"כ תסביל בהן ותכין לבקש מאת ד'
 הטיב שיקבל באהבה עשיות מיוחדת כאלו כוונת כלל הכוונת הריכין לכין ויהי הנר עולה יפה
 כפי המאורות הראוי להשרות עליהן :

הקידוש תחלה תאמר יום הששי ויכולו השמים כו' ואח"כ תאמר סברי מרנן בא"י אמ"ה בפה"ג, ואח"כ תאמר נוסח הקידוש הזה בא"י אמ"ה אשר קדשנו במלכותו ורלה בנו ושבת קדשו באהבה וברלון הנחלנו זכרון למע"ב תחלה למק"ק זכר לי"מ ושבת קדשך באהבה וברלון הנחלתנו בא"י מקדש השבת, ובס' הוזהר בפ' בראשית נתבאר בפ' כי יש ע' תיבות בס' ויכולו ובס' הקידוש, ל"ה תיבין בויכולו ול"ה תבין בקידוש, ולכן אותם הנוהגים לומר אחר תיבת זכר לי"מ כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים ושבת קדשך כו' הם טועים טעות גמור כי מוסיפין בחשבון התי' ואין לומר סדר גירסא זו לא בקידוש של יו"ט בלבד והטועים העתיקוהו משם בסדר הקידוש של שבת, וטעם מה שמקדימין לומר ב' תיבות יום הששי קודם ויכולו כבר נודע לכאורה כי נרמזו ד' אותיות הוי' ברת"ם יום הששי ויכולו השמים כו' : כב [דע"א ע"ד] קודם הכוס של קידוש לריך שיאמר כל המזמור הזה והוא מזמור לדוד ד' רועי כו' בין בלילה בין ביום בשחרית ובין בסעודה מנחה ובכ"ת אך (כ) טוב וחסד ירדפוני יכוין שהם כמנין שם הוי' וגם בס"ת אך טוב וחסד

ב' אגודות הוא לרמוז אל זו"ן ולכן אחר שתרין בהם תאמר תיקף זכור ושמור בדיבור א' נאמרו לרמוז סוד זו"ן המתחברין יחד ונק' זכור ושמור כנו' במס' שבת שטעם ב' אגודות הם א' כנגד זכור וא' כנגד שמור :

כא אח"כ תאמר הקדוש מעומד וענין הקידוש הוא אור פנימי מג"ר דז"א אל נוק' שהיא תאכל סעודתא משם ולכן נקרא קידוש לפי שהארה זו היא מבחי' מוחין עלמין דז"א הנק' קדוש כו' והנה המשכת אור"פ הזה דמוחין דז"א אל נוק' נעשה בב' הכונת הא' בסוד המעשה שהוא לקיחת כוס היין בידך כו' ובזה נמשך אל' אור"פ במוחין שלה, והב' הוא בסוד הדיבור שהוא אמירת הקידוש ויכולו כו' בתחלה תקבל (יע) הכוס מוולתך בב' ידיך מב' ידיו לב' ידיך ותחזיקהו בתחלה בב' ידיך [דע"א ע"א] המל' נקרא כוס של ברכה, ולכן טוב להשים הכוס כנגד החזה כו', ואחר שנתכוונתה להמשיך בה הג' מוחין כו' או תחזיק הכוס בידך ימנית לבדה מבלי סיוע ירך השמאלית כו'. [דע"א ע"ב] ואח"כ ע"י ויכולו והקידוש שהוא בחי' הדיבור נמשך מן א"פ עלמין דמוחין דז"א בחי' אור המקיף אל מוחין דנוק' כו', וזה סדר

בני אבא

(יע) תקבל הכוס, ובס' אור"ל בעמוד התפלה סי' כ"ט סי"א כ' יקבל הכוס ב"ב ידיו ומניח הכוס על ה' אלצעות יד ימנית עכ"ל. ובס' כ"ג סל"ז בענין כוס ברהמ"ו כ' וז"ל ויחזיק הכוס על כף ימין והאלצעות וקושים למעלה סביב הכוס עכ"ל מזה הל' משמע דהכוס יחזיק על כף היד ולא על האלצעות רק דהאלצעות יהיו וקושים סביב (*) דלא כמ"ש בכוס קידוש שעל האלצעות יניח הכוס וז"ע ועי' לקמן בחלק ב' פ' עקב סי' נ"ג שהעתיקתי לשון שער המלות וז"ל ותעמידנו על ה' אלצעותיך הימנים ממש על גובהן כו', וכ"כ בעטמי המלות פ' עקב וז"ל כוס ברהמ"ו נקרא כוס ישועות דכ"י למהוי ממש על ה' אלצעות עכ"ל, וכ"כ במשנת הסידים במס' מו"ט פ"ט מ"י וכ"כ מל' הוזהר בהקדמה ד"א ע"א וז"ל כוס של ברכה אשרך למהוי על ה' אלצעות : (*) (וכ"כ בס' דרך סעודה ונתן סימן על כף פרעה כף דייקא) (כ) אך טוב וחסד ירדפוני מה שאוכל בשבת ויו"ט הכל הוא רוחניות ונכלע באיבירין וזה ה' טעם שמא' שרי' לוקח ביום א' ובשני' מולא ביום ב' יותר נאה ה' אוכל הראשון לפי שבין שלקחו ללמוד שבת הל' עליו קדושת שבת אף שאכלו בחול נכלע באבריס. מ"מ

מנהגי האר"י ענין השלחן פתורא דאבא דה

וחסד יכוין שהם כו' בני' והם שם הוי' אלא שבסעודת הלילה יכוין בהוי' דיודין, ובשל שחרית בהי'ן, ובשל מנחה באלפין כו'. תפלה טובה קודם כל סעודה מאלתי כחוב בקונטרס א'. ונלע"ד שאינו משם מו"ל, וז"ל זאת התפלה טוב לאומרה קודם כל סעודה מג' סעודות של שבת וזה סדרה [דע"ב ע"א] יהא רעוא מן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין טמירא דכל טמירין סתימא דכולא דיתמשך טלא עילאה מיניה למליא רישא דז"א ולהטיל לחקל תפוחין קדישין בנהורי דאנפין ברעו וחדוא דכולא ויתמשך מן קדם ע"ק דכל קדישין טמירא דכל טמירין סתימא דכולא רעוא חנא וחסדא ורחמי בנהירו עילאה ובריעותא וחדיו עלי ועל כל ב"ב ועל כל ישראל עמך ויפריקנא מכל עקתין ביטין דייתין לעלמא ויומין ויחיה לנא ולכל נפשחנא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומוזוי רויחא מן קדמי' אכ"ר כו', וקודם התפלה יאמר אהקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא דחיותא דמלכא קדישא אהקינו סעודתא דמלכא דא היא סעודתא דחקל תפוחין קדישין וז"ל וע"ק כו' אח"כ תטול ידך ולריך שבעת שתנגב ידך ובשעה שתברך ענ"י תגביה ב' ידך זקופות למעלה כנגד ראשך, מב' לרי ראשך גם יחי' כ"ז מעומד כו' לריך לברך ברכה זו מעומד לפי שהיא למע'

בסוד המוחין דז"א ונדע כי עלמא דדכורא כל עובדי' מעומד, ולכן עתה אשר כונתך להעלות את הנקבה וליחדה עם בעלה לריך שיהי' מעומד גם בכל נפילה מג' סעודות דשבת לריך לקיים ב' הדברים הנו' שיהי' מעומד ושיגביה ידיו עד כנגד ראשך :

בג ענין השלחן ראיתי למו"ל שיהי' חושש ומקפיד מאוד וזהיר לאכול בשלחן של ד' (כא) רגלים כדוגמת שלחן שבציהמ"ק גם בענין לחם המסורר עליו לריך לזהר לשים בכל סעודה י"ב לחמים על השלחן כנגד י"ב חלות לחם הפנים ותסדרם כסדר זה ו' (כב) לחמים מזד ימין השלחן וז' מזד שמא השלחן, והו' הימנים יהיו ג' ע"ג ג' וכן בלד שמא והג' שבלד ימין יהיו מונחים, כעין סגול וג' העליונים מונחים עליהם, וכן בלד שמא זה סדרן נמלא כי בלד ימין השלחן יש ד' לחמים ב' ע"ג ב' כזה וכן בלד שמא, ובחמלעו יש ד' לחמים אחרים, ב' ע"ג ב' כזה לא שהב' מופסקים מן הב' האחרים וריות ואויר בגיהם כי הב' האמצעים שהם זו ע"ג זו הם קרובים לשני חלות הימנים והב' האמצעים האחרים קרובים אל ב' חלות השמשים. וענין זה נמלא מפורש בביאור בס"ה במאמרים דכ"י כו' [דע"ב ע"ב]

בני אבא

מ"מ פ' ויקהל על דרי"ח, ונ"ל לפי"ז דכ"ש מה שאוכל משיורי שבת דנכלע באיברים. ובת"ז תי' עי' דקל"א כ' מאן דנעיר שבת ואוקיר לי' ומענג לי' בנין יקרא דקב"ה הכי קב"ה יהיב לי' אחר לעילא בנייחא כו' וכ' שם בכ"מ בנין יקרא דקב"ה ולא לשובע כריסו אלא לשובע נפשו נפש יתירה של שבת כי היא מתענגת באכילת שבת שכולה קודש ואין בה שריי' לחילונים כו', וכ"ש אם יומין עניים כו' ובשמתענג העני כו', גם מל' הוא מתענגת כו', ואם אמרו עליו ד"ה אכילתם בקרבן ממש בקדושה יתירה של נפש יתירה כו' :

(כא) ד' רגלים. ז"ל תי' תי' מ"ז דש"ד ע"ה ושבת לריך לתקנא כו' פתורא בד' רגלין כנוונא דלעילא כו' פתורא איהו סמכא על ד' סמכין דאיהו כנוונא דנושא דשמינן לי' דרועין ושוקין דאינון ד' :

(כב) ו' לחמין מזד ימין כן איתא שם בת"ז בדף הג"ל וז"ל ולריך שית נהמין מהאי סטרא ושית נהמין מהאי סטרא ורוא דילה זה השלחן, אשר כו' זה בחשבון ו' :

ע"ב] וברכותך לומר ברכת המזל או חקח ב' לחמים העליונים שבד' אלמעים ומחבר שיהיה ב"ב ירך וב' שולי הלחמים יהיו דבוקים זה בזה וב' פנים מב' לדדים שלהם יהיו פן זה מלד ימין ופן זה מלד שמא ואז יתראו כאלו הב' לחמים נעשו לחם א' ובו ב' פנים מב' לדדיו ויהיו כדמיון לחם הפנים שבמקדש ותכין כי הלחם שביד ימין הוא אוח' ו' של הוי' והלחם שביד שמאל אוח' ו' ותבדך אז ברכת המזל ובה' של המזל תכין במל' א' אי' עלא' ובה' של הארץ תכין במל' ובמלת לחם תכין בת"ת כו', ואח"כ תבדע מן הלחם הימני שהוא כנגד אוח' ו' כו' ותבדע ממנו תחלה שיעיר כזית ותאכלנו עתה כו', ואח"כ תבדע בליעה ב' כשיעור כבילה והתן לאשתך כו', ואח"כ תבדע ותתן לשאר בני הסעודה היושבים שם:

בד ואחר האכילה הי' נוהג מורז"ל לומר פזמון אחד בקול נעים והוא ז"ל תיקן ג' פזמונים מיוחדים ע"ד חכמת האמת בכל פרטי הכוונת של שבת פזמון א' לסעודת הלילה ופזמון א' לסעודת שחרית, ופזמון א' לסעודת מנחה וזה נוסח [דע"ב ע"ג] פזמון סעודת הלילה ובראשי פרקים של הפזמון העז' נרמזו אני יחזק לוריא בן שלמה לתן מחי יבושר עם, אסדר (כנ) בשבחין כו' נזמין לה השתא כו' ימינא ושמשא כו'

במאנין ולבושין, יחזק לה כו', נזמין אף עקתין כו' חרי סני כו', קריבו שיושבינן כו', למעבד נשמתינן כו', בתרתין ובתלתין ותלתא שבשין, ועיטורין שבשין להכו', רשימין וסתימין כו', יהא רעוא קמי' כו', אשוי לדרומה מנרתא כו', בחמרא גו' כסא ובמדאני אסא כו', לאתקפא חלשין נעטר לון כרתין כו', שבימין ושביקין כו', וכל זינו חרשין. שכינתא תתעטר כו' למבדע על דפתא כו', משח זיתא כו', דנגדין נחליא כו', הלא כימא רזין ומנין דגניין דלתיהון כו', אעטריית כלה כו', אחר הפזמון יקרא כמה (כד) פרקי משנה ממש' שבת. ואם תרלה תקרא ח"פ הראשונים בליל שבת, וח' אלמעים בסעודת שחרית, וח' אחרונים בסעודת מנחה ותכין כי הם כ"ד פ' כנגד כ"ד קסוטי כלה כנודע אללינו, אבל רוב פעמים מה שנוהג מורז"ל הוא לומר ד' פ' הראשונים ממש' שבת בלילה וד' הב' בשחרית וד' פ' הג' במנחה כו' ולפעמים כשה' מורז"ל טרוד בעסק התורה על השלחן עם בני אדם לא הי' קורא רק פ"א בכל סעודה, ואח"כ תטול ירך במים אחרונים ואח"כ תאמר הסדר הנהוג אללך בימי החול אחר נטילת מים אחרונים קודם ברהמ"ו וזה כמה פסוקים נכתבו גבי סעודת החול כו':

בה ואחר ברהמ"ו תחזור לקחת ב' אגודות של הדס בב' ירך ותחברם יחד בכונה הג"ל ותאמר זכור ושומר

בני אבא

(כנ) **אסדר** בשבחין כו'. ז"ל ת"ז תי' מ"ז דפ"ד ע"ב דלכלו פרחין בשחורא קדם ד' בכמה רגנות וכ' שם בס' אור ישראל מקאזינין מכאן רמו לזמירות על השלחן בשבת אסדר בשבחין כו'. לא העתקתי רק ראשי תרוות גם שינוי גרסאות. ומעולם תמתי שאנו אומרים אותו קודם האכילה עד שגמלתי בס' אחד מספרדי כ' ויש לתת טעם למנהגי שהפייט יסדו הארז"ל ע"ד האמת בכל פרטי כוונת שבת והוא הי' מכוין בכל הכוונת בכל דבר במקומו ושעתו ולא הי' צריך לומר הפזמון קודם הקידוש ואנחנו שאין לנו יודעים לכון יותר טוב לומר הפיוט קודם הכל שיהי' נחשב לנו כאלו כווננו כל הכוונת הרמוזים בו בדברים הנעשים אח"כ וע"כ ז"ל עובר לעשייתן:

(כד) **במה** פרחי משה. ז"ל ת"ז דפ"ד ע"ב וצריך להבדל להאי פתורא אורייתא דאיהו קב"ה:

מנהגי האר"י ענין ליל שבת וענין הטבילה פתורא דאבא לו

בו ענין הטבילה דשחרית דשנת, הגה
אם נטמא בקרי או בתשמיש
המטה אין צורך להזכיר כי הטבילה (כה)
אז מוכרחת אבל אף אם לא הולך לטבול
לסבה הנז' לריך לטבול בבוקר ביום השבת
והוא כי כדמיון מה שזכרנו לעיל שצריך
לטבול בכל ע"ש להפרישמן החול לשבת כן
לריך עתה טבילה אחרת כי הפרש גדול יש בין
קדושת ליל שבת לקדושת יום שבת שהוא
קדושה יתירה אבל החילוק הוא כי בע"ש
הולך לב' טבילות, הא' להפשיט בגדי
החול מעל נפשו, והב' להתדבק ולהמשיך
בו קדושת שבת, אבל עתה בבוקר יום
שבת די לו בטבילה אחת להמשיך עליו
קדושה עליונה של יום השבת ואיננו מפשיט
מעליו ח"ו קדושת (כו) שבת והנה שם
בע"ש זכרנו כוונת ב' טבילות, אבל עתה
נאין שם רק טבילה אחת אל תכין רק
אל הכוונה הנז' שם שהוא שתכין א' ד'
היות עכ"כ ולג' שמות אהי' הא' בירדן
והב' באפין והג' בההין וז' שמות או
הם בגי' תרפ"ז ותוסף עליהם שם י"ה
ויהי' הכל בגי' כמנין שבת, והטעם
לפוס' שם י"ה הוא זה כי סוד שבת הוא
ענין עליית ז"ן במקום או"א ואז (כו) הם
בבחי' שם י"ה, ואעפ"י שכוונה זו לריך
לכוין

ושמור בדיובור א' נאמרו ואח"כ חברך
ברכת ע"ב והריח [דע"ב ע"ד], גם מנהג
טוב הוא לקרות שבת אחר ברהמ"ז כל
מס' עירובין ויכין א' כוד ע"ב דיוודין
וי"ז בהם אומיות עירוב לענין אותם
הפסוקים שנכתבו בס"ה בפרשת בלק
בכ"י שיאמר אותם האדם בקומו בחלות
ליל שבת קודם שינשם מטהו והם ד' אפי'
אחת ארומימך אודה שמך כו' אורך על כי
נוראות נפלאותי כו', כו' לא הגחני
מוז"ל לכהוג לאומרם וכמעט שהוא
מגמגם שאינם מדברי הוזהר עלמו,
גם מנהג מוז"ל להניח השלחן במקומו
בליל שבת והמפה פרוסה על השלחן
וכוס של הקידוש ושל הברכה מונח עליו
והי' מניח כל שהיא טפת יין בכוס ההוא כזי'
להשאיר שם ברכת ליל שבת בסוד אסוד שמן
הנז' באלישע כנז' בזה, גם הי' משייר
בשלחן תחת המפה הפרוסה קלה פתיתין
ופרווין של פת לסיבה הנז' אבל לא לחם
שם משום העורכים לגד שלחן ולא איקרי
הכי אלא בלחם שלם [דע"ג ע"א] ענין
הזווג והעונה של שבת כו' הת"ח אסור
לשמש מטהו בלילי החול אפי' אחר חלות
אבל בליל שבת אחר חלות מלוא וקודם
חלות אסור אע"פ שהוא ליל שבת:

בני אבא

(כה) **הטבילה** אז מוכרחת, ראיתי להעתיק כאן מ"ש בס' או"ז סי' ע"ו סעי' י"ד מי
שא"א לו לטבול אם אירע לו ח"ו מקרה בלתי טהור או נדונוג ישפוך עליו
ט' קבין או ירחץ בשרו מהמתנים ולמטה כו', הירא את דבר ד' ורואה להדבק בקדושתו ית' יזהר
מאד באם שאירע לו מקרה בלתי טהור ח"ו יטהר עצמו כו' ולא יקיל כלל כי אף שפסק הרמב"ם
דהאידיגא בטלו כו' כבר כ' בת' שמימי לא ביטל כו' ולא ראה לכתוב בפסקיו שהוא חייב מטעם
מוטב שיהיו שוגגין כו' ע"כ יזהר אדם לטהר עצמו מעומאה זאת הן ע"י טבילה כו' או
רחיצה ממתנים ולמטה דהיינו רגליו והקרב והכרעים עד ההגזר כמ"ש מהר"ו ז"ל ומועיל
ג"כ לטהרת עומאה זו, ע"כ לא יקיל כי אין טענה להמקילין. בזה עכ"ל:
(כו) **קדושת** יום שבת, בלוח העשות איתא ב"ס כ"י ליחא תיבת יום ובדפוס כ' ליל עכ"ל:

(כז) **ואז** הם בבחי' כו', וכ' הרה"ק מזידעטוב בספרו עטרת זככי פ' יתרו על דפ"ח שזה
כוונת הוזהר שם שבת שמא דקב"ה שמא דליתיה שלום מכל כערוי ששם שבת עולה
מספר כל השמות הנ"ל עיי"ש. ול"כ בדרך אפשר כי ידיעה ששם הוי' אלקים נקרא בכל הוזהר
שמא שלם ועי' שער הכוונות דנ"ח ע"א העשם ועי' מ"מ פ' ויקהל על דרי"ג ע"א. א"כ י"ל
כי

מנהגי האר"י ענין שחרית של שבת פתורא דאבא

לכוין אותה בטבילת ע"ש בעלייתך מן השבילה אבל עתה בטב"ו זו תכוין כוונה זו קודם שחטבול ותכוף ראשך במים: **בח ענין** התפלה של שחרית דיוס שבת הנה נח"ל כי בלילה יכוין האדם לקבל תוס' נר"ן ושלשטן מן המל' הנק' מרת לילה ושלשטן הס בחי' נוקבין וביוס שבת יכוין ג"כ לקבל בחי' נר"ן ושלשטן דכורין מבחי' קדושת היום שהוא

דכורא ואמנס ג' המקומות שבהם לריך לקבל ג' הנו', שמעתי בחתלה ממז"ל שבזכרו של קודם יולר דשחרית לקבל תוס' הנפש דכורא ובסמיכות גאולה לתפלה יכוין לקבל תוס' רוח ובמוסף במלת איה מקום כבודו כו' יכוין לקבל תוס' נשמה, אבל אח"כ שמעתי ממז"ל באופן אחר כו' תכוין באמרך נשמת (נח) כל חי לקבל חלק תוס' נפש דכורא שך מבחי' יוס

בני אבא

כי אותיות שבת כל אות יש לפניו ולאחריו שם הוי' אלקים שהוא שמה שלים, כי אות ש' דשבת לפניו אות ר' גי' אלקים בריבועו ואחר השי"ן אות ת' רמו לשם הוי' דע"ב דיודין ד' יודין כל אחד כלול מ' הו' ת' הרי מלד זה ומלד זה שמה שלים ואוח ב' משבת לפניו א' לורחו יו"י הרי הוי' ואחר הב' גימל עולה פ"ו עס ג' אותיות המכטא כי היוד שבתוך הגימל אינה בזמבטא הרי גי' פ"ו כמנין אלקים הרי גי' הוי' ואלקים לפניו ולאחריו שמה שלים. ואות ח' דשבת לפניו שי"ן גי' אלקים דיודין ולאחריו אות א' לורחו יו"י כנ"ל גי' כ"ו הרי דסם שבת מכל דדריו שמה שלים מכל סטרוי, ועוד אפשר לומר בדרך אפשר עפ"י מ"ש ברע"מ פ' פינחס דרמ"ג ע"ב וז"ל ו' ימים תעשה מעשיך אבל בת יחידה שבת ל"ד כו' ומסערא דא כו' והכי לכל סערא בשית סטריין כו' חינון ח"י אחוון דכלילין בלדיק ח"י עלמין כו' ה"א מסערא דשמה מפרש יו"ד ה"א וא"ו, יוד בחסד כו' כנ"ל, והנה למרו והכי לכל סערא בשית סטריין והס ח"י אחוון במילואן כמו שסיים מסערא דשמה מפרש יו"ד ה"א וא"ו, יוד בחסד כו' והנה ח"י פעמים ל"ט (כי מספר ג' אותיות הנ"ל במילואם הס מספר ל"ט) מכוון במספר שבת, ועוד אפשר לומר עפ"י דברי זזה"ק פ' וינא בס"ת דקמ"ו ע"ב וז"ל בההוא הוי' שלימו דכל סטריין וכו' שם המ"מ פ' שח"ת מכריע בין ח"ג ובין בינה ומלכות א"כ י"ל כי בינה גדולה סחד מלכות מספר שבת עס הכולל והוא שלימו דכל סטריין וכו' י"ל בדרך אפשר ואס אין בדרכים הנ"ל דרך אמת הריני כאילו לא אמרתי כלום:

(נח) **נשמת** כל חי, כ' בכו' והרמ"מ פ' תרומה על דקל"ה ודף הס' ק"ל פ"א וז"ל האני נשמתא נשמה יתירה שזכה בה האדם בשבת שאחר שזכה בה האדם לריך לתת שבה לשמו ית' שזכה לכך והיא היא אשר תספר שבתו ותברך את שמו כו' אין הכוונה שנשמת כל בעל חי תברך את שמך כי מה יש לנו עתה ביוס שבת בשבת זה אלא פ' נשמת כל חי הנשמה יתירה אשר זוכה בה האדם בשבת אשר פרחו עליו מהיסוד הנקרא כל חי כנ"ל, עוד כ' שם על מ"ש הוזהר במ"ה תיבין שנשמת שהשכונ הזה אינו כ"א בנוסח איטליא כו' ואני שמעתי שהשבת הזה של אלקי הראשונים שהכניסו בתוך מ"ה תיבין אלו הוי' ע"י מעשה שאירע שהעלילו הגוים על ישראל שהיו עושין ספח בדם ערל ושחטו נער אחד והשליכוהו ברחוב היהודים ויהי בבוקר כו' עד שהגיעו לשערי מות עד שבא חסיד א' וכו' שם ונתן בסיו והחייהו ודבר כל המאורע ואחר שנגמר הדברים נפל ומת ואז ניצולי כל היהודים ואז תקנו השבת הזה המשיח אלמים שהשיח המת הזה שהי' אלס וגלה הנעלמים וזהו התפנת נעלמים כו' עכ"ל ועי' בסידר תפלה למשה מהרמ"ק וז"ל קודם נשמת רמו לזה המעשה וברוך שם כבודו ית"ש על הנסים שעשה עמנו, ועי' בת"ו דל"ד ע"כ נשמה יתירה נשמת כל חי, בפע"ח פ"ו קודם ד"ה ונחזור לענין כ' בבוקר תכוין בזכרו לקבל נפש ובסמיכות גאולה לתפלה לקבל תוס' רוח ובמוסף בא"י מקום כבודו לקבל נשמה ושלשטן מן הח"ת מרת יוס. ובס"ה ד"ה מההכרים כ' ואח"כ בבוקר בנשמת יכוין לתוס' נפש כו', וכן בס' קול יעקב מר"ק וז"ל וכן בס' ר' שבת י"ל כתבו ג"כ

כלם הם אורות סתומים, ולכן אינם במדרגות אלו הב' הנז' אלא פחותים מהם אבל זהם עלמם יהיו מדרגות כי החסד גדול מהגבורה, אחריו הגבורה, ואחריו הנלח, ואחריו ההוד, אבל הגרוע מכלם הוא הו' כי הוא כנגד עטרה שביסוד ואין שם אלא הארה מועטת בתכלית :

במ ענין תפלת מוסף. דע כי לריך לומר כמנהג אשכנז שהוא סדר חכמת שבת כו' הנחקק על ס' אפא ביתא דתשר"ק ובאחריו מוסיפין ה' אותיות מנלפ"ך והם משיני נלשוו ליווי פעלי' כראוי כו' גם בתפלת מוסף ל"ל כמו בלילה בלשון הזה חמדת ימים אחרו קראת זל"ב, או"א רלה כו' [דע"ד ע"א] ובחזרת מוסף בקו"ר או ז' א' עולה בכתר דאו"א כו' והנה לריך האדם לרלב על רגליו כלפי מעלה בעת שאומר קק"ק כו' ובעת שאומר חיה כו' תכוין לקבל בעלמך תוס' נשמה דכורא ממדת יום השבת כו'. ענין סעודת שחרית דשבת כו' [דע"ד ע"ב] ונבאר האדר שחעשה הגה תבוא ותעמוד לפני השלחן במקום שאתה עתיד לישב בו ותקוף השלחן דרך ימין פ"א כו', ואח"כ קח בידך ב' אגודות ההדס ותחזור להקוף השלחן פ"ב כו' [דע"ד ע"ג] ואח"כ תאמר מומור לדוד ד' רועי כו' ותכוין בר"ת ד' לאורך ימים אל שם יל"י כו' ותכוין גם כן ס"ת ה' לאורך ימים הם בני' ס"ה כמנין אדני ואח"כ תאמר ושמרו ב"י את השבת עד

יום שבת דכורא כו' כל חי הוא בני' ס"ח אהי' הוי' אהי' והם בני' חיים והם סוד התפלגין הנק' חיי המלק, והכונה הוא כי זה הוא חמורת התפלגין שבימי החול : [דע"ג ע"ב] אחר שתאמר פסוק אדני (כט) שפתי תפתח כו' קודם שהתחיל ברכת אבות תכוין לקבל ת"ס' הרוח דכורא ממדת יום שבת כו' [דע"ג ע"ג] ישמח משה כו' מה שתקנו להזכיר בנוסח (ל) ברכה זו פ' ושמרו בני' את השבת כו' עם היות כי שמור הוא ניק', אבל הקטעם הוא כדי לבלול מדת לילה ביום כו' :

במ ענין הס"ת. מוז"ל ה' נוהג ונוהר בכל יום שבת בשחרית בעת הולאות ס"ת מן ההיכל לומר כו' בריך שמי' דמארי עלמא כו'. גם ראיתי למוז"ל כשהיינו מתפללים בבית מדרשו שעלה ביום שבוטות וקרא עשרת הדברות בפיו בקו"ר כדרך שנוהגים חכמי הקהילות כמנהג ספרד, וכן בפ' בחוקותי ראיתי שעלה ביום השבת ההוא וקרא בפיו ובקו"ר הקללות של פ' בחוקותי כחכמי הקהילות ספרד, גם ראיתי שכל ימי השבת לא ה' עולה לס"ת אלא ששי כו' [דע"ג ע"ד] מספר העולים בס"ת ביום שבת הם ז' כנגד ז"ם והם כהן בחסד לוי בגבורה ישראל בת"ת ד' בגלח ה' בהוד ו' ביסוד ו' במל' כו'. ר' כרוספראי לא היו סליק לס"ת אלא שתיחאה שהוא כנגד היסוד המגולה ומקבל האור כולו בגלוי גמור ואחריו במדרגה הוא הג' כו' ושאר העולים

בני אבא

ג"כ שנגמרת יכוין לתוס' נפש, ובמ"ח ב' וז"ל ועתה בהתחיל נשמת כל חי יכוין לקבל תוס' הנפש כו', ואח"כ ברכו כו' וכאן הוא מקום הראוי לקבל תוס' הנפש של יום השבת עכ"ל, והנה נראה שלהמתיק ב' הסברות כ' כן :

(כט) **שפתי** תפתח, כלומא דשכתי איהו שקולא לאוריותא, וז"ל יתרו ל"ג כו' ע"א :

(ל) **בנוסח** ברכה זו כו', ובנוסח אל אדון ויוצר ופיוסם הקעורת אחר מוסף עיד-ענינים השייכים לשבת עי' לעיל סי' ס"ב בענין תפלת ערבית :

עד וביום השביעי שבת וינפש ותבין
לכלול מדת לילה שהוא שמור עם מדת
יום שהוא זכור ואח"כ תאמר פ' או תתענג
על ד' כו' כנדע כי בזה הפ' נרמזו בו
ג' סעודת דשבת כו' ותבין כי תי' או
תתענג על ד' הם רמז לזו הסעודה
דשחרית הנק' סעודתא דע"ק ואח"כ תכול
ידיך מעומד כג"ל בסעודת הלילה וע"ש :
ל ענין הלחם שבסעודה זו הוא ממש
ע"ד הלחם שבסעוד' הלילה
ויהיו י"ב לחמים מסודרים כסדר הג"ל
בסעודת הלילה ממש כו' והנה בסעודת
שחרית עולה ז"א עד א"א הנק' כתר,
ולכן אומרים בתפלת מוסף כתר יתנו לך
ולפיקך הסעודה הזו נקראת סעודתא דע"ק
ר"ל שעולה עד ע"ק ואינו סעודת ע"ק
עלמזו כו' : פזמון [דע"ד ע"ד] סעודת
שחרית והוא ג"כ לחן מתי יבושר עם
כמו פזמון סעודת הלילה אסדר לסעודתא
בלפרא כו' נהורי' ישרי זה כו' : ישר
לן שופריה כו' : יגלה לן טעמיה כו' :
לרורא בו' ויתרבה חילא כו' חדו מחלדי
כו' ומלילו מילה דחפיה בלבושא : קדם
רבזון כו' לעטר פתורא כו' : ואילן מלייא
יהון ברכיעי' כו' רבו יתיר כו' : קודם
שיטול מים אחרונים יאמר זה ידי אסחי
אנא לגבי חד מאנא לסטרא אחרינא דלית
בה משאח אומן בתלמא בכסא דברכתא

לעילות עילתא עיתוקא קדישא :
לא ענין המנהגים של יום השבת. ענין
הדיבור הי' מוז"ל נזהר מאוד
שלא לדבר בלשון לעז ביום שבת לא בלילה
ולא ביום וזלתי כשהי' אומר לנו איזה
דבר ויהי' לריך לאומרו בלשון לעז כדי
שיבטוהו העם השומעים. גם היה טהר
שלא לדבר (לא) שיחה בטילה או דיבור
של חול אפי' בל' הקודש וכן הי' נזהר
בכל היו"ט כמו בשבת : ענין השינה ביום
שבת כבר נת"ל בסדר שכיבת הלילה,
וגם יתבאר לקמן בסדר אמלע היום דימי
החול כי בשינה בלילה היא טובה ומוכרחת
והשינה בימי החול טובה לרשעים ורעה
אל הצדיקים וזלתי אס' יהי' איזה לדיק
גמור גדול שבדורו כו', אבל השינה ביום
שבת היא טובה אל הצדיקים כי אין דבר
רע שולט ביום שבת ואין חשש שיפסיד איזה
עיבור נשמת איזה לדיק ע"י השינה
ואדרבא אפשר שיכוויו וימשך עמו איזה
עיבור נשמת לדיק, ולכן נכון הדבר לישן
ביום שבת אחר האכילה, וכך היה נזהר
מוז"ל לישן ביום שבת אחר האכילה שיעו' ב'
וג' שעות כי אדרבא זהו מכלל עונג השבת :
לב העיד לי הרב גדליה נר"ו כי הוא
שמע מפי שאני אמרתי לו
שמורו"ל לא הי' משים על ראשו ביום
שבת אותו הכובע של לבדים הנקרא
קפיליו

בני אבא

(לא) **שלא** לדבר שיחה בטילה. ז"ל וזה"ק פ' ויקהל דר"ה ע"כ ומאן דאשתדל במילין
אחרתין ובמילין דעלמא דא איהו ב"נ דקא מחלל שבתא לית לי' הילקא בעמא
דישראל תרין מלאכין ממנן על דא ביומא דשבתא ואינן שווי ידיהון על ריש' ואמרו ווי לפלגיא
דלית לי' חולקא בקב"ה וע"ד בעי' לאשתדלא בללותא ובשירין ובתשכחין דמאריהן ולאשתדלא
באורייתא, וכ' בס' זהב"מ פ' יתרו על דפ"ט א' ודה"ס ג"ט ב' מנא' הנעשה בשבת יש בה
חוס' קדושה כי קדושת היום גורם עכ"ל ובענין זה כ' בס' שמות י"א ב' ודה"ס ז' ב' שהומרו'
המלות כ"א בל"י כי סס קניית המלות סגולה נפלאה עכ"ל מזה תדין בהיפך ח"ו בעשיית
עבירה בשבת או בל"י ומשנה שלימה שנינו פ"ד דדמאי פאלו בשבת ויאכל על פיו כי אפי'
ע"ה אימת שבת עליו .

מנהגי האר"י ענין יום השבת פתורא דאבא רח

ולכן אנו אומרים ואני תפלתי להורות כי
אע"פ שזמן המנחה בימי החול הם דינים
קשים, אמנם עתה בשבת הוא עת רצון
(לג) רחמים גמורים כו' :

לג [דע"ה ע"ד] ענין ג"פ לדקתך כו'
דע כי סדרן הם כמנהג
ספרד לדקתך כהררי א ולדקתך אקים עד
מרום כו' לדקתך דק כו' שלא כמנהג
בני איטליא שמהפכים אותם למפריע
ממטה למעלה כו' : ענין סעודה (לד) המנחה
כבר הודעתך לעיל כי עתה מזדווג ע"ק
בבחי' הפה שבו מיני' ובי' ומהשפעת
הנשפע מזיווג זה אנו אוכלים סעודה זו,
והוא כי ז"א עולה עתה עד דיקנא דע"ק
במזל העליון כו' ושם הוא מקום השם
דעתיקא ומשם אוכל ז"א בסעודה זו
מסומא דע"ק ולכן ז"ל תחלה בקו"ר דא
הוא סעודתא דז"א כי המל' איננה עולה
עמו רק הוא לבדו, ולכן אין בחי' קידוש
על היין בסעודה זו כמו בסעודת הלילה
ובשחרית שלא כדברי הרמב"ם ז"ל שפסק
[דע"ו ע"א] לקדש על היין בכל הג'
סעודות, וטעם הוא לפי שעתה הוא למעלה
בפה דעתיקא ואין שם בחי' יין שהוא דין
וגבורה דעתיקא לא איתחזי דין כלל אלא
רחמים

קפייליו שרגילים ליתנו על הראש מפני
הגשמים, והטעם הוא כי יש בחללו בין
החלל לראש עלמנו אהל שיעור טפת,
ובפרט חזן למדינה לא היה יולא בו משום
שהוא משא, ואני לא זכרתי אם אמרתי
לו הדבר. הגיד לי מו"ל כי פ"א הראו
לו בהקצן חכם א' גדול בדורו והיה מן
הדורות הקודמים אלינו, ובעת הזאת הגיע
זמנו להעלותו מדרגה עוד אחרת למעלה
מן המדרגה שהיתה לו אז, וטודע כי
בפעם הראשון אינו נענש על דקדוקי
מלות כאלו, ועתה שרו להעלותו במדרגה
עליונה היו דנין אותו בדקדוקי מלות קלים
ואחד מן הדברים שהיו דנין אותו עתה
הי' על שפ"א הי' האיש ההוא הולך בדרך
ביום שבת וכנכם מאין מעט עפר (לז)
הוך מעליו ברה"ה בלתי כונה ולא נוהר
בו להיסרו והלך בו ד"א ברה"ה ועל הדבר
הזה היו מענשין לו עתה : זמן עטיפת
הלית בתפלת המנחה הוא אחר קדיש
דקדושת ובה לציון קודם שיאמר הש"ץ
פ' ואני תפלתי כדי [דע"ה ע"א] שתתעקף
בלידת בעת רצון כו' והנה בימי החול בעת
המנחה הוא עת לרה שכל הדינין מתגלין
אז אבל במנחת שבת נקרא עת רצון כו'

בני אבא

(לז) **מעט** עפר הוך מעליו. איתא בת"ו דס"ה ע"א וז"ל מאן דעקר חפץ מאתרי' ואנח לי'
בר מאתרי' ומרשותי' כאילו אעקר אילני דתיי כו' מאן דעבד דא גרם דאעקר
בשמי' מרבות דילה ואנח לה ברשו אחרא דאיהו מרה ושהול ודא גרם לישראל דאחזקרו מארעא
דישראל ואיתגללו בארעא נוכחא דאיהי רבות הרבים :

(לח) **ערת** רצון ורחמים. כ' בפע"ח בתיבת ועל מנוחם יקדישו את שמך צריך לכוין למבור
עלמו על קדושת השם כו' עי"ש :

(לד) **ענין** סעודת המנחה. כ' בזה"ק פ' ויקהל דר"ו ע"א וז"ל כד נפק שבחא כו', בעי
לאתעבא לאתחזא דלא דחקין באושע"ז קדישא ע"כ. מכאן סמך לאנשי מעשה
שמאריכין בסעודה ג' ועוד נראה סמך לזה לארכא בסעודה ג' ולאחזקא בסעודה זו מהול על
הקודש מזה"ק ברע"מ פ' עקב דער"ב ריש ע"ב דאיתא שם תליחא למיכל ג' סעודות
ולאחזקא מהול אל הקודש עכ"ל, משמע לשון זה משמע שבסעודה ג' יוסף מהול אל הקודש, וכן
פי' גם בדרע"ג ע"א ואמר תליחא למיכל ג' סעודות יהא חלקי עם גומרי ג"ס אלמא דאשעידה
ג' קאי וקאמר דבסעודה ג' יוסף, ואם כי המתעקש יוכל להתעקש בזה, אבל המורה על האמת
יורה

מנהגי האר"י מעודה ג' וכוונת הטבילה בעיו"ט פתורא ראבא

אדם נטהר עלמו ברגל והנה המקוה היא
אי הנקרא מ' סטומה ולכן שיעורו הוא מ'
סאה שלימים, גם המקוה הוא בגי' קנ"א
כמין אהי' דההין, ואמנם שינו את לשונם
באומנם ברגל ולא ביו"ט לרמוז כי לריך
פ"א להפשיט מעל נפשו בגדי הקלי'
החול ויטבול טבילה שמי' ויבין להמשך
עליו קדושת הרגל שהוא סוד שם כו'
במילוי יודין העולה בגי' ע"ב ושם אהי'
במילוי יודין העולה בגי' קס"א ושיניהם
בגי' רג"ל :

לד דפ"א סו' ע"ב מ"ס בס"ה פ'
אמור כי כליל פסח הוא
ויוגא עילאה מסטרא דעילא ולא מסטרא
דילן, והענין הוא כי בשאר הי"ט נכנסין
המוחין בסדר המדרגות בטבעם, ולכן
נעשה הזוג העליון ע"י תפלתו ומעשינו
אבל כליל פסח הוגדל ז"א שלא בדרך
טבע כי לא הי' יכולת בידיו ע"י תפלתו
להגדילו [דפ"א ע"ג] ברגע א' תכלית
ההגדלה ואין זה אלא ברחמי המאלי'
יתבאר

רחמים פשוטים ואין ראוי לעורר
שם בחי' דין אבל בב' סעודות
הראשונות הי' היין שהוא נמשך מאי'
עילאה בסוד יין המשומר בענביו יין
המשמח ואינו משכר ח"ו, אמנם עכ"ז
באמצע אכילת הסעודה הזו לריך לשחות
יין ולברך עליו בפה"ג, אבל לא לקדש
עליו בקידוש היום בתחלת הסעודה כבשאר
הסעודות כו'. וכל הפרטים אחרים שבארנו
בב' סעודות הראשונות תעשה אותם ג"כ
בסעודה זו, וגם יהי' לפניהן ב' אגודות
ההם ותבדק ותריח בהם בתוך הסעודה,
פזמון סעודת המנחה לחן אה"י עו תכלית
כו', בני היכלא דכסיפין כו', לבו לחדא
כו', חמו השתא בזהאי שעתא דבה רעוא
ולית זעפין קריבי לי חזו חילי כו', והא
אומין עתיק יומין למחיי' כו', רעו דיליה
כו' לבטולי לכל קליפין ישוי לון כו'
בחדוותא דז"א :

לד כונת (לה) הטבילה בעיו"ט כמו
בע"ס כי כך אמרו"ל חייב

בני אבא

יודה בזה, כ' בס' הקנה דס"ג ע"א זכיר וזכריו בכניסתו לקבלו קידם שקיעת החמה ושומר
שמריכו ביציאתו כאדם השומר את המלך כשהוא בביתו ואינו אוהב שיצא מביתו כו' ווי לכס
עמי הארצות שאינם מכירים המלך והמלכה לכבדם כו' עכ"ל הקדוש, כ' בס' עשרת נבי בהוספה
על פ' תרומה על דקנ"ו בתוך סעודה ג' ודאי מותר לומר תורה ולדרוש אחר שכבר התפלל
הנחה זמן הסתלקות אלה הנדיקים כו' אפי' לדרוש ברכים כו' כדאשכחן לר"ש פ' אמור דל"ה
בזמנא דאסתלק סעודתא דשבתא מסדר פתורי' ואשתדל במעשה מרבכה, איתא כו' שלח קט"ג
א' כד נסיק שבתא נשמתי' סלקין כו' סלקין וקיימין בדיוקנא קמי מלכא קדישא וקב"ה
שאל לבלהו מאי חידושא הוה ליה זכאה איהו מאן דחידושא דאורייתא אמת קמי' כמה חדוה
עבד קב"ה כו' :

(לה) כוונת הטבילה, כ' בפע"ח סו' פ"א משער המצות וז"ל מו"ל לה"ה הי' אומר שצריך
לעשות הגעלה קודם הליכון כדי שיפלוט החמץ שנלע מפני שלאחר הליכון נשאר
הבדיל כמו שלא ואין החמץ יכול לבא מתוכו וכלי אינה כ"כ חס שיכלו לבא ממנה נצוין כ"א
לא הי' איתו מין מתכות שזורקין עליו תהלה דק בעשר הנק' נאשדיר"ר לא הי' הבדיל יכול
להיות ניתך ולהתפשט אל הכלי, גם לריך לזוהר מלידת הכלי אחר הליכון במים שאומן עושה מהן
מלאכתו והזור ובלוע, כ' בזה"ק פ' פינחס דרי"א כ' אחאי אתקריאז מזה משום דקא משדר
ומזרחת לכל סערין ביטין ועבדי קטעה בהו כנווגא דשד"י דמווזה דמכריח לשדים ומזיקים
דחששא אוף הכי איהי מברחת לון מכל משכני קדושה ועבדי מריבה וקטעה בהו כו' ובס' תהי'
דקס"ג כ' ב' ב' יומא דר"ה דאיהו יומא דדינא דלאו איהו אלא לאיין דלא נעלי מכלא דאסוותא
ושבקי

קומון וז' מיני פירות והם ענבים ותאנים ורמונים ותמרים ואגוזים ותפוחים ופירא"ש, אבל האשכנזים נוהגים לשום עיקר החרוסת מנ' דברים או ואו הם היוהר מוכרחים והם ר"ת אב"ן בל' אשכנזי והם אגוזים ותפוחים ופירא"ש כי בל' אשכנזי ר"ת ג' פירות או הם ניטריקין אב"ן ונמנים סימן לדבר ובחרושת אב"ן למלאות ע"כ מלאהי [דפ"ה ע"ב] כ' שם שבשצוב א' מתחיל לכנוס ולהתפשט החסד הא' לכן הוא חוה"מ מכלל חג המנוח אבל לפי שערין לא נשלם לכנוס עד יום הז' לכן אינו יו"ט גמור רק חוה"מ, אבל בז' של פסח שאז נשלם להתפשט נק' יו"ט גמור, ולכן יש (לו) זיווג תחתון למטה כבשאר הי"ט כי הנה כל הזיווג אינו נמשך לא מנחי' החסד כי הוא טפת הזיווג של מ"ד, ועתה שנשלם החסד הא' כבר יש זיווג, אבל לפי שלא נכנס רק החסד הא' שלא נשלמו כל החסדים להתפשט, לכן אין אומרים הלל גמור כו' :

לז [דפ"ו ע"א] בענין (לו) ספירת העומר לריך שהיוני להשפיע מן המ"ט יומין דכירין א' המ"ט יומין נוקבין כו', גם יבין דרך פרט בז' ימי השבוע בני אבא

יתברך אשר הפליג חסדו ברחמיו לעשות גם הגדול ההוא שלא כדרך טבע ולא נעשה ע"י אלא מאלוין, ומה חבין ענין איסור הזיווג בליל פסח, משא"כ בשאר הי"ט שהותר הזיווג אלינו ואדרבה יש חיוב מלות עונה יפן כי ע"י התחתונים נעשה אז הזיווג העליון אבל בליל פסח שאין הזיווג העליון נעשה ע"י נאסר לנו הזיווג התחתון, ודע כי ראיתי אנשי מעשה נוהגים לעסוק בחורה כל ליל פסח עד הבוקר וכמש"כ מנעשה בר"א ור"א בן עזרי' שהיו מספרים בינ"מ כל אותו הלילה כו' :

לו [דפ"ג ע"א] לקחת הכרפס בליל פסח אינה בהודמן כמ"ש התוס' שלוקח ירק אחר במקומו אם ירצה ואין הענין כך כי דברי חכמים ומנהגם חורה הוא ולריך לריך ולהזהר לאכול דוקא כרפס ולא ירק אחר [דפ"ג ע"ד] [א"ש עוד ראיתי לכתוב בענין החרוסת כי'ד נעשה וממה נעשה, וז"ל מוז"ל הנה חקדתי את פי אמו של מורז"ל מה מיני פירות הי' מניח בחרוסת וא"ל כי או הם הדברי' שהי' רגיל תמיד מוז"ל להני' בחרוסת ג' מיני תבלין שבלת נרד ובערבי נק' סינכו"ל ובושאי ווינבילי' וקאניל"ה הנק'

ושבקי לאסותא דאורייתא בנין מיכלא אחרת דאיכו חמך דהא ביומא דא דר"ה האי חמך סלקא למקטרגא עלי' דכ"ג ואלשין עלי' ובפ' כי חלל רפ"ב ע"ב, בזמנא דשליט עלייהו ליל שמורים נלכו לריבים למהוי שמורים ונטורים מחמך ושאר כל שהוא וכל מאכלים ומשקים נלכו נטורין ומאן דנעיר לון מחמך ושאר גופי' איהו נעיר מילי"ה לתתא ונשמתי' לעילא ואחר בי' לא ינורך רע בנין דהא אהעביד גופי' קידש ונשמתי' קדש קדשים :

(לו) ייש ויווג תחתון כו', כס' או"ז נעמוד התפלה סי' כ"ו סי"א כ' כס' האר"י ו"ל דנהגו פרישות בליל ז' של פסח עיי"ש וז"ע ממ"ש כאן גם הוא עצמו כ' כס' ל"ב ס"ה ליל ז' מותר בזיווג :

(לו) בענין ספירת העומר בליל ב' של פסח שיש מקובלים שעושין הסדר ואחר גמר הסדר סיפרים העומר ויש חולקים ע"ו והרב חיד"א ו"ל נאסר על זה כשצרו חיים שאל ח"ב סי' י' והביא שם כמה חילוקים והביא דעת הגאון יעב"ך ו"ל והמקובל מהר"ש שרעבי ו"ל להקדים סה"ע להסדר והוא ו"ל מסיק להלכה להקדים הסדר לסה"ע כהרמ"ע והרמ"ז והרב הנשיא. כתב כס' או"ז בהל' פורים נהגו חסידים לעשות זכר לאסתר ביום שני של פסח כי בו נחלה המו :

מנהגי האר"י ענין פסח וספירת העומר פתורא דאבא

רומניותה שהיא הוי' בניקוד שבה ועד"ז בכל שאר הלילות עד ליל ז' שאז יכין בהוי' בניקוד לבאות עם רומניותה שהיא הוי' בשבה ועד"ז בכל שבוע מז' שבועות: לח גס טוב לאדם לנזון במ"ט ימים אלו לתקן כל אשר חטא בכל הו' ספי' והמשל בזה בהיותו בשבוע א' יכין לתקן את אשר חטא ופגם בספי' החסד ובשבוע הב' יכין לתקן את אשר חטא ופגם בספי' הגבורה וכעד"ז בו' השבועות גם ראיתי למוז"ל מקפיד וזה"ר מאוד לומר אתר ספי' העומר מומור לקים יחזנו בו' כולו מעומד ולכוין בכל יום ויום מן המ"ט ימים בתיבה א' ממ"ט תיבות שיש בזה המומור, גם יכין באות א' ממ"ט אותיות שיש בפסוק ישמחו וירננו בו' וזה מספר אותיות המ"ט של הפ' ישמחו כדי שלא תטעה בהם תיבת לאמים חסד ו' תשפוט מלא ו' ת' מישור מלא ו' נו' :

לח מאמר א' בס"ה בפ' בשלח דכ"ב ע"ב בענין קריעת י"ם בפ' מה תצא אליו ואז שז רשב"י ע"ה בזה"ל מלה לא תשאל ולא תנסה את ד' ובודאי שביאור המאמר הזה עמוק מאוד כיון שמצינו לרשב"י ע"ה שהפליג בהסתרת סודו בו' וביום שמואל צאח לנו המאמר הזה היינו יושבים בשדה תחת האילנות ועבר עלינו עורב א' צועק וקורא כדרכו ומוז"ל ענה ואמר אחריו ברוך דין האמת שלי את פיו וא"ל כי א"ל העורב שהוא כי לפי שגילה הסוד הזה לכל בני האדם בפרהסי' לכן נענש בעת ההוא בב"ד של מעלה וגזרו עליו שימות בט' הקצן ומיבך הלך לביתו ובטו היה מטויל בחצר ובאותו הלילה חלה את חליו ומת אתר ג' ימים ר"ל ולכן ראוי לכל בעל נפש הראויה הדברים האלו להסתירם בתכלית הסתרה בו' :

דפ"ו

השבוע כי בשבוע א' שהיא כנגד החסד יכין כליל ראשון להשפיע מחסד שבחסד הזכר א' חסד שבחסד הנקבא, כליל ב' מגבורת החסד שבזכר אל גבורות החסד הנקבא, וכן עד ליל ז' יכין להשפיע ממל' דחסד של הזכר א' מל' דחסד דטוק' ועד"ז בשבוע הב' בשבעת הימים שבה כולם הם מבחי' הגבורות שבזכר לגבור' שבטוק', וגם גבור' זו נחלקת לו' בחי' לו' ימי השבוע עד מ"ט בו' ימי השבוע הא' הנחלקים בו' בחי' ועד"ז בכל הו' שבועות, גם יכין כוונה אחרת והיא בשם מ"ב הרמזו בר"ת תפלת אגא בכח כו', והוא אבנית"ך וחביריו שהם ז' שמות וכלל שם ו' אותיות בשבוע הא' תכין לשם הא' שהוא אבנית"ך ותחלקיהו בו' ימי השבוע ההוא בזה האופן אות א' כליל א' אות ב' כליל ב' אות ג' כליל ג' אות ד' כליל ד' אות ה' כליל ה' אות ו' כליל ו', וכל הו' אותיות עלמם כליל ז', ועד"ז בכל שבוע בשם של חלקו, גם יכין כוונה אחרת ג', בסוד ההוי' בשבוע א' יכין א' הוי' א' שבספי' החסד כולה מנוקדת בסגול ובשבוע ב' בניקוד שבה שהוא הוי"ה גבורה ובשבוע הג' בהוי' הת"ת והיא כולה בנקודת חולם, ובשבוע הד' בהוי' הגלגל וכולה מנוקדת בחיריק ובשבוע הה' בהוי' ההוד כולה מנוקדת בקיבוץ ובשבוע הו' [דפ"ו ע"ב] בהוי' יסוד כולה מנוקדת בשורק ו' ובשבוע הו' בהוי' המל' בניקוד לבאות שבה וקמן וחולם ויחלק כל שבוע לפדעות ז' ימים שבה כולל ליל א' משבוע א' יכין בהוי' בניקוד סגול עם רומניות שבה שהיא נשמה אלו והיא הוי' אחרת גם היא כולה בסגול כליל ב' בהוי' בניקוד שבה עם רומניות שהיא הוי' בסגול, וכן בשבוע ב' יום א' יכין בהוי' בניקוד סגול עם

מנהגי האר"י ענין ימי העומר וחג השבועות פתורא דאבא מ

הזיווג התחתין נאסר כליל שבועות
 כי גם למעלה לא יש זיווג עד
 היום ולא עוד לא שרריך האדם שלא
 לישן כלילה הזאת כלל ולהיות כל הלילה
 נעורים ועוקים בתורה כנ' באורך
 כס"ה כפ' בראשית ובפ' אמור, ודע כי
 כל מי שלא ישן כלילה הזאת כלל אפי'
 רגע א' ויהי' עוסק בתורה כל הלילה
 מובטח לו שישלם שכנו ולא יארע לו
 שום מזק בשנה ההוא וכנ"ש רשב"י
 בהקדמת בראשית וז"ל דיפיק ההוא שחא
 בשלם כו' ע"ש, ולא עוד לא שהוראת
 חיי האדם בשנה ההוא תלויה בענין זה
 כי אם לא ישן כלל ודאי שלא ימות בשנה
 ההוא ודי בזה. ולכן פשט המנהג הזה
 בישראל לעסוק בתורה כל ליל חג השבועות
 כו' והוא הסדר של המקרא שהעסוק בו
 כלילה הזה כו', תתחיל מפ' בראשית ותקרא
 פ' בראשית עד לאה תולדות השמים והארץ
 בהבראש כו', ואח"כ תדלג ותקרא ג"פ
 האחרונים כל בראשית ומשם ואילך תקרא
 ג"פ הראשונים וג' האחרונים מכל פרשה
 ופרשה משאר הפרשיות ואם מודמנה
 פ' קטנה של ד' של ה"פ הן בהתחלת
 חזיה פ' הן בסופה תקראנה כולה וכשתגיע
 לפ' יתרו אז תקרא ג"פ הראשונים ותדלג
 ותקרא מן בחודש השלישי ללאת ב"י עד
 סוף פ' יתרו וכשתגיע לפ' משפטים
 תקרא ג"פ הראשונים ותדלג ותקרא מן
 וא' משה אמר עליה א' ד' כו', עד תשלים
 הפ' [א"ש ובפ' פינחס תקרא וביום
 הביכורים כו'] וכשתגיע לפ' ואחחנן
 תקרא ג"פ הראשונים ותדלג ותקרא
 עשרת הדבדות השניות שהם מן ויקרא
 משה א' כל ישראל עד סיום פ' שמע
 ישראל שהוא עד ובשערך ומשם תדלג
 ותקרא ג"פ האחרונים וכשתגיע לפ'
 ראה תקרא ג"פ הראשונים ותדלג ותקרא
 מן

לפ' [דפ"י ע"ד] ענין הגילוח במ"ט
 ימים או לא הי' מוז"ל מגלח
 ראשו אלא בערב פסח ובערב חג השבועות
 ולא הי' מגלח לא ביום ר"ח אייר ולא
 בל"ג לעומר בשום אופן [דפ"ז ע"א] ענין
 מנהג שנהגו ישראל ללכת ביום ל"ג
 בעומר על קברי רבב"י ור"א בנו אשר
 קבורים בעיר מרון כמדע, ואוכלים ושותים
 ושמחים שם, אני ראיתי למוז"ל שהלך לשם
 פ"א ביום ל"ג בעומר הוא וכל אנשי ביתו
 ויישב שם שלשה ימים ראשונים של השבוע
 ההוא וזה הי' פעם הא' בבא ממזרים,
 אבל הין אני יודע אם אז הי' [דפ"ז ע"ב]
 בקי ויודע בחכמה הזו הגפלאה שהשיג
 אח"כ, והה"ר יונתן שאגיש העיד לי שבשנה
 הא' קודם שהלכתי אני אכלו ללמוד עם
 מורז"ל שהוליך את בנו הקטן שם עם כל אנשי
 ביתו ושם גילחו את ראשו כמנהג הידועה
 ועשה יום משחה ושמחה. גם העיד הה"ר ר'
 אברהם הלוי כי בשנה הנו' הלך גם הוא
 שם והי' טוב לומר בכל יום בברכת תשכון
 נחם ד' לקינו את אבלי ציון כו' וגם
 בהיותו שם אמר נחם כו' ואחר בגמר
 העמידה אל מוז"ל כי ראה בהקץ את
 רבב"י ע"ה עומר על קברו ואמר לו
 אמור את האיש הזה אברהם הלוי כי למה
 אומר נחם ביום שמחתנו ולכן הוא יהי'
 בנחמה בקרוב ולא ילא חודש ימים עד שמת
 לו בן וקבל עליו תנחומין, וכתבתי כ"ז
 להורות כי יש שורש במנהג הזה הנו' כו'
 [א"ש גם ראיתי למוז"ל שהי' מגלח
 ראשו ביום מ"ח לעומר ולא ידעתי מה
 הי' כוונתו ואפשר להיות שכיון שגשלו
 ב' לירופים כו', והוא הסתיר ממני הדבר
 ודוחה אותי בקש וא"ל שחא לא יכול
 היהודי המגלח לבא למחר לבית לגלחתי
 ואשב במועד בלא תגלחת כו' :
 בו ענין חג השבועות [דפ"ט ע"א]

מנהגי האר"י ענין חג השבועות ובין המצרים פתורא ראבא

מן שבעה שבועות חספור לך עד סוף
ה"פ וכשתסיים לקרוא כל הפרשיות על
הסדר תקרא כל נביא ונביא וכל כתוב
וכתוב מן הכתובים ע"ד הנו' ג"פ ראשונים
וג' אחרונים שכל אחד וא' מהם עד
שתסיים כל הכ"ד ספרים והפסוקים של
מגלת איכה תקראם בלחש מפני שהוא
יו"ט ומגלת רות תקראנה כולה ובהגיעך
א יחזקא תקרא הפטרת יום א' של
שבועות כולה שהיא מן ויהי בשלשים
שנה כו' עד תשלומה, ותדלג א פ' ותשאני
רות כו', ומשם תדלג א ג"פ האחרונים
שבו ובהגיעך א חבקוק תקרא ג"פ
הראשונים שבו ותדלג א פ' ור' בהיכל
קדשו כו', תפלה לחבקוק כו' עד סוף
חבקוק כי זאת הוא הפטרת יום ב'
דשבועות, והו' הסדר המוכרח בענין
המקרא ואח"כ (לה) שאר הלילה בסודות
העורה ובס' הזוהר כפי השגת שלך:
מא ובהגיעך אשמורת הבוקר מעט
קודם עלות השחר
בעת שמשחירין פני הרקיע במזרח אשר
אז נקרא אילת השחר כנודע, אז לריך
לטבול במקוה ותכוין א המקוה העליון
שהוא כתר עליון דז"א הנמשך לו בלילה
והוא נקרא שער התמשים כו' [דפ"ט
ע"ב] יום שבועות יקרא ג"פ י"ג מדות
ואח"כ יאמר תפלה זו רבש"ע מלא כל
משאלותי והפק רצוני ותן שאתי לי ולבני
ביתי כו', [דפ"ט ע"ג] והבטח בד' חסד

יסובבנהו אכ"י, ויחזור התפלה ג"פ ואח"כ
יקרא ג"פ ואני תפלתי לך כו', וכן יעשה
במוסף וביום ב' ציור:

מב ענין (לט) בין המצרים והס' כ"א

ימים שבין י"ז בתמוז עד ט'
באב, מנהג טוב וכשר הוא מאד לכל בעל
נפש לשבת באבילות אחר חגי היום בכל
אלו הימים ולבכות בכי' ממש על חרבן
הבית וטעם היות זה אחר חלות היום היא
כי אז היא התעוררת הדין בסוד כי ינצח לללי
ערב אשר לבכה הזו נשרף ההיכל אחר
חגי היום ודבר זה עושה תועלת גדולה
בנפש האדם, וענין חלות הלילה אין טורח
להזכירו, כי אפי' בכל שאר הלילות לריך
להתאבל על החרבן ותכ"ש—בלילות בין
המצרים שריך להוסיף בכי' ועליו נאמר
שמחו את ירושלים כו' כל המתאבלים
עלי'. גם לריך לזהר ולהמנע מלאכול בימים
ההם שום פירי חדש ושלא ללבוש שום לבוש
חדש כדי שלא יטריך לבדך עליו ברכת
שהחיינו וכמו שנו' ענין זה בספרי הפוסקים
האחרונים וענין זה נוהג בשבתות ובר"ח
אב. [א"ש גם ראיתי למח"ל שלא הי'
אוכל בשר ולא שותה יין מיום י"ז בתמוז
עד מוצאי ט"ב ומוצאי ט"ב בכלל אם
לא שאם הי' רחוי שאז הי' אוכל במוצאי
ט"ב ודבר זה הי' נוהג בחול אפי' ביום
ר"ח אב, אבל לא בשבתות, גם לא הי'
מסתפר מיום י"ז בתמוז עד אחר ט"ב,
ואני מקיל בסיפור להיות כי הוא חומרא
ואני

בני אבא

(לה) ואח"כ שאר הלילה, כוזה"ק פ' אמור דל"ח ריש ע"א כ' ואוליפנא דאורייתא דכפי למעני
בהאי לילה (ר"ל בליל שבועות) אורייתא דכ"ע כו' וכ' שם המ"מ וז"ל עי' בס'
בראשית ד"ח דקאמר תנ"ך ואולי ר"ל דגם כן תורה דכ"ע פ' לריך ללמוד. וכ"כ הרב שכתב
א' ליל שבועות ילמוד תנ"ך שהם כ"ד וכתבות הב' יעסוק בקבלה לבר שהוא חושבנ"ס עכ"ל:
(לט) ענין בין המצרים, כ' בס' מאור ושמש פ' בלק פ"פ ויעמוד מלאך ונו' במשעול הכרמי'
בימים שבין י"ז לט"ב מתעוררים הדינים כו', ולזאת עלה העולה לעסוק בפשטות המורה
בימים האלו ולא בנסתרות כו':

מנהגי האר"י ענין בין המצרים, וענין ר"ה פתורא דאבא מא

בעלמא והאבילות הוא ישנה משא"כ בבשר
ויין שהוא רמו לביטול הקרבנות והנסכים
כח"ס ז"ל וכו' :

מג ענין ט"ב. מה שנהגו ביום ט"ב
במנחה לומר פסוקים של נחמות
וגם לקום לבבית על הפסלים למעלה
ואדרבא נראה מן התלמוד בבלי כי לעת
ערב היתה אש בהיכל ביום ט"ב ושקד
בעת המנחה ובפ"ז ה' ראוי להחמיר
במנחה יותר מבשחר, אבל הענין יובן
במה שדרשו בגמ' ט"פ מזמור לאסף
אקי' באו גוים כו', והקשו מזמור קינה
מבע"ל וחי' כי בתחלה התחילו האויבים
להרוג את בני ישראל חשבו ישראל שלא יהי'
ח"ו תקומה למפלגתם ויכלו ח"ו בחרב
האויבים, ובדורותם שהליתו אש בהיכל
לעת ערב שהוא זמן המנחה אז אמרו מזמור
ושמחו שמחה גדולה וקבלו נחמה כי אש
ח"ו לא הי' הקב"ה משליך חמתו על
העמים ועל האבנים לא היחה תקומה
לשונאי ישראל וכמשא"ל כלה את חמתו
וילת אש בליון, וכמלא כי לעת מנחת
ערב שהליתו אש בהיכל אז אמרו ישראל
מזמור וקבלו נחמה על לרחס, א"כ המנהג
הנז' הוא טוב ונכון, ונלע"ד בשמעתי ג"כ
ממוז"ל טעם אחר והוא כי אז במנחת ט"ב
נולד המשיח הנק' מנחם כנו' במד' איכה
רבתי [דפ"ט ע"ד] :

מד ענין הסליחות של בני ספרד
בשמונת הבוקר ליל חודש
אלול עד יו"כ, העיד לי כהר"י סאג'ס

ז"ל שהוא ראה למוז"ל שהי' אומר מלה
במלה עם הליבור כו', [ד"ל ע"א] כליל
ר"ה טוב לקרוא על השלחן קודם שיטול
ידיו למים אחרונים שקודם ברהמ"ז מ"ס
ר"ה שהם ד' (מ) פרקים של מנהג וחכיון
כי הם ד' פ' כנגד ד' אותיות הוי' וכנגד
ד' בחי' שיש אל המלכות, ועי' בברכת
אבות דתפלת ר"ה כו' יתבאר ד' בחי'
המל' וכו' כליל הב' של ר"ה ז"ל ברכת
שהיינו בקידוש של הלילה ואין לורך
לחפש אחר פרי חדש כלל בכל עי"ת טוב
ונכון מאוד לומר בין ישיבת ליוצר מזמור
מוזמקים קראתוך כו' כי בכל יום מאז
העשרה ימים מהעורר א' מו' עומקים הנז'
בס' יצירה שהם עומק ראשית ועומק
אחרית עומק טוב ועומק רע עומק רים
ועומק תחת עומק מזרח ועומק מערב
עומק לפון ועומק דרום כו'. בכל י' ימי
תשובה ז"ל אחר העמידה עושה השלום
במזמוריו בה"א יתו' ולכון כי השלום הוא
בגי' ספריאל המלאך שהוא הכופר הכותב
בספר החיים את כל בני אדם בי' ימי
תשו', משא"כ בשאר תפלת השנה שאין
אומר אלא עושה שלום במזמוריו חסד ה'
מה ענין א"מ שאומרים בי' ימי תשו'
אחר העמידה מוז"ל לא רלה
שיאמרו בשבת שבין ר"ה ליו"כ ולא בב'
י"ט של ר"ה א"מ חטאנו לפניך, א"מ
מחול וסלח לכל עונותינו, וכיוצא בזה בשאר
א"מ תזכר בהם בחי' חפאות ועוונות
וודוים, וכנראה מל' ס"ה שאין להזכיר
שום

בני אבא

(מ) ד' פרקים של מנהג, כ' בס' אור"ז בעמוד התפלה סי' ל"ה בס"ו וז"ל ויזהר שיקרא
בב' לילות זוהר פ' אמר בחודש השביעי ר' יצחק פתח הקטן בחודש שופר
בכסא כו' וספרית דר"ה ילמוד בזוהר אמר הרע"א מתימנא בחודש השביעי פקודא דא לתקוע
בשופר וגו'. ובס' כענין ט"ו כ' וז"ל וזהנין כליל ר"ה לאכול תפוחים עם דבש מיד אחר
הקידוש ומזכך בפ"ע ויאכל וזה"כ יאמר יר"מ יו"א בהדגש עלינו שנה טובה ומתוקה כו' :

אז עד חלי היום ומאז ואילך יכולים
לישן כי כבר נתעורר ז"א ע"י ההקשות
דמיושב ומוסף ואני זכר שראיתי למוז"ל
שאחר חלי היום שכב על מטתו וישן,
[ד"ל ע"ב] ענין המנהג שנהגו האשכנזים
לילך ביום ראשון דר"ה אחר תפלת
המנהג מעט קודם שקיעת החמה אלל
הים הגדול או אלל מעיין או באר מים חיים
וקורים אותו השליך הגה הוא מנהג יפה
ויותר טוב הוא אם יחי' חוץ לעיר ויעמוד
על שפת הים או על שפת הנהר או
המעיין ויקרא שם ג"פ של מי א' כמוך
כו', תתן אמת לעקב כו', שבוך מכה
המורשתי שאלו הם בחי' י"ג תי' דיקנא
עילאה דא"ל ונריך שחבוין בפי' המלות
אריך נרמזים בהם הי"ג תי' כנודע והיכן
הוא מקום כל תי' ותי' באיזה מקום מן
הפנים העליונים דא"ל כו', מי א' כמוך
א. נושא עון, ב. ועובר על פשע, ג.
לשארית נחלתו, ד. לא החזיק לעד אפו,
ה. כי חפץ חסד הוא, ו. ישוב ירחמינו,
ז. יכבד עונומינו, ח. ותשליך במלכות
ים כל חטאתם, ט. תתן אמת לעקב,
י. חסד לאברהם, יא. אשר נשבעת
לאבותינו, יב. מימי קדם, יג. וכשתאמר
ותשליך במלכות ים כל חטאתם תכין
שיושלכו כל חטאתיך ועוונותיך וגם
המקטרג העליון יושלך במלכות הים
העליון כי לסבה זו הולך לאומרו על הים
או על המים חיים כו' :

מז [ד"צ ע"ג] א"ל הר' משה גלאנטי
ששמע ממוז"ל שאם האדם
(מב) יתענה בו' ימים שבין ר"ה ליוה"כ

ויעשה

בני אבא

(מז) בימים האלו, כ' בם' או"ל בעמוד התפלה סי' ל"ה ס"ד וו"ל טוב להעביר העונות
מעל מזהו ומעל ידיו בדמעות :

(מב) האדם יתענה בו', ומי שאין יכול להתענות כ' בם' וזכרי חמה ס' שמות על ד"כ
ט"ב ודף ה"ס די"ג ע"ב וו"ל תיקן אחר יש לזה שאינו יכול להתענות שכמו
שבזמן בהמ"ק קיים הי' אדם מקריב קרבן ועתה שנחרב הבית תשלמו מכפר לו ג"כ זה שאינו
יכול להתענות יתפלל ויכוין בתפלתו בענין זה ויעהר עכ"ל עיי"ש שפי' כן דברי הוהר :

שום חטא ביום ר"ה, האמנם בענין הוודוי
ביום ר"ה נמלאו בם"ה מאמרים חלוקים
כי ממאמר א' נר' דאכור לפרשא חטאוי
בהאי יומא ובמ"א נראה להיפך, ומוז"ל הי'
נוהג להתוודות על חטאיו בלחש שלא
ישמעו הדברים לאזניו והי' אומר כי המאמר
הא' שבס"ה לא אסר אלא בקו"ר ולא
בלחש ואמנם אפי' בלחש לא הי' נוהג
להתוודות אלא בעת הקיעת שופר דמיושב
לפי שאז מתערבב השטן ואינו משגי'
לקטרג ואז דברי הוודוי עולים למעלה
בהתחברות קול השופר העולה למעלה גם
הי' נוהג מוז"ל לבכות הרבה בתפלת ר"ה
אפילו שהוא יו"ט ומכ"ש בתפלת יוה"כ
והי' אומר מוז"ל כי מי שאין בכי' נופלת
עליו (מא) בימים האלו הוא הוראה שאין
נשמחו הגונה ושלמה גם הי' אומר כי יש
בנ"א נידונים ביום א' ואז הם דינא קשיא
ויש נידונים ביום ב' שהוא דינא רפיא
ורוצה הב"ה לרחם עליהם ודן אותם ביום
הב' ואמר כי האדם המופלת עליו בכי'
רבה מחליו בימים בהם בתפלה הוא הוראה
שנידן באותו שעה למעלה אם ביום א'
ואם ביום ב' :

כו ענין השינה בר"ה נלפע"ד ששמעתי
ממוז"ל שאין לישן ביום ר"ה
לפי שז"א הוא ישן למע' עד שנתעורר
ע"י הקיעת שופר כו', אשר ז"ס ממוז"ל
כי תקיעת שופר הוא לומר עירו ישינם
מתרדמתם כו', וכבר יתבאר לקמן כי
עד יום ב' של ר"ה הוא ישן וכוונתו
הוא לעוררו, ולכן אין ראוי לישן האמנם
נלפע"ד ששמעתי ג"כ ממוז"ל שאין זה

ביאור והוא כי אין זה מספיק רק לחול ולכפר להעביר מעליו ביסורים שהם עמודים לבוא עליו בעוה"ז לסבת עוונותיו אבל עקר עונש עוונותיו והוא מה שעמד ליענש בניהנס אחר פטירתו אין זה נמחל ע"י התעניות הנו' אמנם לריך לחי' אחרים כאשר בארנו בספרינו אלה:

מח [דצ"ז ע"ג] יש בזכרנו לחיים י"א ח'בות וזה סדרם זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים כתבנו בספר חיים למען חלקים חיים ולא יאמר אל מלך וגם לא יאמר אל חי כו' [דל"ז ע"ד] כי אין להוסיף בזכרנו יותר מ"א ח'בות כנו' כו'. אח"כ ברכת אלה גבור 'ומיקטו בה נוסח מי כמוך אב הרחמן כו', והם ח' ח'בות ואלו הם מי כמוך אב הרחמן זוכר יאוריו ברחמים לחיים ויש בין התפלות שינוי שבתפלת שחרית ומנחה וערבית תאמר אב הרחמן ובתפלת מוסף תאמר אב הרחמים וגם זה נוהג בתפלת יו"ט [א"ש כך קבלתי מאבא מאר"י] לומר אב הרחמים גם בתפלת מוסף של יום השבת שאירע באמלע ע"ת] עוד שמעתי מפי מגידי אמת מן החברים שלנו שאמר להם מו"ל

בני אבא

(מנ) ב"ר יום מהם מכפר, כ' כס' נחל קדומים כס' נזכים ע"ס ושבת עד וגו' וז"ל כי התשובה לא תכון אם לא בשמירת שבת כו' כי ע"י החטא ממשיך הטומאה בפנימיותו ובחליניותו אמנם ע"י התרעה והכני' ממשיך בתוכו קדושה אבל לריך להמשיך ניצוץ שכינה ואותו ניצוץ מנרש בה הטומאה מפנימיותו והב' לריך לעשות חבילות מצות באברים שחטא בהם ועי"ז יתהוו מלאכים ויגרשו מלאכי חבלה אשר בחליניותו ופתיים א"א כ"א בשמירת שבת כי אז יזכה לניצוץ שכינה על נשמה דאחילות גם לריך זמן רב לקיים מצות באברים שחטא ומי יזכה אבל שמירת שבת שקול ככל התורה והוי כאילו קיים מצות חבילות. הראת לדעת דלא אפשר לשיב בתשובה אלא"כ יודרו. מאוד בשמירת שבת והיא ריח גדול דבנקל תעלה תשובתו לפני ד' כו' וכפ' וילך כ' דעיקר תשובה לשוב לתורה כמי שתקנו בתעלה כו' הסיבנו אבינו לתורתך ואה"ז וקרבנו ואה"ז והחזירנו כו' עכ"ל ובעין זה כ' האו"ה פ' נזכים ע"ס ומל י"א את לבבך שהתחלת התשובה שריך השב עשות הוא תלמוד תורה עיי"ש שפי' בזה הפסוק:

(מד) ג"פ ככל שנה, כ' בנז"ק פ' משפטים דק"ט ע"כ וז"ל וזאת עמא קדישא דאתקריאו עאזא דקב"ה לתקרב גרמייהו קרבנא קמי' כד"א כי עליך הרגנו כל היום נחשבו כזאן עבה וקרבין גרמייהו כעאזין כמעניתא דמיעט חלבא ודמא דמעניתא איהו חבוב יתיר מקרבנא דבעירין כו' וכאזין איהו ישראל דמקרבין רוחין דלהין קרבנא קדש ד' עכ"ל. וז' בנז"ק פ' יתרו דל"ח כו"כ וז"ל חיובתא לניעט אלטער דלא למנדע בהו אחרא עכ"ל:

ויעשה בהם תשובה (מנ) גמורה כל יום מהם מכפר על כל העוונות שחטא כל ימיו ביום שכיולא בו כילד הרי שחל יום א' של ז' ימי תשו' הנו' ביום א' של השבוע והתענה בו ועשה תשו' בו הנה הוא מכפר ע"כ עבירות שעשה האיש ההוא בכל ימיו ביום א' שכל שבו מכל ימי חייו ואם החזנה ועשה תשו' בכל ז' הימים ההם יתכפרו לו כל עוונותיו שעשה כל ימיו. גם נלעפ"ד אני חיים כי גם אני שמעתי ממזו"ל כי העושים ד"פ בכל שנה ג' ימים רגופים הם ולילויהן שהם קודם ר"ה וקודם יו"ט וקודם עשרה בטבת וקודם י"ז בתמוז אף אם לא עשאה רק פ"א בשנה בכל ימיו יספיק ואין לריך לעשותה בכל שנה ושנה, אבל אינו מספיק רק לבטל מעליו מה שנגזר עליו לבא בעוה"ז לסבת עוונותיו, אבל עונש עו"כ אינו נמחל בזה. מ"ש כס' התשובה שחיבר הרב ר' אליעזר מגרמזיא ז"ל הנק' מורה חטאים המתענה (מד) ג"פ בכל שנה בד' זמני התקופות ג' ימים רגופים בכל פעם מהם מתכפרים כל עוונותיו כך הוא האמת, אמנם דברים אלו לריכים

הוא שימעות] ונודע כי שם ע"ב הוא גג"ג אותיות ג"פ ע"ב ואח"כ נכללן בע"ב תיבין א"כ הם ד' ובכן, ואמנם ענין ד' ובכן לו הם ד' הוי"ת עסמ"ב באופן זה כי הוי" דע"ב הרי היא נודעת כי גם היא במספר ג' אותיות בכן גם הוי" דס"ג עש"י אותיות הם ע"ג כמנין ובכן עם הכולל גם הוי" דמ"ה עם חשבון ד' אותיות הפשוטות הם כמנין ע"א ועם הכולל הרי ע"ב, אמנם הוי" דב"ן היא בבחי' ריבוע כזה י"ה י"ה י"ה י"ה"ה שהיא בני' ע"ב כו', ועתה נבאר כ"א מהן, ובכן יתקדש שמך כו', [דל"ז ע"ב] הנה זה ובכן הא' הוא הוי" דע"ב דיוקן אשר הוא בסוד החכמה הנק' קודש כו', ובכן תן פחדך כו', לריך להגיה מלת כמו שידענו ולהסיר מלת כמו כנודע ואז יהי' מספר תי' סדר ובכן הזה מ"ב תיבין כנגד שם מ"ב כנודע שהוא בגבורה ובפחד כנודע כו' [א"ש גם קבלתי ע"פ לומר אגודה אחת בגמול :

ג ובכן תן כבוד ד' לעמך כו', לריך להגיה ולומר ותקוה טובה לדורשך כי לריך האדם לפרש ולבאר בלשון שאלתו, ולכן ל"ל ותקוה טובה לדורשך ולא ותקוה סתם וביאור המלות הוא כי הנה אנו עתה בזה, ובכן הג' שהוא בז"א ככ"ל שהוא בסוד הוי" דמ"ה דאלפין, ולכן לריך להזכיר בו ענין תקוה טובה הזאת והוא כי יש בו אותיות תי"ק ו"ה פ"י כי הילי' והעשי' הם תי"ק וגרתק של ב' אותיות אחרונות וה' של הוי" וזהו ותי"ק ו"ה והענין הוא כי הנה אומות העולם אין להם בחי' רוח ומכ"ש נשמה רק בחי' נפש בלבד מעולם העשי' ואף נפש זו היא מן הקליפה דעשי' הנקרא רע, ולכן אנו אומרים בימי החול בעמידה למינים א' תהי תקוה פ"י שאנו מתפללים שלאומות

מוז"ל שגם במנחה של יום שבת יאמר אב הרחמים והדבר מצוה כי במנחה דשבת יש עלי' דומיא דתפלת המוסף והוא פשוט. גם מלאמי במחזור של מוזה"ה שעשה הגהה כי גם בתפלת נעילה ביוה"כ יאמר אב הרחמים כמו במוסף וכן שמעתי מפיו כשהי' מתפלל כו', ודע כי בכל י' י"ת ל"ל אב הרחמן שהוא בז"א אכל בתפלת המוספין דר"ה ויוה"כ ושבת שבתים ל"ל אב הרחמים לפי שאז עולים עד או"א ונידע כי אבא עילאה נקרא אב לכל הרחמים כולם כי הוא ראשית קו הימין כו' [דל"ז ע"א] ביום ר"ה נידונין כל הנשמות העתידים לחזור בגלגול בעוה"ז וזמ"ש זכר יצוריו ברחמים לחיים ולא אמר זכר אותנו ע"ד מ"ש זכרנו לחיים אלא זכר יצוריו הם הנשמות הנז' שזכר אותם ברחמיו ית' להחזירם לחיים ולהחיותם בעוה"ז בסוד חזרתם בגלגולם וזה מ"ש בתפלת המוסף בזכרונות אלה זכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם כו' מ"ל נפקד כהיום הזה כו' :

מש לדרור ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש, דע כי ביי' אין לומר כל סדר זה מן לדור ודור ע"ס הברכה דאחא קדוש עם ד' פ' ובכן דאלעריכו למימר והם ובכן יתקדש כו' ובכן תן פחדך כו' ובכן תן כבוד כו' ובכן לדיקים וכו' וא"ל סדר הזה כולו אלא בב' ימים דר"ה ויוה"כ בלבד אכל ביי' י"ת אין בחי' או מתגלים, ולכן אין לאומרים אז זולתי זכרנו בברכת אבות ומי כמוך בתה"מ ואחא קדוש כסדר ימי החול, אלא שחומם המלך הקדוש כו'. ובכן יתקדש שמך וי', דע כי ד"פ נזכרו בכלן מלות, ובכן שלא כדברי הפוסקים ממנין זה וגורעים ומשנים כפי העולה בדעת, והנה ובכן הוא בני' ע"ב [א"ש הוא"ו

מנהגי האר"י ענין ר"ה ויוה"כ פתורא דאבא מג

דין. [ד"ק ע"א]:
גב מנהג של הכפרה המנהג הנו
 בספרי הגאונים הי' מו"ל

נוהר מאד לקיימו והי' לוקח תרנגול א'
 לבן לב"א מבני הבית הזכרים ותרנגולת
 א' לבנה לב"א מבני הבית הנקבות ואפי'
 לאשה מעוברת ישחוט עליו מספק תרנגול
 א' וזכר אולי הוא זכר ותרנגולת א' נקבה
 אולי הולד נקבה ועוד תרנגולת אחרת
 בשביל האשה עצמה, כמלא שם ג'
 תרנגולים ב' נקבו' וא' זכר לכל אשה
 מעוברת וזמן שחיטתו הוא בליל עיה"כ
 באשמורת קודם עלות השחר אחר סליחות
 כו'. המנהג (מו) שנהגו להתעטף בלילות
 בליל יוה"כ מנהג כהן הוא וטעם המנהג
 הזה כי לעולם סוד העליות הוא א"מ
 כו', ולפי שהענין הזה נעשה מאז ליל
 יוה"כ ולא הולך א' תפ"י כו', לבן
 אין לורך לברך עליו ברכה להתעטף
 בלילות [א"ש אני ראיתי למו"ל שהי'
 מתעטף בלילות קודם שישקע החמה ולכן
 הי' מברך עליו להתעטף בלילות, וכן
 אני נוהג אחריו]:

גב המנהג שנהגו להוליא ס"ח אחת
 או ג' ס"ח בליל יוה"כ
 ואומרים עליו החרת נדרים שהוא כל
 נדרי נזכר בס"ה פ' פנחס ברע"מ בדרנ"ו
 ע"א וו"ל ובג"ד תקינו לומר ב' כל
 נדרי

של אומות העולם וגם למינים שלא יהי'
 להם חלק ומי"ק ו"ה שם ילי' ועשי' ואפי'
 בנפש דעשי' מלך הקדושה לא יהי' להם
 שום אחיזה כלל, אבל עתה ביום ר"ה
 אנו מתפללים שאנו דורשיו ית' שיתן
 לנו תקוה מלך הטוב ר"ל שעל הפחות
 אם אין בנו מעשים לקבל הנשמה העליונה
 מכולם שהיא מן הבריאה לפחות אל יחסר
 לנו רוח וכפז מן ילי' עשי' הנק' תקוה
 מלך הקדושה שבהם הנק' טוב וזמ"ש
 ותקוה טובה כו' [דל"ז ע"ג]:

נא ברוך אחת ד' המלך הקדוש ז"ל
 הנולך הקדוש בב' ההי"ן
 כו', גם המלך המשפט שאומרים בעי"ת
 כו', וכחוב לחיים טובים כו', נלע"ד
 ששמעתי ממו"ל כי אהנו נמשלים אל
 הכותי הזה היודיע לשאול שאלותיו בהדרגה,
 ולכן בברכת אבות שלנו זכרנו לחיים
 סחם ועתה הוספנו לשאול שהיו טובים
 כו', מה שאומר במוסף ועקדת יצחק
 היום לזרעו ברחמים תזכור שמעתי בשם
 מו"ל שזו הנוסחה היא האמיתית לומר
 לזרעו ולא כדברי הנוסחא האחרת לזרע
 יעקב כו', ענין א"מ שנתקן אחר (מה)
 העמידה בכל י"ה באמרוך א"מ קרע
 רוע גזר דיננו תכין צמלת קרע א' שם
 קר"ע שט"ן והוא שם הב' דש"מ"ב
 ותכין שט"י שם זה יקרע רוע גזר

בני אבא

(מה) **אחר** העמידה בכל י' י"ת. ב' כס' או"ל בעמוד התעלה סי' ל"ו ס"ג וו"ל כ' ר"ח
 בשם הרמ"ק ז"ל כי הימים שבין ר"ה ליוה"כ הם כתי חו"מ ואסורים במלאכה
 רק בעסק התורה והתשובה והתבודדות:

(מו) **המנהג** שנהגו. עי' רמ"ז ס' אחרי על דס"ח ע"כ ודף הס' שלי דקי"ג סוף ע"א וריש
 ע"ב מ"ס כתיובת אכילה עי"כ. וב' כס' או"ל סי' ל"ו הל' יו"כ כסעידת עי"כ
 יוהר מאד שהי' ד"ת על השלחן עוד כ' שם טוב לומר כל סדר תהלים ביו"כ כשאומר הודו
 ביה"כ יראה שיתקין כל חוליותיו שבשרה ליל יוה"כ נהגו להיות נישור כל הלילה וטובים
 בתורה ושוב ללמוד סודות התורה כי שער ביה"כ או סתחים ועוב ללמוד מסכתא יומא עם
 הכרענורא עכ"ל:

להעבירו מעליו ולפיכך אמר"ל הרואה קרי בליל יוה"כ הוא מסוכן ח"ו:

גד מצאתי בס' (מו) המחזור של מו"ל כו', כתוב בחזק

כו', יום לזכר ישיא אדם חיים וכפרה ויעמוד בשעת הולאת ס"ת ויקרא ג"פ י"ג מדות ואח"כ רבש"ע מלא כל משאותי לטובה והפק רצונו ותן שלתי לי ולבני ביתי חיים טובים וארוכים בכבוד ובמנוחה ביראתך ובתורתך בשלום ובהשקט ובבטח ופדינו מכל לרה ויגון וממות ומכל שעות רעות המתרגשות ויולאות לעולם וכפר עוונותינו ואשמי' אב"י, ויזכור שאלו ג"פ, וכן במוסף ובמנחה כדי שישלים שאלו ג"פ וזמנתן שאלו ויקרא ג"פ ואני תפלה, גם זה מלאתי אחר כל הגו' וז"ל יום לזכר ישיא אדם חיים וכפרה שכתוב למעלה עד ויקרא ג"פ ואני תפלה, גם זה כתוב סמוך לו תיכף או השמות ואולי שגריך להזכירם או לכיין בהם אחר נוסח התפלה והשאלה הנ"ל ואלו הן.

בראשית שמות ויקרא דברים שיר מנילה רוח
 יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל
 איכה קהלת יהושע שופטים שמואל מלכים
 אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ
 ישעי' ירמ' יחזקא תריעשר תלים איוב משלי
 וְאֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ
 דניאל דה"י עזרא
 וְאֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ

ואנו

בני אבא

(מו) **בס'** המחזור של מו"ל כו', אעתיק לך ידידי קורא נעים ממחזור ספרדי תפלה נוראה מבטל אזה"ח ז"ל, וז"ל תפלה לזיכרון סידר הרב המובהק והכולל ההסיד והענין כמנהג"ר חיים בן עמר זלה"ה לאומרה ביו"כ כבוד שהש"ן אומר ויעבור יהי רצון מלפניך אבינו מלכינו ידידות אור נפשינו רוחינו וגשמתינו למען ברייתך אשר כרת לשלש עשרה מדות שאין חזרת ריקס מלפניך וזכר אהבתינו והשכ שכינתך לבית קדשינו והחזור להשתעשע בנו כימי קדם כי קשה פרידתך ממנו כפרידת נפשינו מנושיו המו מעינו וכלתה נפשינו אל גאולת שכינתך ואל מעין קדשך ולרצונך ד' נכסשינו הגנו מחתנינו וכוכים לפיך ד' אב הרחמן על גלות השכינה הושיעה ד' שכינתך ודבק נפשינו באהבתך הנעימה והעריכה על נפשינו רוחנו וגשמתנו וייעול מלכינו בהיכליה:

גדרי, ובענין הס"ת שמעתי מחבר א' הוא הר"ם ז"ל שזוהו מו"ל פעם א' בליל יוה"כ שיקנה מלות הולאות ס"ת בלילה ההוא בכל מה שיוכל לקנותו כי אז הי' לריך לתקן איזה ענין והודיע לו כוונה גדולה שיכין בעת שיוציא הס"ת ונראה מזה כי יש סגך במנהג הזה להוציא הס"ת. גם הי' ניהג מו"ל להיות ניעור כל ליל יוה"כ ועוסק בתורה [א"ש כן נהגתי במחורתי כמה שנים ונלע"ד הט' הוא כדי שלא יראה קרי בליל יוה"כ ח"ו, ולכן בליל יוה"כ נוהגים לקרות אחר כל סדר תפלת ערבית ד' מזמור' הא' שבס' תהלים, והם מן אשרי ולמה רגשו מזמור לדוד, למנלח בנשיטת עד לבטח תושיביני, וסגולתם הוא כי יש בהם י"ג תיבות כמנין קרי ומי שקורא אותם ומכין בהם לא יראה קרי בליל יוה"כ ההוא גם ר"ת וס"ת של ד' מזמור' או הם בגי' קל"א ויכוין כי קל"א הם בגי' סמ"ל [א"ש ז"ע כי אינם לא קכו' כו', א' מן אשרי האיש, וס"ת מתאבד, ד' למה רגשו, ל' ס"ת מחוסר בו, ו' [ד"ק ע"ב] מ' ממזמור לדוד, ס"ת מן סלה, ה' ל' מלמנלח, י' מש"ת תושיביני, ויתכן שהוא מונה בחשבון א' מאשרי, וה' מהאיש והם קל"א כנ"ל או אם נמנה גם ד' מזמורים עלמם והכולל לכלם ויהי' ה' וקכו' הרי קל"א כנלע"ד] וסגולתם

מנהגי האר"י ענין יוה"כ פתורא דאבא מד

ואני חיים חקרתי לידע מהיכן מוליא השמות האלו וידעתי כי הם מתיבה שניה של פסוק אחרון של הספר אות א' ואחרונה כזה שם י"פ יולא מפ' אחרון של ס' בראשית שהוא וימת יוסף אות א' ואחרונה של יוסף, וכן כולם עד"ו. גם זה מלאתי בחזרת מוסף ש"ך ביוה"כ כתוב מבחון מכנגד היה מקום כבודו עשוי סימן על תיבת היה כזה ומבחון כ' וז"ל יר"מ אבינו שבשמים שתמלא את שאתי ובקשתי כו', בשם י"פ ע"כ ה"ה כסדר שכתבתי לעיל:

נה ג זה מלאתי בס' המחזור של מורו"ל כו', ביוה"כ בשעה שהש"ך אומר היה מקום כבודו י"ש א' מג' שאלות שירלה לשאלו ויאמר בשם י"ה והם קיבוץ קמץ והם בגי' מ"ו כו', וזה יכוין בב' אותיות י"ה הרמזים במלת היה כו'. האוחז ביד מדה משפט כו' וכתוב בחון כתיבת מורו"ל האחו הוא שם בן ד' אותיות כו', ומספרו כשם אהי' הבחון לריך להגיה כך הבחון והוא בגי' אדני והוא שם לל"ה מעולה למעלה על ע"א שמות. הגואל לריך להגיה הגאל והוא בגי' שם כוז"ו ט"ל והוא בגי' הוי' אח"ד ובגי' יד"י די"א וכולם טובים לגאולה ולישועה, הדין באת ב"ש לט"ק והוא שם של כתר הנק' לורט"ק, ההגוי והוא בגי' אזבוג"ה ובגי' דודי וזמ"ש דודי לח, הודאי הוא שם המפורש י"ה במילואו יו"ד ה"א אותיות הודאי ובאותו שם עלה משה למרום, וכן ודאי הוא בגי' אהי' עוד ירלה כי ודאי הוא שם קדוש היולא בר"ת ויברך דוד אה ד' [ד"ק ע"ג] החוקק לריך להגיה החת"ך והוא שם המפורש יולא מפ' פותח את ידך ס"ת הציב בגי' והי' והוא שם א' מע"ב שמות היודע והוא בגי' המלך והוא שמו של כתר הקב"ה:

נו [דק"ב ע"ג] מה שנהגו לומר אחר תפלת הנעילה ז"פ ד' הוא האקים והש"ך אומר פ"א והקהל עונים אחריו וכן עד ז"פ ואעפ"י שאנו כופלים בכל פעם ד' הוא האקים כו' לפ"א תחשב כמ"ש והענין הוא כי הנה שמעתי ממורו"ל כי ד' הוא בעתיקא והאקים בז"א כו' גם שמעתי ממנו כי ד' בז"א ואקים במוק' ונלע"ד שיהיישבו ב' הדרכים האלו עם מה שנתבאר אח"כ כו' ונמלא כי ד' הוא האקים הנאמר בתחלה הוא כנגד ז"א הנק' הוי' שעלה עד מקום נוק' הנק' אלקים בערך ז"א ואח"כ כופלים ב' ד' הוא האקים כנגד עתיקא קדישא הנק' ד' אשר עתה נעשה אלקים ע"י עליית ז"א וחרין נוקבין דיליה ואימא עילאה שם בעתיקא כי כלם נקר' אלקים כנו' ונמלא כי י"ד פעמים ד' הוא האלקים אינם רק ז"פ בלבד: **נז ונחזור** לבאר ענין ד' הוא האקים כי הנה אקים הוא נוק' והוי' הוא דבורא והקטן נחלה גדול והול"ל אקי' הוא הוי' וא"כ למה אנו אומרים ד' הוא האקים, אבל הענין יובן עם הנ"ל, כי הנה ביוה"כ עלתה רחל עד חזרת מוסף בכחר דאמא ואז ז"א עפל אלי' כי הוא לא עלה כלל והוא עלתה כל המדריגות ההם ועתה אחר המנחה והנעילה אשר עלה ז"א עד מקום נוק' והשווה אי' ולכן אומרי' ד' שהוא ז"א עד מקום עליית נוקבא הנק' אקי', ונלע"ד כי כפי זה הי' לאומרו אחר תפלת לחש דנעילה ולא אחר החזרה ואפשר כי הטעם הוא שלא להפסיק בין הלחש והחזרה. גם יובן ע"ד הנלע"ד שכתבתי לעיל כי ב' כוונות נכללו כאן ענין וז"ן וענין ז"א ועתיקא וכיון שאין עליית ז"א בעתיקא עד אחר החזרה לכן אומרים ד' הוא האקים אחר חזרת העמידה. וטעם אמירת

מנהגי האר"י ענין יוה"כ וענין סוכות פתורא דאבא

אמרת ז"פ הוא כנגד ה' קלות דאלי' אשר עלה ז"א למעלה מהם ועולה עד הבינה שהיא למעלה מז' תחתונות דאלי' [דק"ג ע"ג]:

נח דרושי (מח) חג הסוכות. הנה בעת נטילת הלולב שלא ע"י זמן ההקפה לריך לנענע הלולב והנענועים הנודעים להמשיך החסדים ממקורם ושרשם אשר בדעת דז"א כמשי"ת בדרושים אבל בזמן ההקפה אין לורך לנענע הלולב כי הוא בסוד אור המקיף הנגלה וא"ל לנענעו גם לריך שלא להפריד כלל את האחרון מן הלולב אלא ב' ידיו סמוכות זו לזו ומתדבקין יחד הלולב והאחרון. וגם בעת הנענוע תכין בעת הבאת הלולב שהביאיו כנגד החזה שבגופך לפי הכוונה שבאר לקמן בע"ה. גם סדר נענוע הלולב כך הוא להוליך הלולב למרחוק ולהחזירו להביאו פ"א וכן פעם ב' וכן פעם ג' הרי הם ג' הולכות וג' הובאות בכל קלה מז"ק שלא כאותם הגוהגים לעשות ג' נענועים בהולכה וג' נענועים בהובאה א' ומוליכין הלולב מעט מעט ג"פ בהולכה א' וכן בהובאה:

נח ג תזהר שלעולם תקח הלולב ותנענעו דרך גדולתו שהוא שרשו למטה וראשו כלפי מעלה אפי' בעת שתנענעו נגד מטה שלא כאותם הגוהגים אז לכוף ראש הלולב

כלפי מטה והשורש ביוה"כ כלפי מעלה, אבל תניח הלולב כמו שהוא ראשו למעלה וסופו למטה לא שתשפיל ידך יותר למטה ממקומם ושם תנענע הלולב ג"פ ראשו למעלה וסופו למטה והנענע יובן במ"ש בדרושים של הלולב [ק"ג ע"ד] שכוונת הנענועים הוא להמשיך הארת הדעת למטה והו"ק כולם הם בדעת, וגמלא כי אפי' בנענוע של מטה של הדעת הנה הוא למעלה מראש הלולב שהוא למטה בגופא דז"א כמ"ש במקומו:

ג סדר הנענועים הם בז"ק ע"ד ו' לירופי יוה"כ הנו' בס"י כו' והנה הם כסדר הו"ק ממש דז"א שהם חג"ת נה"י ולכן נענוע האחד הוא ללד דרוס כנגד החסד ואח"כ נענוע הב' הוא ללד לפון שהוא בגבורה והג' במזרח שהוא בת"ת והד' והה' מעלה ומטה שהם שחקים נלח והוד זעג"ז. והו' הוא במערב שהוא היכוד שעליו אמרו שכינה במערב כו' כך מספר הפעמים של נטילת לולב הם פ"א בעת הברכה ואח"כ ד"פ אחרות באמצע סדר ההלל והם בזהו לד' כי טוב הא' פ"א ובאח"ד הושיעה נא כפול"ב פ' ובזהו לד' כי טוב האחרון פ"א. והנה טוב הוא שאחר עלות השחר שהוא כבר יום קודם שתתפלל תמול הלולב בתוך הסוכה ותברך עליו ואח"כ הד' נענועי' של הלל יהיו בביהכ"נ ומה טוב ה' אש הי"ת

בני אבא

(מח) **דרושי** חג הסוכות. ראיתי להעתיק כאן דברי הנאמ"ח בס' תנז' בתחילתו ד"ה וע"כ כאשר כו' הנה גיף הסוכה בדפנותי' וסככה הוא הגוף שבמזו' אבל לא זה הוא העיקר. והעיקר הוא הנשמה שבה שהוא שהאדם מראה שנכנס כולו עם אבריו וגידיו תחת לל כוכה שהוא שמו ית' הוי' אדני ואינו רוצה להסתופף בשום לל אחר כ"א רק תחת ללו ומקבל עליו יהודו ית' באמת ובתמים כי כל המלות שבתורה מורים הכל על יהודו ית' וזה הוא כל השלימות והתיקן כו' וכשנכנס לסיכה יכוין שנכנס כולו לרשות היחיד שלא ללאת הולת אף במחשבה קלה מדבר שאינו נוגע לעבודתו ית' כו', רק מי שמוח שכלו גדול יכול לידע בחי' כל מזו' באור ותי' למעלה כו' אופן יהודו באיבריו נגד אורות מזו' זו למעלה אבל בכלל כולם מורים על יחיד שמו והוא הנשמה שבהם והעושה אותם בהניף לבד כו' הו' כמו הנפל וכס' או"ז סי' ל"ה ס"א כ' יש להרבות בלדקה ערב סוכות כו' טוב להדליק בסוכה ז' נירות כו' יזהר שלא לדבר בסוכה בימי חג הסוכות אלא בד"ת כי גדולה קדושתה עכ"ל:

מנהגי האר"י • ענין סובות והו"ר פתורא דאבא מה

הייט מתפלל בסוכה כדי שתתפלל ותעול

הולך בצרכתו בשעה הראויה לו שהוא אחר תפלת שחרית קודם ההלל :

סב מנהג ליל הו"ר, והנה לקמן בע"ה נבאר ענין החומה הנעשה

בליל זו, ולכן לריך להיות (ז) נעור כל הלילה הזה יען כי בו מדונים כל הנבראים בו, וזה הסדר שתעשה הנה בחצי הלילה הא' תקרא ספר ואלה הדברים כלו ע"ס פ' ואלה הברכה בו, ואם השלים קריאתו קודם שיהי חצי הלילה תעסוק בתורה ובספרי קבלה אם תראה ולא בדבר אחר ועיקר הדין הוא נידון בחצי הראשון של הלילה בו, ולכן אחר חלות לילה הוא שיוצאים לראות לל שלהם בלבנה כי כבר נגמר הדין והוא טעם אותם שמהגים לומר סליחות בליל הו"ר אחר חלות קרוב לאשמורת הבוקר האמנם אסור לומר ויעבור וי"ג מדו' וסלי' אשר הם כיוצא בזה לא יאמר רחמנא אדכר לן קימו' בו, אלקוט שבשמים בו, דעני לענוי' בו, ד' הוא האקים בו, ד' מלך בו, עשה לימן שמך וכיוצא באלו יכול לומר גם ביום הו"ר בתפלת שחרית יאמר ע"ד הנו' חוק מו"ג מדות של ויעבור וכיוצא בזה בו :

סג ריר שמונת תורה אסור (יא) בתשעה"מ לפי שאין טוק' דו"א רחל מודווגת עמו עד תפלת מוסף של היום ואעפ"י שבשאר ימים שבין ר"ה לח' עצרת מותרים בהשג"מ העשם הוא כמ"ש ואטו

סב א' וענין הד' נעמשים שבתוך קריאת ההלל הנו' לריך שיכין בכל פעם כנגד הוי' א' במילואה, אמר הכותב חיים נלע"ד שהם סוד ע"כ ס"ג מ"ה ב"ן, גם בענין ההלל לריך לכפול כל הפסוקים ב"פ מן פ' אידך כי עינתי בו, עד סוף ההלל שהוא פ' הודו בו, האחרון בו, א"ש ק"ל טובא שהרי בס' התי' דמ"ח ע"ב בתי' כ' בו, וגם בס"ה ב'פ' (מט) פינחס בר"מ בדרנ"ו ע"א וז"ל ונעמטין דהלל אינן משותפין בנעמטין דנטיילת לולב ואינון ח"י בלגא ח"י בהודו תחלה וסוף ח"י דנטיילת לולב הרי ע"ב בו, והרב זללה"ה כ' שהם ד' זולת נענוע של הברכה ול"ע ונלע"ד כדי ליעב דברי הרב ז"ל והוא כי הרב נשען ע"מ שיאמר הברכה לבדו תחלה קודם שתתפלל ואח"כ יעשה הד' נעמשים יחד בקהל ואז לריך לכיין כל הע"ב בהלל ובס"ה ובתי' אמרו בזמן שהוא מתפלל בסוכה כמלכות ומברך בעת קריאת ההלל ואז יספיקו הד' הנעמשים מאחר שאין פירוד ביניהם כלל ואז אין לורך ללגא בו, ב'פ' כנלע"ד וכן הלשון מסייע במ"ש והנעמטין דהלל אינן משותפין בנעמטין דנטיילת לולב הרי

בני אבא

(מט) **ב'פ'** פינחס, וכן בסוף פ' תלך דרפ"ג ע"א בהשמטות הוהר הגדפס בסוף הו' דש"ע ע"א ובס' אור ישראל מקאזינין בת"ז חו' ו' על דכ"ג ע"א וזה"ש דשום ירושלים ח"ו כ"ט ע"א כ' בס' ע"ז וז"ל והי' נראה כי בזהר מייירי ביום א' דסיכות דלזו כל הכוונות מחסד דחסד ולכן יכול ההסד דברכה להזערף אבל בימים האחרים דהברכה הוא בחדר אחד והע"ב נעמשים הם מחסד אחר אז לא מוזערפו והמשתקים טען וכחצו כוונה זו גם ביום א' ומ"מ מפני שאנו מדמין לא נעשה מעשה וכו' :

(ז) **ניעור** כל הלילה, כ' בס' או"ז סי' ל"ח ס"י יסבול ליל הו"ר כדי שיהי נקי כל הלילה לחורה ולתפלה עכ"ל משמע דהעבילה תהי' בכניסת הלילה :

(גא) **אסור** בתשעה"מ, ובגלויות ב' הלילות אסיר כ"ב בס' או"ז בס' ל"ח סי' א' :

כי בכל או הימים יש זיווג עליון של ישראל או יעקב עם לאה, אבל עתה ביום ח' עלתה לא ים זיווג לא ברחל לבדה, והנה אין זיווג שלה, לא בחפלת מוסף כנו' [דק"ד] יום שמחת תורה מה שנהגו להוציא הספרים מחוץ לביכל, וגם להקיף עמהם התיבה בשחר ובמנחה ובערבית דבמולאי יו"ט מנהג אמתי הוא כו', וראיתי למוז"ל נזהר מאוד בדבר זה להקיף אחר הס"ת או לפניו או לאחריו ולרקד ולשורר לפניו בכל יבולתו מולאי יו"ט אחר הפלת ערבית והי' מקפיד מאוד לעשות אז ו' הקפות שלימות וזאת הקפות שלימות של יום ש"ת, אבל בענין הקפות שביום לא נמלאתי עמו ולא ראיתיו גם ראיתיו בליל מולאי"ט שהלך לביהכ"נ אחר והקיף ו' הקפות והלך לדרכו ומלא ביהכ"נ אחרת שנאחרתו בהקפות וחזר להקיף עמהם:

סדר [דק"ה ע"ד] וטעם היות כל נעטע ג"פ הוא כי הנה ג' מוחין יש ברישא דו"א חב"ד כו', הוא כלול משלשם כו', ונמצא כי הדרוס שהוא החסד של הדעת כלול מג' מוחין, ולכן לריק ג' הולכות וג' הובאות כנגד דרוס הכלול מי' מוחין להמשיך הארה משלשחן, ולכן לריק הולכה והובאה כנגד המוח, הא' אשר בדרוס והולכה והובאה פעם ב' להמשיך מוח הב' אשר בדרוס שלא כדברי המהגים לעשות ג' הולכות רגופות בפעם א' שמוליכין הלולב קלת ומזרים ומרחקין אותו יותר ואח"כ מקרבין אותו בג' קירובין ועד ז' כו':

סה [דק"ז ע"ב] כגד נתבאר כו', איך עדיין הדין חלוי כל

יום הו"ר עד ח' עלתה, ולכן יזהר האדם ביום זה להשלים מעשיו ולשוב בתשובה כו', [דק"ח ע"א] אחר שחמרו קדיש תתקבל של אחר סדר ז' הקפות קח ה' בדים של ערבה כשירות כמו אותם שבלולב ולא תקחם קודם ע"כ הלולב כמנהג קל"ת עמי הארץ כי אין ראוי לעורר הגבו' והדיין בזמן כניסת החסדים ומכוין שהם ה"ג מלפ"ך כו', ואח"כ תחבט בהם על הקרקע והכוין כוונה א' בעת החבטה שהוא בזמן [דק"ח ע"ב] הורדת הערבית עד לקרקע והוא לתת בה ה"ג הנו' לעשות בה בחי' כלי במלכות לזורך המ"כ כו', ולכן לריק שחבטו ה' חבטות כנגד ה' גבורות כי בכל חבטה יורד וטותן בה גבו' א' מהם וכוונה החבטה בעלמה הוא הכאת הדיין וירידתו במלכות בבה הנקרא קרקע עולם כנודע, וגם עניינה הוא להכות ולשבר ולהחליש כח הגבו' כדי שיתמתקו ויתבססו גם תכוין בעת החבטה לבס יו"ד הא' וא"ו שהיא בגי' ט"ל כו', ואמנם אין לורך לבדך על הערבה כו':

סו [דק"ח ע"ג] בענין חנוכה. סדר הדלקת נרות ה' נהג כנוסח הב' בב"י כו', והוא כי בלילה הא' ידליק הנר שבגד ימינו שהוא היותר רחוק מן הפתח מכל ז' נרות ובליל ב' ידליק נר הב' לו שהוא יותר כמון א הפתח יותר מן הא' ואח"כ יפנה אל ימין וידליק הנר הא' וכעד"ז כל שאר הלילות עד שנמצא כי בלילה האחרונה מדליק הנר שבגד שמא' שהוא הנר היותר קרוב וכמון א הפתח ומחליל בו ונפנה לנר ימינו הקרוב קרוב קודם, ונמצא כי הנר הא' מכלם שהוא בלד ימין המדליק.

נדלק אחרון כלילה האחרונה. ואמנם נבאר תחילה ענין קדושת הימים (יב) האו ואח"כ נבאר ענין ברכות נר של חנוכה והנה כמו שנבאר שבשבתות ויו"ט ור"ח יש בהם תוס' קדושה על ימי החול, גם בחנוכה ובפורים יש בהם תוס' קדושה יותר מימי החול, אמנם אין קדושתן שיה למדריגת שבתות ויו"ט ור"ח כו', ענין חנוכה ופורים הוא באופן אחר כי תרומתו אינו בזהד ואעפ"י שבחפלה שחרית דחול באלרנו דיעקב בגלג ומלכות בזהד וכפ"ז החול הוא קדוש יותר מחנוכה ופורים אשר תרומתו אינו בזהד, אבל הענין הוא כו', כי הנוקב' יש לה אז תוס' קדושה לפי שאז היא מקבלת הארות' ע"י עלמה כו', כי הנה בחול יעקב יונק הארתו וחלק הארה שלה מן הגלג ומן ההוד ואח"כ טוען לה הארתה וגמשך מן ההוד על ידו, אבל עתה בחנוכה ופורים היא יונקת חלק הארות' מן ההוד ע"י עלמה שלא ע"י בעלה ואינה טפילה אליו בימי החול, והנה ענין זה תוס' קדושה ל"י בזמנים או יותר מבחול:

ענין כוונת הדלקת הנר הסובבים על יחיד א' עליון ושלם הנקרא נר כו' וענינו בקיצור הוא כי ג' בח' יחוד יש לזו"ן הא' הוא בבחי' הוי' אלקי' ומספרו

מ"ז הב' הוא בבחי' הוי' אלקי' ומספרו יב"ק הג' הוא בוי' אלקי' ומספרו ל"א ולפעמים מתיחדים [דק"ח ע"ד] בבחי' א' ולפעמים בשח' ולפעמים בשלשם ואז הוא היחוד הגמור ואז הנוק' נקרא נר כמספר ו' שמות הגו' והנה בצרכה ה"א שהוא להדליק נר חנוכה נרמו שלשתן ובצרכה ב' שהיא שעשה נסים נרמזה הב' ובצרכה ג' שהיא שהחיינו נרמזה התחמונה מכלל כו' מה שמלאתי בקונטרס אחר כי ההוי' הא' שעם אלקי' תהי' במילוי יודי"ן דע"ב וההוי' הב' שעם אלקים היא דס"ג וההוי' הג' שעם אלקי' היא הוי' דמ"ה וג' היות אלו עלמם מה שתכין במילת להדליק שהיא בגי' ע"ב ס"ג מ"ה (א"ש עם הכולל) ומן אלקי' שבחבור ההוי' דע"ב דיודי"ן גם הוא יהי' במילוי יודי"ן שהיא קס"א ועם ההוי' עלמה שהיא ע"ב יהי' שניהם בגי' רגל לרמז כי גם חנוכה נקרא רגל מכלל המועדים כו' בקונטרס אחר מלאתי כי בצרכה א' של להדליק כשיאמר בא"י יכין שזו ההוי' היא ע"ב דיודי"ן ותכין לחבר עמו גם אהי' דיודי"ן ושניהם בגי' רגל וז"ס שתכלה רגל מן השוק ובצרכה שעשה נסים יכין באותה הוי' במנין ס"ג ייחבר עמו שם אלקי' ולכן גם ההוי' דס"ג יכין שהוא בטיקור אלקי' ובצרכה שהחיינו יכין

בני אבא

(יב) **קדושת** הימים האלו. כ' כס' או"ז סי' ל"ט הל' חנוכה וז"ל מזה מן המוכתר להכין כלי מיוחד פיעור הדולק כ"כ שעות לחלק בכל לילה פיעור חני שעה והוא מ"ד פיעורים וסגולתן ליגלל מהריגת דם מזה מן המוכתר להדר דוקא אחר שמן וית כו' כי הנס הי' בשמן והפתילות מהן נייה עד חנוכה המוכתר ולאחר שדולק ליל ח' יקח כל הפתילות ויהיו וידליקם עם שאר שמן וית שנאמר עכ"ל. כ"ע סי' תרע"ג ס"ד כ' אין חוששין לפתילות להחליפם ער שתכלה והוא משבילי לקט כמ"ס בבאה"ג והער"ח מוסיף שכ"א במס' סופרים ומעילס מהמתי שראיתי אנשי מעשה נוהגין להחליף הפתילות בכל לילה ולא ידעתי טעמן עד שמלאתי בכל בו הל' חנוכה וז"ל ונהנו לחדש הפתילות בכל לילה כו' לפי שבכל לילה הי' הנס מהודס, ועוד טעם אחר לחדש הפתילות וזכר למקדש שהיו מחדשין בכל לילה אל מנורת המאור ובמס' כוזרים אין חוששין כו' עכ"ל הרי שמהנה קדמון הי' להחליפם עוד מלאתי למאירי במס' שבת על דכ"א וז"ל ואף חידוש הפתילות בכל לילה אינו מן הדין אלא דרך הידור ומדמיון נירות המקדש עכ"ל ומהמתי בזה שראיתי שמהני אנשי מעשה נמלא בהראשונים:

לבדס שהס כ"ו הרי כ"ו וס"ג בגי' חנוכה
וזה ההמשכה תמשיכנו בטוקב' הנקד' נר
ועי"כ תהי' נר חנוכה עוד יכין במילת
חנוכה אל משחז"ל שהוא אותיות חנו כ"ה
והס סוד כ"ה אותיות שיש בו' השמות
שאמרנו שיכין במלת נר. ברכה ב' והוא
שעשה נסים בו' במלת שעשה תכין שהוא
חיבור ש"ע ש"ה פי' שתכין להמשיך הארת
הפנים העליונים שהס ב' שמות א ומלוייהם
כזה אלף למד אלף למד העולים בגי'
ש"ע בו' ותמשיכס אל שס אלקים דמילוי
יודין העולה בגי' ש' ועס ה' אותיותיו
הפשוטות ה' הרי ש"ה מן שעשה ש"ע
ש"ה וזה יתמחק שס אלקים הנז'. עוד
יראה כי ענין ב' שמות אלו של אל הס
סוד הוי' דס"ג שבארנו במלת חנוכה
שהוא כ"ו וס"ג שהוא הוי' בפשוט ובמילוי
והנה בפשוט הוא אל כי חסדונה הוא כ"ו
וד' אותיותיו והכולל הרי אל כי במילואה
דס"ג יש בו' אותיות ייא"י שהוא בגי'
אל ואלו ב' שמות אל מתמלאים והס
בגי' ש"ע מן שעשה בו' :

ע [דק"ט ע"א] דע כי מה שאנו
לריכין לתקן הוא זוג וזין
ויש כמה בחי' בו' וכן יש בזוג וזין ג' בחי'
א' ו"ק ופי' כשהיא עולה בו"ק שלושים
הס מזדווגות וזה אינו תשוב כ"כ לפי
שרמ"ח איבירה הס מו"ק שלו ולמטה
הס

בני אבא

(יג) שס זה מורה. כ"ל שעשות קטן יש כאן והסופר והסופר השמיט אלל הוא"ו א' אחד
שהיא א' של מילוי וא"ו שהרי אחר ו' הראשונה של הוא"ו נכתב שס אקי' בריבועו
ואחר שס אקי' בריבועו נכתב ו' ה"כ ונחסר הא' שבתוך הוא"ו וכז"ל כזה יוד הא ו"א א' ח"ה
אה"י אהי"ו ו' ה"א וכן ממ"ש הרש"ו כי ב' שמות אלו בגי' נחל עם הכולל ואס איתא שה"א
שבאמצע הוא"ו אינה במספר א"ל לה כולל ודוק גם בפע"ה כ' כמ"ש ודע כי לא אבין כפי' קול
יעקב שכ' הב' שמות מ"ה ואהי' בריבועו משולב אות באות עיי"ש דלא כמ"ש כאן ובפע"ח
דהשס אקי' בריבועו אחר הא' של הוא"ו באמצע שס מ"ה והעטס כ' בדרוש א' של חג הפסח
כי מהא' של הוא"ו יולא השס אקי' בריבועו גם ברמ"ז פ' בשלח על דנ"ד ע"א כ' וז"ל שידוע
שסס אקי"ק יולא מא' של שס מ"ה עכ"ל א"כ אין לשלב אות באות רק כמ"ש כאן ובפע"ח :

יכין באותה ההוי' שהיא במילוי מ"ה דאפין
ויחבר עמה שס ארז' :

סח ונחזור

לברכה ראשונה כמו שאמרנו
כי בתחילה תכין במלת
להדליק שהוא בגי' ג' היות ע"ב ס"ג מ"ה
ותכין להמשיך ג' הוי"ת האלו ע"י הדלקה
זו אל הטוקב' הנק' הוי' דב"ן ובמלת נר
תכין שע"י המשכה זו תשתלס בגי' היחודים
הנז' ותתיחד עם בעלה בגי' היחודים הנז'
אח"כ תכין כי ר"ת להדליק נר חנוכה
הוא שס קדוש הנק' נח"ל הולא מר"ת
נולד חסד לאלפים כנודע ועניינו הוא אור
הנמשך מן א' לז"א כרי שיהי' בו כח
להתיחד עמה בגי' היחודים הנז' שהס
בגי' נר ולכן תכין בשס נחל שהוא בגי'
הוי' דמ"ה דאלפין ואות א' שבאמצע מילוי
אות ו' הוא שס אקי' בריבועו כזה יו"ד
ה"א ו' א' ח"ה אהי"ו אהי"ה ו' ה"א (נג) כי
שס זה מורה ענין א"י המאירה בז"א
בהתלבשה בחוכו (ולפע"ד שמואל כי ב'
שמות אלו בגי' נחל עם הכולל והס מ"ה
מ"ד בו') :

סח אח"כ

במלת חנוכה תכין כי כמו
שהמשכנו הארה מאי' אל
ז"א בשס נחל כרי שיוכל להתייחד עמו
בגי' יחודים הנקד' נר כן עתה נמשיך
הוי' דס"ג של א' שהיא מספר עשר
אותיות המילוי עם חשבון אותיות הפשוט

מנהגי האר"י ענין חנוכה ופורים פתורא דאבא מז

פורים והמשתה והשמחה הגה נתבאר
 חללינו כו' כי בכל זמן של הגלות עומדי'
 זו"ן אב"א כל ימי החול לולי בשעו' התפלה
 ובשבתות כו' והנה כאשר רולים לחזור
 פכ"פ לריך שתקדים בחי' הפלת הדורמיטא
 על זו"א כדי שתעשה הנסירה כו' [דק"ט
 ע"ב] והנה אף בזמן הדורמיטא אין הנקב'
 ישינה כי אז מסתלקין מוחין דז"א ונכנסין
 בנקבה כדי להבנות ולתקן פרטופה כו'
 ובהכרח יש הארה והשגחה זו על ישראל
 מלדה וענין אותה הארה היתה ענין
 מרדכי הלדיק כו' דע כי הגה בזמן
 הדורמיטא דז"א לא בלבד נכנסין המוחין
 דז"א מלד נה"י דאמא ונכנסין בנוק' רחל
 בהיותה אב"א לא אף גם המוחין דבנה"י
 דאבא בסוד ויבין י"א את הללע דא אבא
 ואמא ונמצא כי כמו בהיות המוחין ההם
 תך זו"א היו יולאים מהם ב' הארות לחוץ
 ומבחי' הארת המוחין דאבא יולא יעקב
 מלד פנים דז"א ומבחי' הארת מוחין דא'
 יולאת רחל מלד אחוריו גם עתה יולאת
 מרחל נוק' דז"א ב' הארות או ג"כ בלי
 ספק ולא עוד לא שבהיות מוחין הנז'
 תוך הנקבה נחוספה בחי' הארה ג' כו'
 כי הגה בהיותם תוך זו"א הי' היסוד
 דא' נשלם בחסד דז"א והיסוד דאבא
 שהוא יותר ארוך כנוד' הי' נשלם בסיוס
 היסוד דז"א ממש ולא הי' יולא מחוץ
 ליסוד כלל, אבל עתה בהיותם המוחין
 תוך הנקבה אשר היסוד שלה נוקביי
 קלר מוכרח הוא שהיסוד דאבא יתפשט
 ויולא מחוץ ליסוד נוק' ולחוץ ותתגלה
 הארתו בגילו גמור לגמרי ונודע כי מה
 שהי' מתלבש ביסוד דז"א הוא בחי'
 העטרה של היסוד דאבא שהיא בחי'
 המל' דאבא ואין ספק כי הארה זו הנגלית
 ממל' דאבא הוא הארה גדולה עד מאוד
 והנה שורש נשמת מרדכי היתה מן ההארה
 ההוא

הם ועוד שאינם פכ"פ ועוד כי החיבוק
 אינה בגופה אלא בתחלת ראשה יאינה
 בין תרין דרועין דמלכא. הבחינה הב'
 כשעולה עד המוחין שלו ושם מזדווגת וגם
 זווג זה גם שהוא מעולה מן הא' אינו
 חשיב כ"כ לפי שהכתר שלה הוא כנגד
 הפנים שלו ואינם פנים בפנים והחיבוק
 בלואר. הבחי' הג' כשהיא עולה עד
 הכתר שלו זהו מובחר כי הוא פכ"פ
 והחיבוק הוא בגופ' ממש ואז היא נקרא
 כ"ר כמ"ש בזה רמ"ח איברים ותרין
 דרועין דילי' המחבקים אותה הם כ"ר וזהו
 נר שבת ונר חנוכה אלא שיש הפרש
 ביניהם כי נר שבת עולה היא למעלה עד
 הכתר שלו ממש ונר חנוכה הוא אשר
 יורדים כל הבחינו' אלו אלי' למטה במקומה
 ולכן קיימת שמן של שבת קודם ובענין
 ההדלקה נ"ח קודם כי אם ידליק של שבת
 קודם כבר עלתה ומה התועלת באחרת
 אבל יעשה לה הבנה בהדלקת נ"ח וירדו
 בה האורות ואח"כ בנר שבת:

עא בענין הפורים הגה נוסח ברכה
 אחרונה של המגילה היא
 ה' מטבעות ואלו הם הרב את ריבנו כו'
 והם כנגד ה"ג הנודעות אשר על ידיהם
 יריב את ריבנו וידין את דיבנו כי בהם
 תלוי הדין והנקמה. עוד על ענין על הנסים
 כו' א"ש כ' אבא מו"ל וז"ל כו' ביום ט"ו
 לאחר שהוא יום הב' של פורים בהיותו
 בלפת ת"ו לא הי' אומר על הנסים. א"ש
 גם אני ראיתי למוז"ל שביום הב' של פורים
 בדמשק לא הי' אומר עה"נ והנלע"ד כי
 הטעם הוא כי בענין ההפסקה בעמידה
 לא היה מפסיק מספיקא האמנם בשאר
 מלות פורים כמו משלוח מנות גם מחטות
 לאביוני' גם ביום הב' היה נוהג לעשות
 כן מספיקא. ועתה נביא אל ביאור ענין
 ימי פורים והמגילה והמרדכי ומעות מגבת

ההוא, ולכן על ידו היתה חשועת ישראל כו', וז"ס קריאת המגילה, וגם התפשטותה בעת קריאתה לטעם פירסום הנס והוא ענין הארת עטרת מל' דאבא המתגלית ויוצאה לחוץ, ולכן נקרא מגילה לשון גילוי ולריך לגלותה ולפרסמה כו'.

עב ואמנם היות ימי הפורים האו נעשים בכל שנה ושנה

ולא הספיק לעשות בזמן ההוא לבדו, הטעם הוא כי הש"י ברחמיו רצה שאותה ההארה המתחדשת בהיות המוחין דאז"א תוך הנקבה בזמן דורמיות ז"א לא תבטל לעולם בכל שנה ושנה בימים ההם עלמס כו', אף יהיו ז'ין פכ"פ תתגלה ההארה הנז' בימים ההם ולא תבטל והענין הוא כי בכל שנה בימים ההם כאשר יכנסו המוחין ברחל בסוד דורמיות דז"א אעפ"י שאח"כ [דק"ט ע"ג] יחזרו פכ"פ לא תבטל הארה הנז' ותשאר שם קיימת ונרשמת אחר הסתלקות המוחין האו ממנה ויחזרו בז"א וז"ס מש"ה וזכרם לא יסוף מורעם כי אותה ההארה היא עטרת היסוד הזכר דאבא הנקרא זכר כו', לעולם לא הי' נס גדול כזה, לא בשבתות ולא בז'י"ט להחמיקים ההארה זו אף אחר הסתלקות המוחין מן הנקבה אלא בימי הפורים בלבד ובבחי' זו יש יתרון גדול אל פורים על כל שאר הימים אפי' בשבתות ויו"ט. והנה בכל שנה בימי הפורים כדי לקיים ההאר' הנז' אנו לריכים לעשות ג' מלות והם קריאת המגילה כדי להמשיך ולגלות ההאר' הנז' היוצא' לחוץ בגילוי, והנה לריכות ב' בחי' אחרות, והם או הא' בחי' ההאר' היסוד

ההוא דאבא ברחל לצורך תיקון בני פרטופה כי לכן נכנסים המוחין הנז' כדי להגדילה ולעשותה פרטוף כזו', וזה נעשה בסוד מתנות לאביונים כי רחל נקרא עני ואביון והיסוד דאבא הנקרא לדיק נותן לה לדיקה ומתנות והארה הזה נעשה ע"י שאלו נותנים למטה מתנות לאביונים וע"י מלה זו נעשה דוגמתה למעלה ובחי' הב' הוא כי אחר שנתקן פרטוף רחל עלמו ע"י הדיקה ומתנות לאביונים עוד לריך הארה שתינתן בה בסוד המוחין עלמן שלו המתלבשין בתוך פרטוף י"ס שלה כנודע ולריך שתחמיקים הארה הנז' במוחין שלה כל הימים ההם הנקרא פורים וישאר קיימת שם אף גם אם יסתלקו המוחין דאז"א אחר הדורמיות ותחזור פכ"פ, ועכ"ז תשאר הארות המוחין ההם קיימים במוחין שלה ולא יסתלקו לגמרי כבשאר זמנים ככ"ל, וענין זה תלוי בקיום מלה אחרת והוא לעשות סעודת פורים ששתה ושמחה וזו ענין אכילה ושתי' כו', שהמוחין של הנקבה נקרא י"ה י"ה מבחי' י"ה, והם נמשכים בה ע"י אכילה ושתי' וזהו פי' אכילה אכל י"ה שתי' שם י"ה כי ע"י המאכל והמשתה נמשכין לה מוחין הנקרא י"ה, גם נרמזה הא עלמה במלת אכילה שהוא בגי' ארנ' ע"ה, לרמוז כי אז המוחין של י"ה הנמשכין ע"י האכילה הם בנקבה הנקרא ארנ' כו', וענין משלוח מנות לא נתבאר מפי הרב ז"ל ושם רמז לענין האר' יסוד דרכורא הנותן ליסוד דגוק' והם נקרא' איש לרעהו יסוד ליסוד כללפ"ע ד'.

תם ונשלם חלק ראשון

אשר העתיק ר' שמואל ויטאל ז"ל מכתבי אביו רחז"ל דברי האריו"ר ס' שער הכוונות וכותם יגן עלי' לינצל משגנות ועוונות וחורגות ויאר לי עיני ואזכה לראות מתורתו נפלאות ויהי לי ד' ישעי ואורי:

לוח המפתחות מח"ד

כד לכסות התפילין בעליה והי' מתעטף בע"ק ומברך עליו והי' לובשו תחת מלבושיו ולא הי' משר תפילין ועליה עד אחר ועל כן יקוי' לך.

כה להסתכל בציצית לתועלת גדול וכוונת ההסתכלות.

כו בסדר כתיבת התפילין ולא יפסיק בכתיבתן ותפלה קודם הכתיבה

כז ענין רצועות התפילין וסדר עבודתם וכוונתם צריך לאשטא שמאלא

כח סדר הנחת תפילין וג' כריכת על האלבע וכוונתם.

כט שלא להוציא תש"ר עד שיניח ש"י ולתחוב הרצועות באבנט.

ל סדר חליצה תפילין (ואין לחלוק תפילין עד גילמוד בהם.

לא בענין תפילין דר"ת ושמושא רבא

לב כאופן הנקחת דרש"י ור"ת ובעי לאסתכלא כב' שינין.

לג ללא יעדו יו"ד מן תש"י מהתפלה (וכיזד יחי' התיק מהתפילין).

לד תפלת השחר ותיקן ד' עולמות ע"י ד' עולות (וגם בביה"כ שבבית לא יפנה למזרח ומערב ואין להרהר בשום צורך מלוא

ובאזיה אלבע יקנה ולא ידבר בביה"כ.

לה בענין הג"ל (וגודל שבר קריאת הקטורת ולא לומר הקטורת בלא עו"ת וגם ברכת השחר).

לו טעם קריאת הקטורת קודם תפלת שחר' ואחריו וקודם מנחה וסדר קריאתם.

לז יש"ר

לח סדר ד' עולמות עד אחר שמ"ע ואחר שמ"ע עד אחר עליו

לט בענין קדיש בתרא שאומרים היתומים אפי' בשבת ויו"ט.

מ חיליק התפלה שבין שבת לחג.

מא סדר הקדיש ועניינתו.

מב אם לעמוד בשעת הקדיש.

מג אין לומר פ' יגדל נא בשעת הקדיש וקדי' יהושע טוב להאמרו אף בימים שאין בהם דינא דגיהנס.

מד ענין הודו וענין ד' מלך כו' ונקודתן.

מה צריך לעמוד בשעה שאומרים ד' מלך.

מו בברוך שאמר צריך לעמוד ולאחוז ב' יציאת. וענין הח"י פסוקים של יהי כבוד (ואין להסתכל הו"ל לד"א כל משך פסודי')

מז ליתן זדקה בכל בוקר וסדר הזדקה בשעה

סי' א' שלא להתפלל בעצבות אמנם תהי' בשמחה
סי' ב' אהבת חבירים שצריך מאד ושלא להכניס האלבע כהאזנים בתפלה (ושתיית חמין קודם תפלה).

בי' ג' שלא להרים קול ביותר ובפרט בחול ואין לימר בתפלה פ' המן וי' הדברות.

סי' ד' מנהג הרב ז"ל בקומו בסדר הברכות ובקדימת יציאת לתפילין גם הח"י ברכות לסדרם בכל יום אם שלא נתחייב בהם.

סי' ה' כיזד יתנהג בה"י ברכות בענין אמן ובאזיה מקום רומזים (ובענין ז' אמנם יוכל לכיין בע"ו וויין דלמח ויציב)

סי' ו' סדר נע"י שחרית וכוונת הברכה (וסדר התעוררו משנתו).

סי' ז' כוונת ברכת אשר יזר וכוונת ברכת אקי נשמה וברכת הנותן ליעקב כה. ושלא ללבוש ב'

סי' ח' ברכת הנותן ליעקב כה. ושלא ללבוש ב' מלבושי' יחד (והמלביש הראשין יהי' ט"ק קודם שילבוש האגפלאות)

סי' ט' סדר המלבושים והמגעלים

סי' י' הקדמה קטנה בקריאת שם ההוי'.

י"א הקדמה א' בענין ביהכ"ג שיהי' מי' ראשונים והרב ז"ל לא הי' מי' ראשונים עיי"ש הטעם.

י"ב הנכנס לביהכ"ג מה יכוין ומה יאמר בכניסתו.

י"ג בענין הג"ל.

י"ד כוונת יום שבת בכניסתו לביהכ"ג.

טו' אחר שנכנס יאמר מזמור יהנונו.

טז' שלא לדבר בביהכ"ג שלא לריק בביהכ"ג והזמירות הי' אומר מתוך הסידור (וי"ש לא ישיה' עד אחר וכל"ג).

יז' בענין עטיפת הטלית (ויכוין וזכר ליי"מ ולקיים מ"ש בתורה ועשו להם יציאת ואם נפסק חוט אחד יתקן.

יח' יציאת אפי' ט"ג קודם לתפילין גם לא ירחיק מקשר גודל כלפי מעלה ולא יקרב פחות מג"א.

יט' סדר העיטוף שישליך היציאת לצד שמאל לאחוריו מתחלה ב' יציאת של ימין ואח"כ בצד של שמאל.

כ' אין להני' סי' בעלי' וצריך שיכסה התפילין.

כא' לקבץ היציאת בק"ש נגד הלכ והחזה.

כב' סדר כריכות היציאת והקשרים.

כג' בענין קשירת ראשי החוטי' ובע"ק ב' נקבים שיהי' ט"ק לבן ואין להסירו אפי' כלילה ותי' על קושיית המ"א.

לוח המפתחות מח"ר

ס כונת מזמור יעקב כו' ובה לזיון וענין פטום הקטורת ועליו לשבח.

ע שלא לומר' פומון שנסדר שלא בדרכי הקבל' **עא** בעיקר נוסח התפלה אין לשנות ממנה אבותיו ומה שמיוסד עפ"י הדין זה הדבר שיה לכל אדם.

עב נוסח התפלה הנותן ליעקב כח נהג לאומרה והערב נא התחלת ברכה כו' בסתר כנגלו אבותיו שנשמים חי וקיים.

עג נוסח פטום הקטורת עד עלי' השלם כל הקרבנות.

עד אלא ככה רבין העולמים

עה הדור ה"ד ק"ד מעומד (מלך ה"ד ורמ"ק וכן בס' א"י ק"ד) מזמור לחודה מיושב (ומהרמ"ס כ' מעומד) ברוך שאתה.

עו יהי כבוד פ' והוא רחום יאמר בשבת ויברך מעומד גם הלדקה שנותן אז גם כן מעומד).

עז יולר אור ימשש בתפלין וכל נוסח הכרכה **עח** אהבת עולם שמע ישראל עד שמ"ע (וחילק שבין א"י לחו"ל ומס"י בק"ש מבעל הגזיו' והעברת לזית על העינים מבעל סימיו עינים ועיקר ק"ש לזיבור).

עט תפלת העמידה.

פ מנהג הקדושה ואחר הקדושה וברכ"ה ונפ"א וע"כ פסוקים וריבוי הוידוים.

פא מנהג אל מלך יושב ונפ"א והוא רחום ומנהג באיזה קדוש הי' עומד ומנהג עד אחר עליו והסרת התפלין והעלית וא"ל בזמן המגפה ר"ל גלוי וידוע ולא שאר פסוקים.

פב תפלת מנהג ומנהג עו"ת בתהמ"נ וע"ק אין להסיר כלילה, תפלת ערבית וסדרו אל אדון שאומרים בשבת, אין קדוש כד' ג"ל ג"כ בשבת וא"ל אלפא ביתא ושיר המעלות כמו"ש.

פג וידוי שאחר מנהג ונתינת לדקה במנהג וטו"ת לא יהא עליו אחר שקיעת החמה והקפדה שהחן יחזור התפלה ולאומרה סמוך לשקיעת החמה.

פד לא נהג לומר המזמורים קודם ת"ע ולדקה ומה שצריך לעשות בת"ע.

פה ביאר ברכה השכיבונו (ופיוס הכרכה).

פו סדר שכיבת הלילה ולא יסיר ט"ק כלילה

פז בחי' לילה הא' א"ל סליחו' וי"ג מדות ולא כבי' על הורבן הבית ולא להזכיר כלילה שם ס"מ אפי' ביום.

שאומר כי כל בשמים (השירה מכפרת ואסור להפסיק בין השירה לישתבח ולא יפסיק בט"ו שבתות מבשיר וזכחה כו' ושלא יהפוך פנו עד סיום בתוך ה' המבורך ל"ו במקום ברכו יאמר אר"ע בכל יום כו').

מח סדר ברכו ויולר אור.

מט ברכת אהבת עולם וכונת מ"ד כנפות כל הארץ.

נ עוד כונת מארבע כנפות כל הארץ.

נא כונת וכו' כחרת הד' זכירות.

נב עוד בענין הנ"ל.

נג בענין ק"ש וכוונתו' (מאן דלא קרי ק"ש בעונתו' וכשישן כו' אין העומאה יולאת עד דקרי ק"ש).

נד כוונת ק"ש ומס"י בק"ש

נה עוד בענין הנ"ל וסדר קריאת כל הק"ש.

נו בסדר אמירת אמת ויציב וצריך לעמוד בתהלות כו' (ולא קידם)

נז כוונת העמידה וענין הכריעות (דלא ישחמע קלא כללותא וכלותא שקיל ככל המלות ובה תליא טורקנא).

נח אב הרחמן יאמר ויודוי בשומע תפלה ויתפלל על מזונו (ובמנחה לא יתפלל על מזונו) וענין הכריעות שבמודים וכוונת למען יחלצין ידיך וסדר הפסיעות שלאחר שמ"ע.

נט דלא ישמע קולו בתפלתו וכונת הקדושה ולכוין הרגלים בעה הקדושה (כשמתפלל ביחיד יאמר הוידוי קודם שיחזור למקום שהתפלל).

ס בענין הקדושה וכוונתו (ובצריך כבוד כו' אין לשחות רק מעט).

סא נשיאת כפים וכוונתו.

סב כונת ברוך הוא וב"ש וכונת אמן (וכמה ענינים בעניית אמן)

סג הוס' שבת מתחיל ביום ו' מתחילת שעה ו' וכוונת א"מ יושב וטעם קדימת הוידוי אל י"ג מדות וכוונת הכאה על המזה.

סד לומר הוידוי בל' רבים.

סה נפ"א לא ישים פניו בתוך ידו.

סו מסירת נפש בנפ"א מכפרת על חילול השם וכוונת המזמור של נפ"א.

סז בענין ס"ת ב"ב וה' וסדר העולים לס"ת (ואין לסייע לחזן כו')

סח שיכסה הס' בעת הכרכה ויאחזו כיריעה עזמה בעת הכרכה ע"י מפה של ס"ת.

מנהגי האר"י הקדמה שער המצות ח"ב פתורא דאבא א

שהוא ר"ת פשט רמז דרוש סוד בכל בחי' מהם כפי אשר יוכל להשיג עד מקום שידו מגעת לטרוח ולעשות לו רצו שלמדנו ואם לא עשה כן הרי חסר מלוא א' של ת"ת שהיא גדולה, ושקולה ככל המלות ולריך שיחגלגל עד שיטרח בד' בחי' של הפרד"ס :

ג דע כי העושה מלוא א' אין מספיק לו במה שיעשה אותה שהרי מליט בדברי רז"ל שאמרו כל העושה מלוא א' מטיבין לו ומאריכין לו ימיו ושנותיו וכיוצא בזה אמרו כל המקיי' מלוא א' יש לו כך וכך, והנה אכחנו ראינו כמה וכמה מלות שעושים בני אדם ואינם מתקיימים דברי רבותינו ח"ו בענין גודל שכרם בעוה"ז, אבל השורש שהכל נשען עליו הוא שבשעיית המלוא א' יחשוב עליו כמשא וממחר להסירה מעליו, אבל יחשוב בשכלו כלא בעשותה אותה המלוא ירויח אף אפים דיגרי זהב ויהי' (ה) שמח בעשותו אותה המלוא בשמחה שאין לה קץ מלב ונפש ובחשק גדול כלא ממח בפועל נותנים לו אף אפים דיגרי זהב אם יעשה אותה מלוא וז"ל הפ' תחת אשר לא עבדת את

א הקדמה דע שכל נילולי נשמו' מכל נשמה ונשמה מחוייבת לקיים כל תרי"ג מלות אם לא אותם שאין בידו יכולת לקיימם כמו מעשה הקרבנות כלם כו', מלות יבום וחליצה או גט או פדיון בן בכור שדברים אלו אינם ביד האדם כו', וכיוצא במלות אלו, אבל כל השאר חייב אדם לקיימם ואפי' אותם שאינם חובה על האדם אלא בהזדמן כגון מלות שילוח הקן שאינו מחויב לרדוף אחרי' אלא כי יקרא קן לפור שהוא דרך מקרה וכיוצא בזה עכ"ל לריך האדם לחפש אחריהם ולעשות כי כל זמן שלא השלים התרי"ג מלות שהם כנגד רמ"ח איברי וגידי נשמתו הנה נשמתו חסירה מן האברים ונק' בעל מוס ועליו נאמר כל אשר מוס בו לא יגש, וזה כו' ומפורש בס"ה תי' ע' דקל"ב ע"ב שאין לו תיקון עד שיחזור בגלגול, וישלים כל התרי"ג מלות וז"ל וזאת איהו מאן דשריא לי' בכל אבר ואבר דלי' כו' :

ב דענין עסק התורה שהוא א' מרמ"ח מ"ע אם לא השלים אותה שהוא ענין עסקו בפרד"ס התורה

בני אבא

(א) **ויהי'** שמח וכו' ז"ל וזה"ק פ' וישב דק"פ ע"ב חתין דשכינתא לא שריא באתר עלינו אלא באתר דאית בי' הדוה. אי חדוה לית בי' לא שריא שכינתא בההוא אתר כד"א ועתה קחו לי מנגן וכו' כנגן המנגן וזהו עליו רוח אלקים דהא שכינתא ודאי לא שריא באתר עלינו. מלן מיעקב כו' כיון דאתא עלי' חדוה דכשורה דיוסף מיד וחתו רוח יעקב אביהם עכ"ל כ' בהמכתבים שנס' פרי הארץ תשובה כללית. בעסק העבודה אשר רבים נועקים על המהשנות זרות והתהוות הסיבה היא הגדלות שבהם שאינם שמחים בעבודתם ולא די להם כי אם גדולות וגפלות מהם כי הנה כלל גדול בתורה להיות שמח בחלקו גם בעסק התורה והעבודה אם מעט ואם הרבה ויהנה ממנה משא"כ. אם אינו נהנה ושמח כו' ורואה בגדולות וגפלות ממנו דוחין אותו למחשבת חוץ כו' ומי שרואה לכנס במקום שאינו ראוי דוחים אותו לחוץ. הנה ידע איניש בנפשי' למה יחשבי בגדולות כמה זכה בהם ודאי מהראוי לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבות ואפ"ה יהי' שמח מאוד בעסק עבודתו של עבדיו ובשמחה של מלוא זו יוכה לגדולה הימנה ואם יאמרו הי תורה ובי מלות שאין לו כלום ז"א והלא פושעי ישראל מלאים מלות אבל אינו שמח ונהנה ממנו משא"כ כשישמח במעשיו יהי' כו"ל. ז"ל הת"ו תי' כ"א דנ"ט ע"א ושמחת בחגיך כו' מאן דאזיל למהמי לה לריך לנשרי גרמי' מעליבו דאניהו לילית חשוכא ענין שאלו עזיל דאיהו מיס ועלי' אתמר כל איש אשר בו מוס לא יקרב כו' ע"י ח"א סי' א' בבני אבא :

מנהגי האר"י הקדמה שער המצות ח"ב פתורא דאבא

זהיר וזריז לכיון כוונה זו, וכן בעת שמתפלל לפניו ית' על איזה שאלה מן השאלות כמו מזונות ועושר ובריית וכוונת בזה לא יתפלל לסיבת עצמו שצריך לישאל אותה השאלה אלא לקיים מצותו ית' שנצטוונו שנתפלל אלו בעת צרכנו להורות כי הוא אקינו ואנחנו עמו ועבדיו ואיו עינינו חלויות כעניי עבדים אל יד ארזיהם ואין לנו שום עזר אלא ממנו ית' וישים כל בנחנו עליו :

ה ג כוונה גדולה מכלם כו', כי יכוין האדם שאינו עושה המצוה כענד המשמש את רבו ע"מ לקבל פרס אלא כבן שכל כוונתו לעשות רצון ונחת רוח לאביו שבשמים ואין ענין זה מתקיים אלא במי שידע כוונת התפלה והמלות ומכוין בעשייתו לתקן עולמות העליונים וליחדא שמא דק"ב ה"ע שכינתו ואין (ד) כוונתו לקבל שכר העוה"ז ואף לא לתועלתו הנמשך לו לעוה"ב (ה) וכמ"ש בזה"פ' משפטים בר"מ דק"ד ע"ב כו', ואף גם בעסק המורה א' יחשוב שעוסק בחורה כדי שידע מה שיש בה אלא שעוסק בה כשור

את ד' אלקים [ד"א ע"ב] בשמחה ובטוב לבב כו', וז"ל רב ברוגא דחד יומא המך גאולה לתפלה ולא פסק חוכא מפומי' כל הווא יומא וזה יורה על היות אמונת בנחנו בבורא ית' בתכלית האחרון יותר משאם הי' השכר מזומן לפניו ובפועל וכפי גודל שגחתו באמת ובטוב לבב הפנימי כך יזכה לקבל אור עליון ואם יתמיד בזה אין (ב) ספק שישרה עליו רוח"ק וענין זה מובא בין בקיום כל המלות כלם בין בעת שעוסק בתורה שיה' בחשק גדול נמרץ ובהתלהבות עלום בלא עומד לפני המלך ומשרת לפניו בחשק גדול למלא חן בעיניו לקבל ממנו מעלה יתירה וגדולה :

ד ג העושה מצוה אין די לו עשייתה (ג) אבל לריך שיקיים משו"ל שיכוין בעשייתם שהוא עושה אותם לשם עושיהן שהוא השי"ת הגשל בזה בעת שמסתפר ראשו לא די לו בזה שלא ישחית הפיאות, אבל לריך שיכוין שהוא מונע עצמו מלהשחיתם כדי לקיים מצוה בוראו שזוהו על כך, לכן בכל מצוה ומצוה יהא

בני אבא

(ב) אין ספק כו'. נ"ל סמך לזה מפסוק מלכים א' סי' ע' פ"א ואת חש"ק שלמה ותיכף כתיב וירא ד' אל שלמה שנית :

(ג) עשייתה כו'. בזכות המלות כ' בס' זהרי חמה פ' ויהי על דר"כ ע"ב ודה"ס קפ"ג ע"ד וז"ל לאתערא חדוה ע"י הכוונה כי מהמנשה אינו יכול לעלות רק עד ג"ע התחתון אמנם ע"י כונת המלות שאדם מכוין עליה עד למעלה למעלה ומקשר המדות כו' אותה המדה הנגדיית לאותה מצוה במילין הם הברכות של המלות ועובדא מעשה המצוה בעצמו שבו מתעוררים למעלה ובוהח"מ על דרכ"ו ע"ב כ' עוד וז"ל מהכונה שאדם מכוין כי בתורה ומלות מאותם הכונות נעשים לבושים זכים כו' שבהם מתלבשת הנשמה בג"ע אבל מקיום המלות ועשייתם בגשמות נעשים לבושים אחרים שבהם מתלבשת הרוח בג"ע תחתון כו' עיי"ש דק"ע ע"ב מהספר ועי"ל בב"א אות י' מ"ש בשם הו" :

(ד) ואין כוונתו כו'. כ' בס' דרך פקודים במצוה י"ב בחלק המחשבה אות ד' אחר שהאריך בענין עושה המצוה בתעורבות ד"א ר"ל כ' וז"ל קבלתי מרבתי שלדבר הזה מהני מסירת מודעה קודם העבודה אפי' בינו לבין עצמו ואמר לפני בוראו גלוי וידוע לפניך שרצוני לעשות רצונך דוקא ובאפשר באמצע העבודה יפתני יזה"ר ויפיל במחשבותי איזה מחשבה אחרת לעבוד העבודה באיזה פנוי' הנני מבטל אותה מחשבה והרהור ורעיונא דלכא כי רצוני באמת לעבוד עבודה שלימה בלתי לד' לבדו עכ"ל :

(ה) לעוה"ב. עי' בח"ר בענין העמידה בבני אבא או"ק ס' מ"ש בשם ס' א"י :

מנהגי האר"י פ' בראשית, שער המצות פתורא דאבא ב

אני שמעתי מאחרים שכפי הסימנים שהכירו במורי ז"ל שלא הי' מקיים מצות עונה בזמנים הנז' דעיבור ויניקה, אבל כלפע"ד שאינו כן כפי מה שאני ראיתי בו סימנים אחרים, גם לריך לשהות על הבטן עד שיכלו טפת הזרע בו:

ז [ד"ץ ע"ב] דע כי מי שאינו ת"ח מותר לשמש מטתו בלילי החול ולא ביום ואף בלילה אינו מותר לו לא אחר חלות לילה, והטעם הוא לפי שאז הוא זיווג יעקב ולא. שתופסת כל מקום רחל ג"כ והם כשיעור קומת ז"א והוא זיווג יותר מבוסס מהזיווג הנעשה קודם חלות שהוא יעקב ולא מן החזה ולמטה בו, והת"ח אסורים לשמש מטתם בימי החול ולא הותר להם, אלא בליל שבת וגם זה לריך אחר חלות דווקא כי אז הוא זיווג מובחר בו, אבל קודם חלות בליל שבת הוא כמו אחר חלות בלילי החול ממש אלא שהוא מבוסס בליל שבת עתה יותר מבשל החול, ועכ"ז לא הותר אלא לע"ה בלבד, גם בליל יו"ט ור"ח דינס כלילי שבתות, ואף הת"ח מותרים בהם אחר חלות לילה, אעפ"י שאין כ"כ בהם קדושה כמו בליל שבת, וכן בליל טבילת מצוה אעפ"י שהוא בלילי החול, ושמעתי כי מו"ל הי' נוהג בכל ליל טבילת מצוה להיות נעור עד חצי הלילה ועוסק בתורה ואח"כ משמש מטתו ואח"כ קורא ק"ש וישן, וטעמו של דבר כדי שלא יבא לידי הרהור כלל על מטתו, ואולי יבא לידי קרי ח"ו, אבל לא שמעתי ממזלה"ה:

ח וענין נתינת המטה בין נפון לדרוס הוא יחי' דוגמת (ו) אדה"ר

כשנכבד

בני אבא

(ו) דוגמת אדה"ר כשנכבד. ז"ל וז"ס יתרו דל"ו ע"ג ד"ה אמר אדם גלמו ראו עיניך כשהייתי מוטל גולם בלא לזה ממזרה למערב ראו עיניך הדורות העתידות ללאת ממנו עכ"ל וכן איתא בהוספה שבסוף זוהר שמות דרע"ו ע"ב מדאמר ממזרה למערב משמע דראשו הי' למזרה דלא כמ"ס המ"א בס"י ג' ס"ק ז' בשם הרמ"ע דראש למערב:

כשור לעול וכחמור למשא לקיים מצות בוראו ליחדא קב"ה ושכינתו ע"י עוסקו בתורה:

ו פ' בראשית מצות פ"ו ארז"ל [ד"ו ע"א] עד עשרים שנה הקב"ה יושב ומלפס לאדם בו, כיון שעברו כ' שנה ולא נשא אומר לו תפח עלמותיו וענין או' עלמותיו ולא גופו או רוחו בו, כי תחלת בנין הנקבה היתה מן הללע של אדם הראשון והאיש הנשוא אשה משלים עלמותיו ומולא אבידתו ומי שאינו נשוא אשה נמלאו עלמותיו חסרים ומתפזרים ואינם מתקבלים יחד כמי שנופח העפר ומפזרו לכל רוח. חומרות בענין הזיווג בחדשי העיבור והיניקה בוודאי כי גם בזמנים האלה חייב אדם לקיים מצות עונה וא"ל כי אדרבא נר"ח ל' לבטלה והענין הוא כי נודע כי יש למעלה ב' מיני זיווגים הא' הוא להוליד נשמות וזה הזיווג אינו תדירי והזיווג הב' הוא תדירי ואינו נפסק כלל והוא לחיות ולקיום העולמות בו, הזיווג שבזמן העיבור והיניקה הוא כנגד זה הזיווג הב' שאין בו הולדת נשמות, אומנם יש חילוק א' בזה והוא כי בזיווג תדירי שאינו להוליד נשמות אם האיש רוצה למנוע עלמו ממנו מותר והרשות בידו לפי שהזיווג ההוא למעלה נעשה מאין בלתי מעשה התחתונים, אבל גם זה הוא בתנאי שגם אשתו לא תקפיד בדבר הזה ותמחול לו על ככה, אבל אם היא מקפדת בדבר לריך לקיים גם מצות עונה זו, אבל בזיווג שאינו תדירי שהוא להוליד נשמות כיון שאינו נעשה מאין אלא ע"י מעשה התחתונים אינו יכול לפטר כלל אף אם אשתו מוחלת בדבר בו, אבל

הפרעושים כו', גם בענין הכנים הנולדים
ונבראים מן הזיעה אין ראוי להורגם ולא
לקוף בהם כלל וצפרט לאנשים כשרים
אשר לו הם מותרי האדם והסגים שלו
שמהם נבראים לו הכנים א"כ תיקון
ותועלת הוא לאדם כשאו הכנים נבראים
מזיעת אפו כי יולאים סגים ומותריו
וקליפותיו לחוץ, לכן אין לקוף בהם:

י וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה
כי השחית כל בשר את דרכו
על הארץ. והנה עון השחתת זרע גדול
מאד כמפורסם בזוהר, וכבר הארכנו
בענינו בשער רוח"ק בענין התיקון הראוי
לו כו', בזווגות ק"ש שעל המטה יע"ש,
ענין התיקון שהוא להמית גופם של אותם
נגעי בני אדם ע"י רי"ו שהוא החרב
העליון אשר ביסוד דל"ה הנמשך ממזל
קדישא, והנה כנגדו בחי' בקליפה יש
חרב עליון אשר הוא קולץ וחיך אותם
הנשמות מן הקדושה בהיותם נמשכים מן
הזכר בלתי נקבה ע"י השחתת הזרע גם
יש רי"ו תחתון בקדושה ביסוד דנוק'
דז"א הנעשה משם הוי' דהיי"ן וכנגדו
יש ג"כ בקלי' רי"ו התחתון ונק' כלב
והוא תמורת הוי' דהיי"ן כי שניהם בגי'
כ"ב וכנגד ב' בחי' או התפלל דוד המע"ה
ואמר הלילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי
מחרב זה חרב העליון שבקלי' מיד כלב
יחידתי זה רי"ו התחתון שבקלי' כו', לכן
לריך האדם לזהר מאד להיות שובה על
הבטן עד שיכלו טפות הזרע לגמרי כו',
ובן יזהר שלאחר שמש משתו אפי'
מאותם הטפות שהם כמו מים ואינם
קשורות כלובן בילה כי כל זה בכלל
השחתת

כשנברא וכדוגמא שיעור קומה העליונה
ראשו למזרח כנגד הדעת הנקרא מזרח
ממזרח אביא זרעך ורגליו למערב יסוד
ומל' כנו' אלליו בענין נפילת הלולב
וידו הימנית בדרום שהוא ההסד ויד
השמאלית בצפון שהיא הגבורה. וענין
[ד"ז ע"א] המשמש מטתו לאור הנר
אמחול' שבניו נכפים אינו בדיוק בו ווג
הא' אשר ממנו נולד טפת הולד ההוא
אלא אף גם אם שמש מטתו לאור הנר
בתוך ימי העיבור גם בזה היין בניו
נכפים, ולריך לז"ה, גם אינו מספיק
בנתינת מחילות סדינים של בגד פשתן
סביב המטה לא לריך שלא יהי' אור
הנר מאיר בתוך המטה כלל ועיקר וז"י
שלא יעשה כך ודאי יהיו בניו נכפים
בקטנותם, ואם לא יהיו נכפים
בקטנותם ודאי שבקטנותם יבואו לידי כפי'
אם יאריכו ימים ויגיעו עד הזקנה ורוב
הילדים שמתים בקטנותם מחולי הכפי'
הוא לסבה הנז'ל וא"ל מוז'ל כי ראה
בהקץ לחכם גדול קדמון מימים ראובנים
שהי' מגולגל בבהמה א' ואותה (ו) בבהמה
היתה עו' א' על עון הנז'ל לפי שגרם
כפי' ומיתה לבניו:

ט פ' נח [ד"ז ע"ב] ענין הריגת בע"ח
כבר נז' בפ' יתרו כי שום ברי'
לא נבראת לבטלה, ואסור להרוג אותה
שלא לצורך ומוז'ל הי' נזהר שלא להרוג
שום רמש מן הרמשים אפי' מן הקטנים
והפחותים כגון הפרעושים וכנים וזבובים
וכיוצא באלו, ואף אם הם מלערים אותו,
כבר נודע משרז'ל על פ' גם אויביו
ישלים אהו זה הכלל ויש אומרים לו

בני אבא

(ו) **ואותה** בבהמה. נ"ל כי זה המעשה אשר כתב באריכות קצת בס' טעמי המצות פ' ראה
שהי' מדבר עם העז בלשונה ומסר כוונת השחיטה להשקות לשהטת ואיתא שם
שהי' על עין זה ר"ל, רק מהלשון שכ' כאן ואמר לי מוז'ל כי ראה כו' משמע שאין כוונתו על
מחנה ה"ל רי"ה איתא שרש וצדקו לפני הארז"ל דעת מחנה :

מנהגי האר"י פ' לך לך, ויחי ח"ב פתורא דאבא ג

ענין (ט) קבורת המת.
הקובר את המת, ובפרט מי שהוא מבורש קין שילא מתערבות זוהמא של הנפש לריך שיכין כי ע"י קבורת הגוף בקרקע תתעכל אוהה הזוהמא שנתערבה בגפש ע"י חטאו של אדה"ר וישאר נקי מן הזוהמא ההוא והם היפוך אותיות קין כי מן קין נעשה נקי כו':
יב [דמ"ו ע"ב] מנהג בני אשכנז שלא לבנות ליון על הקבר עד אחר ז' ימי האבילות לפי שטעם בנין הליון הוא כעין כסא ומושב לשורות עליו האורות המקיפים על הגפש ועדיין לא נשלם המקיף לחנות שם עד סוף ז' ימי אבילות ואם יבניהו טרם בוא המקיפים שמה אז אוהה רוח הטומאה הנדבקה אז בגפש המת שורה על הליון ההוא ומתגברת שם ולא תזוז משם כדמיון מי שבונה בית ואינו (י) מזכיר עליו שם שמים ששורה עליו רוח הטומאה ואינו נעקרת משם לעולם

בני אבא

השחתה הזרע. [פ' לך לך ד"ח ע"א]
ענין (ח) המילה ענין הנוהגים לומר לו הפסוקים של בנה אקדם ד' אכף לאקי מרוס בעת שמקריבין בניהם למילה.
 שמעתי בשם מו"ל שהי' מוחה ביד האומר אותם כדי שלא יפתח פה לשטן באומרו האתן בכורי פשעי פרי בטני חטאת נפשי ואפשר שיקטרגו עליו למעלה וימות הבן ההוא בחטאת נפשו ופשעיו:
יא פ' ויחי [ד"ד ע"ב] ענין ביקור חולים, במעתי בשם מו"ל כי הנה שם הוי' דמ"ה דלפין עס ד' אותיותיו הוא בגי' מ"ט כמנין חולה, והענין הוא כי לפי שחסר מן החולה שער החמישים העליון מכלם, ולכן נפל בחולי על המטה שהוא מ"ט ה', ולכן לריך שיכין בביקורו את החולה להמשיך בו שער ה' שהוא הכולל של ההוי' דלפין, העולה מ"הועם ד' אותיותיו הם מ"ט כנ"ו ואז יושלם החמישים שערים ויקום מחליו:

(ח) ענין המילה. כ' בס' הו"ס סי' מ"א בהל' מילה נהגו בכל מלכות ארץ ישראל להיות ניעור כל הלילה שקודם המילה ולעסוק שם בבית היולדת בתורה וליתן נדקה ביותר כי' נהגו בא"י שאבי הבן לוקח הילד קודם שמלין אותו ואומר פסוקים אלו אם אשכחך ירושל וכו' עד ראש שמחתי ואח"כ אומר ד' מלך ב"פ ואח"כ אומר אלה ד' הנשיעה נא ב"פ ופסוק הגליחה נא ב"פ ואח"כ אומר אשרי הבחר ותקרב ישכון הצריך ועוין הקהל נשבעה בטוב ביתך קדוש היכנך וכו' יש לראות ליקח מזהל"ח לתקן בזה מדת יסוד הפנומה ויש לראות להיות מוין ביין ויש בזה סוד כו' חייב אדם לעמוד מפני נשואי תינוק למילה וכן בשעת המילה עמה מפני כבודו של אליהו הנביא עכ"ל:

(ט) ענין קבורת כו'. עי' או"ס עמוד התורה פכ"א דס"ד ע"א כ' בס' מ"מ פ' בלק על דל"ד ע"ב וז"ל טוב לנפטר למוה מתוך דברי תורה והיושבים לפניו יזכירו ד"ת וכ"ש אם קוראים השם של מ"ב שהוא מסוגל להעלאת הנפשות ויקראו ק"ש לפניו עכ"ל מדברי זוה"ק פ' ויחי דרי"ז סוף ע"ב מפורש יוצא דעוב לנפטר שכל ז' יומין ילכו לקברו ולהתפלל עבורו עי"ש איתא בזה"ק ויקהל קז"ו בוע"א אר"ש כו' בשעתא דמיתו אפקי' לי' מביתאי לבי קברי' מה"מ אשתכח ביני נשי כו' ואית לי' רשו למקטל בני נשא ואסתכל באנפיהו כו' מאי חקתא בשעתא דנעלי מוחא לבי קברי יהדר ב"י אנפוי וישבוק לגשי בחר כחפוי ואי אינון מקדמי יהך לאחורא בנין דלא יתחוו עמהון אנפין באנפין ולבתרי דיהדר מבי קברי לא יהדר בההוא אורחא דנשי קיימין ולא יסתכל בהו כלל כו' עי"ש:

(י) ואינו מזכיר עליו כו'. כ' בס' אגרא דכלה פ' נח ע"פ הבה נלכנה לבנים וז"ל מקובל בידינו כי לכל פעולה קדושה ממעשה הגשמיית כיון פעולת המלות ובניית בתי כנסיות ומדרשות להזכיר על כל פעולה ופעולה שנושה בשביל המלצה פלונית שציונו הבו"ש ועי"כ

מנהגי האר"י פ' ויחי, שמות ח"ב פתורא ראבא

קהילות ספרד מנהג נכונה כו' הי' מוזה"ה מלעיג עליהם מאד והי' אומר שלא היו מעלין, אבל לפעמים היו מורידין אם אין נפש המת ההוא ראוי לכך:

יג פ' שמות, איסור להגות השם ככתבו ואיסור קבלה מעשית, כתוב זה שמי לעולם לעולם לעולם כתיב, כמשחול' אל מוזה"ה כי אמיתות פי' דבר זה הוא שלא יקרא ד' אותיות ההוי' ככתבן בלי מילין, אבל אם גם יקראנו במילוי כזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י, גם זה בכלל ההוגה את השם באותיותיו, ובענין קבלה מעשית מה שהוא שימוש האדם לעשות דברים נפלאים ע"י השבעת שמות הקודש כל העושה השבעות או גורם שיבואו תמיד בפיו ברכות לבטלה כי עבירה גוררת עבירה, ואותם המלאכים שהוא משביען בעל כרחן מהגרים בו ומביאים אותו לידי ברכות לבטלה, ושאלתי למוז"ל שהרי ראינו דורו' הראשונים שהיו משתמשין בשמות שהיו משתמשין בהם ר' ישמעאל ור"ע לענין פתיחת הלב והזכירה והשיב (יא) לי כי הם היו נטורים באפר הפרה כו', אבל עתה כולנו טמאים לנפש אדם ואין לנו רשות להשתמש בהם ושמעתי בשם מוזה"ה תשובה והיא זו כי כל מי שיתקיים בו על כן עלמות אהבוך כו', ר"ל כי כל מי שאפילו המקטריגים אוהבים אותו מפני שאין בו שום חטא שיוכלו לקטרג עליו כו', מותר וראוי לו שישתמש בשמותיו ית'

לעולם כנו' בזהר פ' תזריע ומזרע על פ' הוי בונה ביתו בלא דרך כו', ולכן לריך להמתין מלכמותו עד תשלום ו' ימי האבילות ואז אדרבא הוא מטה לבנות ליון על הקבר תיכף אחר האבילות להכין כסא ומושב א' האור המקיף כו', [די"ז ע"א]. וענין המקום נהג מוזה"ה שלא לשנות מקומו בשבת משום דהוי דברים שפרהסיא, אבל לא הי' יולא לשדה להקביל שבת לפי שאז עדיין אינו שבת ממש ואפי' דברים שפרהסיא נוהגים. וענין עסק התורה בדינים של האבילות ע"ד הסוד הי' מגמגם בהם לפי שהם משמחי לב וע"י ההפלה שהיו מפלירין בו הי' מתחיל להתעסק בהם והי' פוסק באמלע הדרוש כו': ענין הנשמה שאמז"ל כל שנים עשר חודש עולה ויורדת ולאחר י"ב חודש עולה ואינה יורדת שמעתי משמו של מוזה"ה כי בשבוע האחרונה של הי"ב חודש אעפ"י שהאדם נפטר באמלע השבוע בימי החול ואז הוא תשלום הי"ב חודש, עכ"ז בשבת שלפני אותה השבוע אז עולה ואינה יורדת עוד ואעפ"י שעדיין חסירים כמה ימים מהשבוע להשלים הי"ב חודש, [די"ז ע"ב] לפי שביום השבת כל הנשמות עולות בג"ע העליון כגודע אפי' בחור הי"ב חודש וכיון שעלה שוב לא ירד בשביל אותם הג' או הד' ימים החסירים מחשבון הי"ב חודש, ענין ההשכבות שאומרים על נפשות הנפטרים כמנהג שלומי ליבור

בני אבא

ועי"כ תשרה הקדושה הרוחנית על הפעולה ואפי' על אבני הכנין המוגשמים עכ"ל וי"ל שזה דבר מפורש בזה"ק פ' תזריע דכ"א ע"ב וי"ל בכל עובדא דב"ג ליבעי דלהוי לשמא קדישא מאי לשמא קדישא לאדכרנא בפומי' שמא קדישא על כל מה דעבד עכ"ל ועיי"ש ד"ג ע"ב:

(יא) **והשיב** לי. עי' באורך כ"ז כשער רה"ק תיקון ג' די"ג ע"ב מזה משמע דגם לזכירה ולפתיחת הלב אסור להזכיר ולהשתמש וצריך לעיין בזה באיזה מקומות שנכתב סגולות כזה הענין כגון בס' הליקוטים פ' וירא דכ"א ע"ג דכ' שם כשיקום כבוקר יזכיר שם אריאל רמ"ב פעמים וזה יועיל להבין מה שילמוד באותו היום:

מנהגי האר"י שה"מ פ' שמות ומשפטים ח"ב פתורא ראבא ד

לפי שהארץ היתה מלאה גילולים ואם ירד המלאך שם יתלבש באותה הוזהמא, אבל הוא ית' אש אוכלה הוא ואין דבר עומד בפניו ואינו מקבל טומאה ח"ו, ולכן בהזכרת שם המלאך מתלבש הקול הזה באויר העולם אשר יש בו בחי' חומר וקליפ' כנודע, אבל שמותיו ית' אינן מקבלין, טומאה לכן מותר להזכירם, אבל שם ההוי' אף כי גדול מכל השמות לרדף להעלימו מרוב קדושתו ומעלתו, אמנם שמות המלאכים שהם נמלאים בבני אדם כגון מיכאל גבריאל מותר להזכירם ואין בהם חשש איסור :

מן **[דב"ג ע"ב]** פ' משפטים : איסור הזכרת שם אלקים אחרים כד כת' ב ו שם אלקים אחרים לא תזכירו, דע כי עיקר איסור זה הוא שלא יזכיר שמו של סמאל"ל הנק' אלקים אחרים כגו' ובפרט (יב) בלילה לפי שאז ממשלת החלוטים וכל המזכיר שמו מזכיר כמו היפך דבכל המקום אשר אזכיר את שמי ולא עוד אלא אפי' להזכיר שם השדים כגון אלו שקורין בלשון לע"ז אי"ל דיא"ב לו וכיוצא בזה שציאורו לשון שדים אין להזכירם כי מגביר כחם וכשהי' מוזהל"ה מזכיר הי' אומר כמ"ך מ"ס, ופעם א' הייתי מדבר עם אדם א' והזכרתי לסמאל"ל והי' בלילה ובבוקר כשהלכתי לבית מורי וללה"ה והסתכל במזמתי ואמר לי הנה בלילה הזה עברת על שם אלקי' אחרים לא תזכירו והזהירני מאד שבשום אופן לא ביום ולא בלילה לא אזכיר שמו ולא כיוצא בו, ובפרט בלילה שאז יכול להתגבר על המזכירו להחטיו ולהענישו גם על בני אדם

ית' הקדושים, אבל מי שיוכלו לקטרג עליו מלמעלה לומר ראה פלוני שעבר עבירה פלונית והוא משתמש בשמותיך הקדושים הנה זה הוא ודאי שיעטשוהו אותו למעלה אם ישמש בשמות הקודש, עוד שמעתי בשם מוזהל"ה והוא כי כל השמות והקמעים אשר בזמנינו הם מוטעים אפי' אותם הפועלים בנסיון אמיתי, ולכן האדם המשתמש בהם נענש, אבל אם היינו יודעים אותם על מתכונתם היינו יכולים להשתמש בהם :

יד **[ד"ח ע"א]** גם הי' מוזהל"ה נזהר מלהוציא בפיו שום שם משמות הקודש או של המלאכים אפי' אותם הכתובים בספרים ולא הי' זוכר באמנע הדרוש לא כדרך זה כשהי' זוכר מטערי"ן הי' אומר מ"ס עי"ת וכשהי' זוכר סמאל"ל הי' אומר סמ"ך מ"ס, וכן כיוצא בזה ופעם הדבר לפי כשהקב"ה מחרס והשליטעם על שליחותיו ומלאכיותיו לזה אותם תוכף כשיזכירם האדם וישביעם בשמו שיהיו מוקקים לו כגו' באותיות דרע"ק, והנה היכף בשמוע המלאך שמזכירים שמו בעוה"ז נבהל ונרתע לאחוריו לשמוע אם משביעים אותו כדי שיהי' מוזהק להשלים שבעתו כגו' ואף אם רואה אחר"כ שאינם משביעים אותו עכ"ז נרתע ונבהל בשמועת שמו ומתקנא במזכיר שמו ומתגרה בו ומקטרג עליו ופעם א' שאתי למוזהל"ה כי הרי שמות ארטי אקים וכיוצא אנו מזכירים אותם תמיד וא"כ למה אסור להזכיר שמות המלאכים הנבראים, והשיב לי בסוד ועברתי בארץ מזרים אני ולא מלאך כו', ופי' בזה

בני אבא

(יב) **ובפרט** בלילה, וכ"כ ג"כ בשער הכוונת בדרושי הלילה העתקה לשוני בח"ר סי' פ"ו עי"ש וז"ל הוזהר פ' בחוקותי דק"ג ע"ב ויבעו לי' לב"נ דלא יפיק מנייהו מלה בפומי' בנין דלא יתער להו לבני' ולא ישחקון בהדי' כו' :

אדם אחרים בסבת האיש המזכירו: בענין
בשר וחלב כתיב לא תבשל גדי בחלב אמו
מוזלה"ה נהג שבכל יום שאכל גבינה לא
הי' אוכל בשר עד הלילה, וראיתי מחמירין
שלא לאכול הסוקאר הנעשה מן הקנים
המתוקים עם הבשר לפי שהגוים מלבינים
אותם ע"י שמערבין בו חלב עזים כנו',
ולכן אין אוכלים אותו עם בשר ואני
ראיתי למוזלה"ה שאכלו עם הבשר יחד:
מז [ד' ל' סו' ע"א] פ' שמיני שיקוף
הנפש כתיב אל תשקלו את
נפשותיכם וכו', ואמרו רז"ל מכאן שהמשהה
נקביו עובר על לא תשקלו וגו', והטעם
יובן במ"ש בפ' עקב בפ' [ד"ל ע"ב]
ואכלת ושבעת וגו', כי ענין האכילה
הוא לבדר האוכל מתוך הפסולת והאוכל
שהוא המזון נבלע באברים והפסולת נעשה
מותר ונדרה למטה כנודע ומהם נעשו
הקליפות כו' ולכן המשהה נקביו שמהה
המותר והקליפה ההיא מלרעותה את
שנגמר בירורה ועיכולה הגה הוא משקק
את נפשו ממש יותר ממה שמשקק את
גופו ונודע כי בכל דרכיך דעהו ולכן לריך
שיכין האדם כוונה זו בלכתו לבית הכסא
טרם הכנסו שם כי אסור להרהר שם:
יז פ' אחרי [דל"ב ע"ב] דין הגדה
כתיב ואל אשה בנדת טומאתה
לא תקרב כלע"ד ששמעתי ממוזלה"ה כי
גדה ר"ל כ"ד ה' שגורם להפדיר ה' תחלה
מן ההוי' לכן תיקן ימי חטותיו כ"ט כמנין
גדה כו'. דין הדם כתיב ואיש איש מבית
ישראל אשר יאכל דם וגו' ענין סדרת
הרמז"ס זלה"ה בענין ביסול תרנגולת
שלימה והממלאים תוך חלל התרנגולת
בטפילה של בשר מחותך דק מעורב בבילים
ופלפלין וכיוצא וכן חתיכות הבשר כגון

הללעות או הפלאד"ש שממלאים אותם
בטפילה הנז' וכן בני מעים שמחכים
אותם ע"ד הנז' יש מחמירין לבשל בשר
בבתוכה תחלה, קודם שיטווה במילוי הנז'
משום חשש דם ואני ראיתי למוזלה"ה שלא
הי' חושש לסבא זו אבל אם היו עושים
אותו כך ודאי שהוא יותר טוב אבל בענין
הפאסטילים שעושין מן עיסה ובתוכה בשר
מחותך עם כללים מחוכמים כנודע בזה
חקרתי לאמו של מו"ל ואמרה לי שמוזלה"ה
הי' מזהיר לאשתו שתבשל הבשר ההוא
בתחלה טרם נתווה בתוך העיסה [א"ש]
יש להסתפק בספיח"ה וגם בלחמ"ה פי'
אלעג"ן שעושים אותו אם גם לריך לבשל
הבשר תחלה כמו הפאסטילים או אם
נאמר דשאי הפיסטילים מפני שהבשר
נסתם בתוך הפיסטילים לגמרי מפני זה
לריך לבשל הבשר תחילה האמנם הספיח"ה
שהיא מגולית לגמרי ע"ג העיסה אין
להקפיד בכך האמנם נלפע"ד שיותר טוב
[דל"ג ע"א] הוא לבשל מקלט ביסול הבשר
ההוא בתחילה או לטגן אותו על מחבת
בשמן שומשמן כמו שעושין וכן נהגתי
כל ימי לחומר[א]. ובענין ביצה ללוי' ראיתי
למוזלה"ה פעמים שהי' גומעה כשהיא
ללוי' בלתי שישיגה בתוכה אם יש בה דם
או לא ולא הי' חושש לסדרת המחמירין
שלא לגמוע ביצה ללוי' והביא רא'י מן
התלמוד בכמה מקומות בענין גמיעת
הביצה כמו שהוא בין חי' בין ללוי' וכמעשה
דר"ע שהי' בתענית ערב שבת והביאו
לו ביצה מגולגלת וגמעה חי' והרבה כאלה
והטעם הוא כי ס"ס דרבנן:

יח פ' קדושים. מלות כיבוד חכמים
וזקנים, כתיב ומפני שיבה תקום
וגו' הנה מי שהוא זקן מששים (יי) שנה
ומעלה

בני אבא

(יי) מששים שנה ומעלה. כן איתא בת"י תיקן כ"ח דנ"ו ע"א ועיי"ש בגמ' מה שהתעורר
ע"ז

מנהגי האר"י פ' קדושים ח"ב פתורא דאבא ה

ומעלה אפילו שאינו ת"ח לריך לקום מפניו
 אבל מפחות מכן ששים א"ל לקום מפניו
 אלא א"כ הוא חכם בקנה חכמה ולכן
 ר"ת 'מפני' ש"כנה 'תקום' הוא מש"ה כי
 משתין בגין ואילך אז נקרא ש"כנה כו'
 גם פ"א הייתי מהלך בדרך עם מוזה"ה
 ובא ת"ח והלך לפניו במתכונן ובראות
 מוזה"ה זה אף הוא מתכונן הי' תמיד
 ללכת אחריו אף שהת"ח הלך לזר אחר
 ואחריו לו כי ח"ו כי נראה כנותן מכבול
 לפני עור כי אותו הת"ח לא הי' מכיר
 ערך מוזה"ה, והשיב לי כי כיון שהת"ח
 הי' מתכבד בזה הי' הוא מחויב לחלוק
 לו [דל"ג ע"ב] כבוד ולעשות רעונו ככך
 ע"ד הלל הזקן שרק לפני עני נן טובים
 ג' מילין כי ג' בכלל כבוד ת"ח :
יב פאת הראש כתיב לא תקיפו פאת
 ראשכם וגו' כבר נתבאר
 לעיל בהקדמה שער זה שקודם שיטעם
 האדם המלו' שהוא עובד יכוין לקיים
 מצות בוראו ית"ש, ולכן כשהאדם מכהתפר
 יכוין שהוא מקיים שני מצות בפיאות
 הראש אחת מכאן ואחת מכאן ואמנם
 מצות ב' פאות הזקן כו', ולריך שיכוין
 האדם שהוא דוגמה ז"א ושהוא מספר
 ראשו להיוותם דינים הקיפין ובפרט מי
 שהוא משורש קין דינא תקיפא, ואמנם
 נודע כי בשערות הראש יש בחי' י"ה

והמלכות שבהם היא הנק' פאת הראש
 כי לעולם כל פאת היא בחל', ולכן פאה
 גימט' חלקים והענין כי הדינים לוקד
 גבוה והם מכלל קיום העולם והעולם
 לריך להם, ולכן אין ראוי להעביר כולם,
 ולכן מש"רין הפאה שהיא המל' האחרונה
 שבי"ס הראש, אבל הכפירות הראבנות
 אין ראוי שיהי' בהם דינין, ואמנם טוק'
 דז"א הנק' בחי' עשי' שבאילות וכל
 אחיות הדינין ושורשם הם ב'ה ואם נעבור
 הדינים גם מראש הנקיבה יתבטלו לגמרי,
 ולכן האשה אינה מגלחת ראשה, ואדרבא
 מגדלת שער ראשה כנודע להשאיר שורש
 הדינין כו', [דל"ד ע"א] ואמנם בענין
 שיטור הפאה הי' מהר מהד מוזה"ה
 לשייר כל השערות אשר הם בלדעים
 שהוא כל השערות (יד) שיש בין האוזן
 לאותו מקום החלק שאין בו שער מכאן
 ומכאן בשני דדי הראש כמ"ס בס' בית
 יוסף וגבוה הפאות שיעורן עד מקום
 שיגביה ראש האוזן למעלה ועד המקום
 שיגיע שם ראש האוזן נק' פאה בחי'
 הגובה ואף אם היו שערות הפאות גדולים
 מאד וארוכים לא הי' חותכין במספרים
 רק עד יגדלו ויהארכו וידלדלו ויכדו
 ויכנסו למטה מגבול שערות הזקן ואז הי'
 חותכין ומקלרין במספרים לפי שמה שמשתלשל
 ממש ולמטה אינו נקרא פאת הראש :
 וענין

בני אבא

על זה מהש"ס כתב בספר נהל קדומים בפרשת קדושים בשם רבינו אפרים ז"ל מפני
 שיבה תקום כלומר כשהמלאה אדם זקן מלוד עומד והוא מילר מלוד בעמידתו ואחרי יושב תקום
 והשיבו במקומך, והדרה כני זקן שאם אינו זקן כ"כ תהדר אהו ותאמר לו אם תהרה לשבת
 במקמי עכ"ל וכ' עוד בס' ורו"ל הביאו כו' בס' הרדים דהרגיל לקום מפני שיבה וזכה לירא את
 ד' דכתיב מפני שיבה תקום ויראתך מאלקיד :
(י"ד) השערות. איתא בספרים שהשערות לא יהיו על האוזן או על אחורי האוזן ז"ל ת"ז
 תי' ע' דקכ"ב ע"א ובנין דאזריך לבערה מעל (ס"א מנו) חודנין דלא
 יהיו סתימין תרעין דשמיטה דלוחא כו' וכן בס' דקכ"ד ובערין אחרנין דכ"ג לריך לבערה לי'
 תחות אודנין דס"א ובערה דאיהו תחת אודנין לריך לבערה דאחקרי מארי דדינא לגבי תרעין
 דשמעין בהון ללוחא וכן איתא בזו"ה פ' יתרו ד"ל ע"ג ודל"ג סיף ע"א :

מנהגי האר"י פ' קדושים, ופ' שלח ח"ב פתורא ראבא

ויש בבחינה אחרת ואין בחינותיהם שוה, ולכן אין לערבם יחד:

בא [דמ"א] ע"א פ' שלח דין החלה כתיב ראשית ערסותיהם

חלה תרימו וגו' כו' ודע כי אעפ"י

שבזה"ל נשרפת אין ראוי לסמוך על דברי

המקילין להפריש כל שהוא, אבל לריך

ליזהר להפרישה כשיעורה האמיתי עפ"י

הכור א' ממ"ח חלקים כנו', גם לריך

ליזהר שלא יסירו השאור מן העיסה

להלנישו לחמץ בו עיסות אחרות עד (טו)

שיפרישו חלה תחלה לפי שלפעמים לוקחים

מעט שאור לעשות ממנו חלה מאכל

כמדוע וישכח להפריש ממנה חלק החלה

המעורבת בשאור ההוא, גם לריך ליזהר

כאשר עושין העיסה רכה מאד וכשעורבין

אותה על הלוח עורבין אותה עם מעט

קמח כדי שלא תהדבק העיסה בלוח

ובידים, ולכן לריך לבין כשנפריש החלה

שהיא דעתו גם על הקמח ההוא הנדבק

בעיסה, וכמ"כ הר"ן זלה"ה במסכת

קדושין פ' האונגר באופן שיותר טוב

שלא יפריש החלה עד שיערוך הלחם על

הלוח ואח"כ ישרוף החלה כ"א הפרישה

מקודם ושרפה אינה מועילה, גם טוב

ליזהר כשאוכל פת של מי שאינו מוחזק

בכשרות שיפריש ממנו חלה קודם שיאכלנו

ובפרט בפת פלטר שרוב פעמים אינם

נוהרים להפריש חלה גם לריך ליזהר

כשעושין עיסה לזרוך פת הבאה בכסנין

שהם כעין כיסין ממלאים אותם מדבש

ואגוזים וכיוצא, וכן כשעושין מן העיסה

לפוחית בדבש או ממיני לביבות המתבשלות

במים, וכן כל כיוצא בזה לריך להפריש

מהם

ב וענין פאת הזקן הנה גם הם לטובות

של שפע כו', והי' מוזהר"ה

נוהר מאד שלא לחתוך שער הזקן כלל

לא בתער ולא במספריים לא למעלה

ולא למטה ולא בשום מקום מן הזקן

אפילו למטה תחת הזקן באותם טענות

קטנים החופפים על הגרון ממש, אבל

השער שבשפה העליונה המעכב את

האכילה הי' קוץ במספריים ולא עוד לא

שהי' אומר שאיסור גדול מאד הוא לעקור

או לתלוש בידו אפי' שער אחד מכל מקום

זקנו כי הם ליטורות של שפע, ולכן לריך

האדם ליזהר שלא ישים ידו בזקנו למחמש

בה כדי שלא לעקור ויתלוש אי' זה שער,

גם הי' אומר מוזהר"ה שבכל פעם שהאדם

מוזרז ומעמיד על עצמו שלא ליגע בזקנו

לשעם הנו' יכוין כוונה הנו' בזקן יש א

שדי ברמז, גם הי' מוזהר"ה נוהר מאד

שלא לגלח ראשו אחר שעת המנחה

גדולה ואפי' בערב שבת לא הי' מגלח

ראשו לא קודם חלות היום דוקא: דין

בלאים ושעטנז, כתיב שדך לא תורע

כלאים ובגד גו', הנה טעם איסור כלאים

באילנות ובזרעים הוא במ"ש כי האדם

החוטא לריך להתגלגל אחר פצירתו לקבל

עונשו ויש מי שאינו זוכה לבוא לעוה"ז

בדרך שאר הנכמיו, אבל הוא מתגלגל תוך

לומח או דומם או בבע"ח כו', ונחלא כי

יש במיני הנמחים כגון אילנות או זרעים

נשמות מתגלגלים בתוכם עד מלאת ימי

גזירתם בכך, ואם תערב זרעים או

אילנות או עם או תגרום רעה ועונש

יותר לאותם הנפשות המתגלגלות בתוכם

[דל"ד ע"ב] כי יש מגולגל בבחי' אחת

בני אבא

ער שיפרישו ז"ע בזה ממ"ש הרמ"א ביו"ד סי' שכ"ד סי"א בשם המרדכי שלכתחלה

לא יתן שאור של פטור בעיסה של חיוב ואפשר שלדעתו כאן לריך להפריש א' ממ"ח

א"כ הי' בהחלה שיפריש יותר מהשאור:

מנהגי האר"י פ' שלח, ופ' ואתחנן ח"ב פתירה ראבא ו

והס ד'א שיעור מקום הנקיבה, לכן אסור להלך בהם כי הם רשות הנקיבה:

בג ת"ת פ' ואתחנן [דמ"ד ע"א] כתיב והיו הדברים האלה וגו', ושננתם

(יו) לבניך וגו', בתחלה אכתוב בענין השכחה אשר באנשים כי היא עונת

עללות ותדומה לימנע מעסק התורה באמרים כי הנה ח"ו נמלאים לריק יגיעם

ולבהלה, כיון שהכל נשכח מהם ולכך נודיעם ענין השכחה מה ענינה, הנה נודע

מאמרי הוזהר פ' משפטים בתחלת הפ' כי האדם תחלה נותנים לו נפש ואי זני

יתיר יתבין לי' רוחא כו', הנה הנפש היא מהנקבה ובה ענין השכחה וכל זמן

שלא השיג האדם חלק רוח הבאה מן הזכר ובו סוד הזכירה הוא שוכח והולך והנה

עורר ומתקן הנפש ע"י טרחו ועמלו בתורה ואעפ"י שזוכה מה שלומד אינו

ח"ו לריק כי בשו"ב (יח) ולעתיד יזכרו לו כל מה שזכר כמשרו"ל ואם עתה בחיים

שוכח כי המקום גורם לכך כי הוא מתקן הנפש הנקרא עלמא דטוקבא ואינו ח"ו

יגיעו לריק ומחויב הוא לתקן בראשונה הנפש ואח"כ יתנו לו הרוח הרי הקדמה

א' הקדמה ב', ענין השכחה ומה ענינה, דע

מהם חלה לפי שחלחל כלילתן [א"ש ז"ע כי הרמב"ם ז"ל וכל הפוסקים ז"ל הקלו לזה] הימה קשה ולא רכה כעין תבשיל

וכמ"ס הפוסקים ז"ל:

בב [מ"א ע"ב] איסור ראיית (טו) העין, כתיב ולא תחורו

אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו', וכתיב עיניך לטוב יביטו וגו', דע כי בכתוב

הזה נרמז ענין מה שה' נזהר רב שלא ה' מסתכל ולא ה' מוליא ראיית עיניו

חוק לר'א ונודע שאין הסתכלות העין רק לפניו או לשני לרדיון כי ודאי שבהיות

האדם מהלך אינו מסתכל לאחוריו והולך ובשלשה לרדיון או לריק שלא ישיט עיניו

חוק לר'א נמלאו ג' פ' ד' הס י"ב כמנין ג' היות אחת לפניו ואחת לימין ואחת

לשמאל וכל הוי' יש בה ד' אותיות שהם ד"א, ולכן לא ישיט עיניו חוק מהם לא

תמיד יסתכל בג' היות או שהם ג' מולא כו', וז"ס עיניך לטוב יביטו נכ"ח ג' ג'

היות שם יביטו עיניך ולא חולה להם: גם משארז"ל אסור לילך אחורי אשה

חוק ד' אמותיה הטעם הוא כי הנה רחל אשת ז"א היא אחוריו מן החזה שלו ולמטה

שהם שיעור ד' ספי' תנהי' שבו כנ'

בני אבא

(טו) ראיית העין, כ' בזה"ק פ' נשא דקמ"ב ע"א וז"ל קול באשה ערוה שער באשה כו' שוק באשה כו' יד באשה ערוה רגל באשה ערוה דאע"ג דתריין חילין

לא שנייה חבנא ותריין חילין יתיר מערו' אינין עכ"ל: (יו) ושננתם לבניך, איתא במהנ"ע פ' וירא ריש דף ק"ה וז"ל כל המגדל בנו לת"ת ומוליכו

לבית רבי בנאק ובשרב מעלה עליו הכתוב כאלו קיים התורה ב' פעמים בכל יום ובזה"ק פ' שלח דקמ"ד ע"א איתא וז"ל קרבנא דרביא כד קריב ב"ג ברי' לבי' סגרא או

למיה דא קרבנא שלים ואיתא בזה"ק פ' וישב דקמ"ט ע"א וז"ל לית לך אגרא טבא כהוא דלולף לברי' דהילן דמארי' באורחוי דאורייתא:

(יח) עוה"ב כו', וכן איתא בזה"ק פ' וישב דקמ"ה ע"א וז"ל כל אינין מילין דאיהו לא יכיל לאדנקא כהון כדקא יאות ואיהו אשדל בנו כללו עלאין כמעיי מתקנין ואורייתא

חמלל ב' הה"ד והקליטת היא תשיח וכו' סס בזה"ק כי הנשם והניף הלך לו שותו גוף סיחי' אז יהי' ספירי ורומי' ולכך יתנוגן התורה יותר ממנו סיחי' כו' א"כ שהמונע ההשגה בעוה"ו (ה"ה השכחה) הוא כח הקליפה כו' אבל אחר התחי' שאין קליפה יוכלו לאדנקא ולהשיג כל מה שירצו בלי גער ועמל כו':

מנהגי האר"י פ' ואתחנן ח"ב פתורא דאבא

גורמים שבהם נאסר כשיאכלם כמו הזיתים וכיוצא בהם ודע כי אין זה אלא במי שאכלה בלא כוונה כעס הארץ אך כל מי שמכין באכילתו אלו הכוונות שיתבאר ב' עקב לקמן ב' ואכלת ושבעת כו' אדרבה נותנים בו זכירה כיון שאכלם בכוונה ומזכר ומתקן אותם ע"י הכוונה ההוא, ובענין משרז"ל כתב שעל גבי הקדר משכח אין זה אלא בכתיבה בולטת ולא בשוקעת כו' :

בה ובענין התפלה הגו' במס' ברכות פ"ד רבי נחמיה בן הקנה ה' מתפלל בכניסתו לב"ה וביציאתו תפלה קצרה כו' ראיתי למוזלה"ה לעולם כשהי' מתחיל לעסוק בתורה היינו בהלכה בש"ס בעיון עם חברי הישיבה אפילו שהי' לומדים בביתו ה' מתפלל תפלה זו ערס שמתחיל, יר"מ יא"ו אבותי שלא אכשל בדבר הלכה ולא נאמר על עמא עהור ולא על עזר עמא ולא על אסור מותר ולא על מותר אסור ואל יכשלו חברי בדבר הלכה ואשמח אני בהם ולא אכשל אני בו וישמחו הם בי כי ד' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה גל (ט) עיני ואזניו נפלאות מתורתך ואח"כ ה' מתחיל לעסוק בתורה ואומנם תפילה אחרונה ביציאתו מביהמ"ד לא שמעתי ממנו לעולם. ענין עסק התורה בעלמא כבר כתבתי בשער יוה"ק כי עיקר כוונת האדם כו' שיכון לקשור

בני אבא זה הובא בבבא מלך על דק"ו ברי' ע' להם ג' עיני ואזניו וכו'. השמות שם' ג' עיני ואזניו וכו' וכו' בס' דברי אמת פ' נח ע"פ דבר חפשה וז"ל בקיצור כי טוב להתיישב בהתחלת לימוד תורה והפלה ושבתיו ית' מפני שהבית ית' רוצה לעבוד לפניו ית' כזה כו' עכ"ל ועכ"פ נריך האדם להיות בזכרונו מ"ס ב' אה"ל בעמוד העבודה פ"ט וז"ל ח' מן הדברים המעבדים את התפלה מי שאינו נאמר פיו ומוליד מפיו דברים באינס הנונים לפניו ית' א"ו ה' מילאות הפה שלו הם מילוכלים בעיטפת הס"א ואיך יאשרו אח"כ האומות היוצאים מפה כזה לכתר על מ"ה הקב"ה ומקומו מו"י פקדיו רמ"ט ע"כ אינן ארבעים נטלי דניח מבי' וכו' להלכה להאי נאמר דהאבא כו' ואינו מ' אינן דקיימין ואניפיו ומגדן לכל אינן דאפיקו מפנייהו מלה דלא אשריכא ובת' דא אפיקי מפנייהו מלה קדישא מלה דאורייתא ומענפי פנייהו כה ואינו קיימי ומגדן לן וקיימי כהאי גדיה מ' יימין דלא אשתמע ללוחקין :

דע כי השכחה נמשכת מן אחריו דאו"א כי הנה מודע שהפנים שלהם הם הוי"ה ואק"ק במילוי יודין ושניהם גי' זכור כי מהם נמשכת הזכירה, וזה ענין הזכירה זכ"ר י"ה כי הזכירה באו"א הנק' י"ה בבחי' הפנים שלהם שהם ע"כ קס"א, אבל האחריו שלם שלהם הם הריבוע והאחריו של שני שמות הגו' הוי"ה ואק"ק דמילוי יודין ושניהם גי' תשכח [א"ש כזה הוי' דיודין האחרים שלהם הם קפ"ד י' י"ה י"ו י"ה ותרבע אותו יו"ד יוד ה"י יוד ה"י וי"ו יוד ה"י וי"ו ה"י הם קפ"ד ואח"י דמילוי יודין מרובע כזה אל"ף אל"ף ה"י אל"ף ה"י יו"ד אל"ף ה"י יו"ד ה"י הם קדמ"ת וקפ"ד וקדמ"ת הם תשכ"ח כללע"ד] ומאן שני האחריו נמשכת השכחה לפי שאין אחיזת החיטונים לא באחריו ואין השכחה מו"י לא ע"ז אחיזת החיטונים ועל שני בחי' או כתיב בתורה זכור א' תשכח כו' :

בד [דמ"ד ע"ב] משרז"ל אינו דומה סונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד ואין הדברים או מכלל הדברים שהם דרך גומא אלא הדברים הם כפשטן כי השר הזה הנקרא ה"ס שהוא גי' ק' והסונה פרקו מאה פעמים יש בידו יכולת לשכחו ומשם ואילך אין בידו יכולת לשכחו, גם ע"ד הפזש כמ"ס רז"ל כי יש דברים

ג' עיני ואזניו וכו' השמות שם' ג' עיני ואזניו וכו' וכו' בס' דברי אמת פ' נח ע"פ דבר חפשה וז"ל בקיצור כי טוב להתיישב בהתחלת לימוד תורה והפלה ושבתיו ית' מפני שהבית ית' רוצה לעבוד לפניו ית' כזה כו' עכ"ל ועכ"פ נריך האדם להיות בזכרונו מ"ס ב' אה"ל בעמוד העבודה פ"ט וז"ל ח' מן הדברים המעבדים את התפלה מי שאינו נאמר פיו ומוליד מפיו דברים באינס הנונים לפניו ית' א"ו ה' מילאות הפה שלו הם מילוכלים בעיטפת הס"א ואיך יאשרו אח"כ האומות היוצאים מפה כזה לכתר על מ"ה הקב"ה ומקומו מו"י פקדיו רמ"ט ע"כ אינן ארבעים נטלי דניח מבי' וכו' להלכה להאי נאמר דהאבא כו' ואינו מ' אינן דקיימין ואניפיו ומגדן לכל אינן דאפיקו מפנייהו מלה דלא אשריכא ובת' דא אפיקי מפנייהו מלה קדישא מלה דאורייתא ומענפי פנייהו כה ואינו קיימי ומגדן לן וקיימי כהאי גדיה מ' יימין דלא אשתמע ללוחקין :

לשכר קליפות' כן לריך להקדים העיון בתחלה וה' מו"ל אומר כי מי ששכלו זך ודק וחריף לעיון הלכה בשעה או על הרוב בשתי שעות ודאי הוא שטוב לו מאד שיטרח שעה או שתי שעות בתחלה בעיון לסבה הגו', אבל מי שמבין בעלמו שהוא קשה העיון וטורח בו זמן הרבה עד שיעיי' בהלכה לא טוב הוא עושה ודומה למי שמחבר כל היום אגוזים ואינו אוכל מה שכתוב ויזרח טוב לו שיעסוק בתורה עלמה בדין ובמדרשים וסודות, ואמנם מו"ל הי' מהיר וקל העיון בתכלית ורוב הפעמים הי' מעיין בכל הלכה והלכה שעה דרכים של פלפול כנגד ששת ימי החול ואח"כ הי' מעיין דרך שביעי ע"ד הסוד כנגד יום השבת שאין בו קליפות: **בח ענין** משא"ל ר"מ אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה

לדברים הרבה כו', ביאורו הוא זה כי לשמה ר"ל לשם ה' ר"ל שימשיך התורה לאות ה' וה' זו היא בלאה והתורה היא יסוד אבא שבתוך ז"א כו', דמ"ו ע"ב] וזאת היא כוונת עסק התורה לשמה שיכין להמשיך אורות יסוד אבא הנק' תורה א לאה העליונה הנק' אות ה', ועי"כ מתמזקין הדין הקשים אשר בה כו', וזהו לשמה לשם ה' והענין הוא כי הנה לאה היא מכוונת ממש כנגד היסוד ראבא במקום שהוא מכוסה שהוא עד החזה ואנו לריכין להמשיך אורות היסוד הגו' בכל פרטוף לאה כו', דמ"ו ע"א] גם תכוין כי משנה גי' ל"א אשכ"ח ל"ה ועי"כ יועיל לך שלא תשכח המשנה, ונלע"ד חיים כי זו הכוונה אחרונה אינה ממוזלה"ה כו', דמ"ו ע"ב] כשארש עוסק בתורה בתלמוד הנק' הלכה יכוין שהם אותיות הכלה ומהי' כוונתו שכל קושיא שהוא מתרץ יכוין שעי"כ מסיר הקליפות החזקות

לקשור את נפשו ליחודה ולדבקה עם שורשה למעלה ע"י עסק התורה ויכוין שעי"כ נשלים חילון העליון הקדוש ונתקן כי כל תכלית בריאת האדם ועסקו בתורה אינו אלא כדי [דמ"ה ע"א] להתקן ולהשלים חילון ואדם העליון להיות נפשוהיה נתקני' ונחזרות להכלל שם בי וזה יועיל מאד להשגת רוה"ק ע"י עסק התורה בזאת הכוונה:

בו עוד יש אזהרה והוא כי להיות האדם עוסק בתחמת האמת כי כלם גימטריאות כמדע אין ראוי למנות האותיות במספר קטן אלא כל הגי' יהי' במספר גדול של האותיות לפי שכל מספר קטן הוא ביצירה במט"ט כו', ותחמת הקבלה הוא באצילות שבו הוא מספר גדול של האותיות וכל מי שנפשו אינה מתוקנת בא לדעתו תמיד ענין מספ' קטן, גם בענין עסק ההלכה בעיון עם החברים ראיתי למוזלה"ה המתגבר כארי בכח בעת שהי' עוסק בהלכה עד שהי' נלאה ומזיע יזעה גדולה שאני את פיו מדוע טורח כ"כ והשיב לי כי הנה העיון לשכר הקלי' שהם הקושיא שיש בהלכה ההיא שאין מניחין לאדם להבין אותה, ולכן לריך האדם לערות ולהתיר כמו אז כי לכן נקרא התורה תושי' שמתשת כמו של העוסק בה, ולכן ראוי לערוך ולהתיר כמו בהיותו עוסק בתורה:

בו גם בענין פלפול ועיון ההלכה הי' ממוזלה"ה אומר כי תכלית העיון הוא לשכר הקליפות שהם הקושיא כי הם גרמו לאותם הקושיא שהם בהלכה שלא יובנו תירוניהם כי אם בקושי' ובדוחק גדול כמדוע, ואמנם עסק התורה ממש אינו העיון רק קריאת התורה בעלמה בארבע דרכי' שהם ר"ה פירד"ס כמדוע וכמו שמי שרולה לאכול האגוז לריך תחלה

מנהגי האר"י פ' ואתחנן ח"ב פתורא ראבא

החזקות והקשות מן ההלכה שהיא הכלה עליונה נזק' דז"א ושקשטה בכ"ד קשט' כלה כו', ויכוין ג"כ בשלמוד א שם אדני שהיא הכלה העליונה וכשקורא משנה יכוין לשם שדי שהיא גי' מטטרו"ן כו' :

בט ועתה נבאר סדר עסק התורה שיעסוק האדם בכל יום,

והנה אין אנו מדברים בכל עסק התורה שאדם עוסק רק בלימוד קבוע שלריך ללמוד בכל יום בקביעות בסוד קבעת עתים לתורה וזהו מנהג מוז"ל אחר שהי' יולא מביהכ"ג ואוכל אכילתו הי' מתעטף בלילית ולבש תפילין ואח"כ קורא הקריאה הזאת שיתבאר עתה בכוונת א' שנבאר, תחלה יקרא מקרא ואח"כ גביאים ואח"כ כתובים ואח"כ קבלה ואח"כ משנה ואח"כ תלמוד, וטוב שיקרא ג' בחי' שיש בתלמוד והם ברייתא ותוספתא ומימרא, ונלפע"ד שהקבלה תהי' באחרונה מכולם לפי סדר המדרגות ממשה למעלה הם מתחילין מן המקרא ומסיימין בקבלה כמו שיתבאר בענין הכוונות, והרי זה דרך כלל וזה פרטן תחלה יקרא בתורת מפרשת השבוע ההוא ביום א' יקרא ששה פסוקים ראשונים שבאותה פרשה וביום ב' יקרא ד' פסוקים שלאחריהם וביום ג' ה' פ' שלאחריהם וביום ד' ו' פסוקים שלאחריהם וביום ה' ה' פסו' שלאחריהם כללות כולם הם כ"ו פסוקים ודע כי לריך וקרות כל אלו הפ' כדרך שקורין הפ' לבערב שבת כל פסוק מהם שמו"ת :

ג דע שאם לא קרא מקרא ביום ראשון של השבוע יש לו תשלומין לשיקרא ביום שני שתי הקריאות דהייט [דמ"ז ע"א] קריאת יום א' וקריאת יום ב' אבל אין זה מועיל רק לעורך היום ב' שלריך שיקרא קריאת יום שלפניו שדלג ואח"כ יקרא קריאת היום ההוא אך לעורך

יום א' שלא קראו בו אין לו תיקון כלל ועליו נאמר מעוות לא יוכל לתקון, אח"כ יקרא בנביאים וכל פסוק שני פעמים מקרא ופעם א' תרגום, ומלאחי כתוב בקונטרסי שכל פ' מהם יקרא פעם א' מקרא ופעם א' תרגום אחר כך יקרא בכתובים עם התרגום שלהם ואח"כ יקרא על סדר הנז' משנה ותלמוד כו' ובלילות א"ל ללמוד קביעות הנה כו' אמנם נבאר ענין ליל השני לפי שגם בו לריך לקרא מקרא והוא כי אז בליל שני בקומך ממעבד אחר חלות תקרא מקרא ואם לא תוכל לקום קודם שתישן תקרא כו' פסוקים אחרים שלאחרי כו' פסוקי שקרית בחמשה ימים של השבוע כנו' ואח"כ תקרא מה שתרצה כמנהגך וביום השני אז תקרא כל הפרשה כולה מתחלתה עד סופה שמו"ת כו' ובערב שמחת תורה אעפ"י שאינו יום ערב שבת תקרא פ' וזאת הברכה שמו"ת :

לא ג דע כי בכל ע"ש אחר שתיים הפ' ההוא שמו"ת תכפול פסוק אחרון של הפרשה מקרא ולא תרגום גם דע כי כשתקרא המקרא לריך לקרותו בטעמים שבפסוקים ההם אבל התרגום א"ל לקרותו בטעמים שאין טעמים אלא במקרא לשון הקודש בלא כאותם המנהגים לקרוא בטעמים ואפי' התרגום של הפרשה וביום השבת א"ל לקרית הפ' רק לשומעה כולה מפי השליח ליבור הקורא בס"ת אבל ההפטרות של יום השבת תקראנה אותה ולא תסמוך על המפטיר וזלתי א הברכו' שמברך לפני' ולאחרי' שלריך שתכוין לזיך לשומעם ולענות אחריהם אמן כו' נודע ענין מ"ש כו' כי מארי מקרא אינו בעשי' ומארי משנה ביני' ומארי תלמוד בבריאה ומארי קבלה באילנות. ולכאורה נראה תימה כי המקרא היא תורה שבתכב והמשנה

בניקודיהם היוצאים מן ה' נקודין הראשונים של אותיות אלו 'את' אשר 'ביאו והם לירי ושבר פתח סגול וקמץ וחירק ולפי שכל קריאה זו היא הכנה ו' ימי החול לקבל חוס' קדושת שבת, לכן נרמזו נקודיהם בתיבות הנו' שהם בפי' והי' ביום הששי והכינו את אשר יביאו בו, והרי קרא כ"ו, פסוקים ראשונים בפי' השבוע בזה ימים ראשונים מן השבוע ובליל ו' תקרא כ"ו פסוקים מן הפרשה עלמה אותם שאחרי כ"ו פסוקים ראשונים, אבל בשאר לילי השבוע אין ראוי לקרא מקרא לפי שהמקרא הוא בעשי' והלילה עלמה היא בחי' עשי' והכל הוא דינן ואין ראוי לעורר הדינן, אבל בליל ו' יען כי יום הששי מכין לשבת והרחמים מהעוררים בו, לכן יכול לקרא מקרא אף (כ) בלילה ומה שיכין הוא בצירוף אחד מי"ב לירופי הוי' והוא והי"ה וניקוד ד' אותיותיו כולם במיריק בניקוד אות ש' שני' של הששי כי שאר ד' נקידות של ביום הששי הם לשם והי' של יום הששי עלמו כמו שיתבאר והנה אין לבין בליל ו' במילוי הוי' דהיינו כמו בזה ימי השבוע לפי שהמילוי הוא דין בו, ואין ראוי לעורר הדינים בלילה :

לג' וביום הששי קודם שתקרא כל פרשת השבוע שמו"ת כנו' תכנין

והמנהג והתלמוד והקבלה הם תורה שבע"פ למטה ממדרגות תורה שבכתב אבל הענין הוא כי העולם האצילות כולל את כל העולמות שלמטה ממנו ויש שם תורה שבכתב והוא המקרא וגם המנהג והתלמוד והקבלה ובבריאה חסד ממנו הקבלה ויש שם ג' האחרות ובי' חסדים הקבלה והתלמוד ואין שם אלא * (מקרא [דמ"ז ע"ב] בלבד ולכן הקבלה נקרא ע"ש האצילות לפי) שחיים האחרות ובעשי' חסדים שלשתן ואין שם אלא מקרא [דמ"ז ע"ב] בלבד ולכן הקבלה נקרא על שם האצילות לפי שאינו נמלא אלא בו והתלמוד נקרא ע"ש הבריאה לפי שנמלא בו ולא בעולמות שתחתיו והמנהג ע"ש היצירה לפי שאין נמלא בעולמות שתחתיו והעשי' אין בו אלא מקרא ולכן נקרא ע"ש :

לב [דמ"ח ע"א] הנה נת' לעיל בסדר מקרא התורה שבעל יום יקרא מספר אחד של פסוקי' והענין הוא כי בתחילה חזיון כי המקרא הוא בעולם העשי' כנ"ל ושם הוא הוי' דב"ן דהיינו והנה המילוי שבה הם ה' אותיות אלו ודו"ה ותחלקם בזה ימים הראשונים של השבוע דהיינו ביום א' תקרא ו' פסוקי' כמנין אות ו' ראשונה של המילוי הנו' ואות ד' ביום ב' ואות ה' ביום ג' ואות ו' ביום ד' ואות ה' ביום ה' ותכנין ג"כ

בני אבא

(כ) **אף** בלילה, משמע דבשאר לילות אין נכין לקרא מקרא בלילה אף אח"כ וכן כ' בת' היים שאל ח"כ סי' כ"ה באמצע הת' שנשאל לענין הקפות המת בלילה כתב שם וז"ל והרב האר"י ז"ל הזהיר שלא יקראו מקרא בלילה והולכים אחרי מנהגי האר"י וז"ל אין קריין אפי' אח"כ מקרא וזה פשוט ושמעתי מהמקובל המושגא ח"ק כמוה"ר שלום שרעבי זלה"ה שהי' מספקק על מה שנהנו לקרות בבתי כנסיות סמוך ליום תהלים כו' והי' אומר שאולי אין תהלים בכלל אזוהרת הרב ואין ולאו ורפיא בידו' והמקובלים נמנעו לקרות תהלים בחול כל שלא האיר היום עכ"ל. אבל מהרמ"פ בס' או"ז נעמוד ההפלה סי' א' אות י"א כ' וז"ל וזה שלא יקרא מקרא בלילה קודם חלות עכ"ל אחת שפסע דברי' שמכאן משמע שקפידת ואזוהרת האר"י ז"ל אף אחר חלות :

(*) מיוותר

תכונ' בתחילה א' ה' אותיות המילוי דב"ן
הנ"ל א' ה' ימי השביע וחכונ' עתה
[דמ"ח ע"ב] כו', מלות ת"ח כבר בארתי
ענין כוונת שמות ועיי"ש כי שנים מקרא
הם הת"ת והיסוד וא' תרגום הוא באחרים
שלהם, ושמעתי מזולתי באופן אחר והוא
כי א' תרגום הוא בטוק' דו"א כי היא
בתי' האחרים שלהם היושבת באחורי
ז"א כמדוע: ענין הזהרת האר היום זו
אחת מהם, דע כי לדיך האדם ליהרהר
שלא לישב במקום שאין בו ישוב
לפי שבמקום שאין בו ישוב שולט שם שד
א' ושמו תני"א ויואל מפסוק ולמה תניאין
את לב בני ישראל והיושב שם אעפ"י
שהוא עוסק בתורה מתגבר עליו השד
הוא להזיקו או להחטיו ואין כח באדם
הוא העומד שם לשלוט עליו לולי יהי
לדיק גמור, ומורי הזהיר לאדם אחד שלא
ילך על קברי הרשב"י ור"א בנו ללמוד
שם יחידו אפי' בימים הרגילים ב"א לילן
שם ומכש"כ בשאר מקומות שאין בנ"י
יושבים שם:

לד ובימים השבת אין צורך לקרא הפרשה רק תשמע כל הפ'

מפי הס"ך ותכונן צהו"ן שלימה דב"ן
דהר"ן ונקידו הס ט' נקודות שיש צ"א
התיבות מ"בנה על אשר ילקטו ואח"כ
תכונן צב"ן צירופי והי' ציוס הששי כי
ציוס הששי הי' בתחלה ה' אותיות המילוי
כמו שהן ואח"כ צירוף והי' [מ"ט ע"א]
אבל עתה שהוא יום שבת אין בו כוונת
מילוי שהשבת הוא יום רחמים והמילוי
הוא דין כמדע לכן צריך שתכונן צב"
צירופי והי"ה ונקידו כל אותיות' בשורק
בנקידו אות ט' של ילקטו והנה לפי

(כח) שאין

(כא) **שִׁאִין** כּו יבזב. מקורו העבור מוזה"ק פ' וישלח דקס"ד כוע"ב וז"ל בכל זמנא לא יפק
ב"נ יסודאי בארשא במתא אלא באחר דבני נשא אזלין ותבין ומשתכחין תמן
ועל דא לא יפק ב"נ יסודאי בלילה הואיל וב"נ לא משתכחי כו' ועיי"כ בס' זכרי חמה ש"כ וי"ס דגרכי
ועל דא אפי' ביממ' כש"כ בלילה כו' דאפי' ביום כפי ל'י לב"נ לאשמררא כו' : (*) ז"ל וי. וי. דו.

בני אבא

פּענן

שכל שם דב"ן אנו מכוונים בשבת לכן
לריך שימנע האדם כל הפרשה כולה וגמלא
ביום ו' לריך לבין לירוף וה' פעם א'
בלבד וז"ס והי' ביום הששי כי ביום הו'
חזר מילוי ב"ן לעשות לירוף והי' כנ"ל
אבל ביום השבת לריך בפ' והי' והי' משנה
וז"ס והי' משנה ר"ל כי יהי' ב' לירופים
של והי' עוד לריך שתדע כי בכל עת
שהקרא הפרשה בע"ש שמו"ת לריך לבין
בכל אותם ההיוו"ת שבאותה הפרשה שהם
היוו"ת דב"ן במילוי ההי"ן :

לה ונבאר עתה ענין כוונת תרגום דע כי בכל פעם ופעם

שחקרא איזע מקרא אפי' בשאר ימי השבוע
לררך לקריתם שמו"ת והבונה הוא כי
המקרא הוא בחי' פנים דהוי' כל צ"ן
התרגום הוא אחוריים שבקדושה כו' ודע
כי כל בחי' האחוריים הם שמו"ת בסוד
ריבוע שהוא בסוד פשוט כפל משולש
מרובע כו'. והנה ביום ששי כבר נתבאר
שלררך לבוין דהוי' דצ"ן בבחי' הפנים
שלהם ויהי' כל ט' אותיותו בשוריק ואז
תבין ג"כ באחוריים שלה מנוקדים בשוריק
כזה (* וו. (* דו. וו. דו. הו. וו.
דו. הו. וו. וו. דו. הו. וו. הו.
ואינו זוכר יותר. עוד שמעתי ממוז"ל
דרוש זה בענין שמו"ת כי הנה היותם
בפי' מקרא הם כנגד הת"ת והיסוד אשר
בת"ת יש שם הוי' שהוא גי' כ"ו, וביסוד
שם שדי ושני שמות לו בגי' שם כמנין
יטעריקין ר"ת בגים מקרא שהוא ש"ס
גם מקרא בגי' ב' שמות הגו' כו', (כ"ב
א"מ וחבירי כתבו שכליל ששי לא הפסיק
עם התרגום כלל גם כתבו שיקראם באשמו'
הבוקר לא בתחילת הלילה] דמ"ט ע"ב:]

בני אבא

פּענן

מנהגי האר"י שעה"מ פ' ואתחנן ח"ב פתורא דאבא ט

לכוין היכן הם רמוזים כל הנבראים שבעולם בקומת האדם כו' כי כל העולמות כלם הם ליור קומת אדם כו' כי כל הנבראים תלויים באדם שהוא מלך על כלם וגמלא מי שידע חכמה זו לכוין מקום אחיזת הנבראים כל א' וא' באבר פרטי שבשיעור קומת האדם ויאמר ויזכיר בפיו כל הפרק ההוא שבו נזכרין כל אותן השירים שמשוררין כל הנבראים כל א' וא' כפי השפע הנשפע לו, והנה הוא גורם ירידת שפע א' כל הנבראים כלם: [ד"נ ע"א] טוב לאדם לדור בבית שיש בו חלונות פתוחות נגד הרקיע כדי שתמיד בכל עת ורגע יגביה (כג) עיניו לשמים ויביט בנפלאותיו ית' בבריאת שמים וארץ וכענין מ"ש דהמע"ה כי אראה שמך מעשה אלצעותך כו', וענין זה מחכים האדם ומכנים יראת ד' וטירה בלבו אם יתמיד וירגיל עלמו בזה:

לח שינת היום כבר התחלנו לבאר ענינה בשער התפלות כו', ושם נתבאר ענין שינת הלילה שהיא מוכרחת לאדם, ואמנם שינה כבר אמרנו"ל אסור

לו **ענין** עסק התורה בלילה קודם שיזן הי' אומר מו"ל כי כל הנשמות כולם עולות בכל לילה לפני הקב"ה ליתן דין וחשבון לפניו ית' מכל מה שנעשה ביום ההוא וכנו' בס' החי' בחי' ה' מן הי"א תי' שנכתבו אחר תשלום הספר, גם שם למעלה עוסקים בתורה כל זמן היותם שם עד שיחשורר האדם משנתו כו', ומו"ל הי' מסתכל במלח האדם אחר שקיעת החמה והי' מכיר באיזה לימוד עמדה נשמתו לעסוק בלילה בעלותה למעלה או בס' הזהר או במשנה או באיזה ספר מספרי רז"ל והי' מזהר לאיש ההוא שטרם שיזן יקרא את הקריאה ההוא וכו', אבל בפנינו שאר עסק התורה לא הי' חושש לקרות בתחילת הלילה כי עיקר (כג) העסק בתורה הוא אחר חלות בקומו ממטתו:

לו **ענין** פרק שירה כו', האומר פרק זה בכל יום וזכה לכמה מעלות, והענין הוא כי אותו הפרק מיוסד על השירים שמשוררים בכל יום כל הנבראים שבעולם לבדורא ית' וכל שהוא חכם ובקי

בני אבא

(כג) **עיקר** העסק כו'. עי' רמ"ז פ' ויקהל על דקל"ה ודף הם' מ"מ שלי הוא דר"ה ע"א שפ' שם לימוד התורה בתחילת הלילה עד חלות הוא מסוכן והקטע כו' עיי"ש אבל לשון זה שבכאן שכ' לא הי' חושש לקרות בתחילת הלילה כי עיקר העסק כו' משמע שאינו מסוכן ח"ו רק בלא הי' חושש כי עיקר הלימוד אחר חלות. וכן נראה מלשון זוה"ק פ' בשלח דמ"ו ע"א דכ' שם וו"ל ואורייתא בעי למלעי בה יומם ולילה כו' חינוח ביממה בלילה אחרי כו' והא' אחר דעיקרא דלילא מפלגותא ואילך כו' עיי"ש מל' זה משמע כמ"ש כאן אבל בזו"ח בראשית י"ז ב' במדהנ"ע נראה קצת כמ"ש הרמ"ז דאיתא שם ב' כוכבים תחלת למשמורה א' כו' שאז מתחילין לומר שירה ונגעלו כל השערים מתושבתתו של מטה כו' ושא' חנן הקורא בתורה בלילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד כו' אר"י התם במאי אמרי כששיים כל חושבנן ביום ומפלגות ללילה והלאה דעסיק בתורה כו' עיי"ש ע"פ ויטע וגו' גן בעדן מקדם:

(כג) **יגביה** עיניו, מקומו עהור בזה"ק פ' בשלח ריש דנ"ז מסתכל ברקיע שריא עליו נהירו דסכלתו דדעתא קדישא ומתעטר בי' ב"ג כו' וכ' שם בס' והרי חמה צריך הסתכלות ברקיע כדי שישרה עליו נהירו דדעת כי סיוע גדול הוא לו הסתכלותו ברקיע כי שורה עליו נהירו דסכלתו דדעתא קדישא ועי' בזה גם בשער ריה"ק ד"א ע"ב ח"ל וזו"ח במדהנ"ע בראשית ד"י ע"ב מסתכל ברקיע אחרי ח"ל ההוא סיועא רבה דכ"ג ת"ח נ"ג כו' דעד לא יסתכל ברקיע לא הוה מנדע' עילוי':

מנהגי האר"י פ' ואתחנן ופ' עקב ח"ב פתורא ראבא

גובה מזוזת הבית לג' חלקים ובהחלת שלש העליון מלמטה למעלה שבו שם הניח המזוזה והסוד הוא כי המל' הנק' מזוזה יולדות בתחלת שלש העליון מלמטה למעלה בחזה דז"א כו': [ד"כ ע"ב]:
לפ' **פרישת** עקב אסור לאדם לחבר ולשלב אלצעות יד ימינו

עם אלצעות יד שמאל כמו שנהגים בני אדם לעשות לפי תומם דרך מקרה והטעם הוא לפי שהם נחות עליונים ימינים ושמאלים ואין לערבם, ואמנם טוב הוא א' האדם שיסתכל בכל שעה ויבין באלצעותיו ויבין בהם כי הנה בב' ידיו יש עשר אלצעות וכל אלצע מהם הוא שם אהי"ה דמילוי יודין והוא גי' אלצע וכידע כי שם זה יולא מר"ת אהי' השמים אהי' הארץ: בענין הגדיבות והתירויות ראיתי למז"ל שלא הי' חושש בעלמו להתכבד במלבושים גאים יותר מדאי גם במאכליו הי' אוכל דבר מועט מאד, אבל במלבושי אשתו הי' זהיר מאד לכבדה ולהלבישה והי' מפיק [דכ"א ע"א] כל רעונה אף אם לא הייתה ידו משגת כ"כ: ובענין הלדקה והמזות לא הי' קמץ וכמז"ל בענין הבדלה שמבדילין בבית הכנסת שנתן ד' פרחים זהב ללדקה כדי שינוחו לו להביא יין להבדלה הנו' משלו גם כשהי' קונה איזה מלוא כגון תפילין או אחרוג לא הי' מקפיד לדעת כמה יתן במלוא ההוא אלא הי' פורע כל מה שהיו שואים לו בפעם אחת והי' אומר למוכר הרי המעות לפניך קח כל מה שתרצה וכמ"ש בזהר פרישת (כה) תרומה:

פעם

בני אבא

(כד) **ובמדה ג'** המדה"ג הזה הוא כזו"ח ריש פ' נח וז"ל ר' נתן אומר נשמתי של דיקים מסייעין אותו:

(כה) **פרישת** תרומה. הוא שם בזהר דקכ"ח ע"א בכל מה דיבעין מיני' בין ועיר ובין רב וכ' שם ג' והרי חמה וז"ל מכאן יש סתק לקחת אנשים ראיתי אומרים לבעלי האחרונים כשהיו את האחרוג היו אומרים דע שכל מה שתשאל אחן לך לכך לא תשאל יותר מדאי כו' עכ"ל:

אסור לאדם שיטן ביום יומר משיגת הסום והענין הוא דע כי השיגה שביום רעה א' הלדיקים וטובה א' הרשעים וכמז"ל שיגה לרשעים הנאה להם והנאה לעולם, כי הנה הלדיק ע"י מעשיו הטובים ששואה אפשר שכאשר ישן בלילה, ואח"כ בהקילו משנתו חוזרת נפשו בו היא ממשכת ומביאה עמה איזה נשמה של איזה לדיק קדמון ומתעבדת בו בסוד העיבור ושחיהן נכנסות בגוף והיא בזה כדי לסייעו במזות כמ"ש באבות דר"נ ובמדה"ג (כד) על הבא לטבר מסייעין אותו כו', ר' נתן אומר נשמות הלדיקים מסייעין אותו והבן זה וכאשר חוזר לישון ביום אפשר שתחזור ותפרד ממנו אותה הנשמה שבאה לסייעו כי בלילה שהפקיד נשמתו ביד המלכות העליונה מתחדשת שם ומודרכת ונשלמת ואז מתעבדת בה נשמת הלדיק ההוא אבל בשינת היום אין הנשמה מלאה מקום בו, בדרך הלילה שאומרים בידך חפיד רוחי, ולכן מאבדת כל הרוח שהרויחה בלילה בשינת היום אבל הרשעים הוא להפך כי בלילה אין נשמותיהן עולות למעלה כו', והם משוטטות באויר הרקיע בין החיונים ומשתתפות יחד ונכנסות באדם בהקילו משנתו, והנה כאשר ישן ביום אפשר שיפרדו ממנו אותם נשמות הרשעים המחטיאים אותו ויפרט אם עשה איזה מלוא ביום ההוא, אבל ביום השבת אפי' ללדיקים השיגה טובה כי אין דבר רע נאחו ביום השבת: מלות המזוזה כו', הנה מקום נתינת המזוזה אמרו בגמ' שהיא מתחלת שלש העליון ר"ל כי תחלק

מנהגי האר"י שח"מ פ' עקב ח"ב פתורא ראבא י

מרביעית כדי שלא יתחייב בזכרה אחרונה ויכין לפטור בזכרה זו המים שבתוך הסעודה, ופעם א' שתימי אני יותר מרביעית והסתכל מורי במלחי ואמר לי מורי שתימי מים ולא ברכת אחריתן ברכה אחרונה ואם יש יין בתוך הסעודה א"ל לכל זה כי ברכת היין פוטרת כל מימי משקין, בשער הגלגולים ית' עונש מי (כו) שאינו נוטל ידיו איך נעקר מן העולם ואיך מתגלגל נפשו בתוך אחת המים, גם מי שאינו מברך ברכת הנהנין נידון במים וע"ש:

מב נטירת ידים שיעורה כל היר שהוא ה' אלבעות והכף עלמה עד פרק הזרוע וטעם זה נחבאר אללנו באדרת נש' כו', ענין נט' שהוא לשון נטילת כמו וינטלם וינשאם אשר ביאורו הוא שבעת רחילתם יגביהם (כו) למעלה עד כנגד ראשו ולפחות עד כנגד שני הפנים שבו כי גם הפנים מכלל רישא אינון [דכ"ב ע"א] כו', ונדע כי ג' ידים הם, והם חג"ת יד הגדולה בימינא, יד החזקה בשמאל יד רמה באמצעותא והנה לריך לרחוק הידים ואח"כ להעלותם א היצירה ועי"כ לא יינקו הקלי' מהם אותם שבעשי', ולכן נבאר תחלה רחילתם ואח"כ נטילתם והגבהתם א היצירה, והנה בתחלה תרחוק יריך ותשפוך מים ע"י ימין כפ' (כח) זו אח"ז ותכוין כי הוא יד כפולה והוא

מ פעם אחד אירע לי ביום שבת כאב גדול בעינים ונמשך הכאב זה קרוב לב' חדשים ולא ה' בתוכם שום חולי זולתי כאב העינים לי מאד ושאתי למוז"ל מה ה' סבת הכאב ההוא ואמר לי ב' סבות האחת היא לפי שאני פוסע פסיעה גסה במהלכי בימי החול ונדע כי פסיעה גסה נוטלת כו', ואינה חוזרת אלא בקידוש ליל שבת, ולפי שבאותו ליל שבת לא נתכוונתי באותו הקידוש, לכן בא לי הכאב הזה, סבה ב' היא לפי שאני הייתי מתפלל תמיד בבית מדרשו והייתי יושב לימינו לעולם והייתי מסתכל ומביט בו ללאווד דרכי הנהגותיו בכל הפרטים והוא ה' מתכוין בתוך תפלתו כוונות גדולות ונוראות אשר על ידם ה' אור עליון בורה עליו ולא הייתי כדאי אז להסתכל בו ואמר לי השתדל שלא תסתכל בפני בשעה שאני מתכוין ביחוד ק"ש ובשעה שאני כורע במודים ובשעה שאני עושה קדושה ואומר ק'ק'ק' ד' נבאות כי א' הג' מקומות יש בהם כוונות נוראות ועי"ז יוסר ממך כאב העינים, ונמנעתי ביום המחרת מלהסתכל בו בג' זמנים או ותיקף נתרפאתי:

מא כבר ידעת מחלוקת הפוסקים והוא מחלוקת האמוראים אם לריך לברך על המים שבתוך הסעודה, ולכן טוב לנהוג ללאות ידי ספק שקודם שיטול ידיו [דכ"א ע"ב] ישחה מים פחות

בני אבא

(כו) מי שאינו נוטל כו', עי' זוה"ק לך סו' דס"ז איתא שם וו"ל כל מאן דלא נטל ידיו כדקא יאות אע"ג דאתענג לעילא אתעניש ומאי עונשי' לתתא דגרים לי' לגרמי' מסבנותא כמה דעונשי' כך הכי הוא וכו' מאן דנטיל ידו כדקא יאות דגרים לגרמי' ברכאן דלעילא דשראן ברכאן על ידיו כדקא יאות ואחכרך בעוחרא, וכן הוא במס' שבת דס"ב אמר ר' אבהו כו' ג' דברים מביאין את האדם לידי עניות כו' והמולול כנט"י כו' אר"ת אלא משאי מלא חפנאי מיא ויהבו לי מלא חפנאי טיכותא:

(כו) **יגביהם** למעלה, זו"ח רות דכ"א ע"ג רביעאה לריך להגביה ידיו לאחר נטילה. (כח) **ב"פ** זא"ו, כ' הרמ"ז בפ' עקב על דר"א ע"כ כד"ה דברכה לא שריא וו"ל מדכרי הרב ו"ל נראה דאין חילוק בין מים רבים למועטים שתמיד לריך לשפוך ב"ס לכיון כו' עכ"ל:

ג' כח והם כ"ח אותיות אשר במילוי המילוי דהוי' דע"כ דוידין אשר בחדר יד ימין, ואח"כ תרחוק ירך שמאית ותערה עליהם מים ב"פ אחרים רזופים ותכוין כי גם היא יד כפולה שהיא ג' כח אותיות של מילוי המילוי דמילוי ס"ג שבגבורה ואח"כ (כס) תשפסף שני ירך זו בזו ותכוין לכוללם ביחד בסוד יד רמה באמצעיתא, וגם הוא יד כפולה שהיא ג' כח אותיות דמילוי המילוי דהוי' דמ"ה דאפי"ן אשר בת"ת ותכוין כי ע"י ג' כחות או שהם ג' מלויי המילויים של ג' ההוי"ו' הנו' מתגרשים הקל' מן הג' הידים הנזכרים, כל זה ע"י המים שהם מימי החסדים כי החדר הוא המגרש הקל' כי אין אחיזתם לא מלד הדין והגבורה כנודע כו', ואחר שנסתלקו הקל' מן הידים אז תגביה ירך למעלה כנגד פניך ותכוין להעלות בהם את העש' ליצי' לקבל שפע האכילה שלה משם כנו' וזו היא כוונת הגבהת הידים למעלה ואז תברך ברכת נט"י כו', ובאומךך ענ"י תכוין כי ג' ידים או הם יד הגדולה מימין והם י"ד אותיות ד' אקינו ד' ויד החזקה משמאל שהוא י"ד אותיות כו"ו במוכס"ז כו"ו שהם חילוף ג' שמות דיד ימין באותיות של אחריהם ויד רמה באמצעיתא שהיא י"ד אותיות שיש בפסוק

ומילוי ההוי' דמ"ה דאפי"ן ולפי שהידיס או הם צילי' כנו', לכן הוי' זו מלוייה באפי"ן, ונודע כי כל עולם המשפיע בעולם שתחתיו אינו יורד להשפיע בו לא בבחי' האחוריים שבו שבעולם העליון כו', ולכן לריך לכוין כי ר"ת של על נטילת ידיס הוא ענ"י ג' ק"ל שהוא אחוריים המלאים במילוי אפי"ן שהם אחוריי' דילי' כי משם מקבלת העש' כי זה סוד שהמל' נקראת עני וד"ל לפי שהעש' בסוד נוק' [ג' ע"א] והיורה בסוד ז"א ואינה מקבלת ממנו לא מן האחוריים שבו שהוא ג' ענ"י כנו' כו' :

מג ענין

בכל יד ויד ואח"כ ישפסף שניהם יחד ולחדרם ואמנם סדרן כך תחלה תרחוק ירך הימנית ואח"כ השמאלית ואח"כ תחבר (ל) שניהם יחד ותשפסף ועתה נבאר הכוונה שתכוין הנה כשתחליך המים ותרחוק יד ימיך תכוין בד' אותיות הוי' פשוטה ובאותיות המילוי שלה במילוי אלפי"ן והרי הם י"ד אותיות כמנין יד ימין ואח"כ תרחוק יד השמאלית ותכוין ע"ד הנו' ממש ואח"כ כשתחזור שנית לרחוק יד ימין תכוין בכ"ח אותיות מילוי המילוי דהוי' דאפי"ן תכוין להמשיך הכח הזה עם הנו' ויהיו מ"ב אותיות וע"י שם מ"ב הזה אתה מעלה את הידים ממקום הקל' :

בני אבא

(כס) ואח"כ תשפסף. עד ואז תברך ברכת נט"י מזה משמע שלא כמ"ש הרב מלאדי בספרו ברכת הנהנין שיברך קודם שישפסף כדי שההא הברכה כמו עובר לעשיית המלו' עיי"ש בסדר נט"י אות ד'. אלא דדי מה שמברך קודם הניגוב דזה הוי ג"כ עובר לעשייתן ועיי"ש בברכת הנהנין הנ"ל דא"ל קודם נט"י ואשא כפי וגו' משום הפסק :

(ל) תחבר שתיקין. לא ציאר כאן אם לחבר ב' הכחות ולשפסף ואם לחבר ג"כ ב' הזרועות באופן שלא ילאו קשרי הזרועות לאחר בסוד כל אחור הם ביניה כמו שביאר בנפ"י שפירית בש' הכוונות ד"ב ע"א כמו שהעתיקתי שם לשוני כפי' ו' ומן הסברה נראה דאין תיליק ובמסנה חסידים מס' מול"ש ס"א כ"כ בנפ"י דסעודה וכן בנגיד ומלוה אח"כ ראיתי בטעמי המלות פ' זו שכ"כ בנפ"י דסעודה שוב ראיתי מקור הדבר כו"ח רות דכ"א ע"ג ע"פ ויאכל בועז וישת ד"ה פתח הווא רווק וו"ל רביעאל דלריך להגבי' ידיו לאחר נטילה בשעה דמברך ויזדווג ב' זרועותיו כא' כו' ושם מיררי בנפ"י דאכילה :

מנהגי האר"י שה'ם פ' עקב ח"ב פתורא דאבא יא

הקל' למקום הקודש כנו' כי כל העלאה
 היא ע"י שם מ"ב ואח"כ תרחוק, [נ"ע
 כי זה סותר מ"ש לעי' שרדך ליתן על
 יד ימין ב"פ זו אחר זו, וכן ע"י השמא
 ואפשר שכ"ז מהר"ם אשיך כמו שסיים
 בסוף ג'ל המלקט] שמאך ע"ד הכוונה
 הנו' ממש ואח"כ כשתשפסף הב' יחד
 תכוין בהוי' ראשין פשוט ומילוי המילוי
 שהם מ"ב אותיות יחד והרי הם נמלאו
 כאן ג' שמות מ"ב וכולם הוי"ת ראפי"ן
 א' בימין לבדה וא' בשמאל לבדה וא'
 בשותפי שניהם באמצע וה"ם יד הגדולה
 מימינא יד החזקה משמאל יד הרמה
 באמצע כו', וכשתברך אחר הנטילה ברכת
 עניי תכוין כוונה אחרת כי כשתאמר בא"י
 אקטו הרי ב' שמות ד' אק' ותוסיף עוד
 בכוונה בלבד לחבר איהם שם הוי' אחרת
 ויהיו ג' הנו' ב'פ' שמע ישראל אקטו
 ד' ותכוין שבהם י"ד אותיות, גם תכוין
 א' החילוף שלהם שהם ג' שמות כו"ו
 במוכס"ז כו"ו שבהם י"ד אותיות אחרות
 אמנם הי"ד הוא (נ"ל שג"ל הא') שהם
 אותיות ד' אקטו ד' תכוין שהם ביד ימין
 הנקרא יד הגדולה והב' הי"ד שהם י"ד
 אותיות החילוף הנו' הם ביד שמא הנקרא
 יד חזקה כו' הר"ם אשיך ז"ל:

מד ענין הנטילה והאכילה יכוין בשעה
 שנוטל ביד ימין בהוי' דע"ב
 וביד שמא בהוי' דס'ג ויחבר אח"כ שתייהן
 יחד ויכוין בהוי' דמ"ה (נ"ג ע"ב) ואח"כ
 בהוי' פשוטה ומליאה דמ"ה כו', ובין
 נט"י להמליא יכוין באחוריים דד' הוי'
 עסמ"ב וג' אהי' דיודי"ן ודאפי"ן והאי"ן
 ואקים ואדני וד' הוי' במילואם כסדר
 ביושרם כו', [דנ"ד ע"א] אמרז"ל שרדך
 לדייק במלת הא' של המליא ולהזכירה
 בפני עצמה כזה ה מליא לרמוז ב'
 כוונות א' א' ה' עילאה אמא שהיא

מליאה לחון את חג"ת דז"א ואת המל'
 עמהם כדי שיחזרו למקומם עם השפע
 שלקחו ממנה כו', כי המליא מן הארץ
 העליונה שהיא אמא והרי זו כוונה א',
 ואמנם יש עוד כוונה ב' והיא שתכוין
 אח"כ כי הא' זו של המליא היא המלכות
 שאחר שחזרה למקומה גם היא מליאה
 לחם ושפע ומזון א' העולמות התחתונים
 והלחם הזה נמשך לעולמות מן הארץ
 התחתונה שהיא מלכות, והרי נתבאר ב'
 כוונות שרדך לבין זו אח"ז בהמליא לחם
 מן הארץ, ולכן אמרז"ל שרדך לדייק
 בה"א של המליא כאילו יש בתוך מילוייה
 ה' אחרת שהיא המל' ובה' ראשונה
 תכוין כוונה א' ובה' שני' של המילוי
 תכוין כוונה השנית במל':

מה ברבת המליא אחר שתבטע
 הלחם לריך לטבל פרוסת
 המליא במלח ותכוין כי לחם ומלח אותיות
 שוות, אבל השינוי הנמצא בהם כי הלחם
 רומז א' ג' הוי"ת שהם ג' לחם והוא
 סוד ג' חסדים שביסוד הנודעים ומלח
 ג' ג' הוי"ת של ג"ג שביסוד הנמחקות
 כנו' ותכוין למחק הג' ע"י החסדים ע"י
 טיבול זה כי כל מלח הוא קלח מרירות
 ודין כו', [דנ"ד ע"ב] אטו לריכים לברר
 וללבן ולנרף את האוכל הטוב אשר מעורב
 בתוך הפסולת הרע כדוגמת מה שעשה
 המאלי ית' וז"ס אכילה עליונה כי היא
 בחי' בירור אוכל מתוך הפסולת והפסולת
 נדחה למטה בקלי', וכן אטו ע"י מה שאנו
 אוכלים העומח והדומם והחי אטו מזכרין
 אוכל מתוך הפסולת וחוזר אברי אדם
 ממש, אבל הפסולת נדחה ויואל למטה
 בסוד היצירה ודחיית המותרות ותכוין
 כי אוכל ג' א' הוי' גם הוא ג' ז"ן גם
 מזון הם אותיות מ"ו ז"ן כי מ"ו הוא
 מילוי הוי' דיודי"ן וזן הוא א' הוי' כו',
 וכשתסתה

מנהגי האר"י שח"מ פ' עקב ח"ב פתורא דאבא

מן מורז"ל בלכתו בדרך והי' שותה מים [נ"ח ע"א] ממעין

ובור מקוה מים הי' מביט ומכין בשתייתו עד שבכח כוונתו הי' מגרש ודוחה משם אותו הרוח או הנפש המגולגלת שם ואח"כ שותה מן המים ההם ואח"כ הי' הרוח ההוא חוזר למקומו כו', ולכן הי' מורז"ל מזהיר אותנו מאד שלא נשתה המים ההם בפה ר"ל שלא יניח האדם פיו על המעיין עלמנו וישהה, אבל בלכתו למעיין ישהה מעט כל שהוא ואח"כ יקח המים בחופניו וישים בפיו, ואמנם אחר שכבר נעקרו המים מן המעיין או הבור והובאו לבית אין חשש כלל לשותות מהם, ועכ"ז טוב הוא לשפוך מעט מים קודם שישתה וכו' במ' חולין דק"ה כו', ואו הם הכוונות שיכין בצרבת המים שהכל נהי' בדברו שהכל הוא יסוד והשפעתו נגלית אח"כ ע"י המל' הנק' דבר כי היא קבלה השפעת ממנו וז"ל שהכל נהי' בדברו, והנה יש בצרבה זו ט' תיבות כנגד ט' יודי'ן שיש בד' הוי' ע"כ ס"ג מ"ה ב"ן שעולים גי' מים ואח"כ כששותה את המים יכוין א' העי' יודי'ן הנו' שהם גי' מים ואח"כ יברך ברכה אחרונה בורא נפשות רבות ונריך לדייק ולומר על כל מה שבראת כו', לנוכח ולא על כל מה שברא כו' :

במח הנה טרם שיאכל האדם לריך שיכוין לבדו הטוב אשר במאכל ההוא מן הרע המעורב בו ע"י כוונה זו כו', [דנ"ח ע"ב] הנה נודע כי כל בחי' ז' המלכים לא נתבררו אלא ע"י התחבטה הנקראת מחשבה כנו' בזהר פקודי כו', ובמחשבה אחבריר כלא, גם נודע מ"ש בפ' ויקרא ד"ד אכלו רעים לעילא דא' אור"א דהמן אכילה, ולכן לריך לכיון בעת האכילה של אות אף שהוא בינה כנו'

ובשתה תכוין כי שתי' גי' ד' הוי' דעסמ"ב ושלשה אהי' דיודי'ן לפני ההין ותוסף עליהם כח אותיות פשיעות שיש בו' שמות הנו' בהיותם פשוטים הרי הכל גי' שתי' ואם תשתה יין תכוין כי ז' שמות הנו' במילואם יש בהם ע' אותיות כמנין יין ותכוין כי יין הם הגבורה ונמחקת ע"י ז' שמות הנו' כו' :

מן [דנ"ז ע"ב] דע כי כפי שנת"ל בענין המגולגלים כו', כמה מיני גילגולים יש ועל כמה מיני עבירות מתגלגלים תוך המים והאי' מהם הוא מי' שאינו נוטל ידיו לאכילה וגם מי' שאינו זהיר בצרבת הנהנין, ונמלא כפי זה כי אין מעין ובור מקוה מים שאין נמלאים בהם כמה וכמה נפשות מגולגלים לאין מספר כו', והנה כדוגמת איש הלדיק אשר מתעברין בו נפשות לדיקים ומס"עין אותו בכל דרכיו למנועו מן החטא כך ח"ו אם האדם ישתה מן המים ההם ויכנס בו חיזה נפש מגולגל אשר במים ההם ואף יכולת בליש הוא לתקנו הנה יתעבר בו נפש הרשע ההוא ויחטיאו עד יורידהו לבאר שחת, וכן עד"ז בענין האכילה אם האוכל יהי' ע"ה ויאונה לפיו המאכל ההוא חיזה מגולגל כו', ואינו יכול לתקנו או אם האוכל ההוא ת"ח וא"י בחכמת האמת ויאכל הירקות העומחין הבאים בהם הנפש המגולגלת, והנה אין בידו לתקנו אפשר שיתעברו בו ויחטיאו כנו' כי לכן לפעמים מזדווגים מקריים ומאורעות רעות וקשות לאדם בפתע פתאום ועושה חיזה עבירה גדולה והוא כי אותו נפש המגולגלת היתה חוטאת בעבירה ההוא ועתה החטיאה לאיש הזה כפי דרכה וז"ס שנמלא לפעמים חיזה לדיק ובידו עבירה א' שאינו יכול לפרוש ממנה והוא לבדה הנו' כו' :

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב ח"ב פתורא דאבא יב

לחלקה לארכה וסה' שני ווי"ן זו ע"ג זו כזה א' ואז נמלאו יוד עילאה וא"ו עילאה הם י"ו שינים העליונים ווי"ד וא"ו התחתונים הם י"ו שינים התחתונים, ואח"כ כוונת פרשיות זו אחר זו והם ה' כוונות כו':

מט [דנ"ט] ע"ב ועמה נבאר מי הוא האוכל ומה היא האכילה, דע כי כל בחי' האכילה היא בעש' שהיא הנקב' המקבלת שפע ומזון מן היצירה הנקב' אוכל כי האוכל הוא א' הוי' שבי"ו ונמשך א' העש' הנקב' אדנ"י ואוכלת אותו ונעשית אכילה, ולכן אוכל בגי' א"ל הוי' ואכילה בגי' אדנ"י ולריך לכלול מדת יום בלילה ומדת לילה ביום והוא כי בסעודת היום תכין א' אכילה שהיא בגי' אדנ"י ובסעודת הלילה תכין א' אוכל שהוא א"ל הוי' ואמנם בכל א' מב' סעודות או ביום ובלילה תכין ג' כשם מאכל שהוא חיבור הוי' עם אדנ"י ביחד כמנין מאכל, עוד לריך שתדע שלריך האדם להיות זוכר בתוך אכילתו חורבן הבית כנו' פ' תרומה (לכ) ויהי' ע"כ בלבו ודואג כי

כנו' בסוד מ"ש פרק הבונה אף בית אף בינה, ותכין בליורה א' החכמה כמו שתבאר, ואמנם אם תוכל לבין כוונת או בהמשך כל זמן אכילתך הוא דבר גדול ולפחות תכין כוונה זו כשאתה אוכל אותה הפרוסה של כזית דהמוליא אשר ברכת עליו ותחלה תכין כוונה קטנה דרך כלל וזו הוא כי הנה ענין הבירור ע"י ל"ב שינים שהם כנגד ל"ב נתיבות חכמה המבדרין הכל כנו' דמחשבה מתבדיר כלל והם הטוחנין ומפדרין את המאכל ועי"כ מתבדר האוכל מתוך הפסולת בדרך הרחיים הטוחנות התבואה ואח"כ מתפדרין הסובין והמורסין כו', והנה שן בגי' אחיריים דהוי' דיודי"ן דע"ב שבחכמה שהם בגי' קפ"ד ואחיריים דהוי' דס"ג שבבינה שהם גי' קס"ו, וקפ"ד וקס"ו גי' ש"ן כי השן טוחנת בחיבור או"א, גם תכין כי ל"ב שינים או הם רמוזים בליור אות א' שליורה יו"י יוד לעילא יוד לתתא וא"ו באמצעיתא וכבר נתבאר בחי' תיקון כי אות א' בליור יו"י היא בחכמה וזו הוא' ש' באמצע לריך

בזמן

בני אבא

(לא) פ' תרומה. הוא בדף קנ"ו ע"ב ועיי"ש מה שעתה בחרבנה אנו מברכין על הארץ הטובה עיי"ש שמהר"ן וז"ל בולטותי' דרזא דמהימנותא גו' אמצעיתא דנקידה גו' ארעא קדישא בני קה"ק ואע"ג דהשתא לאו איהו בקיומא בזכותי' כל עלמא אתון כו' ובג"כ אע"ג דישאל השתא לבר מארעא קדישא עם כל דא מהילא וזכותא דארעא אשתכח מזונא כו' מאן דמתעדן על פתורי' כו' אית לי' לאדכרא ולדאגא על קדישא דארעא קדישא ועל היכלא דמלכא דאתחבר ובגין ההוא עליבו דאיהו קמתעלז כו' חשיב עלי' כאילו בנה ביתי' ובנה כל חרבא דבי' מקדשא וכאה הולקי' עכ"ל, הרווחנו מדברי זה"ק דלכאורה קשה דאין חותמין בשמים והאיך חותמין על הארץ ועל המזון ובאמת דלוי הקשה כן לרבי בברכות דמ"ט ע"א ורבי תי' ארץ דמפיק מזון ויש להבין וכי יש ארץ דאינו מפיק מזון דאם אינו מפיק מזון הרי הוא מדבר אבל השתא לפי דברי הו"ו מוכן היטיב דאינה כשאר ארץ דמפיק מזון לזרכא אבל האי ארעא קדישא מפיק מזון לכל העולם, ואגב אזכיר מה דתמה אני על הגאון יעב"ץ ז"ל בסידור שלו שדחק עצמו דהו"ל להזכיר הנחלת הארץ לבסוף ולמה אינו חסוד כסדר שהיו זה אחר זה דהנחלת הארץ ה' בסוף כלן ואיני מבין דהרי עיקר ברכה זו ברכת הארץ איקרי רק דאיכא תנאי שם בש"ס דלריך להזכיר בה בברכה זו ברית ומורה ובאמת רב סבר שם דא"ל להזכיר רק דאין פסקינן ככל הני תנאי דלריך להזכיר אבל עיקרה של ברכה זו ברכת הארץ ובה חותמין וא"כ בה לריבין להתחיל שיהא החתימה מעין הפתיחה :

מ"א, וכן ר"ת וס"ת אחרונים, מ"א
הראשון הוא מ"א אותיות שיש באק"ק
דמילוי יוד"ן, והמ"א הב' הוא מ"א
אותיות שיש באק"ק דמילוי אלפי"ן ותכוין
לבלק ולדחות מעל השלחן למ"א ע"י
שני מ"א מ"א או שלא יקח [ד"ס ע"א]
יותר מחלקו הראוי לו גם תכוין כוונה
זו עלמה בליור ידך באופן זה כי תסב
ד' אלצעות יד ימיך לבד והגדל לבד,
ותכוין כי בארבעה אלצעות יש עשרה
אותיות בכל אלצע ובאלצע הה' הנקרא
גדול יש אות א' והרי הם מ"א דאק"ק
דיו"ן ביד ימיך ובסדר הזה תכוין בה'
אלצעות יד שמאל למ"א אותיות אשר
באק"ק דאפי"ן, ושהי כוונת או תכוין
היות אלצעות ירך כפופות כלפי
מטה כנודע כי במים אחרונים לריך
להשפיל אלצעותיו כלפי מטה, ואמנם
מלאחי בקונטרסו כוונה אחרת משונה
קלת מן הכוונה המוכרת וזו היא כי בגדול
הימני תכוין בד' אותיות אק"ק הפשוטות
כי להיות שהגדול הוא המשובח והעיקרי
שכל האלצעות, לכן בו נרמז כל ד'
אותיות השם הנו', ואח"כ בד' אלצעות
האחרים תכוין בד' אותיות אהי' במלוייהם
ובמילוי מלוייהם ביו"ן גם תכוין בשם
אק"ק בפשוטו ובמילוי הם י"ד אותיות
כנגד י"ד פרקין שיש בה' אלצעות ירך
וכדוגמא של כל הנו' תכוין בשם אהי'
דאפי"ן ביד שמאל:
גב והנה אין להפסיק כלל בין מים
אחרונים לברהמ"ז ופעם א'
הייתי לפני מו"ל ובא לפני אדם אחד
ואמר לי כי זה לי שני ימים שאירע לו
כאב

בזמן ביהמ"ק קיים היחה השכינה אוכלת
באופן אחר יותר מעולה ומשובח ממה
שהוא עתה אחר החורבן והיו נתקנים
מאד העולמות בתיקון יותר משובח:

ג בענין שיעור הפאה מן התבשיל
שבקערה אין חשש בזה הזמן
לפי שטעם שיעור הפאה מפני היזה עני
שיבא בתוך הסעודה או גם כן להשחיר
חלק שמש המשרת בסעודה, ולכן כיון
שמשייר בקדירה חלק אשתו ובני ביתו
די לו בשיור פאה זו ובפרט שאין עתה
נוהג אללינו ענין עניים הבאים בתוך
הסעודה ולא ענין השמש, ולכן אין דין
זה נוהג עתה כלל, גם הי' נוהג מו"ל
פעמים רבות שהי' מזה לבני ביתו שיבואו
לפניו מאותם עשבי דברא שאינן נזרעין
ע"י אדם או קולים ודרדריים שדרך בני
אדם לאוכלם והי' אוכלם כדי לקיים בעלמו
קללת אדה"ר וקוץ ודרדר כו'
ואכלת כו':

נא ענין מים אחרונים דע כי ס"א
עומד על השלחן כנו' בזהר
פ' תרומה ויכול או לשלוט עליו יותר
משאר זמנים ובפרט בהיות אדם יחידי
ואין שם ג' אנשים כדי לברך ברכת זימון
כי ע"י ברכת זימון מסלק ס"א משם כנו'
פ' בלק בעיבדא דהאי יוקא ולריך ליהרר
מאד בכוונת מים אחרונים כדי שלא יקטרג
עליו, אבל ע"י זו המתנה שנותן לו
כנודע (לכ) מסתלק הס"א והולך לו כי
בתחלה הי' אורח ואח"כ אם לא יכוין
בברהמ"ז היטב יעשם בזה"כ ויקטרג
עליו ובפרט בהיותו יחידי בלי זימון כנו',
וזהו מה שתכוין הנה ר"ת מים אחרונים

בני אבא

(לכ) **מסתלק** הס"א. רוח כזו"ה דכ"ב ב' למיהב חולקא לסער' בישא כו' דלא ישמחה
מקטרגא לגבי':

מנהגי האר"י שעה"מ פ' עקב ח"ב פתורא דאבא יג

וא יבא בכל עת א הקודש וכדי לסלקו
משם לריך לומר הב לן ונברך כמ"ס
ביוקא פ' בלק, ולכן אומרים זה הפסוק
אברכה את ד' כו', תמורת הב לן ונברך
ואח"כ פ' סוף דבר הכל נשמע ואח"כ
פ' תהלת ד' ידבר פי גי', ואח"כ פ'
ואנחנו נברך יה ואח"כ יאמר וידבר אי
זה השלחן אשר לפני ד' ואח"כ בהמ"ז:
נג ענין בהמ"ז הגה אס הוא (לה)
יחיד לא יברך בהמ"ז על
הכוס כנו' בפ' תרומה [קג"ז ע"ב]
ואס יש עמו ג' אנשים שאכלו עמו כאחד
ואין שם יין יברכו ברכת זימון ואעפ"י
שאין יין ואח"כ יברכו בהמ"ז ואס הם
ג' ויש יין אז תברך בהמ"ז על היין באופן
זה

בני אבא

(לב) **יעסוק** בתורה. ז"ל וזה"ק פ' תרומה קס"ה ע"ב ואכלת לפני י"א הבא אתכליל לתלל
במלי דהורייחא דהכי אצטרך הואיל וקב"ה קמי' לקיימא דכתיב זה השלחן אשר
כו' הואיל וקאים ב"ג קמי מארי' אצטרך נמי למיתן למסכני למיתן לין כמה דאיהו יהיב לי'
למיכל ומאן דאכיל קמי מלכא קדישא אצטרך דלא ישכח בלען על פתורי' דהא בלענו מסט"א
הוי ורוא דא הלעיטני נא ארע בלענו ואכלת לפני י"א כתיב ולא לשני סט"א (וול"ז וז"ל וז"ל רות
דכ"ב ע"א ולא עוד אלא דעיקרי רשע דכתיב ונשן רשעים תחסר בג"ד איבעי למיכל בנשח
על פתירי' כמאן דיתבי קמי מלכא) ואצטרך דלא יתעסק במילין בטילין ובכרכי סעודה (ספיר)
ואצטרך לאהעסקא במילין דהורייחא דהא כד מלין דהורייחא אחמרו על פתורא יהיב ההוא ב"ג
תקפא למארי' עכ"ל, ובמס' אבות פ"ג ר"ש אומר ג' שאכלו על כולחן א' ולא אמרו עליו ד"ת
כאלו אכלו מזהבתי מתים וב' שם הרע"ב ובברהמ"ז שמברכין על השלחן יולאין כו' וכלהו השיגו
עליו דאטו ברשיעי עסקינן דלא מברכי ברהמ"ז עיי"ש בתוי"ט ובתו' חדשים ובאמת דהוא קושיא
גזולה אבל מה נעשה דהרי גס רש"י כ"כ על משנה זו ומסתמא יש לזה איזה מקום כדז"ל
וב"ה שכן מלאתי מפורש בדרז"ל והוא בזו"ה רות ע"פ ויאכל בועז וישת ד"ה פתח ההוא רויק
בדכ"א ע"ג וז"ל תשיעית ז"ל על כולהו ד"ת ויחיד שאין לו עם מי לעסוק בד"ת די לו
בברכותיו עכ"ל הרי מפורש כרש"י וברטנורא ומשום קושיא אין לזהות דברי רז"ל כי כל קושיא
לה תירץ ולי נראה לתרץ כי עיד מדקדקים שם למה אמר ג' שאכלו ולא אמר ב' שאכלו עיי"ש
בהוי"ט ובמד"ש וז"ל דחדא מהורגת באידך כי ב' שאכלו כ"א מברך לעצמו ויוצא בזה אבל
ג' דאחד מברך וב' יוצאין הלא הב' לא אמרו שם ד"ת ואף דלענין בהמ"ז יוצאין בשמישהו
אבל בד"ת כתיב ודברת בס ואין יוצא בהרהור כמו שפסק בא"ח סי' מ"ז ס"ד המהרהר בד"ת
א"ז לברך א"כ הב' לא אמרו שם ד"ת ואין יוצאין ולפענ"ד שתי' הוה ברור ונכון:
(לג) **מוזמור** אלקים כו'. בס' או"צ בעמוד התפלה סי' כ"ג סי"ט ובענין ל"ה, נראה דעתי
שבחול יאמר על נהרות בבל, וגם מוזמור יאמרו וביום שאין בו תהנה יאמר
בשוב וגם יאמרו:

(לד) **הוא** יחיד. וב"כ ברע"מ פ' פינחס דרמ"ו ע"א. וכן בזוה"ק פ' תרומה דקס"ה ע"ד
ולברכה על הכוס במוצא תלחא נברך שאכלנו משלו ובטובו חיינו זכ"ל בזו"ה רות
דכ"ב ע"א ד"ה כוס של ברכה לריך י' דברים כו', שלא בג' א"ל כוס מ"ע לכוס של ברכה
אינו מתברך אלא בג' ומנ' ולמעלה הא פחות מג' לא:

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב ח"ב פתורא דאבא

זה כי תחלה תאמר המזמור והפסוקים הנו' עד סוף הפסוק ואנחנו נברך יה וגו' ואח"כ תשול הכוס בימיך ותעמידנו על ה' אלצעותיך הימים ממש על גובהן (לה) ותתן עיניך בכוס בכל ביהמ"ז ואם אין שם כוס יסגור עיניו ויברך ביהמ"ז בכוונה וישים ידו [ד"ס ע"ב] השמא' על לבו כנגד החזה ויד ימינו על שמאו ויברך ביהמ"ז בכוונה גמורה לטעם הנו' כי ס"א עומד שם לקטרג עליו אם לא יברך ביהמ"ז בכוונה וא"ל מוז"ל כי מלשון ההוא יתקא דפ' בלק משמע שאותו הכוס צב' (לו) ידיו עד שיגמור ברכה ראשונה וכשתחיל ברכה ב' כדון יתייבב כסא על תיקוני' ר"ל שיעמדו על ה' אלצעות יד ימינו ועכ"ז לא נהג מורי כן אלא כמו שכתב לעיל ביהמ"ז כבר נתבאר שיברך ביהמ"ז בכוונה גמורה וידיו אסורות זעג"ז על החזה ועולם עיניו אם אין שם כוס לפי כס"א קאי תמן לקטרגא עליו ובפרט אם הוא ביחיד, גם לריך שהדע כי אעפ"י שנת"ל שבהוך הסעודה אם הוא בחול יתעלז א לבו ובפרט אם הוא ביחיד על החרבן כנ"ל,

בשם הזוהר אמנם ביהמ"ז אדרבא לריך להראות שמהם יתירה בלבן, וכמ"ס זוהר תרומה על בועז ויאכל וישת וייעב לבו דברך על מזוני' בשמחה וצטוב לבב והטעם הוא כי הגה האכילה נת"ל שהיא בטוק' העליונה האוכלת משפעת הזר וע"י מה שאנו מכינים באכילתנו אנו ממשיכין לה השפעת ומזון וממה שאנו ממשיכין לה הוא מחלקת אח"כ ונותנת מזון ואכילה לינו, ולכן לריך לברך ביהמ"ז בעין טובה ובשמחה (לו) יתירה להראות לפני' כמדיבים בעין טובה ולא כלרי עין, וזו גם היא נותנת לנו מזונותינו בשמחה ובעין הטוב: **גד כוונת** ביהמ"ז בחול. כבר הודעתך כי בשבת יכין צד' ברכות אל ד' אותיות הוי', ובחול יכין אל ד' אותיות אדנ"י כו' תחלה תכין לשם אדנ"י שהיא בגי' ס"ה, ובל"ד אותיות מילוי מוליו ס"ה מאה, ואח"כ תברך ביהמ"ז ובברכה ראשונה תכין דרך כללותה אל אות א' מאדנ"י אשר מילוי מילוייה ח' אותיות א"ף למ"ד פ"א והם ח' אותיות, ובהוי' דחתימה ברכת הון תכין שהיא הוי'. [דס"א ע"א] בניקוד לקים ובברכה ב' תכין בכללותה

בני אבא אל

(לה) **גובהן** כו' ותתן עיניך, עי"ל כח"ר בענין קידוש כב"א אות י"ט מ"ש בשם או"ז והנאהי שם דברה הוי' עתה ראייתי נת"ז סוף תי' מ"ט דס"ה ריש ע"א וז"ל לריך לחתי הכה' אצבען ונותן עיניו בו. וז"ל זוה"ק סו"פ ויהי דר"כ ע"ב וישנה ב' בההוא פים לברכה לי' בד' ברכאן כו' ופחורא בנהמא כו', (שייך ריש אות ל"ב וז"ל ואכלת לפני י"א הבא אחכיל ללמלא במלי דאורייתא דהכי אצטריך הואיל וקצ"ה קמי' לקיימא דכתיב זה השלחן אשר לפני ד' כו'). עיין בס' דרך סעודה כ' לריך לאחוז הכוס על כף ימין כו', וסי' ואחז את הכוס על כף כף דייקא:

(לו) **בב' ידיו**, עי' במשנת חסידים במ' מו"ש פרק ט' מ"י וז"ל אם הכוס מרתת על אלצעותיו לאחוז בו ביד שמאלו ולישבו עכ"ל משמע שהוא רוצה להמתיק שלא נאמר דכוונת הזוהר לאחוז בב' ידיו כמ"ס כאן רק דכוונת הזוהר דאם הכוס מרתת על האלצעות יתקן בשמאל אל מלשין הזוהר שם דקפ"ז סוע"כ דכתב וידוי לא יכלי למסבל כסא דכ' לשון רבים משמע דקאי אהרין ידים:

(לז) **ובשמחה** יתירה. כוונה ק"פ ויקבל דרי"ה ע"א וז"ל מאן דמברך לקב"ה מגו שבעה בעי לכוונא לבי' ולשוואה רעותי' בחדווה ולא ישתכח עיני' אלא דיברך בחדווה כרוא דא וליביו רעותי' דהא חיבו יחיב השתא לאחרא בחדווה בעינא עבא וכמה דאיבו מברך בחדווה ובעינא עבא הכי יהבין לי' בחדווה ובעינא עבא ובג"כ לא ישתכח עיני' כלל אלא בחדווה ובמלין דאורייתא כו':

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב ח"ב פתורא דאבא יד

כזה דל"ת למ"ד תי"ו כו' :

נה עוד יש כוונות אחרות פרטיות
בברכה ראשונה בפסוק טמן

לחם לכל בשר תבין כי בברכה זו היא
בסוד החדש, ולכן תבין במצב טוב
שהיא בגי' אב"ג ית"ץ שהיא ספירת
החדש אשר בו' שמות שם בן מ"ב כו',
ובאומדן כי הוא זן ומפרנס לכל לריך
להגיה כי הוא א זן כו', ובפסוק פותח
את ידיך תבין לאותם הכוונות שביארנו
במזמור אשרי יושבי ביתך כו', דחול קודם
ובא לזיון, בברכה ג' בהג' א תיבה
את שבפסוק ואכלת ושבעת וברכת את
תמוזג (לה) הכוס במים כו', ומלת את
היא המל' הנקרא כוס ותסתכל במים
הזם בעת שתתנס כנס ותבין כי מים
גי' ל' כמנן ט' יוד"ן שבר' הוי' עמ"ב,
ובברכה (לט) רביעית תבין באומדן ג'
הטבות הוא הטיב הוא מטיב הוא יטיב
לנו כו', כי ד' ברכות לו של ברהמ"ז
הם כנגד ד' מוחין שאנו מאירין בגוק'
והם נק' חו"ב ודעת כלול [דס"א ע"ב]
מחו"ג, וגמלא כי ברכה רביעית היא
הגבורות וכוונת ברכה זו הרביעית היא
למתק ולבסס גבורות לו ע"י החדשים
כמודע הנק' טוב בסוד אך טוב וחסד
כו', זהו כוונת הברכה לו, ואמנם לפי
שעיקר הטבת הגבורות ומיתוקן וביסוסם
בעת היותם ב"סוד ז"א ערם ימשכו בדעת
דנוקבא הם מתבססות ג' גבורות בלבד
בג'

בני אבא

(לה) **תמוזג** הכוס. עי' ביו"ה פ' תשא דמ"ג כו' ע"ה וז"ל וכ"ג כד היהו מדרך על מונח
בכסא איבעי לי' למיבב ב"י מיא בברכת הארץ לברכא להאי ארץ דאיקרי מונח
ואיקרי כוס של ברכה דכלהו ברכאן ב"י תליין :

(לט) **ובברכה** רביעית. בס' פנים יפות פ' עקב ע"פ למען עותק פי' עש"י מש"ל כל השרוי
בלא צער אוכל עולמו וז"ש דהמע"ד רועי לא אחסר שרעה אותי באופן
שלא אחסור עיה"ב וכן תקנו ברהמ"ז חיים ושלום וכל טוב ומכל טוב לעולם אל יחסרניו פי'
מעולם עליון שהוא כל טוב כמ"ס עולם שכלו טוב אל יחסרניו שלא ינכה מן העוב בעוה"ב
איתא בזה"ק פרשת וירא דק"ד ע"ה צעי לי' לב"ג למשחי מההוא כסא דברכה בנין דיוכי
לההוא ברכה דלעילא :

אל ד' מאדנ"י במילוי מילואה דל"ת למ"ד
ח"ו שהס ח' אורות אחרים ובהוי'
דחתימת הברכה תבין בשם אקיס עלמו.
ובברכה ג' תבין בכללותה אל אות נ'
דאדנ"י במילוי מילוייה שהס טו"ן וא"ו טו"ן
והס ט' אורות אחרים, והוי' דחתימת
הברכה תבין אל שם א, והנה נתבאר
אללנו בשער התפלות כו' כי תוס' קדושת
השבת נמשך כל ו' ימי החול ומשם נמשך
מזון לשבת הימים כי מן השפע שנמשך
בשבת ע"י ג' סעודות ההס אנו לריכים
להמשך מהם בשבת ימי החול, ולכן לריך
לכיון בג' ימי השבוע הראשונים להשאר
מן התוס' הגו' של שבת שעברה, ובג' ימים
אחרונים יכוין להמשך ללורך יום השבת
הבא כנו' שס וזו היא עיקר הכונה שיכוין
האדם ברהמ"ז, ובפרט בשם א אשר
בברכה זו הג' כנו', ולכן אס הוא ביום א'
יכוין בשם א שד"י שבבריא', וביום ב'
בשם א הוי' שצירי', וביום ג' בשם א
אדני שבשע', ועד"ז ממש יכוין בג'
אחרונים, ובברכה ד' יכוין באות יו"ד
במילוי מילוייה יו"ד וא"ו דל"ת, והס ט'
אורות אחרים, ובהויות של התחלת הברכה
הזו יכוין לשם לבאות, ואמנם ביום ר"ח
אז תבין ערם שהתחיל לבדך ברהמ"ז כי
ל"ה אותיות יס במילוי המילוי דאדני לפי
שבחול היא כמנן ד"ל ועני, ועתה נתוסף
בה אות יו"ד במילוי אות התי"ו של הדל"ת,
וגם בברכה ה' תבין שהס ט' אותיות

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב פ' ראה ח"ב פתורא ראבא

בג' החסדי' דאורות מגולים וזהו עיקר ביסיון, ולכן באו כנגדן ג' הטבות בלבד אעפ"י שהן הג', בסיום ברהמ"ז יאמר פסוק עשה שלום במחומיו כו' ויכוין טובה במחיתיו להוי' דע"ב דיו"י:

גו **ברכת** (מ) הנהנין כבר נתבאר כללות כוונתה כו', בצרכות

השחר כו', ואחמס קלת פרטים יתבאר עתה בע"ה הנה נת"ל בצרכות המים שהיא שהגל נהי' בדברו כי היסוד נקרא כל משפיע למטה באמצעות המל' הנק' דברו, והנה עד"ז תבין בכל ברכת הנהנין והמשל בזה בירא פרי העץ תבין כי בורא פרי הוא היסוד והעץ הוא במל' ועד"ז בורא פרי הגפן וכיוצא בכל ברכות הנהנין ודע כי לריך האדם להזהר בתכלית בצרכו' (מא) הנהנין כי גוף האדם נהנה מהן ומתקדש בצרכות אלו, וכמ"ש ותורחק בתוך משי וגורם שפע עליון באדם, ברכות הטוב והמטיב כשבא להם יין בתוך המזון תבין עד"ש שנת"ל בג' הטבות שבצרכה רביעית דברהמ"ז, והנה היין הם הגבו' אצל החסדים הנק' טוב מטיבין וממתקין אותם וזהו הטוב לדירי' שהם החסדים עלמין היורדין ביסוד ז"א לאורך עלמין לגלות הארתם כמדע והמטיב לאחריו כי בדרתם שם ממתקין ומטיבין אל הגבורות אשר שם כמדע הנקראים יין :

נז **ברכת** שהחייט תבין שהוא כנגד היסוד הנקרא א' חי וקיימנו

כנגד תרין קיימין כו"ה עמודי הבית, והגיענו לזמן הזה כנגד המל' שבה סוד הזמנים. כמדע, עשבי דדברא כתבו הפוסקים האחרונים שכיון שלא נזרעו בידי אדם יצרך שהכל, ומוזלה"ה לא הי' חושש לסבבא זו, אחמס אף אס הם מדבריות אס היו פרי העץ הי' מצרך עלים בפה"ע ואס הם עשבים מדבריות הי' מצרך בפה"א, [א"ש כך הי' נהג ג"כ מוז"ל וכך אני נהגתי] בענין הריב"ס הנעשה מתירוש המבושל של הענבים לא הי' מוז"ל נמנע מלאוכלו אף אס העושין אותו חשודין עליו, והנלע"ד שהי' מקל בו לפי שאין ניסוך באומות הישמעאלים ודי לו להחמיר שלא לאוכלו בהיותו ודאי שלהם אך בספיקו מותר :

נח **[דס"ב ע"א]** פרישת ראה. מלות השחיטה כו'. כוונה א'

למד מוז"ל לשוחט א' ת"ח מכלל החבירים והי' הוא ז"ל אוכל משחיטתו וזו הוא כבר נת"ל אולינו בפ' עקב בענין אכילת המזון כי כל הנבראים כלם מעורבים ממו"ר ולריכים להתדבק ולעלות במעלות החומר הראשון שבו נבראו במעשה בראשית וזה הוא בענין האדם והצ"ח כנו' שם, עוד נח' שם בחינה ב' והוא ענין הנפשות המתגלגלות בגופות הבהמות והחיות והעופות, ולכן לריך השיחע לבין בשתי כוונות אלו אס בבחי' הראשונה למתק הדינין והגבורות ע"י השחיטה, ואס בבחינה

בני אבא

(מ) **ברכת** הנהנין כו' עי' במ"מ פ' לך על דפ"ז ע"א שכ' בוי' כד"א ברוך אתה ה' כ' שם המ"מ ז"ל בקיצור בכל ברכת הנהנין והמליט תבין כי ברוך יסוד דאז"ל ועל ידם אתה (שהוא חסד) מוריד שפע לעויר שיוכל לעלות והענין כו' בתחילה אנו מורידים שפע ע"י ברוך כנו' לאתה שהוא חסד ואח"כ להוי' שהוא ת"ת ואח"כ לאלקינו שהוא גבורה ואז יכולים לעלות אל הבינה ואז הבינה נקרא מלך העולם כו' ואחר שעלו שם יורדים ומביאים עמהם שפע ומזין לעולמות כולם :

(מא) **בברכת** הנהנין כו', עי' ש' רוח"ק די"א ע"א בזה העתקתי לשונו בח"ג סי' י"ג :

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב ופ' שופטים פתורא דאבא טו

בבחינה הב' כי ע"י כוונה זו שנבאר יושלם עונש המגולגל ההוא ויתקן להיותו ראוי לבא אח"כ בגוף האדם בעת לידתו כשאר כל הנפשות בני אדם הכשרים, והנה בעת שתשחזר הסבין במשחזות להסיר הפגימה אשר בו ובעת בדיקת הסבין אם יש בו פגם תבין כי פגם עולה בגי' ג' אותיות הנו' בס' ילירה והוא מ"א אותיות שיש בשם אהי' בפשטו ובמלואו ובמילוי מלואו, והנה הם ג' שמות אהי' דיוקין דאשין והבין והרי הם ג"פ אם כמנין פגם, והענין הוא כי כל לו הכ בחי' דינין וגבורות ותבין למחקם ולעשותם רחמים מה שבי' ג"פ אם כו', יהיו עתה בחינת הויו"ת שהם רחמים שהם מ"ב מ"ב מ"ב כו', שהם פשוט ומילוי ומילוי המלוי דע"ב ס"ג מ"ה [א"ה בטעמי המלות מס"ס כמנין פגם וג' אותיות פגם שהם מורים רחמים דהויו"ת חילוף מה שהיו תחלה בסוד דיניסבא"ס דאהי' כנו', ואמנם שם ב"ן דהיין אין בו מ"ב אותיות] ובשישחוט יבין כי הנה מקום השחיטה הוא בגרון שהיא גי' ג' שמות אקים הצולים כמנין גרון והם ג' מוחין דקטנות

היורדין בגרון בעת הגדלת ז"א ובאין לו מוחין דגדלות דהו"י והנה הם דינין קסים גמורים ותבין להוריד שם ג' הויו"ת דמוחין דגדלות ויתמחקו הדינין של הגרון ואז יהיו ג"פ הו"י אקים בגי' השחיטה כי ע"י השחיטה מתמחקין הדינים כנו' וצ"כ נמשך אור וחיות א הנפש המגולגלת שם, ועי"כ נתקנה כנ"ל והחזור לבא בעולם כשאר נפשות כו' :

נב [דע"ב ע"ב] פ' שופטים מלות
(מא) הלויה כתיב ידיו לא שפכה את הדם הזה ועיניו לא ראו, ואחז"ל שלא פטרטו בלא לוי' הודיעו חז"ל כי שיעור הלו"י הוא מיל (מנ) וכוד הדבר הוא כי יום השבת הוא יסוד ושיעור תחומו אפים אמה שהוא מיל, ונמצא כי השבי' שהיא מלכות שיעורה מיל גם בינה לבין היסוד הוא מיל, ולפי שהאדם בלכתו לדרך לריך שתלווה השכינה בסוד לרק לפניו יהלך, לכן האדם המלוה אורו לריך שימשיך (מנ) עליו את השבי' שתלך עמו וזה ע"י הלו"י ששיעור' הוא מיל שהוא שיעור השבי' כנו' :

ס פ' תלז [דע"ג ע"א] ענין הטבילה
כנו'

בני אבא

(מא) מצות הלו"י בס' הקנה דכ"ב ע"א כתב וז"ל ואומר לך בני ושחיהו כחוחם על לך כשאתה יוצא לדרך חקק ב' בני אדם ואז"ל יותר ובלבד שיבין אזהבך ואומר אשא עיני וגו' עד שמים וארץ והם עינים אל יתן למיט רגליך על יגוס שומריך והוא אומר הנה לא יגוס ויש"י והם עינים ד' שומריך עד מעתה ועד עולם :

(מנ) מיר גל"ע בוו"ח בראשית מדהנ"ע ד"ע ע"ד ע"פ יהי אור ר"א בר"ש דהו"י אלל חמיו כד אהיל ממנו אהיל עמו חמיו כפלגות מיל ברכי' חמיו מפשטות הל' משמע דלא הלך עמו יותר, עי"ש דמסיים מה החתן כשיולד ישיש כך היוצא לדרך ישיש בזהו שעתא ובדק י"ב ע"ד איתא שם רוח מורה מנשבת מבוקר עד הל"י יום כו' מאן דאזיל באורחא ויבין רוחי' להאי עניינא כל ברכתא דברכי' לי' מתקיימת בזהו שעתא ויהא חדי כל האי יומא ואיתא שם בפ' לך במדהנ"ע כל המקדים ויוצא לקראת הבא מן הדרך ונזנן לו שלום מעלה עליו הכתיב כאילו אכילה ושחי' הוא מוחן לו עכ"ל :

(מנ) שימשיך עליו כו'. מקימו טהור בוו"ק פ' וירא דק"ד ריש ע"ב וז"ל ת"ח כד ב"נ עבד לוי' לחבריה איהו אמשיך לשכינתא לאתחברא ביהדי' ולמחק עמי' באירחא לשינא לי' ובנ"כ בעי לי' לב"כ ללווי' לאושפיזא בנין דהכר לי' לשכינתא ואמשיך עלי' לאתחברא. ביהדי' :

העליונים המתפשטים בגופא דז"א יסתלקו ויעלו למקומם בדעת שבתוך היסוד דארימא ולא יאירו למטה, ולכן לריך ללקות את החוטא למעלה בין שתי כתפיו שהוא מקום שהחסדים סתומים ומכוסים שהוא מן החזה ולמעלה מזה כנגד מזה [דפ"א ע"א] כי הוא העלה את החסדים המגולים למקום המכוסה שלא יתגלו ויאירו והנה ע"י הכאה זו שם גורם שירדו אותם החסדים שנתעלו למעלה ויתפשטו למטה במקום הגלוי, ולכן סדר המלקות כך הוא להכות הכאה אחד בכתף הימני והכאה שנית בכתף שמאל כנגד שתי החסדים המכוסים שם כו' וההכאה שלישית על החזה בשליש עליון בתפארת המכוסה ועוד טעם אחר יש בהכאת החזה, כי מלבד שליש החסד המכוסה אשר שם, עוד יש טעם אחר, כי שם פתח גילוי כל החסדים ומשם הם יולאים ונגלים למטה, והנה כפי"ז היה מספיק ללקות ג' הכאות לו לבד אבל ה"י ט"ל הכאות לפי שטודע כי צנה"י דא"י יש ג' שנוות אה"י דיוד"ן דאלפ"ן והה"ן, וגמלא כי אה"י דהה"ן הוא ביסוד דארימא אשר בתוכו נחומים כל החסדים כטודע וכנגד ט"ל אוחיות שיש בשם אה"י זה בפשוטו ומילואו ובמילוי מילואו לריך ללקות ט"ל הכאות וכוננה זו יכוין הלוקה כשמלקין אותו ט"ל הכאות, ולפ"ד ששמעתי ממחז"ל כי כשחוטא האדם גורם שיסתלקו החסדים ושיתגלו הגבורות והדינים, ולכן ילקה מלקות שהוא צני' תקע"ו כמספר ה' גבורות דמגלפ"ך הגפולים שהם צני' תק"ם

הנ' צנח' לבעל קרי או למשמש מטתו ראיתי למחז"ל מוקפיד בכל כחו ומהר לקיימה (מד) ואף שה' בגופו חולי קשה הנקרא שצירה ר"ל שנקרע הכרם ויולאים בני מעים לתוך כיס הביצים וכיוצא בזה והעבילה מוקת מאד לחולי זה עכ"ז לא ה' מבטלה כלל ופעם א' גזרה עליו אמו שלא יטבול בחורף ההוא ולא טבול על כרחו אבל לא נסתלקה ממנו השגתו בכל הזמן ההוא, ואחד מן החסדים העיד לי בשם מחז"ל ששמע ממנו שאין דבר מועיל כ"כ להשגת האדם בדריעה זאת כמו בהיותו נזהר להיות תמיד טהור מטומאת קרי וס"ז ע"י העבילה, והנה כוונת העבילה הזאת לא קבלתי' זולת כוונת העבילה של ע"ש ושל שחרית בשבת כנ' במקומו, אמנם מה שקבלתי ממנו ז"ל דרך כלל בענין (מה) העבילה הוא כי העבילה היא בצחי' ספי' החסד שבארימא הנקראת מ"ס סתומה שבתוכה עומדים הנזים :

סא [ד"פ ע"ב] מלות השכיל כתיב ביומו תתן שכרו. הנה מחז"ל ה' נזהר לקיים מצוה זו בתכלית וכאשר לא ה' בידו מעות לפרוע ה' מתעכב מלהתפלל תפלת המנחה עד שקיעת החמה כדי לבקש מעות לפרוע אל השכיר ההוא וה' לוקח בהלוואה ופורע ואח"כ היה מתפלל במדולה תפלת המנחה והיה אומר איך התפלל להש"י תפלת המנחה ובאה לידי מנוח גדולה כזאת ולא קיימתי' : מצות המלקות. כתיב ארבעים יכנו לא יוסף, הנה האדם החוטא גורם שהחסדים

בני אבא

(מד) לקיימה. ז"ל זו"ה בראשית די"ד ע"א במדנה"ע ובחג נידונין על המים על שהם מכוסים בע"י ועל שהם מוללים במקוואות כו' ועל כך נידונין על המים על ענין המים, וע"ל בה"ר בעניינא שבת בב"א אות כ"ה ולקמן בה"ג ס' ב' :
(מה) בענין העבילה. ע"י בשער רה"ק די"א ע"ב מענין כוונת העבילה באורך השחקתי לשוני בה"ג ס' י"ה י"ט כ"ו מ"ב :

מנהגי האר"י שה"מ פ' תצא ופ' וילך ח"ב פתורא דאבא טז

היה מחמיר מאד:] : [דפ"א ע"ב] מנהגים ואיסורים שאינם רמוזים בתורה. ענין ד' עבירות כו' שאמרו רז"ל עליהם שאין מקבלין פני השכינה כח ליטוי וכת חנופים וכת שקרנים וכת מספרי (מי) לה"ר, דע כי בעולם האלילות יש ה' פרעופים והם א"א ואו"א וזו"נ והנה כת לנים פוגם בא"א, כת חניפים באבא כת שקרנים בא"י וכת מספרי לה"ר בז"א, ולכן כל כת מאלו הד' כתות הפוגמת בד' פרעופין הנו' ואינו רואה פני השכינה שהוא פרעוף ה"ה הנק' טק' דז"א כי הם ע"י חטאם פגמו אלו הפרעופין העליונים ולא נמשך אלי' השפע הנריך לה, ודע כי עון הלנים קל מכולם ולכן אינו גורם רק סילוק הארת א"א מלהאיר בתחתונים, ועון החנפים גדול ממנו כי גורם סילוק מן התחתונים גם הארת אבא. והיא יותר גרועה ואינו מאיר בתחתונים ועון השקרנים גדול ממנו כי גורם לסלק מן התחתונים, גם הארת אימא, ועון מספרי לה"ר חמור מכולם שגורם לסלק מן התחתונים אפי' הארה התחתון של ז"א כו' :

סג | דפ"ב ע"א | מלות ההליכה בא"י שאמז"ל כל המהלך ד"א בא"י נמחלין (מי) לו עוונותיו, יש במלה זו ב' כוונות הא' ברחל והב' בלאה כי כל א' משתיכן נק' א"י כונה הא' שברחל הוא שתכנין כי רגלי דז"א שהם נו"ה הם מהלכין ברחל

הק"ם ועשרה כוללים שבהם הרי הק"ע ואח"כ לכלול הה' חסדים בה' גבורות הרי תקע"ה ועם הכולל הקע"ו כמנין מלקות, וראיתי למוז"ל שלא היה כ"כ מקפיד וזהר בזה ללקות מלקות כמו בענין התענית והטעם הוא כי אין בדור הזה דייקן מומחין ואין המלקות בזמננו רק קבלת לער בלבד, ולכן לא היה מקפיד בו וזהר כ"כ אבל בזמן בהיה לוקה הי' מקבל ד' מלקיות כנגד מה שהיה חוטא בד' אותיות ההוי' ולא הי' לוקה לא פחות ולא יותר :

סב פ' וילך מצות ס"ת. כתיב ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. יש נמנעים מלקיים מצוה זו מפני בני דברים, האחת היא שאינם יודעים לכתוב וחושבין שיעקר המצוה הזאת לכתוב בידו, והשנית היא לפי שאין בזמננו זה יודעים ובקיאים בחסידות ויתירות ופתוחות וסחומות כנו' בגמ' הנה אני ראיתי למוז"ל שזוה לסופר אחד שיכתוב לו ס"ת אחד כמנהג ס"ת שלנו ולא חשש למיעוט בקיאותו בהם, גם לענין הכתיבה ליוהו שיכתוב כל הס"ת ויניח גליון חלק ככל מקום של ההיו"ת שיש בס"ת והיתה כונתו לכהבס בידו בזונה שנתבאר אליו והוא בזהר פ' ויקרא ובפ' אחרי מות כילד יכתבם יעו"ש, [בתענית ובתפילין ובכונת טבילה ובטעין הגין שענט"ז ג"ך ברכ ח"י

בני אבא

(מי) מספרי לה"ר. וראוי לידע גודל חומר עון לה"ר מ"ש בזהר פ' תוריע דמ"ו סיט"ב זז"ל כמה דענשי' דהאי ב"נ בגין מלה בישא כך ענשי' בגין מלא טבא דקאיתי לידו' ויכיל למללא ולא מליל עכ"ל :

(מו) נמחלין עיונותיו. איתא בזהר"ק פ' אחרי דע"ב ע"ב כל מאן דזכי למפיק נשמתו בארעא קדישא אחכפרו הוביו. כו', בס' זהרי חמה פ' שמות על ד"א ע"ב ודף ה"ם ד"ו סוף ע"ב. וז"ל חומרות המלות אינו כ"א בא"י כי הם קוגית המלות סגולה נפלאה עכ"ל, והוי כעין מ"ש בס' הנ"ל על דפ"ט ע"א ודף ה"ם נ"ט ע"ב כי מלות הנעשית בשבת יש בהם חופש קדושה כי קדושת היום גורם ע"כ ה"ה הכא קדושת המקום גורם :

הדין ואכתוב קלה מה שהורנו מו"ל ויש
בהם דברים של חומרא בלבד ובדברים שהם
כפי הדין לריד ליוהר שלא לאכול תרמוסין
הנשלקין ע"י גוים למתקן וכן שלא לאכול
אפונין של גוים שקלו אותם כעין אותם
קליות ובלע"ז נק' קורמא"ש והנה התורמוסין
אעפ"י שכן הדין מותרין הם לפי שאין
עולים על שלחן מלכים עכ"ז לא גרעו
מהוא גברא ללא אתחוי לי איכו ז"ל
משום דשהה דאחים לי קפילא ארמאה
אבל האפונין מן הדין אסורים מפני שקליות
שלהם עולים על שלחן מלכים והשרים של
המקומות עושים אותם קליות ולאו דוקא
מלכים אלא כיון שעולים על שלחן השרים
אסורים, גם יזהר שלא לאכול פת של גוים
אפי' מן הפלטר כלל ואפי' בספיקו לריד
ליזהר ולבדוק אם הפת שמוכר ישראל
החבוי הם מפלטר גוי בדרך שנהגים
[דפ"ג ע"א] בא"י שיש חנוני ישראל
שמוכר פת של פלטר גוי:

סה ענין חומרות בדיני המעשר יזהר
שלא לאכול שומשמן כמו
שהם בשום אופן עד שיולא מהן המעשר
וזה דין גמיר כסדרת כל הפוסקים לפי
שגמר מלאכתן הוא כשמוציאין שמן מהן
ואז הוא פטור ממעשר לפי דעת הרמב"ם
ז"ל לפי שגמר מלאכתן בהוצאת שמן הוא
ביד גוי אבל כשאוכלן כמות שהן הנה גמר
מלאכתן הוא ע"י עצמו ונתחייב במעשר
אפי' לסדרת הרמב"ם. גם בענין הוציאת
שממתקן אותם ע"י ישראל הם גמר מלאכתם
ע"י

ברחל וממשיכין לה ע"י הליכה זו ב' מוחין
בהם שהם חו"ב הנעשית מו"ה דו"א כמודע
והם נעשים לה מן המוחין דו"א אשר מלד
א"י מו"ה שבה שמחלבים חו"ב מו"ה דו"א
כנו' ותכוין כי ב' מוחין שבה הנעשים לה
ע"י מו"ה דו"א הם ב' שמות יה במילוי
יורדין יו"ד ה"י יו"ד ה"י והם בגי' ע'
כמנין הליכה, כינה ב' שבלאה היא באופן
אחר כי הנו"ה המהלכים בה הם ב"פ
עילאין דנ"ה דא"י שבתוך חו"ב דו"א
משא"כ ברחל שהכונה היתה לנו"ה עלמין
דו"א, עוד שינוי אחר, כי שם היו ב' מוחין
בלבד דמלד א"י כנ"ל וגרמוז במלת הליכה
אבל בלאה הוא המשכת ד' מוחין בלבד
וכולם מלד אבא כמ"ש. האמנם לפי שאינו
מאירין בה ד' מוחין דאבא אלא באמצעות
א"י המלבשת אותו כנו', ולכן לריד לכיון
במילוי אחוריים דהוי' דס"ג דא"י שהם
בגי' קס"ו ובשחטיר מהם ריבוע האותיות
הפשוטות שהם בגי' ע"ב ישאר המילוי גי'
ל"ו כמנין מהלך וו"ש רז"ל כל המהלך
ד"א בא"י כו'. והאמנם היות שם א"י שדברו
רז"ל בלאה הוא לפי שעיקר שם זה הוא
בלאה לפי שז"א נק' ישראל ולמעלה מן
החזה יולאת לאה לבדה מאחור ולכן נקרא
ע"ש א"י אבל רחל יולאת למטה מן החזה
מאחוריו דו"א, ולכן אין לה שם א"י בפרטות
כמו בלאה כו'.

סד [דפ"ב ע"ב] מי שרוצה להיות חסיד
לריד לנהוג חומרות (מה)
יתירות אעפ"י שאיננו מחויב בהם כפי

בני אבא

(מה) **חומרות** יתירות. כ' בס' אגרא דכלה פ' בשלח ע"פ ולא נהם אלקים דרך וגו'.
דקדוקי המלות שיש ממדוע החסידות יותר ממה שהדין מחייב דהיינו אסור
לאכול מבהמה טריפה ואם הורה חכם להכשיר וודאי מותר והמדקדק ואינו אוכל מבהמה שהורה בה
חכם והמדקדק יותר לא יאכל בדאיכא לך ריעותא והנה ידוע לנפש יש או"פ וחז"מ וכן יש לנפש
רמ"ח איברים ושש"ה גידים רוחנים וכ"כ לאוה"מ והנה ממעט המנ"ע ע"י הדין מאירים רמ"ח
איברי נפש הפנימיים ומהומרי המלות מאירים לאוה"מ ובורהים מהם החיצוניים עיי"ש וכ"כ ע"ד
בס' בני יששכר בחודש סיון מאמר ה' אות כ"ח:

מנהגי האר"י מנהגים ואיסורים פתורא דאבא יז

ומעשרות מן היין בקיבור, הרי כה' לפניו ק' ליטרין של יין יקח ג' ליטרין מהם שהוא חלק א' משלשים ושלש ושלשים ליטרא וישמחו בכלי א' ומשכבו ויקרבו א' חצית היין ויאמר ליטרא א' מק' ליטרין שבחצית הגהון בכלי זה הרי הוא חולין וב' ליטרין האחרים שבכלי זה יהי' תרומה על הכל ר"ל על הליטרא הג' שבכלי זה ועל ל"ז ליטרא שבחצית ואח"כ יאמר וזו הליטרא הא' שהוא חולין שבכלי זה עם ט' ליטרין האחרות שבמקום פי החצית יהי' מעשר על כל מה שבחצית וזו הליטרא שבכלי זה תהי' תרומות מעשר על ט' ליטרין שבפי החצית שקראתי להם שם מעשר ואח"כ יאמר וט' ליטרין אחרות שבזפונה של החצית או בשוליה כפי מה שיראה לומר הרי הם מעשר עני ואם הוא שנת מעשר ב' הרי הם מעשר ב' ויהי' הט' ליטרין של מעשר ב', וחמישית שניסוף עליהם מחוללים על פרוטה [דפ"ג ע"ב] זו, ואח"כ הג' ליטרין של תרומה ותרומות מעשר יסליכס בקרן זוית שיבלעו בקרקע ואותה הפרוטה לרדך שתהי' עלי' לורת מטבע ויסליכה לים המלח. ומה שנהגו להפקיר נכסיו ולחזור ולזכות במעשר עני ההוא אינו מועיל כי שאין בפניו מי שיוכל לזכות מן ההפקיר ואין זה הפקר אבל אם יהי' שם איזה אדם אחר ואוהו האדם יפקיר נכסיו ויזכה במע"ש ההוא ואח"כ יחזור ליתנו לבעליו בתורה מתנה ש"ד, (גט) גם הפודים מ"ש זה על מעט קמח כו' אכור לפי שאין מחללין פירות על פירות:

ענין

בני אבא

(מט) גם הפודים, וגם' חכמת אדם שער מזה הארץ פ"י סט"ז כ' בשם תנא' מהרי"ע ובשם של"ה יש מקילין כו' שבשנת מעשר עני מכאן ג' בני אדם אוהביו ומפקיר בפניהם כל נכסיו כו' וחזור וזוכה במ"ע. אמנם כו' מפסידים הרבה שאם זוכה לאלתר הייב בהו"מ כו' אח"כ הוא עומד כך בהפקירו ג' ימים (וע"ז הקשה בם הה"א מדברי הרמז"ם ז"ל עיי"ש) ואם יש לו חובות אלל אנשים אחרים כיון שהפקיר כל נכסיו הרי זכה הלה במה שכידו ואם אח"כ תבעו הרי גזלו:

ע"י ישראל עד"ה בשומשמן וחייבים במעשר לד"ה אבל הזיתים השחורים המתוקין וקנאן מיד הגוי וכבר היו ראויים לאכילה כמו שהן ע"י הדחק פטורים מן המעשר אף אם מתקן אח"כ ישראל. גם התורמסין המתמתקין ע"י ישראל חייבים במעשר כפי הדין הפוסקים. גם בענין ענבים יש מקומות שעושין יין מכל מיני הענבים שבארץ ההוא ויש מקומות שאינם עושין יין רק מן המיוחדים לעשות מהם יין ולכן הגויים הנוטעים הכרמים ההם כוונתם אינם רק למוכרם ולעשות מהם יין ולכן באלו המקומות שהענבים שלהם מיוחדים לעשות מהן יין כגון הענבים השחורים שבאר"י שאינם ראויים לא ליין אוליין בהר דעת הנוטעות אותם וגמלא בגמר מלאכתן אינה אלא כשעושין מהן יין ולכן היין ההוא חייב במעשר לד"ה כנו' וגמלא כפי"ז שאין לאכול אותם הענבים כלל עד שיוציא מהן המעשר כי אכילתן הוא גמר מלאכתן והוי ביד ישראל אבל בשאר מקומות אע"פ שעושין יין מן הענבים רוב הנוטעים אותם הוא לאכילה ולא ליין שלהם, גם ההולך לגינה הגוי לקנות ירקות יזהר שלא יתלשם בידו כי הירקות גמר מלאכתן הוא הלישהן וגמרו ביד ישראל וגמחיבו במעשר אותם שחלש ישראל:

כו גם יזהר להוציא תרומות ומעשרות מן היין שקונה מן החנוגי בעל היין לפי שרוב אנשי הדור אינן בקיאים במעשרות וכע"ה דמו בענין המעשרות כמו יין של דמאי. וזה סדר הולאות תרומות

לשוא נפשו וקרי נפשו, גם יזהר לקיים כל התרי"ג מצוות העפ"י שלא נחייב בהן כדי שלא ינטרף לבא בגלגול לקיימו ככ"ל בהקדמת השער הזה, ודע כי בהיותו מחפש ומקיים המצוות שאין מהגות תדיר כמו מצוות הזרוע והלחיים והקיבה וכיוצא באלו גורם אל השראת רוח"ק אל האדם להשיג ידיעה וחכמה ובפרט ביום ההוא עלמו שקיים איזה מצוה מהם לריך לזהר במאד מאד שלא לאכול שום לב בהמה וחיה ועוף כי שם תכלית שורש התקשרות נפש הבהמות ואם יאכלהו האדם מתקשרת בו נפש הבהמות ההוא לגמרי והיזהר מתקשר בו ומע"ז אמרו"ל שהאכול לב בהמה גורם לו שכתה וטפשות הלב ושמו וקטורת ישמח לב. סליק קיטור כ' שער המצוות בריך רחמנא דבייטן עד כה יעזרני לקיים מצ"ש פה ולכוין בכל המצוות להשם יתבדק שמו :

סז ענין כלאי הכרס וערלה מי שהולך לגנות הגוים יזהר שלא יקח מן הירקות אלא ממה שהם רחוקים מן הגפן כדי עבודתו שהם ד"א כנו' אם הי' יחידית ובכל דיני כלאי הכרס גם מוב הוא שלא לקנות פירות האילן מן הגנים בפרדס שלהם פן יהי' שם ודאי ערלה ותראה אותם ואז אסור לקנותה, אין לשמות קום החלב אחר שנקפה החלב ונבדלו המים ממנו וכמ"ש הרב ר"א ממין ז"ל, יזהר שלא להסיח דעתו מן התפילין בעודן עליו אלא בעת שהוא מתפלל הפלת עמידה ובעת שהוא עוסק בתורה כי בב' זמנים אלו אין חשש, יזהר לקיים מצ"ע כפי סכרת הרמב"ן ז"ל שלא ליטבע בחי' אביו או אמו אפי' באמת וזה בכלל מצ"ע דכבוד (ז') את אביו וגו' :

סח גם יזהר שלא ליטבע בחי' נפשו אפי' באמת כי נפש ישראל חלק אלקי ממנו וכמ"ש אשר לא נשא

בני אבא

(י) **בבר** את אביו. כ' בס' והמ"מ פ' לך על ד"ן ודף ה"ס מ"ד ע"ד מי שיב לו בן בעוה"ז בכל עת שזוכה הבן במצו' מעטרין אביו בג"ע עכ"ל ומקיר דבריו מזה"ק סו"פ בחיקותיו וז"ל בן יכבד אב כו' בתר דמיה אי תימא האי פטור מני' הוא לאו הכי דאע"ג דמיה אהתייב ביקרי' יתיר כו' דאי האי ברא אזיל באורה תקלא ודאי מבזה לאביו הוא ודאי עבד לי' קלנא וזאי האי ברא אזיל באורה מישיר ותקין עובדיו ודאי דא אוקיר לאביו אוקיר לי' בהאי עלמא גבי בני נשא אוקיר לי' בהאי עלמא גבי קב"ה וקב"ה חיים עלי' ואותיב לי' בכוריה דיקרי ודאי עכ"ל ובזו' שלה דקע"א ס"ו ע"א שבטין עטרין עטרוהו לאביה כו' ובזו"ה פ' אחרי דמ"ז ע"ד בשעתא דאתחכס יתבו לי הולקא בג"ע כו' ובשעתא דאתחכס יתיר כו' מערין לי בכחרא דלדיקויא כו', וז"ל המ"מ פ' תרומה על קב"ז ע"ב ודף ה"ס דקי"ב ע"ב כשהבן מחדש איזה הידוש בשבת קבלנו מרבינו האריזלה"ה שמעטרים בנינו את אביו באתו עולם ואסמכי' אקרא כבד את אביו וזכור את יום השבת איש אמו ואביו תראו ואת שבתותי חשמו (וגלקה מלק"ת ושער הפסוקים פ' יתרו) וא' לס' בסגולות הודיע לעם הוקי ד' מעשה לא ינטרף לחדש דבר כי בו יבנה נפש לקברו עכ"ל ויזכו להוות בניועס ד' בארץ החיים :

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא ראבא יח

(א) [ד"ד ע"ב] כל המלות יש להם אות רומזת על כל אחת ואחת וביום שיעשה אדם מלוא אחת או תמראה מאירה אך מלות הנדקה תאיר כל השבוע ההיא בסוד ולדקתו עומדת לעד אבל שאר המלות לא יתגלו ביום אחד רק אם עשה חיזה מלוא אחת או תאיר גם זו עמה :

(ב) ביום שבת קודש כל מי שהיה זוכה להיות לו סוד תוס' שבת כנפשו אין עוותתיו מתגלים במלואו ביום שבת כי אין אחיזה אל החינוכים ביום ש"ק כמי שיש בו תוס' שבת :

ובענין עומדת קרי א"ל מורי ז"ל כי כל אותו היום מתגלת אותה המומחה וניכרת במלואו אף אם טבל אלא שהיא גלוי דבר מועט אבל אם לא טבל היא נגלה שם תמיד כל זמן שלא טבל :

(ג) ובענין השגתו א"ל די בתחלת ימי השגתו הי' עורח לפעמים שבוע א' על מאמר א' מהזוהר כדי להבין אותו ולא היו אומרים לו פירשו דא"כ נמלא שלא הייתה התורה ההיא שלו ולריך שהוא יחדש בשכלו מעלמו בתורה מה שקבלה נפשו בחלקו מהר סיני ולכן כאשר הי' עורח או היו אומרים לו בענין פלוני כו' עיינת ועמדת על האמת אבל עדיין לריך קלה עומק יותר ולפעמים היו אומרים לו טעית בענין פלוני ככלל או במקלתו והי' חוזר ומעיין עד שהי' עומד על האמת :

(ד) ובענין השגתו אין הפה יכול לספר כו' אמנם מה שראיתי בעיני דברים נפלאים ואמיתים כו' הי' יודע להמשיך לפניו נפש כו' מן החיים או מן הנפטרות הראשונים או מן האחרונים ושאל מהם כל רלוט בדיעת העמידות וברוי התורה [ע"י בשער הגלגולים דמ"ה ע"א הקדמה ל"ו וז"ל שם א"ל מורי ז"ל כי הוא ראש בעיניו את ר"י ב"ק ואת ר' יהושע בן ר"ע ואינם איש א' הפך מ"ש רש"י ז"ל פ"ק דשבועות בסוגיא דבהרת ששניהם א' עכ"ל גם בשער הגלגולים הקדמה כ"ב ד"כ ע"ב כ' וז"ל כמה פעמים הייתי עם מורי ז"ל הולך בשדה והי' אומר הנה איש אחד הנקרא בשם כך והי' לדיק ות"ח ולסבת עון א' פלוני שעשה בחיו הוא עתה מתגלגל תוך אבן זה או לומח זה כו' ומעולם לא הכיר בו מורי ז"ל והיינו חוקרים אחר הנפטר ההוא ומלאנו דבריו כנים ואמיתים ואין להאריך בדברים אלו כי לא יכולים ספר. ולפעמים הי' מסתגל מרחוק ת"ק אמה בקבר א' שבין עשרים אלק קברים והי' רואה נפש המת הנקבר שם עומד על הקבר והי' אומר לו הקבר ההוא קבור איש פלוני ושמו פלוני ומענישים אותו עונש פלוני על עון פלוני והיינו חוקרים על האיש ההוא ומלאנו דבריו אמיתים וכמה דבות לא יכלים רעיון] גם הי' נגלה אליו אלי' הנביא ז"ל ומלמדו גם הי' מכיר באותיות המלה ובתכונת הפרטות ובאורות שיש בעור גוף האדם ובאורות שבשערות ובפלפופי עופות ובשיחת דקלים ואילנות ועשבים ואפי' שיחת הדומם כו' ושיחת להבת הנר ולהבת גחלי אש ורואה המלאכים המכריזים בעולם כל ההכרזות ומדבר עמהם ובקי בכל העשבים ובסגולותיהם האמיתים וכאלה דבות לא יכלים ספר כו' ואשר עיני ראו ולא זר כתבתי באמת :

(ה) [ד"ה ע"א] כאשר ילא אדם מפתח ביחי ומזדמן לפניך כלב אחד ופניו כנגד פניך ויפשוט זרועותיו בקרקע ללד ראשו ודומה כמו שמסתחזה לפניך מורה

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא דאבא

מורה על בשורה טובה ואם יהפוך אחוריו אליך ויפשיט זרועותיו בקרקע יורה ח"ו להפך :
 (ד"ף ע"ב) ענין השגת אדם החכמה יש תנאים תנאי א' הוא השתיקה ושימעת
 דבורו כל מה שיוכל ושלל ישיח שום שיחה בטילה כו'. תנאי ב' שעל כל
 דבר ודבר ובכל ענין שבחורה או שבס' הוזהר אשר לא תבין תשכ ותבנה עליהם
 כל מה שתוכל. גם עליית נשמת האדם בלילה אחר שיבכ וישן שלא השיט בהבלי
 עוה"ז אלא תיקף תעלה למעלה במקום הראוי לה כל זה תלוי בבכ' שתבנה בעת
 השינה ומישן מהוך הבכ' :

גם א"ל הר"ם סאגים בשם מורו"ל כי הרצון ליגלל שלא יראה קרי בחלום על
 מנתו אחר שיאמר פ' בידך אפקיד רוחי בסוף סדר ק"ש יאמר אח"כ פ'
 ב' של אלא בכח והוא פ' קבל רנת עמך שבננו טהרנו טורא ויכוין בשם השני של
 שם מ"ב הרמוז בר"ת והוא שם קרע שטן כלו נקוד בשבא אס אינו יודע נקידו
 האמתו הראוי לשם זה ויכוין שבשם זה י"ה קורע כח השטן שלא יביאנו לירי קרי :

ח) (ד"ף ע"ב) טעם למה שנהגו להתענות בב' וה' בכל שבוע הוא מפני כי
 הגבורה וההוד שולטים בימים אלו והנה הם מדת הדין ולכן המתענה בהם
 יכוין להמתיק דיני הגבורה ע"י החסד ודיני ההוד ע"י הגלגל גם יקרא באלו הימים
 משניות ס' קדשים שהם דיני הקרבתות ויחשוב כאלו הקריב בזמן שב"ה הי' קיים
 וישמור עלמו מלשון הרע ורכילות וכיוצא בזה :

ט) (ד"ף ע"א) דע כי הסתכלות עיני האדם באנשים הגהרגים ע"י תלוי' וכיוצא
 בה פוגם מאוד בנפשו של אדם ואפי' אם מסתכל בהם מרחוק מאד אמה
 או יותר גם בחוש הריח אם מריח אדם באיזה גבילה או ריח רע פוגם מאוד בנפשו
 וגורם שתתרחק ממנו והראוי לזה מבשמים של מו"ס להחזיר את הנפש גם ארו"ל כי
 הנשמה נהנית מאוד מן הריח טוב ועליו נאמר כל הנשמה תהלל יי

י) (ד"ף ע"ב) הגה לריך האדם בעת קיומו כל מלוא ומליה או בהתעסקו בחורה
 או כשתתפלל התפלה להיותו שמח וטוב לב כו' נדפס בח"ב סי' נ' ע"י"ש :

יא) גם מדת הכעס מלבד מה שמונעת ההשגה לגמרי וכמו שזמנינו על פ' ויקוף
 משה על אלעזר כו' ואחרו רז"ל כל הכועס אס גביח הוא גביחו מסתלקת
 ממנו וכו' האמנם יתר רעה יש לו מדבר הנזכר כמו שנבאר, והנה מו"ל הי' מקפיד
 בענין הכעס יותר מכל שאר העצירות אפי' כשהוא כועס בשביל מלוא וכענין משה
 ככ"ל וכו' טוען טעם לזה ואומר כי הלא כל שאר העצירות אינם פוגמים אלא כל
 עצירה ועצירה פוגמת אבר אחד אבל מדת הכעס פוגם כל הנשמה הקדושה כולה
 ומתליף אותה לגמרי והענין הוא כי כאשר יתכעס האדם הגה הנשמה הקדושה
 מסתלקת ממנו לגמרי ונכנסה במקומה נפש מלך הקליפה וז"ס משה
 טורף נפשו באפו וגו' כי ממש טורף הקדושה ועושה אותה טריפה וממית
 אותה בעת אפו וכעסו וכמבואר בזהר פ' תלו' ד' קפ"ב וע"ס כמה מגזים ענין הכעס
 עד שאומר כי מאן דמשתעי עם הכועס כאלו משתעי עם ע"ז עלמה ועי"ש :

ואעפ"י שעושה האדם תיקונים לנפשו ותשובה מעולה על כל עוונותיו ומלות רבות
 ונדולות הכל נאבדים ממנו לגמרי לפי שהרי אותה הנשמה הקדושה שעשתה כל המעשים
 הטובים

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא יט

העיינים נתחלפה בעמאז והלכה לב וגשאר שפה עמאז במקומה וירצה את גבירתה ולריך שיחזור פעם אחרת לחזור ולחקן כל התיקונים הראשינים שעשה בתחילה וכן היא בכל פעם ופעם שהוא כועס נמלא כי בעל הכעס אין לו תקנה כלל כי תמיד הוא ככלב שב על קיאו. וגם גירס היזק גדול אחר לעלמו.

[ד' י"א ע"א] והוא כי הגה אס עשה איזו מזו' גדולה אשר בסיבתה היחה איזו נשמה קדושה של איזה לריק ראשון מתעבר

בו בסוד העיבור לסייעו כמודע ועשה ע"י הכעס מחלקת גם הוא וזהו ג"כ ענין טורף נפשו בחפז כי מי שהוא בעל כעס אי אפשר לו כל ימי היותו בעל מידה זו להשג שום השגה אפי' אס לריק בכל שאר דרכיו לפי שהוא בונה וסותר כל מה שבנה בכל עת שהוא כועס אמנם שאר העבירות אינם טרפים ישוקרים הנפש מאש אמנם נשארת דבוקה בו אלא שפנימה בבחי' אותה העבירה שעושה בלבד וכאשר יחקן הפגם ההוא לבדו יחקן לגמרי אבל הכעס לריק חקונים רבים והבנות רבות לחזור להביא את נשמתו הנטפסת ממנו וכולי האי ואולי כנו' בזה פ' תלוי' כי לפעמים כפי בחי' ומליחות הכעס ההוא אין לו עוד תקנה כלל ולא די זה אלא אפי' כשהייתי מלמד את אחי ילוי' ולא הי' יודע כפי' רלוגי והייתי מתכעס עמו על הדבר הזה וגם על הדבר הזה הזכירני והוכיחני מורי ז"ל במחל מחל:

(יב) גם בענין עסק התורה הי' אומר לי מו"ל שיקר כוונת האדם בעסקו בתור' לשימשך עליו השנה וקדושה עליונה נדפס סי' כ"ה נה"כ

גם עיקר כל המדות טיבות הוא ביותנה האדם בשפלות ובענוה וביראת חטא על פניו בתכלית האחרון בשלשה מדות הנו' וגם יתרחק בתכלית האחרון מן הגאווה והכעס והקפדה ולינות ולשון הרע ואפי' אס יש לו סבה גדולה להקפיד לא יקפיד (פיתוי יזה"ר מפתח לבחור בעריות ולגבור לנוול ולזקנים שידברו להר"ע ודברים בעלי זרה"מ כס"ת וילא דק"א ע"ג מהספר) גם יתרחק מן שיחה בטילה אעפ"י שאינה חמירה כמו המדות החמשה הנו' ולא יקפיד אפי' עס ז"כ גם שמירת שבת בכל הפרטים במעשה ובדביר מועיל מאוד א הכנה גם כניסת בית הכנסת וישיבתו שם בתכלית ברעדה במורא והכוונה הידיעה היא הועלת גדול להשראת רוח"ק:

(יג) גם אל מו"ל כי עיקר השגת האדם א רוח"ק תלוי' ע"י כוונת האדם וזכירות בכל ברכת הנהנין לפי שעל ידם מתבטל כח אותה הקליפות הנאחזות במאכלים החומרים ומתדבקים בהם באדם האוכל אותם וע"י הברכות שעליהם הנאחזות בכוונה הוא מסיר מהם הקליפות ההם ומוכך החומר שלו ונעשה יך ומוכן לקבל קדושה והזכירני מאוד בזה:

(יד) גם לריך לקום אחר חלות לילה ולומר הללו' אידה וגו' ואח"כ יניין בשם מנלפ"ך כמבואר אצלנו במקומו (ועי' בשע"ל ס) ודבר זה מועיל מאוד א ההשגה, והנה לעמוד בחלות לילה לריך כמה תנאים כו' (נדפס בה"א סי' ז"ה) **ואגב** (טו) נאמר חידוש כי הגה מי שנעור כל הלילה ולא ישן כלל ועוסק בתורה כל אותה הלילה יהי' נפטר מענש כרת אחר אס נחזיב ח"ו וכל לילה ח' פועל כרת ח' גם לריך לזכור:

[ד"א ע"ב] להניח בכל יום תפילין כס' ר"ת שהם כוד לירוף שם יפה"ו כמבואר

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא

כמבואר במקומו ושם זה יולא מר"ת פ' יתהלל המהלל 'השכל וידוע וכו', ולכן הנחת או התפילין מועיל מאוד אל ההשגה והשכל וידועה גם לדרך לזכר שלא לבטל בכל יום הקביעות של מקרא משנה תלמוד וקבלה עם הכוונת שלהם כו' ולדרך לזכר בזה מאוד:

(טו) גם ה' אומר מו"ל שטוב לאדם שידור בבית שיש בו תלויות פתיחות לשמים (נדפס בח"כ סי' ל"ו)

(יז) גם אל מו"ל כי שורש הכל לענין השגה הוא העיון בהלכה כו', (נדפס בח"כ סי' כ"ו כ"ז)

(יח) א"ל הרי"ם ז"ל בשם מו"ל ששמע ממנו כי אין דבר יותר טוב מזה ודרך אל האדם לענין ההשגה כמו העבילה: (נדפס בח"כ סי' ס')

(יט) ענין מ' סאה שבמקוה הוא כי שם יק"ו במילוי אלפין בני' ט"ל ועם הכולל הרי מ' פ' אחד כי הנה יק"ו בני' אק"י והנה ט"ל דיק"ו עם כללות שם אק"י הרי מ' וקודם שיטבול ונכנס למקוה לטבול יכוין כוונה זו ולמקוה המים קרא ימים ר"ת שלהם בני' קב"א והם כנגד שם הוי' אלקים שהם בני' יב"ק ושם ט' אותיות הם קב"א גם ויקרא אלקים ליבשה ארץ ויקרא עם הכולל הוא שם אלקים דיודין הוא ש' וי"ג אותיותיו של המילוי וה' אותיות פשוטות הם בני' ש"ח במנין ויקרא עם הכולל יבשה ג"כ עם הכולל הוא שם אלקים ע"ד הנו' הרי ב' שמות אלקים ועם שם אלקים עצמי הנו' ב' הרי שלשה שמות אלקים (שהם בני' חרן שהם כל הדינים הקשים כמבואר אצלנו ב'פ' ואברהם בן ע"ה שנה בלאו מחרן כי הם ג' מוחין דקטנות ואם תסור ע"ה מן חרן ישאר יעקב עם הכולל כי הוא בחי' רחמים פשוטים שלא מחרן שהם הדינים הקשים ונכנס ברחמים כי יעקב ילא מחרן בבואו לארץ כנודע) ונחזור לענין כי הנה נרמזו שלשה אלקים ב'פ' זה ועוד מלת ארץ היא אלקים דאלפין הרי ב' תיבות הנו' נרמזו ד' שמות אלקים רעופים הם בני' משה כו':

(כ) גם אל הר"א הלוי שאל מו"ל צלה לענין ההשגה והיא זו שלב ישיב בינה בטילה ושיקים בחלי הלילה ויבנה על חסדון הידיעה ושלמור בזהר דרך

[ד' י"ב ע"א] בקיאות בלבד בלי שיעמוק בעיון מ' או כ' עלים בכל יום ושיקרא ב"ה פעמים רבים ואמנם אל מו"ל כשאלתי לו איך זכה לכל

החכמה הזאת והשיב שערך במאור מאוד בחכמה זאת ואמרתי לו כי גם הרמ"ק ז"ל וגם אל מ' חיים עירתי במאור מאד בחכמה זאת ואל' שהאמת הוא שערתי מאור מאד יותר מכל אנשי דורינו אבל לא עשיתי כמוהו כי כמה לילות ה' נשאר בלתי שינה על מאמר א' של ס' הזהר ולפעמים שעה לילות של ימי החול בשבוע ה' מתבודד ויושב על עין מאמר א' בזהר בלבד ולא ה' יין כל הלילות ההם רוב פעמים: (כ"א) והר"ש אורידא ז"ל אל' שמע משו"ל"ה שמי שיב מ' יום רעופים בלתי דבור של חול ישיב חכמה והשגה גם שמעתי ממו"ל כי האדם

הרזה שתעלה נשמתו בלילה בשור פקדון הגשם כמבואר אצלנו ב'פ' בדרך אפקוד רוחי הנה אין ספק שמי שיה' לדיק ושלא בכל מצעו נשמתו עולה בכל לילה למעלה ונזכר במה"ע על הזהר ע"ש אבל יש קצת מלות שאצ"י שלא יהי' האדם שלם

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא ב

ים בהם סגולה להעלות נשמתו למעלה בלילה וא"ל שיעשה כלם רק אם יעשה אחת
 מהם בלבד כמו שנבאר אם יעשה דבר א' מהם כחקו יספיק לו להעלות נשמתו
 בלילה ההוא בלבד וזולתו אם ח"ו עבר איזה עבירה גדולה המונעת אותו מלעלות
 ואין דבריו עתה אלא באדם אשר מתהלך בדרכי השי"ת ואינו עושה העביר' במזיד
 והנה הם ששה דברים שכ"א מהם לבדו אם הוא כחקו יספיק הא' הוא שבאותו
 יום נתבון בתפלתו כוונה שלימה באופן שגרם בעת נפ"א דתפלת שחרית זווג העליון
 וז"ס מש"ה מי יעלה בהר ד' כו' מי הנבמה של האיש שמוכל לעלות בלילה אל הר
 ד' והוא הג"ע העליון והשיב הפ' כו' אשר לא נשא לשוא נפשי פי' כאשר נבא נפשו
 למעלה כו' בעת אומר אליך ד' נפשי אשא לא נשאה לשוא ר"ל על חנם אמנם
 היתה בנשיאות נפשו ממע שגרם זווג עליון כו', הב' אם נתן ביום ההוא לזקה
 כתקנה והוא שלא ידע למי נהנה והמקבלה לא ידע ממי מקבלה וגם לריך שיהן
 הלקה ההוא לאדם הגון וראוי ליתן לו לזקה, הג' אם היו עליו כל היום ההוא
 תפלן בלי היסח הדעת כלל מהם ויכוין בהם כוונה הקלרה המבוארת אלליו. הד'
 הוא מאן דזכי לחייבא שבאותו יום מונע אל איזה רשע מן איזה עבירה והחזירו
 בתשובה מעון ההוא בלבד או אם מדבר על לב הרשע דברי תשובה ועשו פירות
 והם מועילים, הה' הוא שבעת שכיבתו יתן על לבו לזכור כל החטאים שחטא ביום
 ההוא בלבד ויהיו כולם נגד עיניו אז וישוב בתשובה אז מהם ויתודה עליהם בפיו
 אחר הק"ש של השכיבה כו' ואחר שאמר המו' ויהי נועם ואלו נקראים בס"ה מארי
 דחושבנא בכל לילה ולריך שלא יחבר אפי' חטא או דקדוק קטן של חטא אשר חטא
 ביום ההוא וכלם יתודה עליהם אז בעת השכיבה ולא ישכח אפי' א' מהם ולענ"ד
 ששמעתי ממוז"ל שא"ל שיזכור כל מה שעשה ביום ההוא דא"כ אין לדבר סוף אמנם
 כיון שטורח בדעתו ונתן אל לבו לזכור כל אשר יוכל לזכור ממה שחטא ביום
 ההוא יספיק. (א"ה כעין זה איתא בזה"ק פ' בלק ד' קל"ה סוף ע"א וז"ל ולא תימא
 עד דפרוש חטאו מיומא דהו' בעלמא כו' דהא תנינן אין בודקין חורי ביתא עכ"ל):
ג (כ"ב) א"ל שמי שהוא מפורש קן לריך ליזהר להסיר הסכין מעל השלחן בעת
 ברהמ"ז לגמרי ולא יספיק לכסותו בלבד יען כי כלי זין הם בקין. גס
 לריך שלא לשפוך דם ואפי' דם מילה ושלא להרוג אפי' פרעושים וכננים. גס א"ל
 שריך ליזהר מן דברים אלו מן פגיעה גסה (ועי' ד"ל סו' ע"ה) מהגאווה ממישט
 אכילה. כוונת התפלה ובפרט בצרכת השיבה שופטינו. יזהר בצרכת הנהגין יזהר
 לשום מלח על השלחן יזהר שלא לשחות מים אחר המזון. לריך להזהר בכבוד חבריו
 גס יזהר כשאומר נקדיש לבון לחבר רגליו ולכוין בשם אב"ג ית"ן כמבואר במקומו:
ג לריך לזהר [ד"ב ע"ב] שלא לעקור שום שער מן הזקן אפי' דרך עסק כו',
 גס לריך לכוין כשלוש בגדי שבת שם אהריאל ע"ל בעניינא שבת בב"א
 אות י"ד מ"ש בזה כו' גס יזהר שלא לחבר ולשלב י' אלבעות ימין ושמאל זה עס
 זה, ולכוין בהם בשם אהו"ה שהוא בגי' אלבע כו', [א"ש החשבון הוא כך במילוי
 יודין אלף ה"י וי"ו ה"י הם בגי' קס"ג] גס יזהר שלא יגעו רגשות התפלן בקרקע
 ולכוין כי רגועה הוא בגי' ב' פעמים א"ל כו', גס יזהר שיסתכל בכוס של ברכה
 ולכוין

ח"ג ליקומי שער רוח"ק פתורא דאבא

ולכוין כי כשהושלך לחוכו המים הם ט' יודין שדר' ההיות עסמ"ב כו' :
גם ח"ל מורז"ל הקדמה ח' עובד והיא זאת דע כי אין לך אדם שאין לו יוס
 ח' קבוע בשבוע ויוס ח' קבוע בחודש ואותו היום יפה לו לכל דבריו כי
 מולו באותו יוס כפי שורש נשמתו ובאותו היום אין לו פחד משום דבר רע, וגם כי
 לא ימות באותו היום, וז"ס משאז"ל שוב יוס ח' לפני מיתחך והוא באותו היום באין
 לך פחד שתמות בו שוב ביוס ההוא בתשיבה כי אח"כ בשאר ימים אולי תמות ולא
 יהי' לך זמן לשוב בתשובה :

גם ח"ל כוונת הדקה והתפלה והוא לייחד שם י"ה הנפרד מן ו"ה וקודם
 שהאדם יעשה מנו' או לרקע יאמר ליחד שמה דקב"ה בדחילו ורחימו
 ורחימו ודחילו בשם כל ישראל ויכוין לחבר שם י"ה שהם דחילו ורחימו עם ו"ה
 שהם קב"ה ושכינתי, וענין הדקה חתן הפרוטה וכווין כי פרוטה הוא סוד פרטוה'
 כי שורש הדינים הם רפ"ח נילונין ועם הכולל הם פרט והדינים עלמם הם במל'
 הנקראת ה' תחלה וכשתחבר ו' עם ה' אז פרט הדינים נמהקים וזה נעשה ע"י
 הדקה. גם מזמור יעקב טוב לבט"ח לקרותו ולכוין בב' פעמים יב"ק שבו הא' בראש
 המזמור כו' והב' בסוף כו' [ע' לבח"ר סי' ס"ט] גם פ' כי אני ה' רופאך יש בו ד'
 יודין וטוב לאומרו בכל יום ולכוין בו להסיר מעליו הקל" ע"י ד' יודין לו שהם ד'
 יודין של שם הוי' דע"ב דיווין [א"ש מה שגלפער שיאמר כל הפ' האמנם הכוונה
 ההי' בד' יודין שדר' תיבות הנו' ועדיין ז"ע כי במלת רופאך אין בה יוד ואפשר
 בטעות נפל ואפשר לומר יו"ד של מלת עליך] :

ל'אדם המשמ"ש בקבלה מעשיות כו' אני הכותב חיים בלתי למורז"ל כו'
 הנאסרות בכל ספרי המקובלים כו' [נדפס בח"ב סי' י"ג] וזה תקוין
 יתגלגל ט' פעמים בשלג כו' [ד"ו ע"א] :

ל'הסיר הכעס טוב הוא שבעת הכעס יכוין בשם אק' דמלוי ההין שהוא
 בגי' כעס [אמר המלקט כ' בדרך אחת בגליון וזה' פ' וילא דקנ"ו
 ע"א כשאדם בכעס יביאו לו נער ויתפיים עכ"ל, ומלאחי מקומו בזו"ח תרומה דמ"ב
 סו' ע"ג וז"ל מאן דאיהו ברוגזא יתון לגבי' נער וישהכך רוגזו' וכ"א בהיספה דזו'
 שמות דרע"ט ע"ב], גם מלאחי ענין ח' לחקן הכעס והוא זה כל פעם שהקרא
 ק"ש בשחרית תקבן בידך ד' כנפות הילית כנודע, ושם אותם על החזה וכווין
 כי כל כקף מארבעתם עולה בגי' כעס והוא ג"כ בגי' אק' דמלוי ההין העולה
 בגי' קנ"א והנה ד' כנפות הם בגי' ליטת וכווין כי אלו ד' פעמים אק' הנו' אשר
 מהם נמשך הדין והכעס יתמתקו ע"י אורות החסדים המהגלה בחזה דז"א [ד"ו
 ע"ב] גם לריך לטבול ב' פעמים בכל שבוע והוא ביוס ג' וביוס ו' עוד מלאחי
 נוסחה אחרת כו' יכוין בתפלת שחרית לשם הוי' דע"ב דיווין לחברה עם אק'
 דההי"ן שהוא בגי' כעס כדי להמתיקה ובתפלת מנחה יכוין בהוי' דס"ג לחברה עם
 שם אלקי' שהוא דין למתקו ובתפלת ערבית יכוין להוי' דמ"ה דאשין לחברה עם
 אדנ' שהיא דין למתקו וכבר הודעתך כי אדנ' ואלקי' שניהם בגי' כעס ג"כ והנה
 ג' יחודים הנו' שהם ו' שמות כלם עולים בגי' נר (א"ש החשבון הוא בפשוטים לבד
 בלתי מלאים והם הוי' אק' הוי' אלקי' הוי' אדנ') גם כאשר יעבול יכוין כי מקי'
 הוא

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא דאבא כא

הוא בני' בעם ובג' אק' דהה"ן ויכוין כי ע"י טבילות אויתבטל הכעס המתגבר עליו לאכנסו אל יתמיד בטבילות בכוונה זו:

(כו) [רב"א ע"א] קודם שיטבול ויכנס למקו' לטבול יכוין כוונה זו ולמקו' המים קרא ימים ר"ת הוי' אק' שהוא יב"ק עם ט' אותיותיהם ויקרא אק' ליבשה ארץ הגה ויקרא עם הכולל בני' שם אק' דיו"ן והוא ש' וי"ג אותיות מלווי זה' אותיות פשוט הם ש"ח בני' ויקרא עם הכולל יבשה ג' כ"ג ש"ח עם הנו"ל הרי ב' שמות אק' ועם שם אק' עלמו הנו' בפ' ויקרא אק' הרי ג' שמות אק' שהם בני' חר"ן שהם כל הדינים הקשים בו, ועוד מלה ארץ הוא אק' דאפין הרי בד' תיבות הנו' ד' אק' רעפים בו':

(כח) [רב"א ע"ב] כאשר האדם יעשה עומות רבים בו' גורם לסלק ג' אפין הנו' [כ"ל מן ג' שמות אק' שבנינה דיו"ן ואפין והה"ן] ולהורידם אל הקליפות למטה ועי"כ נותנות שכחה באלים ושוכח (א) כל מה שלומד כי כן ג' אפין הנו'

בני אבא

וישוכח. כדי שיהא ההורה בלב נצורה ושמירה, אח"א זכירה וזכירה, (א) עי' נה"ב סי' כ"ח ב' השמות שהם בלו"א שהם בני' ע"כ קס"א שניהם בני' וזכר משם נמשכת הזכירה (ועי"ש בהמפתחות גם ע"י ב"ש רוה"ק ריש דל"א) (ב) נה"ב סי' כ"ח העתקתי שיכוין כי משנה גי' לא אשכח לה ויועיל שלא תשכח המשנה (ג) נה"ב סי' כ"ד העתקתי דברים הגורמים השכחה (ד) יהוד ח' סוד ב' שמות של י"ה המובא לקמן נה"ג סי' ל"ב עי"ש, (ה) בס' מגיד משרים מהב"י פ' כי תבא ד"ה אור ליוה"כ כ' בס' קודם שיתחיל ללמוד מאי דבעי יאמר פ' וזכור דבר לעבדיך על אשר יחלחנו י' פעמים ויזהר דבמאי דקבע ללמוד כהאי זמנא לא יפסיק בבוס מלה ממילין דעלמא ובהכי אדכר כל מה דילמוד כהוא שעתא וכן בכל זמנא וזמנא, (ו) גם עי' בס' הג"ל בדבור הקדוש שם המתחיל על דבר השכחה, (ז) כ' בס' או"ל בעמוד התפלה סי' י"ח אות י"א וז"ל יש לבוין בתיבוס ברכה זו (ר"ל בברכת שים שלו') כוונה אחת מועלת לזכירה שר"ת של ה'מברך א"ת ע"מו י'שראל גי' אלקי' ליחדו עם הוי' של כרוך אתה ד' מדת הדין ומדת הרחמים עשו שלו' יחד ותכוין כי שם הוי' זה גיקוד שורק דהיינו מלאכוס שיתקשרו דברי תורה בלכך בזכירה, והוא סגולה נפלאה עד מאוד עכ"ל, (ח) כ' עוד שם סי' כ"ב אות י"ו מנהג נכון לנשק הספר בפתיחה וחתומה וכפרט בס' קבלה וגם הוא סגולה לזכרון (כי קידם לזה כ' וקנה לך חבר זה הקולמוש שנקרא קנה ועיקר זכירתו ע"י שיכתוב הדברים) (ט) כ' עוד שם אות כ"ו חייב אדם לזייר לפניו שם בן ד' אותיות כי הוא סגילה לזכרון וגם מוסף יראה והשנה, (י) כ' עוד שם סי' כ"ג אות ב' ירגיל עצמו כפת חסידים ובינה מניגלת בלא מלה ושמן וית כי הוא יפה לזכירה גם לזכירה בכל בוקר יאכל עשב שקורין בלשון ערב לש"ן אלח"ר, (יא) מאתאי כתוב בכת"י וז"ל סגולה נפלאה העתקתי מס' עץ הקדוש כת"י ישן משנת ת"ע וז"ל סגולה שלא ישכח מה שלומד ולכל דבר קבלה וז"ל לזכירה יכוין שם זה תיפ"ז בניקוד ראבון, בניקוד של תיבת שכחה כזה חיריק שבה קמן ואח"כ יכוין בניקוד זכירה כזה שבה חיריק קמן תיפ"ז, (יב) עוד סגולה לרחוץ א"ע או עכ"פ ראשו ומחיו בשלג ולכוין בשמות אק' כ"ה במילוי יודין ואלפין והה"ן שכל א' הוא קס"א קמ"ג קנ"א ולכוין בעת הרחיצה להשליש אלפין בשמות הנו"ל שהם במספר שלג ובמספר שכחה יעבור ממנו בעושה"י השכחה מכל מה שלומד ולכל דבר, (יג) בהעתיקה הנו"ל סגילה שלא ישכח מה שלומד וז"ל כל האומר קודם לימודו המשנה של מס' זכחים כוש"ד וז"ל המשנה, לשם ששה דברים הוכח

ח"ג ליקוטי שער רות"ק פתורא דאבא

הנו' הס ג"כ בגי' בכה כמו שלג וכאשר האדם חוזר בתשובה ומכוין להחזיר ג' אפין הנו' למקומם חוסר מוטו השכחה:

ענין השוברים כו' להתענות מ' יום רלופים שיש כן יום הא' של פ' במות יד פ' תרומה כו' עיקר התענית ביום כו', לא על עון קרי וימים או מסוגלים להתענות בהם על הקרי יותר מכל השנה, וטעם הדבר יהבאל לך ממה שבארנו בענין גלות מלרים בחומר כו', כי אותם שנשתעבדו בגלות מלרים היו אותם הגלויות של הנשמות שילאו מאדה"ר באותן ק"ל שני כפי' מאשרו והוליד שדין ודוחין כו', וכל או נתקנו בגלות מלרים, ולכן בזמן הפרשיות או יש בהם סגולה לקבל תשובה האדם המתענה בהם על עון הקרי כו', ומה שצריך לבין בתענות הנו' הוא זה, יכוין בהוי' דע"ב דיודין כי יש בה ד' יודין שהם בגי' מ' כנגד מ' יום של התענית, ולכן ב' ימים ראשונים יכוין בכל יום מהם א' החלק האחד מעשרה של היוד הראשונה עד"ז יכוין במ' יום בד' יודין ויכוין בכ"י להעלות ביום ההוא חלק א' מן היודין ההם אשר בהם הגיע הפגם שלו והשליכו ארצה בעוטו ומסר אותו חלק הקדושה א' הקלי' ועתה ע"י תשובתו זאת מסיר הקדושה מתוך הקלי' וחוזר להעלותה למקומה ועי"כ כשארים הקלי' מהים בלתי חיות כו' [דכ"ב ע"א] גם טיב הוא שיתן פרוטה א' ללדקה קודם התפלה בכל יום מימי תעניתו ויכוין לתקן מה שגרס וחסר מן הדרך העליון א' המל', גם לריך ליזהר משם ואילך שלא לשמש מעמו לא אח"ל לילה ולשהות על הבטן עד שיוכלו כל טפות הזרע ושלל להשיג עם האשה בדברי בטלה בעת הזוג:

דכ"ד ע"ב] היתה ליל ר"ח וא"ל כו' שהכין בשם כד' במילואו שהוא תחי"ד והוא בגי' רא"ש חד"ש וא"ל כי בכל יום שאירע בו ר"ח לריך לבין כונה זו כו', ויכוין כך בכל רגע ובכל שעה שביום ר"ח כו' [דכ"ב ע"ב] דע כי האיש

בני אבא

הזבח נזבח, לשם זבח, לשם זבחה, לשם השם, לשם אישים לשם רית, לשם נישוח, וההטאת והאכס לשם חטא אחר ר' יוסי אף מי שלא הי' בלבו לשם א' מכל אלו כשר שהוא תלמי כ"ד שאין המהשבה הולכות אלא אחר העובד עכ"ל המשנה, ומכיים כע"י אמירה זו מעהר נשמתו והוא חושלת גדול ומסוגל לכל דבר שבקדושה לאומרה עכ"ל, (יד) כיון שמתגאה משכה תלמידו והטעם ע"י כס' קהלת יעקב מדינוב בע' שכה, (טו) כל הועם משכה תלמודו, כס' ק"י הנ"ל, (טז) מי שלומד בחשאי משכה תלמודו עירובין נ"ג, (יז) שר שכה פועה שמו וכוא בגי' מאה ומיכאל גי' מאה ואחד, וכן זנגוגא"ל רבו כל משהרע"ה וכן הנעלם מן משה (ר"ל משה במילואו כזה מ"ס שין ה"א וחסיר אותיות משה ותשאר המילוי) גי' ק"א והוא מבעל להשכחה, קהלת יעקב כס', (יח) כ"ד שמות היוצאים מסוף כ"ד ספרים (בח"ר בענין יו"כ סי' נ"ד שם גרססי) טיבים לזיכרון, ק"י בע' זכירה, (יט) יין גורם שכה כמ"ס פן ישנה וישכה מחוקקי ק"י בע' שכה, (כ) פתח לבי בתורתך ר"ח בגי' יב"ק והוא מכונל לזכירה סידר קול יעקב בסוף שמי"ע, (כא) השם מ' מע"ב שמות שהוא יי"ו ר"ח יתברך יתרומום זכרו ובגי' ז"ך כו', נגד ז"ך אותיות כו' ויועיל לזכור שלא ישכה מהרה הלימוד כ"כ כס' הקנה בסוד שם ע"ב, (כב) תנא מני' מ' זמנין אפשר נגד ד' יודין דשם ע"ב שמועיל לזכירה, ס' דכש לפי מ"ע מ' אות ע"ז, (כג) כס' אור ישראל על תי"ז די"א ע"ב שם ומגלין לו רזי תורה דהיינו כס' יג"ל נגלין הרזין, גם כס' הג"ל על דק"ז ריש ע"ב כ' ומגלה הרזין וזה שם יג"ל פו"ק, (כד) כס' כסא מלך על דק"ג ע"ב וגקרא רויאל כי הוא ממונה על רזי דאורייתא לנלוותם לחושקים בתפלה ובתעניות יאמרו גל עיני ואביעה כו', (עי' בח"ב ככ"א אות י"ע):

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא בב

הא'ש אשר החמיל לייחד היחודים הנודעים ונמנע מליחדם הנה גורם לו מק גדול אם יעזבם יומים יעזבוהו יגרום שאותם הנשמות שרוצים להתדבק באדם יבדלו ויתרחקו ממנו וא' האמר שעסק התורה גדול ואין ראוי לבטלו כי ענין היחודים הנו' הוא גדול מעסק התורה כי הוא מיוחד העולמות העליונים ונק' עסק התורה ויחוד והכל הוא ביחד כו' :

(ל) [דב"ז ע"א] להחזיר הרשע בתשובה כו', ברכת השיבני אבינו לתורתך שבהפלה י"ח הוא צנינה הנק' תשובה, ולכן בהגיעך בצרכה זו בתפלתך האמר תפלה זו קודם החתימה ירמ"י או"א שתחזור חתירה מתחת כסא כבודך וקבל בתשובה את פכ"פ כי ימחק פשוטה לקבל שבים בא"י הכולה בתשובה ובמלת ימחק תכין א ספי' החסד הנק' ימין ותכין זה שהוא שם הוי' נקודה בסגול כל ד' אותיות והנה החסד נקשר עם ביל' ולכן תכין לקשר ולחבר החסד עם ביל' הנק' ימין ותשובה ותכין שיפשוט יד ימין הנק' חסד כדי לקבלו בתשובה הנק' בינה הסמוכים יחד כו' :

(א) **אדנ'** במלואו גי' תרע"א ובסמוסף עליו י"ו אותיות המלוי עולה תרפ"ז (א"ש ג'ל מ"ש י"ו אותיות הם ד' אותיות הפשוטים וי"ב אותיות של המלוי) להורות כי שם זה הוא היכל אל ד' הויות עסמ"ב וגם לג' שמות אק' דיוקן דאלפין ודההין העולים כל הו' שמות תרפ"ז ואם תוסף עליו ל"ה אותיות מלוי המלוי יעלה בגי' תשכ"ב (א"ש הענין הוא כי בשם אדנ' יש בו ג"א אותיות כו' ולכן מתחלה הזכיר הו' אותיות ד' פשיטות וי"ב של המלוי ול"ה אותיות של מלוי המלוי סך כלם הם ג"א) והו' אם תשכב לא תשחד כו' ולזה יכוין האדם בשעה בשופב על מעטו בלילה ולא יתיירא נפשו מן המזיקין ואפשר כי גם יגלל מן הקרי גם ז' שמות הנו' שהם תרפ"ז אם תוסף עליהם כ"ח אותיותיהם הפשוטים יעלו בגי' תשכ"ב ב'ופן שלריך לכון לייחד אלו הו' שמות הנו' עם שם אדנ' ע' ד מ"ש כו' גם הו' כלו בניקוד חולם עולה אדנ' עם הכולל להורות כי הוא הממחק [דכ"ז ע"ב] גם אדנ' כלו בניקוד חולם עולה בגי' הוי' דס"ג עם מ"ב אותיות פשוט ומלוי ומלוי המלוי להורות כי משם נמשכה המתקוה גם אק' כלו בניקוד חולם עולה אי"ן ולכן שם אק' סודו הוא בכתר הנק' אי"ן ואם תחבר כלם ג' תשובות הנ"ל עילים בגי' רל"ב עם הכולל כמנין ד' הויות עסמ"ב כי מהם נמשך השפע לג' שמות אלו הכוללים כל ה"ם מראש ועד סוף ועוד לאדם שיכוין באלו השמות עם הנקודות הנו' כשעולה לשכב על מצחו :

(ב) **יחוד** א' מועיל לזכירה לכל אדם כו' והם ב' שמות של י"ק במלוי יודי"ן ושל מלוי הדי"ן ואותיותיהם משולבות זה בזה ואלו הם **ייוודרההיה**

ייוודרההיה וזמן כוונה זו בכל בוקר בעת עלות השחר

גם ביו"כ בקדושת מוסף ובנעילה בעת שאומרים אי' מקום כבודו והכוין זה במלת אי' כי אלו השמות הם סוד י"ה. והו' מה שתכין כי שם הא' הוא י"ק במלוי יודי"ן והוא בכתף הימני ולכן היא הגובר על שם י"ק במלוי הדי"ן ואותיותיו קודמין כמזכיר לעיל והשם הב' הוא כתף השמאלי אשר בו גובר מלוי הדי"ן

ח"ג ליבושי שער רוח"ק פתורא דאבא

הה"ן ומכיון כי נקודות שס ה"א הם בגי' ע' ונקודות שס ה"ב בגי' ק"ל כי כתף השמאלי יש בו ה"ג והס ה' הווי"ת שהם בגי' ק"ל ושניהם יחד הם בגי' ר' בסוד ומאחרים לנוטרים את פריז כי אלו הנקודות שהם בגי' ר' כנו' הם נטרים ושומרים את הזכירה ואמר האלף לך שלמה הוא י"ה כנו' שהוא בגי' אלף והענין הוא כי שם י"ק דיודי"ן הוא בכתף הימני וי"ק דהה"ן הוא בכתף שמאלי וכתף בגי' ת"ק וב"פ כתף בגי' אלף :

(ג) [דמ"ד ע א] החודש של אלול הוא סוד שם הוי' דס"ג ואקי' דיודי"ן שהוא בגי' קס"א ואלו נרמזים בחיבת אלול כי ב' אותיות אל"ל הם ג' יודי"ן וא' שבשם ס"ג כנודע כו' וב' אותיות ו"ל הם שס אל"ל הוולא מג' יודי"ן ו"א ג"כ דקס"א כי ג' יודי"ן שבו הם ל' ובמקום אות א' הווש במקומה אותו' כי האלף נעלמה בוא"ו זה ולכן נקרא אלול כי בכל החודש הזה ראוי לבוין ב"ב שמות אלו כו' (כונת ק"ש בקינור עי"ש ד"ג ע"א וע"ב):

(ד) [דנ"א ע"ב] ראוי לאדם תמיד להעריך א"ע כאילו הוא מדור וכסא אל האלי' הקדוש כו' ובפרט בזמן שהאדם מתפלל הוא יותר ראוי ומזכיר [דנ"ב ע"א] שיכין בכך ועי"כ יוכל לשיעטו מן השמים ומקובל תפלתו לפי שיוכל ע"י כוונה זו לקשר כל העולמות ע"י שחשבה ותחול עליו קדושה עליונה וזהו מה שיכין יחשוב האדם האדם להכין ראשו שיהי כסא אל שס ההו' בניקוד קמן כלו' ומוח חכמה שבו בשם הוי' בניקוד פתח ומוח ביל' שבו בזהו' בניקוד לירי וזרועו הימין בזהו' בניקוד סגול וזרועו השמאלי בזהו' בניקוד שכל וגופו בזהו' בניקוד חולס וידך ימין בזהו' בניקוד חיריק וידך שמאל בזהו' בניקוד קבוצ ויכוד שלו בזהו' בניקוד שורק בוא"ו והעטרה שבו בזהו' בלתי נקוד כו' ויכין כי און שלו הוא הוי' דס"ג חוץ מן ה' אחרונה כו' שה' אחרונה ירדה עד החוטם והוי' זו בגי' און ועי' כוונה זו אולי יזכה לשמוע איזה קדושה מלמעלה בתפלתו. ויכין בחוטם שלו אל הוי' דס"ג כי כך עולה בגי' כו' ואולי יזכה להריח ריח קדוש ובפה שלו יכין להוי' דס"ג ולכ"ב אותיות היוולדות מן ה' מולאות הפה אשר כו' בגי' פה ואולי יזכה למ"ש דהזע"ה רוח ד' דבר פי ומלתו על לשוני בעת תפלתו ובנחי' העינים שלו אם הוא בעולם העש' שהוא בזמן שמסדר הקרבנות אז יכין לה' הווי"ת אשר בזהו"ת פשוטות חשבונס בגי' עי"ן אמנם יכין בהם שהם במלוי ההי"ן. ואם הוא ביל' שהוא כשמסדר סדר הזמירות בברוך שאמר אז יכין בה' הווי"ת שהם בגי' עי"ן ויכין שהם במלוי אלפין דמ"ה. ובי"ל יכין בה' הווי"ת דס"ג ובעמידה בה' הווי"ת דע"ב דיודי"ן וכן אם מהלך בבוק יכין שב' רגליו הם נלח והוד וכשמסתכל בעיניו באיזה ענין יכין כי ב' עיניו הם חו"ב וכן עד"ז יכין בכל פרטיו ויכין עלמו כאלו הוא כסא אל הקדושה העליונה וז"ס בכל דרכיך דעוה ואין ספק כי אם יתמיד האדם לנהוג עלמו בזכונת אלו שיהי' כאחד מן המלאכים המשרתים ברכיע וישג לדעת כל אשר יראה ובפרט אם לא יפסיק ויחשוב בכל רגע כו' והכל תלוי כפי עולם כוונתו כו' :

(ה) [לזכר הנפש ולהאיר בה ולהוסיף בה כח והאז' להתקשר למעלה בקדושה עליונה

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא כג

עליונה. כלילה אח"ל בקומך לעסוק בתורה תכין קודם בלו הכוונות
שנסדר בע"ה ואח"כ העסוק בתורה ואח"כ בכל שעה ובכל רגע תכין ג"כ בהם
וכפי מה שתרגיל לכין בהם כך תתדבב בהארה בנפשך ומה טוב ומה נעים אם
יהי' נגד עיניך כל היום כלו כי כוונת או מתקנים את הנשמה ומאירה במאד מאד
ואם תרצה לסדר כלם ביחד הוא טוב ואם תרצה לכין בכוונה א' מהם בלבד עשה
כפי רעונך כי אינם קשורות ביחד :

(לו) **כוונה** א' תכין בהוי' דע"ב דיוד"ן ואח"כ באקי' דיוד"ן עמהם ואח"כ תכין
בשם ס"ג ואח"כ עמה באקי' דיוד"ן ג"כ ואח"כ תכין בהוי' דמ"ה
דאלפ"ן ואח"כ באקי' דאלפ"ן עמה ואח"כ תכין בהוי' דב"ן דהי"ן ואח"כ באקי'
דהי"ן עמה וענין זה הוא חיבור ד' הוי"ו דאבא בד' אקי' דאבא והנה יותר מובחר
ומשובח ועיקרי הוא אם תשלש יחד זה בזה כך אם תקח אות א' מן הוי' דע"ב
ואחרי' אות א' מן אק' דיוד"ן ואח"כ אות ב' של הוי' דע"ב ואח"כ אות ב' של
אקי' דיוד"ן וכן תעשה עד שתשלש י' אותיות דהוי' דע"ב עם י' אותיות דאקי'
דיוד"ן ואח"כ עד"ז תשלש הוי' דס"ג עם י' אותיות דאקי' דיוד"ן ואח"כ עד"ז תשלש
י' אותיות הוי' דמ"ה ב' אותיות דאקי' דאלפ"ן ואח"כ עד"ז תשלש י' אותיות (נ"ל
דל"ט אותיות) דהוי' דב"ן עם י' אותיות דאקי' דהי"ן ולעולם תקדים הוי' א' אקי'
והנה אם כשאתה מכין בשמות ובשלושים הנו' הוא ביום תכין אח"כ כו' שתשלש ד'
אותיות דאקי' פשוטים עם ד' אותיות דהוי' ותחיל מן אקי' כזה איקקיוק"ק ותכין
שהוא חבור או"א ואח"כ תשלש שם אדנ' עם הוי' ותקדים שם אדנ' כזה איקקיוק"ק
ואם כשאתה מכין בשמות ובשלושים הנו' הוא כלילה תכין אחר הנו' בהפוך (א)
משל היום והוא כזה יאקקויה"ה יאקדונה"י ועם הדבר כו' [נ"ב ע"ב] כשהוא ביום
או תכלול מדה לילה ביום ולכן תקדים אקי' ואדנ' לשם הוי' אבל כלילה תגביר
מדת היום לכלול יום כלילה ולכן תקדים הוי' אל אקי' ואדנ' דכורא ברישא
וביום נוק' ברישא :

(לז) **כוונה** ב' כבד הודעתך כי ג' עולמות ביי"ע ועולם דברי' הרוחניות שלו
הוא שם א' שדי ועולם הי"י הוא אל הוי' ועולם העשי' הוא א' אדנ'
וכבד ידעת כי האדם יש לו תים' נשמה בכל שבת מל' האלי' ומן דברי' ומן הי"י ומן
העשי' וכליל מו"ש מסתלקת בחי' האלי' ואח"כ ביום א' נשארים עמו ג' בחי' של
בי"ע וביום ב' מסתלקת בחי' דברי' ונשארים בחי' י"י ועשי' וביום ג' מסתלקת
בחי' י"י ונשארת בחי' עשי' אח"כ ביום ד' מסתלקת גם בחי' העשי' מבחי' תום'
שבת

בני אבא

(א) אלייר לך ליוז השלושים (שילוב הוי' דע"ב באקי' דיוד"ן), יאולדפההייוודדההיי
(שילוב הוי' דס"ג באקי' דיוד"ן) יאולדפההייוודדההיי (שילוב הוי' דמ"ה
באקי' דאלפ"ן) יאולדפההייוודדההיי (שילוב הוי' דב"ן באקי' דהי"ן)
יאולדפההייוודדההיי

ביום אקי' הוי'	ביום אדנ' הוי'	כלילה הוי' אקי'	כלילה הוי' אדנ'
איהיהוה	איהיהוה	איהיהוה	איהיהוה

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא ראבא

בבית שעררה כו' ביום ד' חוזר האדם לקנות חיים' קדושה לשבת הבאה מבחי' העשי' וביום ה' מבחי' ילי' וביום ו' מבחי' ברי' וביום שבת נחמק ב' מבחי' אלי' ולכן ביום א' יכין תמיד בשם אל שדי שימשוך לו הארה משם לקיים לו חיים' שבת שעררה מבחי' ברי' וביום ב' מן א' הוי' וביום ג' מן א' ארז' ואח"כ ביום ד' להמשיך הארה לשבת הבאה מן א' ארז' וביום ה' מן א' הוי' וביום ו' מן א' שדי' אכל דע כי בג' ימים ראשונים תכין כי א' שדי וא' ארז' שהם הנקבות דברי' ועשי' בבחי' לאה וא' הוי' ילי' בבחי' ישראל ז"א אכל בג' ימים אחרונים יכין אותם ביעקב ורחל: (ב)

לח) כוונה ג' ביום א' תכין תמיד בשם ס"ג וביום ב' יכין בשם מ"ה וביום ג' יכין בשם ב"ן אח"כ יכין ממנה למעלה יום ד' בשם ב"ן יום ה' בשם מ"ה יום ו' בשם ס"ג:

לט) כוונה ד' ביום א' תכין בלוח ה' א' של הוי' וביום ב' בלוח ו' של הוי' וביום ג' בלוח ה' אחרונה של ההוי' ואח"כ יכין ממנה למעלה בג' ימים אחרונים. ביום ד' בלוח ה' אחרונה כו' ביום ה' בלוח ו' כו' ביום ו' ה' עילאה כו':

מ) כוונה ה' כבד בארנו כי ביום ב' וביום ה' תכין בילי' בשם א' הוי' שביצי' גם תכין א' שם מ"ב של אבנית"ל לפי ששם מ"ב הזה הוא בילי' כנודע ותכין בכל הוי' שמות שבו להעלות בהם בחי' נפשו מן העשי' לילי' ע"י שם מ"ב הזה, אמנם אם הוא יום ב' תכין שגובר שם קר"ע שט"ן על כל שאר השמות כדי שעל ידו תעלה ואם הוא יום ה' תכין שגובר שם חק"ב טכ"ע, גם לריך לשלב ולקשר זה השם עם השם האחרון פי' כיון שהכוונה שלך הוא כדי לקבל הוסי' בבית וכבר ידעת כי שם של יום השבת הוא טק"ו זי"ת, ולכן לריך שאם הוא יום ב' תשלב ותקשר השם של קר"ע שט"ן כו', עם שם של שבת כו', כזה קשרקעושיצמינת ואם הוא יום ה' תשלב שם של חקבטכ"ע עם שם שקול"ת כזה, השקקבוטצניעת שיקבל הארה של יום ההוא מן השם של שבת:

מא) כוונה ו' תכין להעלות נפשו מן העשי' א' גדר ילי' בלוחן זה, דע כי הנה סוד הכנפים הם המעופפים ומעלים את האדם למעלה כנודע כי אין העוף פורח אלא ע"י כנפיו, והנה הכנפים בעוף הם הזרועות באדם וכבר ידעת כי ה"ח הם מהפסטים ב"ק הגוף ויש בהם חסדים מכוסים שהם ב"ב הזרועות ובשליש העליון של הגוף ומשם ולמטה הם מגולים כו' [דכ"ג ע"א] והנה זו הכוונה שתכין כי הנה כל העליות הם ע"י שם מ"ב כנודע, ולכן תכין כי שם אבנית"ל הוא בזרועך הימני ושם קר"ע שט"ן הוא בזרועך השמאלי ושם גז' יכ"ש הוא בשליש הח"ת העליון המכוסה וע"י ג' שמות או מעופפים אותם החסדים אשר שם לעלות למעלה

בני אבא

(ב) קינור הכוונה, ביום א' יכין תמיד בשם א' שדי (ברי' שימשוך לו הארה משם לקיים לו חיים' שבת שעררה מבחי' ברי' (לאה) וביום ב' מן א' הוי' (ישראל ילי') וביום ג' מן א' ארז' (עשי' לאה) ביום ד' להמשיך הארה לשבת הבאה מן א' ארז' (רחל עשי') ביום ה' מן א' הוי' (יעקב ילי') ביום ו' מן א' שדי (ברי' רחל):

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא כד

למעלה א שרשם שהוא בדעת ובדרך עלייתם הם מעלים את האדם עמהם עד היצי' כו', והנה כדי לחזק ולהגביר יותר כח עטיפה זו תכין להוריד חסדים בדעת דזעיר לצורך זוג ועי"ז יתוסף כח בחסדים ויעופפו יותר בכח ותעלה מן העשי' אל היצי' :

מב) **דע"ב** ע"א] יעבול י"ג טבילות ויכין בג' שמות הוי' אקי' אדנ' [בהג"ה כס לבאר היחוד הקדוש הזה בעזה"י י"ג טבילות של ג' שמות הנו' והוא דמחלקים לד' גרופים כמ"ש לבסוף אי"א, ה'ה'ד יו"ג ה'ה'י' טבילה א' לעלות א' אחרונה שבדרך ראשין שהיא א' של אדנ' לידר שלמעלה ממנה שהוא של הוי' ואחר שלתת לה אז משפיע לה הטבילה ב' (וזהו הפי' להמשיך י' א א') ואח"כ בטבילה ג' להמשיך א' שעליהם שהיא א' של אקי' ליו"ד וא"ף וכן עד"ז כל הג' גרופים האחרים ע"כ הג"ה סס] הטבילה הא' להעלות הא' א י' [דע"ב ע"ב] הב' להמשיך י' א א' הג' להמשיך א' א י"א הד' להעלות ד' א ה' ה' להמשיך ה' א ד' ה' להמשיך ה' א הד' הז' להעלות נ' א ו' הח' להמשיך ו' א נ' הט' להמשיך י' א ו"ג ה' להעלות י' א ה' ה"א להמשיך ה' א י' ה"ב להמשיך ה' א ה' ה"ג לשלב ג' שמות הנו' כזה אי"א ה"ה"ד יו"ג ה"ה י' ויכין ב"ג תיקוני דיקנא ויאמר חי א כמוך וגו' המוגמר טעון ברכה הלל וזמרה שיר ושבחה. עוז ותעלימות בשמחה לפאר ולרוחם לאל המערכה :

השמות מבני אבא

סי' ו'. ב"א אות ח' עי' בלמ"ח שמות ד' כ"ב שהאריך בזה ובזה פ' תולדות דקי"א סוף ע"ב ביתך נשמחה. שם. לחבריהם שתי הזרועות. ז"ח רות דכ"א ע"ג ע"פ ויאכל בעו ד"ה פתח ד' לדרך להגביה ידיו כו' ויזדווג ב' זרועותיו כאשר בשעת הגבהת ידיו. סי' י'. טעות הוא בידם ולא תחשב למזל כלל וכן הוא בזוה"ק תרומה קל"א א' ראשיתו בבי כנישתא ואור"ך כו' ועי"ש בזהח"מ. סי' ט"ו. שלא לדבר כלל בביהכ"נ זוה' פ' תרומה קל"א ב' עי"ש בזהח"מ. סי' י"ז. ב"א אות ט"ז ולא די שיכין ללא ידיו מזה, ול"ע דבפה"ב כ' בתורה פ' בא ויהרג ד' כל בכור באל"מ וגו', וכל בכור בני אפרה הרי דמפורש בתורה הטעם זכר להריגת בכורים וא"כ לריך

לכין הטעם ואין זכר למו בסדר פדה"ב לכין בזה ואין א' מאחרונים מעורר בזה. סי' ל"ו. ב"א אות ל"ו כי אין הכרע בדברי האר"ז. אבל בסידר תפלה למשה מהרמ"ק ז"ל כ' דמוכה מהזוהר שיאמר הברכות קודם לאתו לביהכ"נ. סי' לז. ב"א אות מ' דברי הזו' פ' יתרו דפ"ח גס מל' זוה"ק פ' אמור ל"ד ב' משמע כן שאיתא שם א"ר יודא חדושתא כו' דשבתא על כלא כו' מה דלא אשתכח הכי בשאר ומי כו' בהאי יומא ניימי דגיהנס. סי' מ"ח. ב"א אות ט"ז כ' ל"ל י"ג שבחים, ולק"מ כי שם באו"ל עמוד העבודה פ"ט כ' וז"ל עד ומלכות הא תליסר ואח"כ נתוסף לומר ברכות והודאות ועכ"ל עד מעתה ועד עולם עכ"ל. סי' נ"ה. סשה"ו מן ד' אותיות

השמות מבני אבא

כ"ו מקומו טהור ברע"מ ל"ו ל"ג א' ז"ל
 וא' לרי"ך ד' מיהות ב"ד ראינו סה"ו
 מקבל עלי' מאדני בנפש דל"י כ"ו, ובזו"ה
 משפטים ק"ח א' אדנ' בהיפך אהוון
 דינא בהאי שמא אהדנו וע"ל סוף סי'
 ל"א. שם בב"א אות נ"ג ולכיון בד'
 חיבות ד' אלקינו כ"ו נ"ב בזו"ה תרומה
 קכ"ב א' ד' קדמא דא נקודא עילאה
 ראשיה דכלא אקינו רזא דעלמא דאמי
 כ"ו. סוף סי' ג"ז. לכבוד מלכא קדישא.
 לזוה"ק ויקהל ד"ר ע"ב ואנן מקמי מלכא
 עילאה בעינן לקיימא על קיומא באימהא
 ברעדה. סי' ג"ז. ב' בב"א אות נ"ח
 ע' בתי"ז דל"ו הובא לקמן בב"א אות
 אות ס"ג ובזו"ל הובא ג"כ שם. שם
 בב"א אות ס' פ' פקודי דרס"ה. נ"ב
 ועי"ש במ"מ בשם האר"ז דאם כיון
 באחת מכל הברכות עד שמר"ה עד
 ר"ה לירוף הקב"ה כ"ו ועי"ש עוד בזו"
 דא' לזוה"ק דיחיד לא יאה דחי לה לבר.
 סי' ס"ב. בב"א אות ע' בזוה"ק פ' ואחחנן
 וכן פ' תרומה דקס"ב ע"א שם דא עלמא
 דאמי דאיכו שם גדול. שם בסוף האות
 דלא חיברי וכן איתא פ' תרומה קע"ח
 ריש ע"ב. סי' ס"ג. ונשא השעיר כ"ו
 בזו"ה פקודי דרס"ב ע"א וב' חולקא
 דסמרא מסאבא כ"ו אינון חובין וכל
 אינון חטאין דהוא ב"ג דקשר קשרין עלי'
 דיחודא דאתודה עליהו כללו שריין עלי'
 דסט"א כ"ו וא' לא אודי עלי' אשתכח
 מקטרגא ויכיל ל' כ"ו וכתיב ונשא השעיר
 וגו'. סי' ס"ז. בב"א אות ע"ד אין ראשי
 לשום אדם. בזו"ה ויקהל ר"ב א' מאן
 דקרי בספרא דאורייתא חד קרי וחד
 לשוק וא' תרי קראן באורייתא גרעו
 מהמנותא דלעלא. ועי"ש עוד בדר"ו
 ע"א ולי"ת רשו לעמא למפתח פומיהן
 אפי' במילי דאורייתא כ"ו כמאן דל"ל

פומא כ"ו עמדו כל העם ואזני כל העם
 א ספר התורה וכו' ואסור למקרי בספרא
 דאורייתא בר חד בלחידיו כללו ליי"ת
 ושחקין כ"ו ומאן דקרי באורייתא להו
 חד קאים עלי' ושחק כ"ו. סי' ע'. מיוסדים
 עפ"י האמת. נ"ב כמ"ש בס"ד פ' תרומה
 קע"ח בשירי ובתשבתיה דאית בהון קבלה
 אחיזות. סי' ע"ו. בב"א אות פ"ה נ"ב
 ושם קס"ו ע"ב וזו"ה רות דכ"ב ע"ב.
 סי' פ"ח. בזו"ה על פ' ולא אמר נ"ב
 תרומה קע"ג א' שם בסוף הסי' בשבח
 מי שעוסק. בזו"ה פ' אמור דף ע"א דאיקרון
 בני ביתא וז"ל מהבא אוליפנא דכל ב"ג
 דלעי באורייתא בליה וקם בפלגות
 לילה בשעתא דכנ"י אהערת לחתקנא
 ביתא למלכא האי אשתתק בהדה והאי
 איקרי מבי מלכא כ"ו ואיקרון ביתא בני
 ביתא. ובזו"ח בראשית במדקנ"ע ד"ג
 ע"א בפלגות לילה כד עי"ל קב"ה בג"ע
 כ"ו. ויקום לאתעסקא באורייתא אוזיל
 קל"י ואשתמע בגד"ע כ"ו דהאי יחא
 קדמאי מכל שירתא ותושבחתא דאמרין
 לעילא. שם בב"א אות ק"א מכאן תשובה
 כ"ו. וכן בזו"ח בראשית ד"ז ע"ג ע"פ
 ויע וגו' גן בעדן וא"ר יהודא וכלבד
 שלא יפס'ק משיחיל עד שיתפלל כשהחמה
 זורחת. סי' פ"ט. ולריך לזודרו בכל
 יכלתו. בזו"ה ויקרא כ"ג ריש ע"ב וי לפלגיא
 ניוף דמארי שבקי דמארי' דלא אהער
 רוחי' ולא אשגח ליקרא דמארי'. סי'
 צ"א. בב"א סוף אות ק"ו דיפוי
 באחד כעין זה בזו"ה משפטים ק"ט א'
 ויתודה ומיחד לקב"ה בכל יומא למהו
 מיחתי' באחד וכו' שם בס' וזה"מ הי"ג
 כוונת יחוד ק"ש כאומסר נפשו להקב"ה
 בענין ע"ש סי' י"ג בב"א אות י"ב, וז'
 המקובלים שאלבים כ"ו כ"ב כן איתא ש'
 בזו"ה ויקהל ר"ח ב' בפי', ועי' בזו"ה אחר

י"ט. משורש קין כו' בזה"ק פ' תוריע
דמ"ח ע"ב וכד לחעבר מני' שער
דרישא' אתבסס ודינין דלסתא לא אודמנו
כו' ות"ח כל מלן דליהו מסערא דדינא
ודינין מתאחדין ב' לא אתדכי עד דיטעבר
מני' שער ומדלחעבר מני' שער אתדכי.
בב"א בח"ב אות ל"ב. שכן מלאחי
בזו"ח רות כו' עיי"ש ואש שבז' תרומה
הג"ל מחלק בין ג' ליחיד ואין מוזכר מזה
מ"מ כדי שלא יסתרו דברי הו' מוכרחים
אין לחלק בין ג' ליחיד ואף שסתם
דבריו מיירי בג' דווקא וכן בזו' תרומה
דקנ"ג ב' שלחן דלא אחר עליו מלי
דאורייתא כו' כי כל שלחנות מלאו כו'
מיירי נמי בג' אף שסתם דבריו ויש שם
ג' ולא בריך על האי מוזנא לקב"ה
וע"ז יותר קשה אם לא בריך וכי לא חסר
לו לא ד"ת הא רשע הוא א"ו דמיירי
בג' וחבירו הולילו בבהמ"ז ואין חסר לו רק
ד"ת ואף בלא ג' זו אף שאמר סתם
ניכל לומר דמיירי בג' כדי שלא יסתר
עם זו' רות ובזו' עקב רע"ב ב' אמר
סתם שתימאה למהו על פתורא מלי
דאורייתא עכ"ל ואח"כ בדרע"ג סוף ע"א
מפרש שתימאה כו', דהכי אוקמוה מ"מ ג'
שאכלו כו' הרי אף שאמר סתם קאי
על ג' ואחר ההדפסה ראיתי בר"ח שער
הקדושה פט"ו שכבר קדמי במליאה שחלחתי
בזו' רות וכ' שזו' תרומה חולק עם זו'
רות מדסתם דבריו ואין חילק בין ג'
ליחיד, וכן הסכים עמו בשל"ה בשער
האותיות ואש כי הראיתי פנים נגד זה
מי יוכל לעמוד נגד ב' הרים הגדולים.
עתה בא לידי פרקי אבות עם פי' יעצ"ץ
וראיתי שכוונתי לדעתו הגדולה:

דע"ט סוף ע"א וריש ע"ב מעיני חתיכת
לפרנים. סי' ט"ז. בב"א אות ט"ו מלאחי
בזו"ח כו' גם עי' בזה בהוספה שבזו'
שמות דרע"ז ע"א. סי' ט"ז. מוזמר ליום
השבת ז"ל זה"ק אחרי ע"ט ב' כתיב
מוזמר שיר ליום השבת ליום השבת ממש
שבחא דקא משבח קב"ה כדין חדוותא
אשתכח ונשמחא אחרוספת וז"ל זו"ח
בראשית ט"ז ע"ד מדהנ"ע ע"פ אה
חולדות השמים בסופו אח"י אין לך שבת
וקילום לפני הקב"ה כמו שבחו של שבת
העליונים ותחתונים כלם משבחים לו
כאחד ואפי' יומו של שבת ממש משבח
לו הה"ד מוזמר שיר ליום השבת סי' י"ט
בסופו, איתא בזו' פקודי ריש דרנ"ה
ושבחתי אני את השמחה וגו' דא חדוותא
דמלכא קרישא בזמנא דליהי שלטא בשבתא
וביומן טבין דמכל עובדין טבין דב"נ
עבדי אין טוב לאדם תחת השמש כ"א
לאכול ולשתות ולאחזאה חדוותא וכו'.
סי' ב"א בב"א בסופו כף פרעה.
וכ"כ בשל"ה בשער האותיות. סי' ב"ו
בב"א אות כ"ז כל אחד כלול מי' ע"י
ש' רוח"ק דכ"ז ע"א ד"ה א"ש. סי' ב"ו
בב"א אות כ"ח בת"ז דל"ד, וכן ברע"מ
פ' לו כ"ט א' נשמה יתירה נשמה כל
חי. סי' ל"א. יתבאר לקמן, נ"ב בחלק
ב' סי' ל"ח. סי' מ"ה בב"א אות מ"א,
מעל מלחו מקומו טהור מזה"ק פ' אחרי
ע"ה ב' ובכינא קמי קב"ה כו' ומאינון
דמעין אסמינא אנפאי. סי' מ"ה בר"ה
יודוין כל הנשמות נ"ב בזו"ח בראשית
במדהנ"ע די"ג ע"ד בסופו בר"ה דן כל
העולם כלו גופות כו', והנשמות. סי' ס"ח
בב"א אות כ"ג בסופו יולא מא' של שם
כו' ע' ש' רוח"ק דמ"ח ע"ב. ח"ב סי'

מפתחות ח"ב וח"ג

סי' סד מי שרצה להיות חסיד צריך לזהר
בחימרות יחירות ענין נישולי עז"ס
ופת עכו"ם.

סי' סה כדיני מעשר שני באיזה מינים.

סי' סז עיד כענין מעשר וסדר מעשר.

סי' סז ענין כלאי הכרם וערלה, וקיס החלב
והיסח דעת בחפלין ושכונת בחיי אכיו
אפי' באמה.

סי' סח שכונת אפי' באמת בחיי נפשו כי נפש
ישראל חלק חלקי ממעל לקיים כל התרי"ג
מצות אפי' שלא נחייב בהן כהן שלא
לאכול לב בזהמה וקשה לשכחה ושמן
וקשורת ישמח לב.

מפתחות מח"ג

א מצות הדקה תאיר כל השכונת לא כן שאר
המצות.

ב כיום שבת מחוס' שבת אין עונותיו מתגלים
במצחו, קרי אותו היום מתגלה במצחו אף
אם עבד ואם לא עבד נגלה חמיר.

ג כענין השנה מו"ל.

ד עוד כענין השנה.

ה סימן כאשר ילא מסחה ביתו.

ו להשנה החכמה.

ז סנולה ליגל מקרי.

ח למה מתענין ב' ו'.

ט היוק הרואה בנהגים והיוק רית רע.

י להיות שמח בעת עוסק בחורה ובמצות.

יא כמדת הכעס וגודל הסנס.

יב כוונתו בעסק החורה.

יג כונת ברכת הנהנין מביא לידי השנה.

יד קימת מצות מביא לידי השנה תנאים שיוכל
לקום בחלות.

טו מי שנער לילה א' נפטר מכרת א' הנחת
חפילין דר"ת מועיל להשנה גם הקביעות
של מקרא משנה תלמוד קבלה.

טז שידור בבית שיש בו חלונות ויסתכל בכל
רגע לשמים ניחן בו יראה וקדושה.

יז כונת עיון הלכה ומי שאינו קל העיון.

יח אין מוכרח לאדם להשנה כמו העבילה.

יט ענין מ' סאה שבמקו' וכונת העבילה.

כ ענין ע' השנה.

כא מי שירצה שחפלה הנשמתו בלילה כסוד
פקדון צריך ששה דבריה.

כב מי שהוא משרש קין צריך להסיר הסכין

סי' צד כסדר הנ"ל.

סי' לז כונת התרנוס.

סי' לו ענין עסק החורה כלילה קודם שיש
כי כן גם למעלה ועוסק בחורה.

סי' לז ענין פרק שירה, טוב לדור בבית
שיש בו חלונות.

סי' לח כדון שינת היום מצות המוזה.

סי' לט שלא לשלב אנכעות ימינו בשמאלו וטיב
שיסתכל באנכעות, כענין הנדיבות
והוותרנות.

סי' מ' מה שאירע למו"ל בכאב העיניים.

סי' מא אזהרה לדרך על המים קודם נס"י
ועונש מי שאינו נוטל ידיו ומי שאינו
מברך ברכת הנהנין.

סי' מב שיעור נס"י והנכחת הידים בשעת
נפ"י וכוונתה וסדר הרחיצה וכוונת
הברכה של ענט"י.

סי' מג עוד סדר הרחיצה וכוונתה.

סי' מד כונת הנעילה והמוציא.

סי' מה כונת הנעילה והמלח והאכילה והשתי'.

סי' מז כמה מיני גלגולים בחוד המים והמאכלים.

סי' מז כענין שתי' ממעין וכוונת שהכל
וכורא נפשות.

סי' מח כונת אכילה.

סי' מט כונת אכילה ויזכור מורכב הבית
בחוץ אכילתו.

סי' נ כענין שיר הפאה ציוי הרב להביא לו
עשבי דדברא בתיך הסעודה.

סי' נא כונת מים אחרונים ותיקונה.

סי' נב שלא להפסיק כלל בין מים אחרונים
לברכה"ו ובאיזה פסוקים מותר להפסיק
(עי' בהשקפות).

סי' נג ענין ברה"ו וכוונת ברה"ו.

סי' נד כונת ברה"ו וכוונת ברה"ו.

סי' נה כונת פרעית ברה"ו.

סי' נו ברכת הנהנין והטוב והמטיב.

סי' נז ברכת שהחיינו וענין עשבי דדברא
וענין הדבש של ענבים.

סי' נח מצות השחיטה והשחוח הסכין.

סי' נח פ' שופטים מצות הלוי' הנאמן הדרך
(והיוצא לקראת הנאמן הדרך)

סי' ס' פ' תלף ענין העבילה לנ"ק.

סי' סא מצות כיומו חתן שכרו מצות המלקות.

סי' סב פ' וילך מצות כתיבת ס"ת, ד' כיתות
שאלו מקבלין פני השכי'.

סי' סג מצות ההליכה בא"י.

מפתחות ח"ג

5 להחזיר הרשע בתשובה.
 6א כונת שמות כשעולה לשכב ולא יתירא מן
 המזיקין. וגם אפשר יגלל מקרי.
 6ב להסיר השכחה וענין הזכירה.
 6ג כונת חודש אלול.
 6ד שראוי לאדם תמיד לכוין ולערוך א"ע כאילו
 הוא מדור וכסא אל האל' הקדוש.
 ויכוין בזה כמה כוונות נפלאות.
 7א לזכר הנפש ולהאיר כדי להוסיף בה כח
 והארה להתקשר בקדושה עליונה וכוונתו
 הוא כלילה אח' והם ששה כוונות.
 7ב כוונה א'.
 7ג כוונה ב'.
 7ד כוונה ג'.
 7ה כוונה ד'.
 7ו כוונה ה'.
 7ז כוונה ו'.
 7ח כוונה י"ג עבילות.

מהשלחן כעש כרהמ"ז ושלא לשפוך דם כלל
 אפי' דם מילה ויוהר מפסיעה נסה וגאווה
 ומועט אכילה ולוהה בתפלה ובכרת ההגין
 ומלח על השלחן ויוהר בכבוד חבירו ויכוין
 רגליו בנקדישך ולא יעקר שער מוקטו
 כוונה כשלוש כנדי פכת ולא ישלב אצבעותיו
 ולא יגעו הרצועות בקרקע ויסתכל בכוס
 של ברכה.
 8א אין לך אדם שאין לו יום א' בשבוע ובחודש
 שהוא טוב לו.
 8ב כונת הנדקה טוב לבע"ת לומר מומור
 יענין בכל יום וכוונה הכתובה בו גם יאמר
 ס' כי אני ד' רוסאך.
 8ג חיקון לאדם המשמש בקבלה מעשיות.
 8ד אדם כועס ולהסיר הכעס.
 8ה כונת הטבילה.
 8ו להסיר השכחה עי' וו' חלו' קס"ב ע"ב.
 8ז כונת שיכוין בכל ר"ח ומי שהתחיל ליחד
 יחודים ונמנע.

לוח התיקון

* יד א א דמ"ו
 * טז ב א בן ובפרט כש"ע
 * ז ביה. לד' אחיון דילי
 * יח ב א ויקהל ר"ב ב'
 * כ יב דא ימינא
 * טס בכ"י עובדא דבראשית
 * ושס קס"ו ע"ב
 * כב א ג ר"ל בק"ש
 * ו ס"ו ע"א
 * כג ב ג בת"ו שרפים
 * י המעלה החפלה
 * כד א ב דקידס
 * ד וסי' ק'
 * כה ב טו ב' תרומה קע"ג א'
 * א ז דאורייתא דלעי כלילה
 * כ"ו א ב דרי"ג ב'
 * כ"ג א יג סו' ע"ב
 * כח ב כ אלו המזמורים
 * כח ד ד היראה מן אות י'
 * כט א כו על גב
 * כט ד לא כסופות

כל מקום שגרשם כוכב בזה * הוא בבני אבא.

א' ב. ל"ב ולכן הרנו
 ב א כו וכוה כ'
 ג' עכ"ל בק"ש שעהמ"ע
 ס' ז"ב
 ג' ה' שחרחן
 * ב.ו בעוה"י
 ו ב טו בביהכ"נ ס' תרומה
 קל"א ב' עיי"ש והח"מ
 * ב יג וו"ל הת"ו
 * ח א ט כ' מ"ש
 * ט א יג דמ"ז
 י ג יח וקודס
 יא א בא בחייכון
 * ג שהבאתי
 * יב ת"ז
 * כ ז ד"ק סוף ע"א
 * יד בר בריש
 * יח המחשבות
 יג א' ג המסוכב בחצי לבנה נמחק
 ה כך ז"ל עי"ל ס' ע"ז

רוח התיקון

לא א' ל' דיוס ו'
 * ב' א' כוונת הסבילה
 שם טבילת פ"ס
 * לב' ב' קליטת
 לב' ב' יא' פ"ז י"ב
 יט השמאלית
 * לב' ב' ו' בריש א' לא כב' רישון
 * ט פקודי דרמ"ט
 לה ג' ט אות י'
 לו ב' ו' להפריש מן

* לו א' יא' שלים מכל
 * לו ב' כו המסנה נעלמיר
 לט א' ה גופי' קודש
 * מד ב' ט אותם בהגוף
 מז ב' לב' בגילוי גמור
 ח"ב ד"ז ב"א ע"ב שורה א' בתי' ע' שהם
 ד"ט ע"ד ש' ט"ו שם אקו', ג"ל אקו'
 דיא ע"ג ש' ל"א לפעמים מודמנים
 דיב ע"ג ש' לב' יעשה בעה"ב
 דיג ב"א ע"א ש' ו' דאיקרי רשע.

שלא להוציא הגייר חלק אסיים בא' יפסור אדם מחבירו לא מתוך דבר הלכה

עירובין דס"ד ר' אבה בר שומי ורב מנשיא בר' ירמי' מדיפתי הוי קמפטרי מהדרי כו' אמרי נימא מלתא כל חד וחד דלא שמיט ל' לחברי' דאמר מרי בריה דר"ה א' יפסור אדם מחבירו לא מתוך דבה"ל שמתוך כך זכריה פתח חד מנייהו ואמר היכי דמי שתי ור"ה שיכור, שתי כל שיכול לדבר לפה"מ, שיכור שא"י לדלה"מ, פתח אידך ואמר המחזיק בנכסיו הגר כו' יקח בהן ס"ת כו' אפי' עבד עיסקא ורווח כו' עכ"ד הגמ'. ולריך להבין מה ענין הני הלכתא לא יפסור שמתוך כך זכריהו ונראה דיש לדקדק עוד בהא מרי ברי' דר"ה אמר סתם מתוך דבר הלכה, משמע כל הלכה אפי' שמיט ל' כבר ולמה אמר נימא כל חד מה דלא שמיט כו' וי"ל דדייק מדאמר שמתוך כך זכריהו ולא אמר ומתוך כך זכריהו משמע שהוא תנאי שההלכה יהי' חידש אללו שלא שמעה וכוונתו להרהר בה בדרך לשטותה ומתוך כך זכריהו ויהי' שמתוך כך כמו תנאי שההלכה תהי' בענין שיזכרו ע"כ אמר דכל חד לימא מה דלא שמיט חברי' ויחזן דלא הי' יודיע מה דלא שמיט חברי' ע"כ אמר ה"ד שתי שלכתחילה לא יתפלל וה"ד שיכור שחפלתו תועבה כי לקמן דס"ו איתא דהבא מהדרך א' יתפלל דאין דעתו ללולה וכ"כ הרמב"ם ז"ל דהוי כמו שתי, ואיתא בזו"ח פ' נח במדבר"ע דכ"א ע"ב אר"י בילבז בדעתו הי' נח כשילא מהתיבה בדירתו עם החיות ומפני ששה מעט יין נשכר עכ"ל א"כ נראה דאם אין דעתו מיושבת נשכר אפי' ממעט יין א"כ הבא מהדרך דאין דעתו ללולה אפי' שמה מעט הוי שיכור לענין תפלה, א"כ הלכה זו לריך לזכור על הדרך ומתוך כך זכריהו אף שכבר שמע הלכה זו כיון שהוא מזכירו ולריך לזכור על הדרך הלכה זו, ופתח אידך ואמר ג"כ הלכה שלריך לזכור על הדרך שהוליד לעיסקא ויריחו שיקנה ס"ת והלכה ג"כ לריך לזכור על הדרך ומתוך כך יזכרוהו :

להסיר הצמאון. ז"ל שער הפסוקים פ' בראשית ד"ב ע"ג ע"פ והארץ היטה תוהו וגו'. דע כי הוזכר בתורה רוח ד' ורוח אקים, וזה עניינם רוח אקים הוא כי אקים במילוי יודין בגי' ש', ואם תסיר המילוי שבתוכו שהוא האויר והרוח שבו יהי' המילוי לבדו בגימ' רוח ורוח אקים מרחפת על פני המים, ולכן מי שילמח למים ואין לו או שהוא בתענית יכוין אל רוח אקים הנז' שהוא מרחף ושט על פני המים, ובזה יוסר ממנו הלמח :